

ဗိုလ်မှူးချုပ်ဟောင်းကျော်ဇော၏

အတ္ထုပ္ပတ္တိ

အပိုင်း (၅)

ဇွန်၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ်။

အမှာ

၁၉၈၉ ခုနှစ် ပါတီတွင်း ဖရိုဖရဲဖြစ်မှုကြီး ပေါ်ပေါက်ပြီးနောက် ဗဟိုကော်မတီခေါင်းဆောင်များ အနားယူကြရန် ဗဟိုက ဆုံးဖြတ်လိုက် ရပါတော့သည်။ ကျွန်တော်အနားယူဖို့ ထွက်ခွာခါနီးတွင် ပါတီဗဟိုကို ဆက်လက်ဦးဆောင်ရန် တာဝန်ပေးခြင်းခံရသည့် ဗဟိုခေါင်းဆောင်ထံမှ တဦးတည်းကျန်ရစ်သူ၊ နိုင်ငံရေးဦးဆောင်အဖွဲ့ဝင် ရဲဘော်ထွန်း (ဗိုလ်ကြင်မောင်) က “အေးအေးဆေးဆေး နားနားနေနေရင်း ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ ရေးပါလား” ဟု တိုက်တွန်းခဲ့ဖူးပါသည်။

ပြည်တွင်းရှိ ကျွန်တော်နှင့်ခေတ်ပြိုင်မိတ်ဆွေများ၊ နိုင်ငံရေးလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ဟောင်းများကလည်း လူကြံ့များနှင့် လှမ်းတိုက်တွန်းခဲ့ကြ ပါသည်။

သို့သော် ကျွန်တော်က အတ္ထုပ္ပတ္တိဆိုတာ ကိုယ်သေမှ တခြားလူတွေ ရေးကြလိမ့်မည်ဟု သဘောထားကာ ရေးဖို့စိတ်မကူးခဲ့ပါ။

၂၀၀၃ ခုနှစ်ရောက်တော့ ကျွန်တော် အတ္ထုပ္ပတ္တိရေးချင်လာပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော့်အသက် ၈၀ ကျော်နေပါပြီ။ အတော်မေ့လျော့စ ပြုလာသဖြင့် ရေးဖို့မလွယ်ကူတော့ပါ။

သို့သော် ကျွန်တော်ရေးမည်ဆိုလျှင် ရေးနိုင်သည့်အချက်အလက်များ ရှိပါသည်။

၁။ ကျွန်တော့်သားကြီး အောင်ကျော်ဇော (ကိုမြမောင်) မှာ ရွှေလီတွင် နေထိုင်နေရာမှ ဗမာပြည်တွင်းမှ စာအုပ်စာတမ်းများ ရသလောက် ရှာဖွေစုဆောင်းပေးသဖြင့် ကျွန်တော်ယခင်က ရေးသားထုတ်ဝေဖူးသည့် စာအုပ်စာတမ်းများ အားလုံးနီးပါးမျှ ပြန်လည်ရရှိရုံမျှမက နဝတ ခေတ်၊ နအဖ ခေတ် ထုတ်သမျှ သမိုင်းစာအုပ်များလည်း ရရှိထားသဖြင့် လိုအပ်သည့်အချက်အလက် အထောက်အထားများ ရတန်သလောက် ရနိုင်ပါသည်။

၂။ ပါတီမှ ရဲဘော်များသည် ပါတီအာဇာနည် “ပြည်သူ့အာဏာ” ဂျာနယ်ကို အဆက်မပြတ် ဆက်လက်ထုတ်ဝေကြရာ ထိုဂျာနယ်အတွက် လိုအပ်သည့်သမိုင်းအကြောင်းအရာ၊ အချက်အလက်များကို ကျွန်တော့်ထံ မကြာခဏ စာရေးမေးမြန်းကြ၊ ဆောင်းပါးများအတွက် အချက်အလက်များ တောင်းခံကြလေကြရာ၊ ကျွန်တော့်မှာ ထိုပြန်စာများ၏ မိတ္တူများ ရှိနေသဖြင့် အချက်အလက်များ အတော်အသင့် စုံလင်စွာရှိနေပါသည်။

၃။ ထို့ပြင် ‘ပြည်သူ့ဘက်တော်သားများစာပေ’ မှ ဦးအောင်စောဦးသည် ‘သမိုင်းဖြစ်ရပ်မှန် ပေါ်ပေါက်ရေး’ ဆိုသော ကြွေးကြော်သံဖြင့် စာအုပ်စာတမ်းများ မကြာခဏထုတ်တတ်ရာ သူက သူ့စာအုပ်များအတွက် ကျွန်တော့်ကို အမှာစာများ၊ ဆောင်းပါးများ တောင်းလေ့ရှိပါသည်။ ထိုဆောင်းပါးများမှာလည်း သမိုင်းဝင်အဖြစ်အပျက်များသာဖြစ်သဖြင့် ကျွန်တော့်အတ္ထုပ္ပတ္တိရေးရာတွင် များစွာအထောက်အကူ ရစေနိုင်ပါသည်။

၄။ ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လုပ်ကြံခံရမှု နှစ်ငါးဆယ်ပြည့်အချိန်တွင် BBC မှ အထူးအစီအစဉ်တရပ်အတွက် ကျွန်တော့်ကို စာဖြင့်မေးမြန်းဆက်သွယ်ပြီး တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းလုပ်ရာတွင် သမိုင်းဝင်အကြောင်းအရာတော်တော်များများ ပါဝင်ပြီး၊ ထိုအမေးအဖြေများကို ‘တရားခံအစစ်ဘယ်သူလဲ’ ဆိုသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် စာအုပ်တအုပ်လည်း ထုတ်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုမှ အဆက်ရကာ ကျန်သတင်းဌာနများကလည်း အခါကြီး၊ ရက်ကြီးများ (ဥပမာ-လွတ်လပ်ရေးနေ့၊ တော်လှန်ရေးနေ့) တွင် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းများ အဆက်မပြတ်လုပ်လာရာ၊ ကျွန်တော်၏ ဖြေဆိုချက်များမှာ မိတ္တူများရှိသဖြင့် အချက်အလက် စုဆောင်းပြီးသလို ဖြစ်နေပါတော့သည်။

၅။ ထို့အပြင် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း မှတ်မိသမျှတွေကို အကြမ်းဖျင်းချရေးထား၊ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းများထဲတွင် ရေးထားမိ စတာများလည်း ရှိနေပါသည်။ ထိုမှလည်း အချက်အလက်များ ရပါသည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော် ၂၀၀၃ ခုနှစ်မှစ၍ ကိုယ်တိုင်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိကို အပိုင်းများခွဲ၍ ရေးသားလာရာ ယခုအပိုင်း ၅ ပြီးသွား ပါပြီ။ ၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင် ၂၀ ရက်နေ့တွင် ကျွန်တော်လွတ်မြောက်ဒေသ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီရှိရာသို့ ရောက်ရှိသည့်အကြောင်း ဖော်ပြပြီး အပိုင်း ၅ ကို အဆုံးသတ်လိုက်ပါသည်။ ဤတွင် ကျွန်တော်၏ ပုဂ္ဂလိကဘဝ ပြီးဆုံးသွားပြီ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်ပါတီသို့ ပြန်ရောက်ပြီးနောက်အပိုင်းမှာ ပါတီသမိုင်းနှင့် ဆက်စပ်နေသဖြင့် ကျွန်တော့်သားသမီးများအပါအဝင် နောက်မျိုးဆက် ရဲဘော်များက ဆက်၍တာဝန်ယူ၊ သုတေသနပြု ရေးသားသွားကြရန် တိုက်တွန်းရပေသည်။ ကျွန်တော် ယခု အသက် ၈၈ နှစ် ရှိပြီဖြစ်၍ ကျွန်တော် ဆက်မရေးနိုင်တော့ပါ။ ကျွန်တော် နားပါရစေတော့။

ဤတွင် စကားချပ်အဖြစ် ပြောလိုတာတခု ရှိပါသည်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်တွင် ကျွန်တော် နောက်ဆက်တွဲအဖြစ် ထပ်ထည့်ချင်သည့် စာရွက်စာတမ်းအချို့ ရှိပါသည်။

ပထမစာတမ်းမှာ ကျွန်တော်ပါတီကို ရောက်ပြီးနောက် ၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၀ ရက်တွင် “ပြည်သူ့အသံ” မှနေ၍ အသံလွှင့်ခဲ့သော ကျွန်တော်၏ ‘တိုင်းပြည်သို့ တင်ပြချက်’ ဖြစ်ပါသည်။

ထို့အပြင် ၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၃ ရက်နေ့တွင် အသက် ၈၀ ပြည့်သော ကျွန်တော့်အား ဂုဏ်ပြုကဗျာတပုဒ်ကို ကဗျာဆရာ (ကို) ဝင်းတင့်ထွန်းက စပ်ပေးခဲ့ဖူးပါသည်။ ကျွန်တော်အသက် ၈၀ ပြည့်ပြီးနောက်နေ့ ၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၄ ရက်တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သော ကျွန်တော့်ဇနီးသည် ဒေါ်သန်းစိန်ကို ရည်ညွှန်းပြီး ထိုကဗျာဆရာကပင် ဂုဏ်ပြုကဗျာတပုဒ် ရေးပေးခဲ့ဖူးပါသည်။

ထိုကဗျာနှစ်ပုဒ်မှာ ကျွန်တော့်ဘဝတွင် အရေးကြီးသော အချိန်နှင့်အဖြစ်အပျက်အမှတ်အသားအဖြစ် ရှိနေသဖြင့် ဤစာအုပ်တွင် နောက်ဆက်တွဲ ဒုတိယစာတမ်းနှင့် တတိယစာတမ်းအဖြစ် ထည့်သွင်းဖော်ပြလိုက်ပါသည်။ ထိုကဗျာနှစ်ပုဒ်ကို စပ်ဆိုပေးခဲ့သည့် ကိုဝင်းတင့်ထွန်း အားလည်း ကျေးဇူးအထူးတင်ကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

ကျွန်တော့် ဤစာအုပ်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် ဝိုင်းဝန်းကူညီလုပ်ဆောင်ပေးခဲ့ကြသည့် ရဲဘော်များအားလုံးကိုလည်းကောင်း၊ ထုတ်ဝေ ပေးသည့် ‘စုဝံစာပေ’ ကိုလည်းကောင်း ကျေးဇူးအထူးတင်ရှိပါသည်။

ဗိုလ်ကျော်ဇော

၂၄-၄-၀၇

ဟွေမပိုင်

၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လဆန်းမှာ ကျွန်တော် ရန်ကုန်မြို့၊ စမ်းချောင်းရပ်၊ ဆီဆုံလမ်း၊ အိမ်အမှတ် ၃၆၁၅ မင်္ဂလာဒုံ ညွှန်ခံဂေဟာမှ ပြောင်းရွှေ့ သွားခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်စုဆောင်းထားတဲ့ ငွေလေးက သုံးထောင်ကျော်လောက်ပဲရှိလို့ အဲဒီအိမ်ဝယ်ဖို့ လိုအပ်တဲ့ငွေကို ကျွန်တော်အစ်ကိုကြီး ဦးပုက ထုတ်ပေးပါသည်။ နောင်ကျမှ ကျွန်တော့်မြေကွက်ကို ရောင်းပြီး ဆပ်နိုင်ပါသည်။ ကျွန်တော့်ဇနီးရဲ့ ဖခင်လည်း ကွယ်လွန်သွားပြီဖြစ်ပြီး၊ သူ့မိခင် ဒေါ်တင်က ကျွန်တော်တို့မိသားစုနဲ့အတူ လိုက်နေတာဖြစ်လို့ သူတို့ရဲ့ သုံးဆယ်အိမ်ကြီးပေါ် လူငှားတင်ပြီး၊ အိမ်ထောင်ပရိဘောဂတွေကိုတော့ ကျွန်တော်တို့ အခုနေမယ့် စမ်းချောင်းအိမ်ကို သယ်ယူပြီး သုံးစွဲခဲ့ရပါတော့သည်။

ကျွန်တော့်သားသမီးများကိုတော့ အိမ်နဲ့နီးသည့် စိန့်ဖီလိုမီနာကွန်ဗင့်ကျောင်း (နောင်စမ်းချောင်း အထက ၂) မှာ ထားပါသည်။ မိန်းကလေး ကျောင်းဖြစ်သော်လည်း ယောက်ျားလေးများကို လေးတန်းအထိ လက်ခံသဖြင့် မောင်နှစ်မ ငါးယောက်စလုံးကို အဲဒီကျောင်းမှာပဲ ထားလိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော့်နှစ်မဝမ်းကွဲများမှာ ထိုကျောင်းထွက်များဖြစ်သဖြင့် ထိုကျောင်းမှ ခရစ်ယာန်မယ်သီလရင်ဆရာမကြီးများနဲ့ ရင်းနှီးသဖြင့် သူတို့တာဝန်ယူ ကျောင်းအပ်ပေးခဲ့ကြပါသည်။ သားသမီးများ ကျောင်းကိစ္စပြီးတာနဲ့ ကျွန်တော် ရှေ့ရေးကိစ္စအတွက် စဉ်းစားလုပ်ဆောင်ရပါတော့သည်။

အဲဒီခေတ် (ဖဆပလ အစိုးရခေတ်) တုန်းက ဒီမိုကရေစီလည်း အသင့်အတင့်ရှိနေတဲ့ကာလဖြစ်လို့ ရှေ့လျှောက် တိုင်းပြည်နဲ့ ပြည်သူလူထု အတွက် နိုင်ငံရေးလုပ်မည်ဆိုလျှင် လုပ်နိုင်တဲ့ အခွင့်အလမ်းတွေ ရှိနေပါသည်။ ဒီအတွက် ပြင်ဆင်သည့်အနေဖြင့် ကျွန်တော်တပ်က မထွက်မီ အမျိုးမျိုး ပြောဆိုချက်များကို ရှင်းလင်းပြောပြရန် သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတရပ်ကို ကျွန်တော်ပြုလုပ်ခဲ့ပါ သည်။

၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၆ ရက်နေ့တွင် ကျွန်တော်နေထိုင်ရာ နေအိမ်တွင်ပင် သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲ ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သတင်းစာတိုက် အသီးသီးမှ သတင်းထောက်အတော်များများ တက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အဓိကထား ပြောဆိုခဲ့မှုများကတော့ ကျွန်တော့်အပေါ် စွပ်စွဲချက်များ မခိုင်လုံပုံ၊ သက်သေမပြည့်စုံပုံ၊ အထူးသဖြင့် ကျွန်တော့်ကို စနစ်တကျ တရားမျှတမှု ရှိစွာ စစ်ဆေးခြင်း၊ ထုချေခွင့်ပြုခြင်းများ မရှိပုံတွေကို ကျွန်တော်ပြောဆိုရှင်းလင်းခဲ့ပါသည်။

နောက်နေ့သတင်းစာများတွင် ကျွန်တော်၏ ပြောကြားချက်အပြည့်အစုံကို ထည့်သွင်းဖော်ပြကြပြီး အယ်ဒီတာအဘော် အခန်းများမှလည်း ကျွန်တော်၏ တောင်းဆိုချက်ဖြစ်သော ‘ရုံးတင်စစ်ဆေးပါ’ ဆိုသည့် အချက်ကို အထူးအလေးပေးရေးသားကြပါသည်။ အထူးသဖြင့် လက်ဝဲဘက် ယိမ်းသည့် သတင်းစာများ၊ ဂျာနယ်များက ကျွန်တော်၏ တိုင်းပြည်အပေါ်စွမ်းစွမ်းတံဆံ ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများအပေါ် အကျယ်တဝင့် ရေးသားကြပါသည်။ အချို့တပ်မတော်တွင်းက ကျွန်တော့်ကို လေးစားကြည်ညိုကြသည့် တပ်မှူးတပ်သားများကလည်း ကျွန်တော်နဲ့အတူ တိုက်ပွဲများမှာ ပါဝင်ခဲ့ကြပုံ၊ ကျွန်တော်၏ ဆောင်ရွက်ချက်များ စတာများကို အခန်းဆက်ဆောင်းပါးများအဖြစ် ရေးသားကြပါသည်။

ထိုစဉ်က ဖဆပလ အစိုးရအတွင်း ခြစားမှု၊ လာဘ်စားမှု၊ အချင်းချင်းအပြန်အလှန်စွပ်စွဲမှုများနဲ့ နာမည်ပျက်စပြုလာချိန်နဲ့လည်း တိုက်ဆိုင် နေသဖြင့် အစိုးရတိုက်ခိုက်ဝေဖန်သည့် အရှိန်ဖြင့်လည်း ရောနေပါသည်။

ထိုသတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတွင် သတင်းထောက်တဦးက ပြည်တွင်းစစ်ရပ်စဲရေးနဲ့ ပတ်သက်၍ ကျွန်တော်၏သဘောထားကို မေးမြန်းရာ ကျွန်တော်က သီးခြားထုတ်ပြန်ပါမည်ဟု ပြောဆိုလိုက်ပြီး ကျွန်တော်မကျွမ်းကျင်သည့် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးပြဿနာများကိုပါ အကျယ်တဝင့် အချိန်ယူ လေ့လာပြီးမှ အောက်တိုဘာ ၂၇ ရက်တွင် ‘ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်တော်၏ သဘောထား’ ဆိုသည့် စာတမ်းတစောင် ထုတ်ပြန် လိုက်ပါသည်။ ထိုစာတမ်းကို အပိုင်းများခွဲ၍ သတင်းစာများက ဖော်ပြကြပြီး နောက်ပိုင်းတွင်လည်း စာအုပ်အဖြစ် ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။

ထိုစာတမ်းငယ်တွင် အပိုင်းလေးပိုင်း ပါရှိပါသည်။

၁။ ပထမပိုင်းတွင် ပြည်တွင်းစစ် ၁၀ နှစ်ခရီးကို အကြမ်းဖျင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်ကုန်ခါနီးမှစ၍ တိုက်ခဲ့ရသော ဂေဟာဒီအို (KNDO) တို့အပါအဝင် အခြားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သည့် အလံဖြူ၊ အလံနီ ကွန်မြူနစ်၊ ရဲဘော်ဖြူ၊ ရခိုင်သူပုန်များစသည့် တပြည်လုံး အတိုင်းအတာနဲ့ အနှံ့အပြားဖြစ်ခဲ့သည့် တိုက်ပွဲများအကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

၂။ ဒုတိယပိုင်းတွင် ၎င်း ၁၀ နှစ်ခရီးအတွင်း အစိုးရနှင့်သူပုန်များ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်၏ လက်ရှိအခြေအနေများကို ဝေဖန်သုံးသပ်ထားပြီး၊ အကယ်၍ ဤအတိုင်း ဆက်တိုက်ခိုက်ပါက အနာဂတ်၏ အလားအလာကို ကျွန်တော်ဝေဖန်တင်ပြထားပါသည်။

ဤအပိုင်းတွင် ကျွန်တော်က “နိုင်ငံရေးသည် ပြည်တွင်းစစ်အတက်အကျ၏ ကျောရိုးမဏ္ဍိုင်ဖြစ်သည်။ စစ်ရေးသည် အထောက်အကူ အပိုင်းသာ ဖြစ်သည်။ သူပုန်အရေးနိမ့်စေမည့် ထူးခြားသည့် နိုင်ငံရေးပြောင်းလဲမှု မပါဘဲ စစ်ရေးသက်သက်ဖြင့်သာ ရင်ဆိုင်နေလျှင် သူပုန်အရေးမှာ အလွန်ရှည်ကြာခက်ခဲနိုင်ကြောင်း၊ လက်ရှိအစိုးရအနေနဲ့ စစ်ရေးသက်သက်ချည်း အားမကိုးဘဲ နိုင်ငံရေးအရ ကြိုးစားသင့်ကြောင်း၊ ဤအတိုင်း ဆက်သွားနေပါက ပြည်တွင်းစစ်ကြီး ရှည်ကြာသွားမည့် အလားအလာရှိကြောင်း၊ စစ်တပ်တိုးချဲ့ရ၍ ပြည်တွင်းစီးပွားရေးလည်း ကျဆင်းနိုင်ကြောင်း” စတာများကို အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ထုတ်ပြ၊ ရှင်းလင်းပြပြီး၊ စစ်ရေးသက်သက်ဖြင့် နောက်ထပ် ၇ နှစ်ဆက်တိုက်လျှင်လည်း၊ သူပုန်အင်အား မကျဆင်းနိုင်ကြောင်း ရေးသားထားပါသည်။

၃။ တတိယပိုင်းတွင် စစ်နှင့်နိုင်ငံရေး၏ ရည်ရွယ်ချက်များ၊ စစ်နှင့်ပြည်သူလူထု၊ စစ်နှင့်နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များ၏ တာဝန်ဆက်စပ်နေပုံများကို အကျယ်တဝင့် ရေးသားထားပါသည်။

အထူးသဖြင့် နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များအနေဖြင့် စစ်နိုင်ရေးအတွက်သာမက စစ်ကိုမူလ နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက်မှ သွေဖီမသွားအောင်နှင့် စစ်ပြီးနောက် ငြိမ်းချမ်းရေးကာလတည်ဆောက်ရေးအတွက် တာဝန်ရှိကြောင်းစတာတွေ ပါရှိပါသည်။ စစ်သည် ဖြစ်ရန်လွယ်ကူသော်လည်း အပြီး သတ်ရန် ခက်ခဲတတ်ကြောင်းနှင့် စစ်၏ဒဏ်ကို ပြည်သူလူထုက အဓိက ခံရကြောင်းတွေ ပါရှိပါသည်။

၄။ စတုတ္ထပိုင်းတွင်မူ လက်ရှိပြည်တွင်းစစ်ကို မည်ကဲ့သို့ အဆုံးသတ်သင့်သည်ကို ရေးသားတင်ပြထားပါသည်။ ထိုစဉ်က ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနု ပြောကြားသည့် မိန့်ခွန်းကို ကိုးကားပြီး ပြည်သူလူထုက စစ်အတွက် ပေးရသောအဖိုးအခများကို ထောက်ပြပြီး “ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်ခြင်းအပေါ် နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များအနေနဲ့ တာဝန်ရှိကြောင်း၊ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များအနေနဲ့ စစ်နဲ့ ပတ်သက်၍ ထင်မြင်ယူဆပုံ ပေါ်ဆွဲမှုများလွှဲခြင်းအကြောင်းရင်းမှာ

ဗမာပြည်လွတ်လပ်ရေးရခါစ အတွေ့အကြုံ၊ ဗဟုသုတနည်းပါးမှု ကြောင့်လည်းကောင်း၊ စိတ်ကူးဆန္ဒတွေကိုလည်းကောင်း၊ ဒေါသ - မောဟများကို ရှေ့ထားမိသောကြောင့်လည်းကောင်း မှားခဲ့ကြပုံ၊ ဘယ်သူကြောင့်၊ ဘယ်ဘုံကြောင့်ဟု ဆက်လက်အငြင်းမပွားသင့်တော့ဘဲ အမှားဝန်ခံရုံမကဘဲ။ အမှားကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ပြင်ကြရန်” တိုက်တွန်းထားပါသည်။

လက်ရှိနိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များအနေဖြင့် လက်ရှိတိုင်းပြည်အခြေအနေ၊ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ရပ်တည်နေရသော အခြေအနေတို့ကို တိတိကျကျ ဆန်းစစ်ကြည့်ရှုပြီး၊ ပြည်သူလူထုအနာဂတ်အကျိုးကို မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ ကျိုးကြောင်းမျှတ၍ ယထာဘူတကျသော နည်းလမ်းဖြင့် ရပ်စဲကြရန် တိုက်တွန်းထားပါသည်။

(ထိုအချိန်က ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း ဦးစီး၍ လှုပ်ရှားနေသော ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးလှုပ်ရှားမှု လူထုဆန္ဒပြပွဲကြီးများလည်း တဖြည်းဖြည်းနှင့် တနိုင်ငံလုံး ကျင်းပနေကြပါသည်။)

ကျွန်တော်ထိုစာတမ်းရေးသားရန် ပြည်တွင်းစစ်ပြဿနာကို အသေးစိတ်လေ့လာလေ့လာ ပြည်တွင်းစစ်ရေရှည်ပြီး ပြည်သူတို့၏ ဆင်းရဲဒုက္ခ အန္တရာယ်များကို မြင်လေလေဖြစ်ကာ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးသည်သာ အနာဂတ်နိုင်ငံသစ် ထူထောင်နိုင်ရေးအတွက် သော့ချက်ဖြစ်ကြောင်း ပိုမို၍ သဘောပေါက်လာပါသည်။ လက်ရှိပြည်သူလူထုတို့၏ ဒုက္ခမျိုးစုံ ဆုံချက်ဖြစ်နေသည့် ပြည်တွင်းစစ်ကြီးကို ပြည်သူလူထုအကျိုးစီးပွားပြု နိုင်ငံရေး အခြေခံပေါ်တွင် ရပ်စဲနိုင်ပါက တိုင်းပြည်အပေါ်အကြီးမားဆုံး အကျိုးပြုနိုင်ချက်ဟုလည်း ယုံကြည်လာမိပါသည်။

ထို့ကြောင့်ပင် ကျွန်တော်သည် ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၏ “ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး ရှစ်ဦးကော်မတီ” အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးနှင့် ဆွေးနွေး တိုင်ပင်ပြီး ထိုအဖွဲ့နှင့်ပူးပေါင်းလှုပ်ရှားရန် စီစဉ်ပါတော့သည်။

သို့သော် ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် ပထမအကြိမ် ဗိုလ်နေဝင်းဦးစီး၍ စစ်အာဏာသိမ်းပွဲ ပေါ်ပေါက်လာရာ လှုပ်ရှားမှုများ ခက်ခဲလာပြီး ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် ထိုပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး ရှစ်ဦးကော်မတီကို ဖျက်သိမ်းပစ်ခံခဲ့ရသည်။

အဆပလ အစိုးရကဲ့၊ သန့်ရှင်းအစိုးရတက်နဲ့ အခြေအနေတွေ ဂျပန်ထွေးနေရာမှ ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနုက ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်းကို အာဏာလွှဲပြောင်း ပေးသည်ဆိုကာ အိမ်စောင့်အစိုးရတက်လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အိမ်စောင့်အစိုးရကလည်း ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၆ ရက်နေ့တွင် ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပပေးခဲ့သည်။

ထိုရွေးကောက်ပွဲတွင် ကျွန်တော်သည် တသီးပုဂ္ဂလအမတ်ဟောင်းအဖြစ် ကြည့်မြင်တိုင်တောင်ပိုင်း မဲဆန္ဒနယ်မှ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ပါသည်။ သန့်ရှင်း အဆပလ မှ သခင်စံဝေ၊ တည်မြဲ အဆပလ မှ ဗိုလ်စကြာနှင့် ပမညတ မှ နုတ်ထွက်လာပြီး တသီးပုဂ္ဂလအဖြစ် ဝင်လာသည့် ဦးအောင်သန်း (ဗိုလ်ချုပ်အစ်ကို) တို့နှင့် ယှဉ်ပြိုင်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မဲဆွယ်တရားပွဲများ ပြုလုပ်ရာတွင် အစပထမပိုင်းတွင် ကျွန်တော်က တိုင်းပြည်တည်ဆောက်ရေး၊ ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကိုသာ အလေးပေးဟောပြောရာ လူအများက ကြိုက်နှစ်သက်ခြင်းမရှိလှပေ။ ကျွန်တော်၏ ရွေးကောက်ပွဲကူညီရေး အဖွဲ့ဝင်များက နိုင်ငံရေးအရတိုက်ခိုက် ပြောဆိုနေကြသည့် တခြားအမတ်လောင်းများ၏ ဟောပြောချက်များကို သွားရောက်နားထောင်ကြပြီး ကျွန်တော်ကို ပြန်လည်ပြောပြကာ ပြန်ရှင်းလင်း ပြောကြားရန် တိုက်တွန်းကြပါသည်။ သို့ဖြင့် ကျွန်တော်မှာ နောက်ပိုင်းမဲဆွယ် တရားပွဲများတွင် နိုင်ငံရေးအရရာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရပါ ပြောဆိုမှုများ ပါဝင်လာရပါတော့သည်။ အထူးသဖြင့် တည်မြဲ အဆပလ (ဆိုရှယ်လစ်များ) အကြောင်း ပြောဟောသဖြင့် တချို့ပြည်သူများ အသိနည်းသေးသော အတွင်းရေးများပါသဖြင့် လူအများ အတော်သဘောကျကြပါသည်။ မဲဆွယ်တရားပွဲများမှာလည်း အလွန်စည်ကား ကြီးကျယ်လာပါသည်။

ကျွန်တော်၏ ရွေးကောက်ပွဲ ကူညီရေးအဖွဲ့တွင် ကျွန်တော်၏ ယခင်တပ်မတော်ထဲတွင် တာဝန်အတူထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးသည့် ရဲဘော် ဟောင်းများ၊ တချို့မှာ တောပြန်လက်နက်ချများ၊ ထိုကြည့်မြင်တိုင် တောင်ပိုင်းမဲဆန္ဒနယ် ရပ်ကွက်အသီးသီးမှ ကျွန်တော်အား ပုဂ္ဂိုလ်အရ လေးစား ကြည်ညိုသူများ၊ တချို့ကရင်တိုင်းရင်းသား ခေါင်းဆောင်များ စသဖြင့် အလွှာပေါင်းစုံမှ လူပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးမျိုး ပါဝင်ခဲ့ကြပါသည်။ နိုင်ငံရေးနယ်ပယ် အထူးသဖြင့် လက်ဝဲဘက်ယိမ်းသည့် အဖွဲ့အစည်းများမှ လူပုဂ္ဂိုလ်အချို့လည်း လာရောက်ကူညီကြပါသည်။ လူအားနဲ့ ကူညီနိုင်သူက ကူညီ၊ ငွေအားနဲ့ ကူညီနိုင်သူက ငွေအားကူညီနဲ့ ဘက်စုံက ပိုင်းဝန်းကူညီသူ အတော်ပင်များပြားခဲ့ပါသည်။ ထိုသူများအားလုံးကို ကျွန်တော်ယခုအထိ သတိရ ကျေးဇူးတင်လျက် ရှိပါသည်။

သို့ဖြင့် ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၆ ရက် ရွေးကောက်ပွဲတွင် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပခဲ့ရာ ကျွန်တော်ရှုံးနိမ့်သွားပြီး ပထမ အမတ်လောင်း သခင်စံဝေ နိုင်သွားပါတော့သည်။

ကျွန်တော်တို့ ဗမာပြည်သူများသည် နိုင်ငံရေးအရ အလွန်လက်တွေ့ကျစွာ စဉ်းစားတတ်သူများ ဖြစ်ပါသည်။ သူတို့၏အမြင်တွင် တည်မြဲ အဆပလ (ဆိုရှယ်လစ်များ) အပေါ် အတော်ပြတ်သားစွာမြင်ထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ရရှိလာသည့် နိုင်ငံရေးအာဏာကို စစ်တပ်နှင့်ပေါင်းပြီး ကိုယ်ကျိုး စီးပွားလုပ်မည့်သူများ၊ ပြည်သူလူထုအများစုကို နင်းဖိထားမည့်သူများအဖြစ် (လက်တွေ့အရ) သိမြင်ထားပြီး ဖြစ်သည်။

၁၉၅၈ ခုနှစ် ဇွန်လ ၉ ရက်နေ့က တည်မြဲ အဆပလ က လွှတ်တော်တွင် သန့်ရှင်း အဆပလ ကို အယုံအကြည်မရှိ အဆိုတင်သွင်းပြီး မဲခွဲခွဲစဉ်က သန့်ရှင်းများဘက်က အသာမဲ ရှစ်မဲလေးဖြင့်သာ အနိုင်ရသွားခဲ့ဖူးပါသည်။ ထိုနေ့က လွှတ်တော်တွင်းအခြေအနေများကို ရေဒီယိုမှ တိုက်ရိုက် အသံလွှင့်ပေးရာ တနိုင်ငံလုံး ရင်တမမဖြင့် နေခဲ့ရသည်ကို တိုင်းပြည်သားများက မမေ့နိုင်သေးပါ။ အိမ်စောင့်အစိုးရလက်ထက်တွင်လည်း စစ်ဗိုလ်များ၏ မတရားရမ်းကားမှုကို အမျိုးမျိုးခံခဲ့ရသည့် အဖြစ်သနစ်များကလည်း ရှိနေပါသည်။ ပြည်တွင်းစစ်ကြီးအတွင်း အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသား ဒေသများနှင့် နယ်များတွင် စစ်တပ်၏လုပ်ရပ်များကိုလည်းကောင်း၊ ပြုစောထိန်းသိမ်းစသည့် စစ်တပ်၏ လက်ကိုင်တုတ်များ၏ နှိပ်စက်မှုများကို လည်းကောင်း၊ ရွေးကောက်ပွဲပြင်ဆင်ချိန်ကာလများအတွင်း ဒီမိုကရေစီတစ်စုံတစ်ရာ ဖွင့်ပေးထားရချိန်တွင် ပြည်သူအများသိရှိအောင် ပြောဆိုသူများ၊ ရေးသားသူများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ပြည်သူလူထုက စစ်တပ်၏ထောက်ခံမှုရနေသည်ဟု ထင်ရသော တည်မြဲကို အပြတ်ဖယ်ရှားပစ် လိုက်ပြီး၊ သန့်ရှင်းကို ပုံအောပြီး အသည်းကြားက မဲပြားများကို ပေးပစ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ တနိုင်ငံလုံး ဝါထိန်သွားပါတော့သည်။ (သန့်ရှင်း၏ အရောင်မှာ အဝါရောင်ဖြစ်ပါသည်။)

ကျွန်တော် ရွေးကောက်ပွဲရှုံးရသည့် အဓိကအကြောင်းရင်းမှာ ဤပြည်သူလူထု၏ သန့်ရှင်း အဆပလ များအပေါ် အားကိုးအားထား ပုံအောလိုမှုစိတ်ဓာတ် အခြေခံကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

အခြားအကြောင်း အသေးအမွှားများလည်း ရှိပါသေးသည်။ ဥပမာ တည်မြဲအမတ်လောင်း ဗိုလ်စကြာအတွက် အရန်ထားသောမဲများကို မိမိတို့ မနိုင်နိုင်တော့မှန်းသိလာတဲ့ ညနေပိုင်းတွင် သန့်ရှင်းအမတ်ပုံးထဲထဲ ထည့်ပေးလိုက်မှု၊ သန့်ရှင်းများဘက်က မဲဆွယ်ဟောပြောပွဲများတွင် မိမိတို့က အစိုးရဖွဲ့ဖို့သာ အရေးကြီးကြောင်း၊ မိမိတို့အစိုးရဖြစ်လာလျှင် ဗိုလ်ကျော်ဇော်ကို ပစ်ထားမှာ မဟုတ်ကြောင်းစသဖြင့် ဟောပြောမှုများ၊ ကျွန်တော်၏ မဲပုံးတွင် ကျွန်တော်စစ်ဝတ်နှင့် ရိုက်ထားသော ဓာတ်ပုံကို ကပ်ထားခြင်း (တချို့က စစ်ဆိုလျှင် ရေတောင် စစ်မသောက်လိုပါဟု ပြောဆိုနေသောအချိန်) စသည်များဖြစ်ပါသည်။

တကယ်တော့ ထိုရွေးကောက်ပွဲမှာ ပြည်သူလူထု၏ “အသံမထွက်သော တော်လှန်ရေးတရပ်” သာ ဖြစ်ခဲ့ပါတော့သည်။ ထိုရွေးကောက်ပွဲဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ဗမာပြည်သူများက စစ်တပ်ကို ပထမဦးဆုံးအကြိမ် နိုင်ငံရေးအရ ဖယ်ချလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သန့်ရှင်းအစိုးရ တက်လာပြီးနောက် ဗိုလ်နေဝင်းသည် ထိုလူထု၏ တည်မြဲဆန့်ကျင်ရေးလှိုင်းကိုစိုးမိုးပြီး တပ်မတော်ထဲမှ “မိမိ၏ဘက်မလိုက်ရေး ညွှန်ကြားချက်ကို မလိုက်နာ” ဟုဆိုကာ ရွေးကောက်ပွဲအတွင်း တည်မြဲဘက်က ပင်းပေးခဲ့သည့် တပ်မှူးကြီးများကို ထုတ်ပယ်ပစ်လိုက်ပါသည်။ ဗိုလ်နေဝင်း၏ တကယ့်ရည်ရွယ်ချက်မှာ သူ့အားပြိုင်ဆိုင်နိုင်သည့် စစ်ဘက်ဝါချင်း မတိမ်းမယိမ်းဖြစ်နေသည့် တပ်မှူးကြီးများကို သူ့ရတူး လုံခြုံရေး အတွက် ဖယ်ရှားရန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဖယ်ရှားခံရသည့် တပ်မှူးကြီးများ အုပ်စုတွင် ယခု NLD ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်နေသည့် ဦးအောင်ရွှေ (ထိုစဉ်က မြောက်ပိုင်းတိုင်း - တိုင်းမှူး၊ ဗိုလ်မှူးချုပ်) လည်း ပါဝင်သွားပါသည်။ ထိုစဉ်က ပြုတ်သွားသည့် တပ်မှူးများကို နိုင်ငံခြားသို့ သံအမတ်ကြီးများအဖြစ် စေလွှတ်ခန့်ထားမှုများကြောင့် ဖြုတ်ချခံရသည့် တပ်မှူးကြီးများကလည်း ကျေနပ်ကြပါသည်။ ပြည်သူအများအပြားအမြင်တွင်လည်း ဗိုလ်နေဝင်းမှာ တော်တည့်မှန်ကန်သူဟု ထင်မှတ်သွားနိုင်ပါသည်။

ဤနည်းဖြင့် ဗိုလ်နေဝင်းသည် မိမိအားတင်ပေးခဲ့သည့် ပြည်သူလူထု၏ စွန့်ပစ်ခြင်းခံလိုက်ရပြီဖြစ်သော ဆရာရင်းတည်မြဲများနှင့် လမ်းခွဲ လိုက်ပါတော့သည်။ တပ်တွင်းတွင်လည်း တစ်စုံတစ်ရာ ဩဇာရှိနေသည့် ဆိုရှယ်လစ်တပ်မှူးများကိုလည်း ဖယ်ထုတ်လိုက်နိုင်ပြီဖြစ်သည်။ ဗိုလ်နေဝင်း၏ ဤလုပ်ရပ်သည် သူ့ကိုယ်ကျိုးအတွက်တော့ အလွန်ပြောင်မြောက်သည့်လုပ်ရပ်တခု ဖြစ်ပါတော့သည်။ ပြည်သူလူထုအတွင်းမှာလည်း သူ့အပေါ် နိုင်ငံရေးအရ အမြင်ကောင်းမွန်စေပြီး စစ်တပ်တွင်းမှာလည်း သူ့အားယှဉ်ပြိုင် နိုင်သည့် အလားအလာရှိသည့် တပ်မှူးအချို့ကို ဖယ်ထုတ်လိုက် နိုင်ပါသည်။

ဤရွေးကောက်ပွဲတွင် အနိုင်ရလာသော သန့်ရှင်းအစိုးရတက်လာသောအခါ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းများ ပြန်လည် အသက်ဝင် လာပါသည်။ ထို့ကြောင့် ၁၉၅၉ ခုနှစ်က ပျက်သွားသော ပထမပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့အစား ဒုတိယပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ ဆောင်ရွက်ရန် နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်အချို့နှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြပြီး “ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး နှိုးဆော်ရေးအဖွဲ့” ကို ၂၂-၅-၆၀ နေ့တွင် ကျွန်တော်အပါ ပုဂ္ဂိုလ် ခြောက်ဦးဖြင့် ဖွဲ့ခဲ့ပါသည်။ ထိုသူများမှာ ၁။ ဆရာကြီးကိုယ်တိုင် ဦးဆောင်ကာ ၂။ ကျွန်တော် ဗိုလ်ကျော်ဇော်က အကြံပေးအဖြစ်လည်းကောင်း ၃။ ဦးဘသော် ၄။ ဦးကျော် ၅။ လွှတ်တော်ရှေ့နေကြီး ဦးထွန်းတင်နှင့် ၆။ ဦးသန့်ဇင် (တော်ဘုရားလေး) တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

ထိုအဖွဲ့မှာ နှိုးဆော်ရေးအဖွဲ့သာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချိန်က ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းမှာ အသက် ၈၀ ကျော်နေပြီဖြစ်သဖြင့် အတော် အင်အား ချည့်နေပြီဖြစ်သော်လည်း ကျွန်တော်အပါအဝင် လူတော်တော်များများ ပါဝင်လှုပ်ရှားလာသဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနုကိုယ်တိုင် ကလည်း ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ကမ်းလှမ်းချက်အသစ်များ ပြုလုပ်လာသဖြင့်လည်းကောင်း အားတက်ရွှင်လန်းလာပါသည်။ ဆရာကြီးအတော်အတန် ကျန်းမာလာသောအခါ မျက်စိတွင်းမှ တိမ်ကို ခွဲစိတ်ကုသရန် အရှေ့ဂျာမဏီသို့ ထွက်ခွာသွားပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ နှိုးဆော်ရေးအဖွဲ့သည် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအပေါ် ပြည်သူတို့ ပြန်လည်စိတ်ဝင်စား တက်ကြွလာစေရန် နှိုးဆော်ခြင်း၊ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအပေါ် ထားရှိသည့် ပြည်သူများ၏ သဘောထားနှင့် နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များ၏ သဘောထားများကို တီးခေါက်လေ့လာခြင်း၊ နောင်ဖွဲ့စည်းမည့် “ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့” အတွင်း ပါဝင်မည့်သူများကို ရှာဖွေရွေးချယ်ခြင်းစသည့် လုပ်ငန်းများကို ဆက်တိုက်လုပ်ကိုင်ကြရ ပါတော့သည်။

ထိုကဲ့သို့ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းရေးအတွက် လုံးပန်းနေစဉ်မှာပင် ဗမာပြည်၌ အမျိုးသားရေးပြဿနာတခု ပေါ်ပေါက်လာ ပါသည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် ဗမာ့တပ်မတော်၏ တရုတ်ဖြူတိုက်ရေး မဲခေါင်စစ်ဆင်ရေးကြီးအတွင်း တရုတ်ဖြူစစ်ဌာနချုပ်အတွင်းမှ အမေရိကန်လုပ်လက်နက်များ ပမ်းဆီးမိခြင်း၊ အမေရိကန်လုပ် စက်လေးလုံးတပ် တရုတ်ဖြူလေယာဉ်ကြီးက တရုတ်ဖြူတပ်တွေအပေါ် ရိက္ခာချပေးနေစဉ် ဗမာ့တိုက်လေယာဉ်နှင့်တိုက်ပွဲဖြစ်ရာ ထိုလေယာဉ်ကြီးလည်း ပျက်ကျပြီး၊ ဗမာ့တိုက်လေယာဉ်တစ်စင်းလည်း ပျက်ကျသွားပါသည်။ ထိုလေယာဉ်မှ လေယာဉ်မှူး ဗိုလ်ပီတာ ကျဆုံးသွားရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဗမာပြည်တွင် တရုတ်ဖြူအရေးအခင်းကြီး ထပ်မံပေါ်ပေါက်လာပြီး လူထုက အမေရိကန်သံရုံး ရှေ့ ဆန္ဒပြမှုများ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ထိုအရေးအခင်းကို လူထုသိရှိပါဝင်လာစေရန် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ရန်ရည်ရွယ်ပြီး ရန်ကုန်မြို့တွင်းရှိ နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ ကျောင်းသား အဖွဲ့အစည်းများ၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇ ရက်တွင် စုရုံးဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြပြီး “ဗမာပြည် တရုတ်ဖြူ ကျူးကျော်မှုနှင့် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး အမျိုးသားကော်မတီကြီး” ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြပါသည်။ ကျွန်တော့်အား ဥက္ကဋ္ဌ တင်မြောက်ကြပြီး၊ ဒုဥက္ကဋ္ဌများအဖြစ်တော့ ဗိုလ်အုန်းတင်၊ ဗန်းမော်တင်အောင် စသူများ ဖြစ်ပါသည်။ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ထဲတွင် ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်များ၊ ပြည်သူ့ရဲဘော်ခေါင်းဆောင်များ၊ လူမျိုးစုခေါင်းဆောင်များနှင့် ထိုအချိန်က သေဒဏ်က လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ရလာသည့် ဗိုလ်မှူးချစ်ကောင်းလည်း ပါလာပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် အလွှာအသီးသီးမှ ပုဂ္ဂိုလ်စုံ ပါလာရာ၊ စာရေးဆရာများ၊ ဝိတစာ ဆိုများ၊ သတင်းစာဆရာများ၊ အမျိုးသမီးအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်များ၊ ရဟန်းသံဃာများစသဖြင့် အတော်ပင်စုံလင်ပါသည်။ အဖွဲ့အစည်းပေါင်း ၂၉ ဖွဲ့နှင့် တသီးပုဂ္ဂလ မျိုးချစ်များ ပါဝင်ကြပါသည်။ ရန်ကုန်မြို့ အရှင်အာဒိစ္စဝံသ ကျောင်းတိုက်တွင် ကျင်းပခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုအစည်းအဝေးကြီးတွင် ကျွန်တော်က တရုတ်ဖြူကျူးကျော်မှုသမိုင်းနှင့် နယ်ချဲ့စွက်ဖက်မှုများကို အတိုချုပ်၍ မြေပုံနှင့်တကွ ရှင်းလင်းတင်ပြပြီး ယင်း အန္တရာယ်များကို မည်ကဲ့သို့ခုခံကာကွယ်ရန်၊ ဆန့်ကျင်ရန်နည်းလမ်းများကိုပါ ဆွေးနွေးတင်ပြခဲ့ပါသည်။

ထိုမိန့်ခွန်း၏ နိဂုံးပိုင်းတွင် ကျွန်တော်က အောက်ပါအတိုင်း တင်ပြခဲ့ပါသည်။

“ယခုအခါ မဲခေါင်စစ်ဆင်ရေးမှာ ဆီတိုး၏လက်ရာဖြစ်ကြောင်း လက်ပူးလက်ကြပ် ပြည်သူတို့ရှေ့မှောက်တွင် မိထားပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ဗမာ အစိုးရဘက်က သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်များကလည်း ဒီဟာတွေဟာ ဆီတိုးလက်အောက်ခံဖြစ်ကြောင်းနဲ့ တရုတ်ဖြူဟာ အမေရိကန်ရဲ့ တပည့်လက်ရင်းတွေ

ဖြစ်ကြောင်း ပြောခဲ့ပါတယ်။”

“ဒီတော့ ရန်သူရဲ့ ရည်မှန်းချက်များကို အခုအခါ ကျနော်တို့ သဲသဲကွဲကွဲ သိကြပြီဖြစ်ပါတယ်။ ”

“နယ်ချဲ့သမားများဟာ ဗမာပြည်မှာ သူ့ရဲ့ လက်နက်ကိုင်ဖိနှိပ်ရေးတပ် တရုတ်ဖြူတပ်ကိုသာ ချထားတာမဟုတ်ဘူး။ မိမိတို့ရဲ့ အမျိုးသားရေး မကျေမနပ် ပဋိပက္ခဖြစ်နေကြတဲ့ လူမျိုးစုများရဲ့ တချို့သော အစိတ်အပိုင်းများကိုလည်း ဖြားယောင်းသွေးဆောင်ပြီး၊ သူတို့ရဲ့ စစ်အင်အားကို တိုးချဲ့ပြီး တဖက်က ပြည်တွင်းစစ်နက်ရှိုင်းအောင် လုပ်နေတယ်။”

“ဒီမျှနဲ့ပဲ ရန်သူရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ဟာ ရေရှည်ဖိနှိပ်ကျူးကျော်ရေးဖြစ်လို့ အလွန်ကြီးမားကြောင်း ထင်ရှားပါတယ်။ ရန်သူဟာ တကယ်လည်း အင်အားကြီးတဲ့ ရန်သူဖြစ်တယ်။ ဒီလိုအင်အားကြီးတဲ့ ရန်သူက ပြတ်သားတဲ့ နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက်နဲ့ ကျူးကျော် စွက်ဖက်နေတာကို ပေါ့ပေါ့ဆဆ ယူဆရင် မှားပါလိမ့်မယ်။ ဒီပြဿနာဟာ အန္တရာယ်ကြီးမားလှပါတယ်။”

“ဒီရန်သူရဲ့ နောက်မှာ ကြီးမားတဲ့ စစ်ရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးအင်အားရှိနေလို့ ဒီရန်သူကို စစ်ရေးတခုတည်းနဲ့ ဘယ်လို နည်းနဲ့မှ အပြီးတိုင် ဖြေရှင်းနိုင်မယ်မဟုတ်ပါ။ စစ်ရေးသက်သက်ဆိုရင် ရန်သူဆိုတဲ့စစ်အုပ်စုဟာ စစ်ရေးအင်အားကြီးသူဖြစ်ပါတယ်။ ကြောက်ရွံ့မည် မဟုတ်ပါ။ နောက်ပြီး တော်အိန်ယပ်စစ်များမှာ နောက်ဆုံးနိုင်ငံရေးနည်းမပါဘဲ၊ သံတမန်ရေးရာ လွှမ်းမိုးမှုမပါဘဲ ရန်သူကို အကုန်မောင်းထုတ်နိုင်သည်ထားဦး၊ အင်အားကြီးတဲ့ ရန်သူ ပြန်မဝင်နိုင်အောင် ဆက်လက်ထိန်းသိမ်း ကာကွယ်ထားဖို့ဟာ မလွယ်ပါဘူး။ ”

“ဒါကြောင့် စစ်ရေးသက်သက်သာမက တတိုင်းပြည်လုံး ပြည်သူလူထု စည်းရုံးအုံကြွလှုပ်ရှားမှုမပါဘဲ အပြီးတိုင် မောင်းထုတ်ဖြေရှင်းနိုင်မယ် မဟုတ်ပါ။ နယ်ချဲ့သမားများဟာ ဤတိုင်းပြည်ပေါ်မှာ သူ့ရဲ့ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားများရှိတဲ့အတွက် ပြည်သူတွေက အုံကြွလှုပ်ရှားလာမှာကို အကြောက်ဆုံး ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပြီး ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်မှ နယ်ချဲ့ကျူးကျော်မှုများကို တချိုးသားလုံး ပြည်သူအများ စည်းရုံးလှုပ်ရှားမှသာ အောင်မြင်ကြစေမည်ဖြစ်ပါတယ်။ နယ်ချဲ့သမားများဟာ တခြားအရာထက် ပြည်သူအများ နိုးကြားသိမြင်ပြီး စည်းရုံးဆန့်ကျင်လာမှာကို အစိုးရဆုံးဖြစ်တယ်။ အကြောက်ရွံ့ဆုံး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ ကျူးကျော်လာသူ နယ်ချဲ့တို့ကို တိုက်ထုတ်ရေးမှာ အထိရောက်ဆုံးလက်နက် ဖြစ်တယ်လို့ ယူဆပါတယ်။”

“ဒီလို လူထုတိုက်ပွဲများ ဝင်မှသာ တဖက်က စစ်ဆင်ရေးနှင့် သံတမန်ရေးရာတိုက်ပွဲများမှာ များစွာအထောက်အကူရစေပါတယ်။ ဒါကြောင့် စစ်မျက်နှာ ၃ ရပ်၊ စစ်ရေး၊ သံတမန်ရေး၊ လူထုတိုက်ပွဲနဲ့ တိုက်ပွဲဝင်မှသာ ပြတ်သားစွာ အောင်မြင်နိုင်မယ်ဖြစ်ပါတယ်။ ”

“ဒီအထဲမှာ လူထုတိုက်ပွဲဟာ အရေးအကြီးဆုံး ဖြစ်ပါတယ်။ ကျနော်တို့ကိစ္စတွေအရ ပြည်သူလူထုရဲ့ ထောက်ခံလှုပ်ရှားမှုများဟာ စစ် မြေပြင်မှာ များစွာ အကျိုးရှိစေခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ၁၇ ရက်နေ့က စစ်ဆင်ရေးမှာ လူထုလှုပ်ရှားမှုနဲ့ နီးကပ်စွာဆက်စပ်မှုနဲ့ တွေ့ကြုံရလို့ စစ်ရေးမှာ များစွာ တပန်းသာခဲ့ပါတယ်။ တပ်မတော်သားတွေဟာ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးနောက်ပိုင်းမှာ ဒီတုန်းကလောက် စိတ်ဓာတ်တက်ကြွမှု တခါမျှ မရှိခဲ့ပါ။”

“ရန်သူဆိုရင် စိတ်ဓာတ်တုန်လှုပ်ပါတယ်။ သူများနိုင်င် ကျူးကျော်ဖို့လားတဲ့ရန်သူဟာ အိမ်ရှင်တအိမ်လုံးက ဆန့်ကျင်ရင် ဘယ်လို ရေရှည် နေထိုင် အမြတ်ထုတ်ဖို့ ဖြစ်နိုင်ပါ့မလဲ။ အနည်းဆုံး ဒီနိုင်ငံမှာ သူတို့ကိုလက်ခံမယ့် သစ္စာဖောက်နည်းနည်း ရှိမှ၊ ဒီသစ္စာဖောက်တွေကလည်း အိမ်မှာ ဩဇာရှိဦးမှသာ ဖြစ်နိုင်တာ။ ဒီတော့ ဒီလိုပြည်သူလူထုက ဆန့်ကျင်ရင် သူရော သူ့ကိုလက်ခံချင်တဲ့ သစ္စာဖောက်ရော လက်ရွံ့နောက်ဆုတ်ရမှာ မွေတာပါ။”

“ကျနော်ရဲ့ ၁၇ ရက်နေ့က စစ်ဆင်ရေးမှတ်တမ်း နိဂုံးချုပ်မှာ ဒီစစ်ဆင်ရေး အောင်မြင်ခြင်းရဲ့ အခြေခံအကြောင်းရင်း (၇) ချက်အနက် ပြည်သူလူထုတိုက်ပွဲနဲ့ ပတ်သက်ပြီး (၃) ချက် ထည့်သွင်းရေးသားမိတာကို ဖတ်ပြလိုပါတယ်။ တချက်မှာ ‘တိုင်းပြည်လူထု လှုပ်ရှားမှု အရှိန်အဝါကြောင့် တပ်မတော်အားတက်ကြွပြီး ရဲစွမ်းသတ္တိရော၊ လုံ့လဝီရိယပါ စစ်ပြီးခေတ်တပ်မတော်သမိုင်းတွင် မကြုံဘူးလောက်အောင် တက်တက်ကြွကြွရှိခြင်း’ ။ နောက်တချက်မှာ ‘တိုင်းပြည်လှုပ်ရှားမှုဟာ ရန်သူစိတ်ဓာတ်ကိုပါ ယိမ်းယိုင်အားနည်းစေခြင်း’(၎င်းမှာ စစ်မြေပြင်ရှိတိုက်နေသော တရုတ်ဖြူရန်သူများ ကိုသာ အဓိကဆိုလိုခဲ့ဟန် ရှိသည်။ သူ့နောက် ကြိုးကိုင်နယ်ချဲ့သမားအဖို့ ထိုထက်ပိုစိတ်ထိခိုက်မည်ဖြစ်သည်။) နောက်တတိယအချက်မှာ ‘မိမိတို့က ထိုးစစ်ကြီးစသောအခါ တကယ့်အားထက်ပိုမို၍ အင်အားအလွန်ကြီးမားလေဟန် သတင်းစာဆရာများဖြင့် ဝါဒဖြန့်ခြင်းများ’ဖြစ်ပါသည်။”

ဒါကြောင့်ပဲ ဒီပြဿနာရဲ့ အရင်းခံအဖြေနဲ့ အဓိကအင်အားဟာ လူထုတိုက်ပွဲသာဖြစ်ကြောင်း၊ နောက် ဒီတိုက်ပွဲဟာလည်း ရေရှည် တိုက်ရမှာဖြစ်ကြောင်း တင်ပြခဲ့ပါသည်။

ဒါ့အပြင် ဒီအစည်းအဝေးကြီးမှာ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဘယ်လို ပါဝင်မယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း ကတိသစ္စာစကားနဲ့အတူ အစိုးရကိုလည်း တိုက်တွန်းပန်ကြားရာမှာ အောက်ပါအတိုင်း ပြောကြားခဲ့ပါသေးသည်။

“ကျနော်အဖို့ အရင်တုန်းကဆိုရင် အခုလိုနယ်ချဲ့ကျူးကျော်မှုများကို တပ်ဦးကနေပြီး စစ်သားကြီးတယောက်အနေနဲ့ တိုက်ခိုက်ကာကွယ် ခဲ့ပါတယ်။ တိုင်းပြည်တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါတယ်။ ယခုလဲ နိုင်ငံသားတယောက်အနေနဲ့ ကျနော်နိုင်ငံရဲ့ နယ်ချဲ့ကျူးကျော်မှု အန္တရာယ်များကို ဘယ်လိုကာကွယ်နိုင်မလဲဆိုပြီး ကျနော်နည်းလမ်းရှာတော့ အထက်ကပြောခဲ့တဲ့ ပြည်သူလူထုက ကျူးကျော်ဆန့်ကျင်မှုတို့ကို ဆန့်ကျင်အုံကြွလှုပ်ရှားတဲ့အခါ လူထုတိုက်ပွဲမှာ ကျနော်ပါဝင်နိုင်ကြောင်း မြင်လာပါတယ်။ ဒီတိုက်ပွဲဟာ ကျနော်ဆောင်ရွက်ခဲ့ဖူးတဲ့ စစ်ရေးတိုက်ပွဲ ထက်ပင် လှုပ်ရှားနိုင်ရင် တန်ခိုးကြီးမားလှကြောင်း ကျနော်ထင်မြင်မိပါတယ်။ ဒီတိုက်ပွဲဟာ ကျနော်ဆောင်ရွက်ခဲ့ဖူးတဲ့ စစ်ရေးတိုက်ပွဲထက်ပင် လှုပ်ရှားနိုင်ရင် တန်ခိုးကြီးမားလှကြောင်း ကျနော်ထင်မြင်မိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီလိုနယ်ချဲ့ ကျူးကျော်မှုရန်ကို ကာကွယ်ဆန့်ကျင်ဖို့ ကျနော်ရဲ့ခွန်အားကို ပြည်သူလူထုနဲ့အတူ အသုံးပြုပြီး ဆန့်ကျင်ကာကွယ်သွားဖို့ ဒီအစည်းအဝေးကြီးမှာ ကျနော်ကတိပြုပါတယ်။”

“နောက်အစိုးရကို ကျနော်ပန်ကြားတိုက်တွန်းလိုတာကတော့-(က) ယခုတိုက်နေတဲ့ စစ်ဆင်ရေးနဲ့ စစ်ရေးအရ ကျန်သေးတဲ့ တရုတ်ဖြူများကို အပြီးအပိုင် တိုက်ထုတ်ရေး ကြိုးပမ်းရန်။ (ခ) နိုင်ငံရေးအားဖြင့် ၎င်းတို့အမြန်ဆုံး လုံးဝဆုတ်ခွာသွားရန် ကုလသမဂ္ဂတွင် ထိထိ ရောက်ရောက် အရေးယူဆောင်ရွက်ရန်။ (ဂ) အစိုးရဟာ အုံကြွတိုက်ပွဲဝင်လာသော ပြည်သူလူထုနှင့်အတူ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းခေတ်ကလို ပူးပေါင်းလက်တွဲပြီး ကျူးကျော်သူရန်သူများကို ဆန့်ကျင်ကြဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။”လို့ နိဂုံးချုပ် ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

ဤအမျိုးသားကော်မတီကပင် ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၂ ရက်တွင် တိုင်းပြည်သို့ နှိုးဆော်ပန်ကြားလွှာတစောင် ထုတ်ဝေပြီး တရုတ်ဖြူ ကျူးကျော်မှုသမိုင်းအကျဉ်းချုပ်ကို ဖော်ပြကာ တရုတ်ဖြူ၏နောက်မှ ကြိုးကိုင်လှုပ်ရှားနေသူ အမေရိကန်နယ်ချဲ့၏ အကြံအစည်များကို ဖော်ထုတ် ရှင်းလင်းပြီး တမျိုးသားလုံး စည်းလုံးညီညွတ်စွာဖြင့် အုံကြွဆန့်ကျင်ကြရန် နှိုးဆော်ခဲ့ပါသည်။

ထိုအတွင်း ပြည်သူ့လွှတ်တော်လည်း ကျင်းပနေရာ မတ်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနုက လွှတ်တော်တွင် တရုတ်ဖြူ ကျူးကျော်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ မိန့်ခွန်းရည်ကြီးတခု ပေးပါသည်။

ဝန်ကြီးချုပ်၏ မိန့်ခွန်းတွင် ထိုအချိန်က တခြားနယ်ချဲ့အကျူးကျော်ခံ နိုင်ငံများဖြစ်သည့် ကွန်ဂိုနှင့် လာအိုနိုင်ငံများအကြောင်းသာ ရှည်လျားစွာ ပြောဆိုသွားပြီး မိမိတိုင်းပြည်၏ အန္တရာယ်ကြီးဖြစ်နေသော တရုတ်ဖြူကိစ္စကို ၁၀ မိနစ်မျှသာ ပြောသွားပေ သည်။ ပြောသမျှအပိုင်းကလေးတွင်လည်း ဤအန္တရာယ်ကြီးကို သာမန်ပြဿနာလေးအဖြစ်သာ တင်ပြသွားသည်။ ဝန်ကြီးချုပ်တဦးအနေဖြင့် မိမိတို့နိုင်ငံ အကျူးကျော်ခံနေရမှုအပေါ် မျိုးချစ်စိတ်နောက်ခံဖြင့်လည်းကောင်း၊ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် နိုင်ငံအဖြစ်လည်းကောင်း နာကြည်းခံခက်စွာ ပြောနေခြင်းနဲ့မတူဘဲ နိုင်ငံတနိုင်ငံအား တောင်းပန်နေသည့်သဘောသာ ဖုံးလွှမ်းနေပေသည်။

ထို့အပြင် တရုတ်ဖြူကျူးကျော်မှုများကို ယခင်အခါများက တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံကိုသာ ရည်ရွယ်ကြောင်း ပြောခဲ့သော်လည်း ဤမိန့်ခွန်းတွင်မူ ဗမာပြည်ကို ရည်ရွယ်သည်ဟု ဆိုလာပါသည်။ သို့သော် အဘယ်ကြောင့် ဤသို့ ကျူးကျော်ရသည်ဆို သည့်ရည်ရွယ်ချက်ကို အကျယ်တဝင့် ဆွေးနွေးထားခြင်း မရှိပါ။ ဤသို့ စစ်မက်ရေးတွင် ရန်သူ၏ နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက်ကို မှန်ကန်စွာ မသုံးသပ်နိုင်ပါလျှင် ထိုပြဿနာကို အောင်မြင်စွာ မဖြေရှင်းနိုင်ရုံမျှမက ပို၍ပင်အန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ အမျိုးသားကော်မတီက မတ်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် သတင်းစာများသို့ ထုတ်ပြန်ချက်တစောင် ထုတ်ပြန်ပြီး ဦးနု၏ မိန့်ခွန်းသည် အန္တရာယ်ရှိကြောင်း၊ တရုတ်ဖြူကျူးကျော်မှု၏ နောက်ကွယ်မှ နယ်ချဲ့သမားများ၏ သူတို့အကျိုးစီးပွားအတွက် ကမ္ဘာအရပ်ရပ် တိုင်းပြည်အများအပြားတွင် ဤနည်းများအတိုင်း စစ်ရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ သွေးခွဲရေးနည်းပေါင်းစုံဖြင့် နှောင့်ယှက်ဖိနှိပ်ခြိမ်းခြောက်နေကြောင်း၊ ဤအန္တရာယ်ကြီးကို စစ်ရေးနည်းဖြင့်သာမက နိုင်ငံရေးနည်းဖြစ်သည့် တမျိုးသားလုံး စည်းလုံးညီညွတ်ပြီး ဆန့်ကျင်လှုပ်ရှားကြရန်လိုကြောင်းတို့ကို တင်ပြလိုက်ပါသည်။

ထို့အပြင် ကျွန်တော်တို့သည် ရန်ကုန်မြို့အတွင်း ရပ်ကွက်အသီးသီးတွင်လည်း အဖွဲ့ခွဲများကို ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။ ရပ်ကွက်လိုက် ဆွေးနွေးပွဲများဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ရာ၊ အင်းစိန်ခရိုင်သည် အတက်ကြွဆုံးဖြစ်ခဲ့သည်။ ဆွေးနွေးဟောပြောပွဲများမစမီ ဝိတစာဆိုများဖြစ်သည့် ကိုမြတ်လေး၊ စန္ဒယားချစ်ဆွေ စသူများ ခေါင်းဆောင်သည့် အဖွဲ့က တေးသီချင်းများ၊ သီဆိုဖြေဖျော်ကြပါသည်။ အလွန်တက်ကြွလန်းဆန်းသည့် နိုင်ငံရေးပတ်ဝန်းကျင်တရပ်ကို ဖန်တီးနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ဤတရုတ်ဖြူ ကျူးကျော်မှုနှင့် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးအမျိုးသားကော်မတီ၏ ရုံးကိုလည်း ကျွန်တော်၏နေအိမ် (စမ်းချောင်း၊ အမှတ် ၃၆ - ဆီဆုံလမ်း) မှာပင် သတ်မှတ်ထားပါသည်။

ထိုအမျိုးသားကော်မတီ မဖွဲ့မီလေးမှာပင် ကျွန်တော်က ပုဂ္ဂိုလ်ရေးနိုးဆော်ချက်စာတမ်းတစောင် ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသေးသည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလအတွင်း မဲခေါင်စစ်ဆင်ရေးနဲ့ ပတ်သက်၍ ကျွန်တော်၏သဘောထားကို ထုတ်ပြန်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ထိုစာတမ်းတွင် တရုတ်ဖြူများသည် နယ်ချဲ့အားကိုးဖြင့် ကျွန်တော်တို့၏ လွတ်လပ်ရေးကြီးကို ခြိမ်းခြောက်နေကြောင်း၊ တပ်မတော်သည် ပြင်းထန်စွာ အားမထုတ်ဘဲ အောင်မြင်ထမြောက်နိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ပြည်သူ့လူထုအပေါင်းနှင့် ပါတီအဖွဲ့အစည်းအသီးသီးက ဤကဲ့သို့ ခဲယဉ်းပင်ပန်းစွာ တိုက်ခိုက်ပေးနေသည့် တပ်မတော်ကို ဝိုင်းဝန်းထောက်ခံအားပေးရန် ပန်ကြားကြောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များကလည်း ယခင်စစ်ဆင်ရေးကြီးများကဲ့သို့ သတင်းထောက်များကို စစ်မြေပြင်လွှတ်၍ ပြည်သူ့အများ စိတ်ဝင်စားလာအောင် တင်ပြစေလိုကြောင်း စသည်တို့ ပါရှိပါသည်။

ထို့အပြင် တပ်မတော်တွင်းရှိ တပ်မှူးတပ်သားအပေါင်းကိုလည်း အောက်ပါအတိုင်း ပန်ကြားထားပါသေးသည်။

“တပ်မတော်နှင့် ရှေ့တန်းစစ်ဆင်ရေး ကွန်မင်ဒါများ အမှူးပြုပြီး ရဲဘော်များ၊ အရာရှိများ တပ်မှူးများအားလည်း ပန်ကြားပါသည်။ စစ်ဆိုသည်မှာ မကောင်းသောအရာ၊ သွေးထွက်သံယို ဖြစ်ရသောအရာ၊ အနည်းနှင့်အများ စွန့်စားရသောအရာဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော်တို့မှာ နယ်ချဲ့စနစ်အောက်မှာ လူဖြစ်လာရသဖြင့် မလွဲသာ၍ ဤရန်သူကို အသက်ပေးတိုက်ခိုက်ရပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ဘိုးဘေးများလည်း သူ့ခေတ်နဲ့သူ တိုက်ခဲ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရဲဘော်အပေါင်းမှာ အခက်အခဲများနှင့် ရင်ဆိုင်ရမည်ဖြစ်သော်လည်း ထက်သန်သော မျိုးချစ်စိတ်ဖြင့် နောက်ဆုံး ဤနယ်ချဲ့ရန်သူကို ကြိုးစားပြီး တာဝန်ကျေပျော်စွာ တိုက် ခိုက်ကြလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ယုံကြည်သည်။”

“ဤသို့ရဲဝံ့စွာ တိုက်ခိုက်ကြရာတွင် တဖက်တွင် မလိုအပ်သော ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုများ မဖြစ်ရအောင်နှင့် အောင်ပွဲကို မိမိဘက်မှ အကျအဆုံး နည်းစွာဖြင့် ရရှိအောင် အစွမ်းကုန် စေ့စပ်သေချာမှုနှင့် ကြီးမားသော လုံ့လဝီရိယတို့ဖြင့် ကြိုးစားအားထုတ်ကြလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။”

“စစ်ဦးစီးဌာနရှိ ရဲဘော်ညီနောင် စစ်ဦးစီးအရာရှိများအားလည်း ပန်ကြားပါသည်။ ကျွန်တော်မှာ ယခု ‘မဲခေါင်စစ်ဆင်ရေး’ နေရာများကို ၁၉၅၅ ခုနှစ်ကပင် လေကြောင်းကင်းထောက်မှုဖြင့် စေ့စပ်စွာ ကြည့်ရှုလေ့လာပြီးဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ တရုတ်ဖြူတို့၏ လုပ်ရည်ကိုင်ရည် အကျင့်စလေ့များကိုလည်း ယခင်တိုက်ပွဲများ၏ အတွေ့အကြုံအရ သိပြီးဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ တစ်စုံတစ်ရာ သိရှိမေးမြန်းလိုသော် အချိန်မရွေးကူညီရန် အသင့်ရှိပါသည်။”

“နိုင်ငံသားတယောက်အနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကျွန်တော့်အနေဖြင့်လည်းကောင်း ဤသို့ကူညီရန် များစွာလိုလားပါသည်။ ဝတ္တရားလည်း ရှိသည်ဟု ယူဆပါသည်” ဟု ရေးသားပန်ကြားထားပါသည်။

နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဖြစ်သော ဦးနုထံသို့လည်းကောင်း၊ စစ်ဦးစီးချုပ်ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းထံသို့လည်းကောင်း သီးသန့်စာများလည်း ရေးသားပေးပို့ခဲ့ပါသည်။ အတွင်းသဘောကတော့ အထက်ပါပန်ကြားလွှာနှင့်အတူတူပင် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုစာကို ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၉ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။

ထိုအမျိုးသားကော်မတီကြီးကပင် ဦးစီးပြီး ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၉ ရက်နေ့ ကန်တော်မင်ပန်းခြံတွင် မြို့လုံးကျွတ် ဆန္ဒပြပွဲကြီးတရပ်ကို စည်းရုံးကျင်းပခဲ့ရာ လူထုသိန်းချီတက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ရန်ကုန်မြို့တွင်း ရပ်ကွက်အသီးသီးမှလည်းကောင်း၊ ရန်ကုန်ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ မြို့နယ်အသီးသီးမှလည်းကောင်း လူအင်အားအများအပြား တက်ရောက်ရာ သတင်းစာများက လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းသည့်ကာလ ၄၆-၄၇ ခုနှစ်များနောက် အကြီးမားဆုံးသော လူထုဆန္ဒပြပွဲကြီးဟု ရေးသားကြပါသည်။

ထိုဆန္ဒပြပွဲကြီးတွင် ကျွန်တော်မိန့်ခွန်းပြောဆိုရာ အကြောင်းအရာ အတော်များများမှာ ယခင်တင်ပြချက်ထဲမှပင် ဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသားကော်မတီ ဖွဲ့စည်းသည့်နေ့က ကျွန်တော် ရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့သည့် မိန့်ခွန်းပေါ်အခြေတည်ပြီး ပြောကြားခဲ့ခြင်း ဖြစ် ပါသည်။

ထိုနေ့က ကျွန်တော်တို့ တင်သွင်းကြသည့် ကြွေးကြော်သံ ၃ ရပ်မှာ-

- တရုတ်ဖြူကျူးကျော်မှု တိုက်ခိုက်ကြ၊ တိုက်ခိုက်ကြ
- အမေရိကန်နယ်ချဲ့စွက်ဖက်မှု ဆန့်ကျင်ကြ၊ ဆန့်ကျင်ကြ
- အမျိုးသားညီညွတ်ရေး တည်ဆောက်ကြ၊ တည်ဆောက်ကြ ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

ဤနယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး အမျိုးသားကော်မတီ လုပ်ငန်းဖြင့် ကျွန်တော်တို့တတွေ အလုပ်များနေကြပြီး၊ တတိုင်းပြည်လုံး လှည့်လည်စည်းရုံး ဟောပြောနေရပါသည်။ ဤသည်မှာ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးအခြေခံဖြစ်ပြီး ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးလှုပ်ရှားမှုအတွက်လည်း အထောက်အကူ ဖြစ်နေပါသည်။ ထို့နောက် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး ဒုတိယအဖွဲ့ကို ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၉ ရက်နေ့တွင် ဆရာကြီးမှိုင်း၏နေအိမ်၊ စမ်းချောင်း၊ အမှတ် ၅ ချမ်းသာလမ်းတွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။

ထိုအဖွဲ့တွင် ပါဝင်သူများမှာ ဥက္ကဋ္ဌမှာ ဆရာကြီးကိုယ်တိုင်ဖြစ်ပြီး၊ ဒုဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ကျွန်တော်က ဆောင်ရွက်သည်။ ကျန်အဖွဲ့ဝင်များမှာ ၁။ ဦးဘသော် (ယခင် ရှစ်ဦးကော်မတီဝင်) ၂။ ဦးထွန်းတင် (လွှတ်တော်ရှေ့နေကြီး၊ အဖွဲ့၏ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး) ၃။ ဦးကျော် (နွဲ့ဆော်ရေးအဖွဲ့ဝင်) ၄။ ဦးသန့်ဇင် (တော်ဘုရားလေး၊ နောင် ဦးအောင်ဇေတု အမည်ပြောင်း) ၅။ ဒေါ်အိမ်စိုး(ဆရာ တော် ဦးဥက္ကဋ္ဌ၏ နှမ) ၆။ မန်းကျော်အုံး (ကရင်အမျိုးသား ခေါင်းဆောင်) ၇။ ဦးဘကျော် (လွှတ်တော်ရှေ့နေကြီး) ၈။ ဦးလှကျော် (လွှတ်တော်ရှေ့နေကြီး) တို့ ဖြစ်ပါသည်။

ထိုဒုတိယ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့တွင် အတွင်းရေးမှူးအဖွဲ့ကိုလည်း ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ ထိုသူများမှာ - ၁။ စာရေးဆရာကြီး ဗန်းမော် တင်အောင် ၂။ လွှတ်တော်ရှေ့နေကြီး ဦးလှတင် (ကလောင်အမည် မောင်မောင်တင်) ၃။ ဦးတင်ရွှေ (မုံရွာ) ၄။ ဦးစိုးမင်း (ဗလစ) ၅။ စောကျော်စိုး (အင်းစိန်မှ ကရင်အမျိုးသားခေါင်းဆောင်) ၆။ ကျွန်တော် အမည်မမှတ်မိတော့သော တွံတေးမှ ကရင်အမျိုးသားခေါင်းဆောင်တဦးတို့ဖြစ်ကြသည်။ ထိုအတွင်းရေးမှူးအဖွဲ့ဝင်များ၏ တာဝန်များမှာ လိုအပ်သည့် အကူအညီများဖြင့် အဖွဲ့ကို ကူညီပံ့ပိုးခြင်း၊ နိုင်ငံရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းများကို ဘက်စုံက လေ့လာသုံးသပ်ပြီး အဖွဲ့ကို အကြံပေးတင်ပြခြင်း၊ ဒေသအသီးသီး၌ ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့များဖွဲ့ရာတွင် လက်လှမ်းမီသလောက် ကူညီဖွဲ့စည်း ပေးခြင်း၊ အဖွဲ့ဝင်များနှင့်အတူ နယ်လှည့်ဟော ပြောပွဲများသို့ လိုက်ပါဟောပြောရခြင်းတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့၏ အဖွဲ့ကို ပင်တိုင်အကူအညီ ပေးနေသော ပုဂ္ဂိုလ်အချို့လည်း ရှိကြပါသေးသည်။ ၎င်းတို့မှာ ၁။ သခင်ဘမောင် ၂။ သခင်ထွေးနှင့် ၃။ ကျီမင်း သခင်တင်မောင်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ တပြည်လုံးရှိ နိုင်ငံရေးတက်ကြွသူများ အားလုံးလောက်နီးနီး ပါဝင်လာကြပြီး ငွေရေးကြေးရေးအရလည်း အကူအညီ အတော်ရလိုက်ပါသေးသည်။ နယ်ခရိုင်အတော်များများတွင် အဖွဲ့ခွဲများလည်း ပေါ်ပေါက်လာပါသည်။

တကယ်တော့ ကျွန်တော်တို့ ဤဒုတိယပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့ရေးပြင်ဆင်ရာတွင် ထင်တာထက် အချိန်အတော်ကြာသွားရသည့် အကြောင်းရင်းမှာ ပထမပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ ပျက်သွားသည်ကို စိတ်ပျက်သွားသော ထိုစဉ်က အင်အားအကြီးဆုံး အတိုက်အခံ နိုင်ငံရေး ပါတီကြီးက တော်တော်နှင့် ထောက်ခံမှုမပေးသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့မှာ ဒုတိယအဖွဲ့ကို မလွှဲမရှောင်သာ ဖွဲ့လိုက်ရ သော်လည်း အားမရလှပါ။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့ ထိုအဖွဲ့ဖွဲ့ပြီး စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ရာတွင် ကျွန်တော်တို့ မျှော်မှန်းထားသည်ထက် လျင်မြန်စွာသက်ဝင် လှုပ်ရှား ကြီးထွားလာတော့သည်။

ဤတွင် ကျွန်တော် သင်ခန်းစာတခု ရရှိခဲ့ပါသည်။ ဤသည်မှာ ပြည်သူတို့ လိုလားတောင့်တသော လမ်းစဉ်အကြောင်းတရား မှန်ကန်ပါလျှင် လူထုကြီးက လျင်မြန်စွာ လှုပ်ရှားထကြွပြီး ထောက်ခံလာတတ်သည်ဆိုသည့် အချက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် လူထုက မိမိတို့ဘက်က ရပ်တည် နေသူများဟု သတ်မှတ်ထားခံရသူများက ဦးဆောင်ပါက ထိုယုံကြည်မှုနှင့်ပင် ပိုမိုမြန်ဆန်စွာ ထောက်ခံလာနိုင်ပါသည်။

ထိုသင်ခန်းစာ ရမပင် နဂိုက အားမရတရဖြစ်နေသော ကျွန်တော်တို့တတွေလည်း စိတ်သက်သာရာရပြီး တက်ကြွလှုပ်ရှားနေသော လူထုနှင့် အတူ ဆက်လက်ကြိုးစား လှုပ်ရှားရပါတော့သည်။

ကျွန်တော်တို့၏ ဤအဖွဲ့ကို ပထမဆုံးစတင်ပြီး ဖိတ်ခေါ်သော နယ်ခရိုင်မှာ ပုသိမ်မြို့ ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မေလကုန်ပိုင်းတွင် စတင် သွားရောက်ကြသည်။ ပုသိမ်ခရိုင် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ကို စတင်ဖွဲ့စည်းပြီး ဖိတ်ခေါ်သူမှာ ဦးအောင်မိုး ဖြစ်ပါသည်။ ပမညတ မှ ခေါင်းဆောင်တဦး ဖြစ်ပါသည်။ ၇၂ နှစ် BDA ခေတ်က ကျွန်တော်တပ်မှ စစ်ဗိုလ်ဟောင်းတဦး (နာမည်မေ့နေ) ကလည်း တက်ကြွစွာ ဦးဆောင်လာပါသည်။ နောက် ပုသိမ်ခရိုင်၊ သာပေါင်းမြို့နယ်က ဖိတ်လာ၍ တဆက်တည်းသွားရပါသေးသည်။ ကျွန်တော်နှင့်အတူ ဦးဘသော်၊ ဦးသန့်ဇင်တို့ပါဝင်ပါသည်။ ထို့နောက်တွင်တော့ အောက်ဗမာပြည်၊ အထက်ဗမာပြည် တခွင်တပြင် အနှံ့ နယ်အသီးသီးက ဖိတ်ခေါ်လာသဖြင့် ကျွန်တော်နှင့်အတူ အဖွဲ့ဝင်များ သွားရောက်ဟောပြော စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ကြပါသည်။ ကျွန်တော်မှာ တရုတ်ဖြူကျူးကျော်မှုနှင့် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး အမျိုးသားကော်မတီကိုလည်း ဦးဆောင်နေရသဖြင့် တခါတရံ ထိုနှစ်ဖွဲ့ (အမျိုးသားကော်မတီနှင့် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး) ကိုပေါင်း၍ ဖိတ်ကြားခံရခြင်းများလည်း ရှိပါသည်။ အခြေခံလုပ်ငန်းချင်းကလည်း မကွဲပြားလှပါ။

ရန်ကုန်ခရိုင်အတွင်း တိုက်နယ်တိုင်းလိုလိုမှာလည်း ဟောပြောစည်းရုံးလာရာ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်ခရိုင်၊ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ တိုက်နယ်ကေဒါပေါင်းစုံ အစည်းအဝေးကြီး လုပ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ရန်ကုန်မြို့ ကြည့်မြင်တိုင်ရှိ စလင်းကျောင်းတိုက်အတွင်း ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး တိပ်ခွေနှင့်သွင်းထားသော ဆရာကြီး၏ မိန့်ခွန်းကိုလည်း ဖွင့်ပြကြပါသည်။ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့မှ အတွင်းရေးမှူးအဖွဲ့ဝင်နှင့် ရန်ကုန် ခရိုင်ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့၏အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဦးတင်ရွှေ (မုံရွာ) က ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ ပေါ်ပေါက်ရပုံအကြောင်းနှင့် ရန်ကုန်ခရိုင် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းလာရပုံအကြောင်းများကို တင်ပြပါသည်။

ထိုအစည်းအဝေးကြီးတွင် ကျွန်တော်သည် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့၏ သဘောထားများအပေါ်အခြေခံ၍ အကြောင်းအရာ အတော်စုံလင် သည့် မိန့်ခွန်းတရပ်ကို ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

ထိုမိန့်ခွန်းတွင် ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်ရခြင်းအကြောင်းများ အထူးသဖြင့် နယ်ချဲ့စနစ်၏ သွေးခွဲရေးနှင့် တိုက်ခိုက်ဖိနှိပ်ရေးနည်းလမ်းများကို ဗမာ နိုင်ငံတွင်သာမက တခြားကိုလိုနီနိုင်ငံများ၏ အတွေ့အကြုံအဖြစ်အပျက်များနှင့်ပါ တင်ပြပြောဆိုခဲ့ပါသည်။ ထိုမိန့်ခွန်းအတွင်းမှ တချို့အချက်များကို ထုတ်နုတ်တင်ပြရသော် -

“ဗမာပြည်တွင် ပိုလ်ချုပ်ကျဆုံးသွားရခြင်းမှာ နယ်ချဲ့သမားနှင့် တိုင်းရင်းသားသစ္စာဖောက်များ ပူးပေါင်းလုပ်ကြံမှုဖြစ်ကြောင်း အားလုံးသိရှိပြီး

ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို ဗိုလ်ချုပ် ကျဆုံးသွားရတာဟာ ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်ကို ပြည်တွင်းစစ်ကြီးရဲ့ တံခါးဝကို ပို့ဆောင်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်ဟာ လက်ဝဲအင်အားစုများ ညီညွတ်ရေးနဲ့ တမျိုးသားလုံး စည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ပြီး ဗမာပြည်မှာ ကြွင်းကျန်တည်ရှိနေတဲ့ နယ်ချဲ့စနစ်ကို အပြီးတိုင်စာရင်းရှင်း မောင်းထုတ်ပြီးတော့ ပြည့်စုံတဲ့ အမျိုးသားလွတ်လပ်ရေးနဲ့ နယ်ချဲ့အမှိုခိုကင်းတဲ့ အမျိုးသားစီးပွားရေး ထူထောင်ရေး ကို ချီတက်သွားနိုင်တဲ့ အလားအလာကို နယ်ချဲ့သမားများက သိခဲ့ပါတယ်။ ဒီလိုသာ ချီတက်သွားနိုင်မယ်ဆိုရင် နယ်ချဲ့သမားများဟာ လူပေါင်းသန်း ၂၀ ရှိတဲ့ ရွေးကွက်က သူတို့အကျိုးစီးပွားအားလုံး လက်လွှတ်ဆုတ်ခွာသွားရမယ် ဖြစ်ပါတယ်။ ”

“ဗမာပြည်ကို ဖြိုခွဲရာမှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလုပ်ကြံခံရခြင်းဟာ ပထမအဆင့်သာ ဖြစ်ပါသေးတယ်။ ဒီနောက် ဗြိတိသျှအစိုးရနဲ့ ဗမာအစိုးရ တို့ ချုပ်ဆိုတဲ့ နအက်တလီစာချုပ်ဟာ ကျွန်တော်တို့ ဗြိတိသျှအတွက် ဒုတိယအဆင့်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီစာချုပ်ဟာ ဗြိတိသျှအစိုးရအပေါ် စေ့စပ်ချုပ်ဆို ရတဲ့အတွက် ဗမာပြည်လွတ်လပ်ရေးနဲ့ နယ်ချဲ့အမှိုခိုကင်းတဲ့ အမျိုးသားစီးပွားရေး တည်ဆောက်မှုအတွက် တိုင်းပြည်သစ်တည်ထောင်နိုင်၊ မတည် ထောင်နိုင်တဲ့အပေါ် သဘောကွဲလွဲပြီး ပြင်းထန်တဲ့ ပဋိပက္ခများ၊ နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ အဖွဲ့အစည်းများအကြား ပေါ်ထွက်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါကို ပြည်သူတွေကို တင်ပြစည်းရုံးကြရင်း နိုင်ငံရေးအကျပ်အတည်း၊ ဒီမိုကရေစီအကျပ်အတည်း ဆိုက်ရောက်ပြီး ပြည်တွင်းစစ်ကြီး ဖြစ်လာတာပါ။ ”

“ဒါ့အပြင် အာဏာပိုင် အုပ်ချုပ်သူတွေဟာ အရေးတကြီး ဖြေရှင်းရမယ့် လူမျိုးစုရေးရာ ပြဿနာကိုလည်း မှန်ကန်စွာ မဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့ဘူး။ နယ်ချဲ့သမားက ဒီအမျိုးသားရေး ပဋိပက္ခများကို သူတို့အကျိုးအတွက် ဝင်အသုံးချခဲ့ကြလို့ ပြည်တွင်းစစ်ကြီးဟာ ပိုနက်ရှိုင်းခဲ့ရတယ်။ အချုပ်မှာတော့ ဒီပြည်တွင်းစစ်ကြီးဟာ နယ်ချဲ့သမားနှင့် တိုင်းရင်းသား ဖောက်ပြန်ရေးသမားများကြောင့် ဖြစ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ”

- တခြား လွတ်လပ်ခါစ နိုင်ငံများအတွင်း နယ်ချဲ့သမားများ၏ နိုင်ငံရေးနည်းအရ သွေးခွဲပုံများကိုလည်း ဥပမာပေး တင်ပြရာမှာ -
- တရုတ်ပြည်ကို ဖော်မိုဆာကျွန်း (ထိုင်ဝမ်) နှင့် အမေရိကန် ၇ နံပါတ် ရေတပ်ကြီးနဲ့ ခွဲခြားထားပြီး ကုလသမဂ္ဂမှာ လူဦးရေ သန်း ၆၀၀ ကျော်ရှိတဲ့ တရုတ်ပြည်ကြီးကို အသိအမှတ်မပြုဘဲ လူဦးရေ ရှစ်သန်းသာရှိသော ဖော်မိုဆာကို အသိအမှတ်ပြုထားပေးပြီး တရုတ်ပြည် နှစ်ပြည်ဖြစ်ဖို့ ကြံစည်နေပုံ။

အိန္ဒိယမှာလည်း ၁၉၄၇ လွတ်လပ်ရေးပေးပြီးနောက် မူစလင်-ဟိန္ဒူခွဲပုံ၊ ပါကစ္စတန်နှင့် အိန္ဒိယခွဲလိုက်ပုံ၊ အရှေ့ပါကစ္စတန်နှင့် အနောက် ပါကစ္စတန်အဖြစ် ထပ်မံခွဲလိုက်ပုံ၊ ကက်ဂျီမီးယားပြဿနာတန်းလန်းဖြစ်အောင် လုပ်ထားပြီး ဟိန္ဒူ-မူဆလင်ပဋိပက္ခ၊ အဓိကရုဏ်းများကြောင့် လူအများအပြားသေကျနေရပုံ။

အာရှတိုက်ရှိ ပြင်သစ်၏ အကြီးဆုံးအင်ပိုင်ယာကြီး အင်ဒိုချိုင်းနားကို လွတ်လပ်ရေးပေးတဲ့အခါ အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာတွေ ခွဲပုံ၊ ဗီယက်နမ်၊ လာအို၊ ကမ္ဘောဒီးယား ၃ ပိုင်းအပြင်၊ ဗီယက်နမ်ကို မြောက်ပိုင်း၊ တောင်ပိုင်းထပ်ခွဲလိုက်သေးပုံ၊ ယခုလည်း လာအိုကို နှစ်ပိုင်းထပ်ခွဲဖို့ အမေရိကန်က ကြိုးစားနေပုံ။

အာဖရိကမှာ ကွန်ဂိုမှာဆိုရင်လည်း ကွန်ဂိုအမျိုးသားခေါင်းဆောင် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးသမား လူမွန်ဘာကို သတ်ပစ်ပြီး၊ တိုင်း ပြည်ကိုလည်း အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာ ခွဲပစ်ပုံ။

အရှေ့အလယ်ပိုင်း အာရှနိုင်ငံတွေထဲမှာလည်း နည်းမျိုးစုံခွဲဖို့ ကြိုးစားကြပုံ၊ ယခင်က မရှိခဲ့တဲ့ အစွဲရောင်းနိုင်ငံကို အာရှတွေ ကြားထဲမှာ တည်ဆောက်ပေးပြီး ပဋိပက္ခတွေ အဆက်မပြတ်အောင် ဖန်တီးနေပုံများနှင့် နယ်ချဲ့စနစ်၏ စစ်ရေးနည်းများ၊ စီးပွားရေးနည်းများဖြင့် တိုင်းပြည်တိုင်းအား ဝင်ရောက်ခြယ်လှယ် လုပ်ဆောင်နေပုံကို ကျွန်တော် အကျယ်တဝင့် ရှင်းပြပါသည်။

ဒါ့အပြင် တိုင်းပြည်တည်ဆောက်ရေးအတွက် လူထုကိုအားမကိုးဘဲ နယ်ချဲ့ကို အားကိုးတဲ့ အစိုးရများဟာ နယ်ချဲ့အကူအညီ နဲ့ ချေးငွေများကို ချေးယူပြီး၊ နယ်ချဲ့စီးပွားရေး စက်ကွင်းအောက် နှစ်သထက်နှစ်ရပုံ၊ နောက်ဆုံး ပြည်သူများက စီးပွားရေးကျပ်တည်း၍ စီးပွားရေးတိုက်ပွဲများ၊ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုများ ကြီးထွားလာတဲ့အခါ ထိုလှုပ်ရှားမှုများကို ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီမျိုးနဲ့ မထိန်းသိမ်းနိုင်တော့တဲ့အခါ အသင့်ရှိပြီဖြစ်တဲ့ စစ်တပ်များနဲ့ အာဏာသိမ်းကြသဖြင့်၊ ဒီမိုကရေစီ ခမ်းခြောက်ရပုံများကိုပါ ကျွန်တော် ရှင်းပြပါသည်။

ထို့အပြင် ကျွန်တော်တို့ လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် ဆက်လက်လျှောက်လှမ်းရမည့်လမ်းမှာ ပြည်သူတို့ ချမ်းသာဝပြောတဲ့နိုင်ငံဖြစ်ဖို့ နယ်ချဲ့ အမှိုခိုကင်းတဲ့ အမျိုးသားစီးပွားရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီ တည်ဆောက်ရေးသာဖြစ်ကြောင်း၊ ဤတော်လှန်ရေး လမ်းကြောင်းမှန်အတိုင်းသာ ချီတက်နိုင်ကြ မယ်ဆိုရင် ယခုလိုပြည်တွင်းစစ်ကြီးလည်း ပေါ်ပေါက်စရာ မရှိကြောင်း၊ ပြည်တွင်းစစ်ကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာသည့် အကျပ်အတည်းများဖြစ်သည့် စီးပွားရေးပြဿနာ၊ လူမျိုးစုပြဿနာ၊ ပညာရေးပြဿနာ၊ ဒီမိုကရေစီရေးပြဿနာများ ပေါ်ပေါက်လာစရာမရှိဘဲ၊ တမျိုးသားလုံး တက်တက်ကြွကြွဖြင့် အမျိုးသားစီးပွားရေးကို ထူထောင်နိုင်မှာ ဖြစ်ကြောင်းတွေကိုလည်း ပြောပြပါသည်။

ပြည်တွင်းစစ်အတွင်း တိုက်ရိုက်နှစ်နာဆုံးရှုံးမှုများကိုလည်း ကိန်းဂဏန်းများနှင့်အတူ ကျွန်တော်တင်ပြပြောဆိုခဲ့ပြီး ပြည်တွင်းစစ်ရပ်စဲရေး နည်းနာများကိုလည်း ဆွေးနွေးပြပါသည်။

စစ်ရပ်စဲရာတွင် ပထမနည်းဖြစ်သည့် အပြုတ်တိုက်ရေး၊ လက်နက်ချရေးလမ်းသည် ၁၃ နှစ်ကျော်သည့်တိုင် ဘာမှမထူးခြားဘဲ၊ ပြည်သူတွေ သာ နှစ်နာပြီးရင်း နှစ်နာနေကြောင်း၊ ဤလမ်းသည် မအောင်မြင်နိုင်ကြောင်း ဘဝပေးအသိနှင့် ပြည်သူတွေက သိနေပြီး ဖြစ်သဖြင့် ဒုတိယနည်းဖြစ်သည့် တဖက်နှင့်တဖက် မျက်နှာချင်းဆိုင်ဆွေးနွေးဖြေရှင်းသည့် နည်းလမ်းသာရှိကြောင်း၊ ဤနည်းသည် ပြဿနာများကို ပြေပြေလည်လည် ဖြေရှင်းယူသည့် နည်းလမ်းဖြစ်၍ စစ်ရပ်စဲပြီးသည့်နောက်တွင်လည်း အနာဂတ်ငြိမ်းချမ်းရေးကို ပိုမိုတည်ငြိမ်စေနိုင်မည့် နည်းလမ်းဖြစ်ကြောင်း၊ အနာဂတ်ဒီမိုကရေစီ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုလည်း အကျိုးပြုမှာဖြစ်ကြောင်း။

ထို့ကြောင့် ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း ဦးဆောင်တဲ့ ကျွန်တော်တို့ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့က ပြည်သူတို့အကျိုးအတွက် ပြည်တွင်း စစ်ကို အပြုတ်တိုက်ရေးနည်းမဟုတ်ဘဲ၊ ဆရာကြီးအစဉ်တစိုက် ပန်ကြားခဲ့တဲ့ ဆွေးနွေးဖြေရှင်းယူတဲ့နည်းနဲ့ ပြေလည်အောင် ဖြေရှင်းပြီး ရပ်စဲဖို့ ပန်ကြား ကြောင်း၊ ယခုအစည်းအဝေး တက်ရောက်လာတဲ့ လူပုဂ္ဂိုလ်များဟာလည်း ဘာအခက်အခဲများနဲ့ ရင်ဆိုင်ပါရစေ၊ ကျွန်တော်တို့နှင့် အတူလက်တွဲပြီး မဆုတ်မနစ် ကြိုးစားချီတက်လုပ်ဆောင်ကြဖို့ တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ပါကြောင်း- နောက်ဆုံးနိဂုံးချုပ်အနေနှင့် ပြောဆိုခဲ့ပါသည်။

နောက်ပိုင်းတွင် ကျွန်တော်တို့၏ မိန့်ခွန်းများကို စုပေါင်းပြီး စာအုပ်ရိုက်နှိပ် ထုတ်ဝေကာ နယ်အသီးသီးသို့လည်း ဖြန့်ချိပေးခဲ့ပါသည်။ ဤနည်းဖြင့် ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့သည် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးလှုပ်ရှားမှုအတွင်း ပြည်သူလူထုကြီးပါဝင်လာအောင် စည်းရုံး လှုပ်ရှားကြပါသည်။

ဤနေရာတွင် အကြောင်းတိုက်ဆိုင်လာသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ရရှိခဲ့သည့် လွတ်လပ်ရေးနှင့်ပတ်သက်သော ကျွန်တော်၏ အမြင်အချို့ကို တင်ပြ လိုပါသည်။

ဤလွတ်လပ်ရေးရရှိ ကျွန်တော်တို့ ဗမာပြည်သူများ တလျှောက်လုံး တိုက်ပွဲဝင်လာရတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်မှာ နယ်ချဲ့စနစ်အောက်မှ လုံးဝ လွတ်မြောက်သည့် ဒီမိုကရေစီ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော၊ အမျိုးသားစီးပွားရေးတည်ဆောက်နိုင်သော နိုင်ငံသစ်တည်ထောင်ဖို့ ဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်ကို တလျှောက်လုံး တောင်းဆိုတိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြပါသည်။

သို့သော် ကျွန်တော်တို့ အတောင့်တကြီး တောင့်တခဲ့သည့် လွတ်လပ်ရေးကို ရပြီးနောက် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံတွင် ပြည်တွင်းစစ်မီးကြီး တောက်လောင်ပြီး ပြဿနာပေါင်းစုံနှင့် အကျပ်အတည်းများ ဆိုက်ရောက်လာပါတော့သည်။ တိုင်းပြည်တည်ဆောက်ရေးကို တညီတညွတ်တည်း တက်ညီလက်ညီ မလုပ်နိုင်ကြတော့ဘဲ အချင်းချင်းကွဲပြား သတ်ဖြတ်၊ စစ်မက်ခင်းကြရပါတော့သည်။

ဤကဲ့သို့ ဖြစ်ရခြင်း အဓိကအကြောင်းမှာ နယ်ချဲ့သမားနှင့် နယ်ချဲ့စီးပွားရေးစနစ်ကြောင့် ဖြစ်ရပါသည်။ နယ်ချဲ့သမားများသည် လွတ်လပ်ခါစ နိုင်ငံများတွင် တော်လှန်ရေးလမ်းကြောင်းအတိုင်း ချီတက်ပြီး အမှီခိုကင်းသော အမျိုးသားစီးပွားရေးစနစ် ထူထောင်မှာကို အလွန်စိုးရိမ်ပါသည်။ ဒီမိုကရေစီတိုးတက်ထွန်းကားလာမှာ အလွန်စိုးရိမ်ပါသည်။ ဒီမိုကရေစီတိုးတက်ထွန်းကားလာပါက ပြည်သူလူထုကြီးသည် မိမိတို့၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် စည်းရုံးလှုပ်ရှားလာကြပြီး နယ်ချဲ့နဲ့အားလုံးအဆက် ဖြတ်တောက်ကာ ကြီးမားတဲ့ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးစီးကြောင်းထဲမှာ တစ်ခုခုပေါင်းညီညွတ်ပြီး တော်လှန်ရေးကို အဆုံးထိတိုက်ပွဲဝင်ကြမည်ကို သူတို့နားလည်ကြသည်။

ဗမာပြည်တွင် ၁၉၄၅ ခုနှစ် လက်နက်ကိုင် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကြီးနှင့် ၁၉၄၅ - ၄၇ ခုနှစ်၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်သော လူထုတိုက်ပွဲကြီးများကို တွေ့ကြုံခဲ့ရပြီးဖြစ်သည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အပြီး ပေါ်ပေါက်လာသည့် ကိုလိုနီနိုင်ငံများ၏ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတိုက်ပွဲ ဒီရေအရှိန်ကြောင့် ကိုလိုနီနိုင်ငံများကို လွတ်လပ်ရေးပေးဖို့ ဖြစ်လာသောအခါ လွတ်လပ်ရေးအလံ၊ လွတ်လပ်ရေးသီချင်းစတဲ့ အပေါ်ယံအချက်အလက်ကိုသာ ပေးချင်ပြီး အနှစ်သာရဖြစ်တဲ့ သူတို့၏ စီးပွားရေးကို ထိန်းသိမ်းဖို့ ဆက်လက်တိုးချဲ့နိုင်ဖို့ နည်းလမ်းပေါင်းစုံ သုံးခဲ့ပါတော့သည်။

ထို့ကြောင့်ပင် ဗမာပြည် နယ်ချဲ့ဩဇာအောက်က အပြတ်အသတ်ရုန်းထွက်ပြီး အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေး၊ အမျိုးသား စီးပွားရေးကို တည်ထောင်ချင်ပြီး တကယ်လည်း တည်ထောင်နိုင်စွမ်းရှိတဲ့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်တကွ သူ့အစိုးရတဖွဲ့လုံးကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ပြလိုက်ပါသည်။ ဤလုပ်ကြံမှုသည် ဗမာပြည်ကိုသာမက အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးများအတွက် ကြိုးပမ်းနေသည့် နိုင်ငံများနှင့် တော်လှန်ရေးသမားများအားလုံးကို နယ်ချဲ့သမားများက ခပ်ကြမ်းကြမ်း ခြိမ်းခြောက်ပြလိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။

နယ်ချဲ့သမားများက မိမိတို့၏အကျိုးစီးပွားကို တိုက်ရိုက်ခြိမ်းခြောက်နိုင်သည့် မိမိတို့ဩဇာမကိုက်နိုင်သည့် နိုင်ငံငယ်လေးများမှ အမျိုးသား ခေါင်းဆောင်များကို ဤနည်းများဖြင့် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်လာသည်မှာ ယခုတိုင်ဖြစ်ပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ဗမာပြည်နိုင်ငံရေး ဇာတ်ခုံပေါ်မှ ဖယ်ရှားပြီးလိုက်သောအခါ ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့သမားများ၏ ပြောင်မြောက်လှသည့် နောက်နိုင်ငံရေးအကွက်တကွက် ထပ်ပေါ်ထွက်လာပါသည်။

ဤသည်မှာ ဗမာပြည်သူတွေရဲ့ မျက်စိထဲတွင် အင်အားအလိုတော်ရ၊ နယ်ချဲ့နောက်လိုက်ဟု ပေါ်လွင်ပြီးသားသူများ (ဥပမာ - ဘကြီး ဘဇော်) ကို စွန့်ပစ်လိုက်ပြီး ဗမာပြည်လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲအတွင်းက လွတ်လပ်ရေးသူရဲကောင်းများအဖြစ် ပြည်သူက တစ်စုံတရာ အသိအမှတ်ပြုထား သူများကို ၎င်းတို့၏ လက်ဝေခံအသစ်အဖြစ် မွေးမြူယူလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဤနည်းဖြင့် ဦးနုနှင့် ဖဆပလ အဖွဲ့ကို အာဏာအပ်လိုက်ပါတော့သည်။ ဦးနုသည် ‘လူပွဲတို့၏ ထွက်ရပ်လမ်း’ ဆိုသော စာအုပ်ကို ဘာသာပြန်ခဲ့မှု၊ သခင်နုအဖြစ် တို့ဗမာအစည်းအရုံးခေတ်တွင် လှုပ်ရှားခဲ့မှု၊ ကိုကြီးနုအဖြစ် ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်များအကြား ကျော်ကြားခဲ့မှုစတာများကြောင့် ဗမာပြည်သူလူထုအတွင်းမှာလည်း တစ်စုံတရာဩဇာရှိပါသည်။ သို့သော် မိမိရှေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို သတ်ဖြတ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ သူ့ပင်ကိုယ် အခြေခံရပ်တည်ချက်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဦးနုသည် ပျော့ညံ့ ယိမ်းယိုင်ပြီး နယ်ချဲ့ အင်အားကို အလွန်လိုက်လျောစေ့စပ်ကာ ‘နု-အက်တလီစာချုပ်’ ကို ချုပ်ဆိုခဲ့ပါသည်။

ထိုစဉ်က ကျွန်တော်တို့တတွေ နယ်ချဲ့သမားနှင့် မစေ့စပ်ဘဲ လွတ်လပ်ရေးကို ဆက်လက်အပြတ်အသတ် တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ပါက ပြည်တွင်းစစ် ဖြစ်စရာ အကြောင်းမရှိပေ။

သို့သော် ‘နု-အက်တလီစာချုပ်’ ချုပ်ဆိုလာပြီးနောက် ဤစာချုပ်ကို လက်ခံသူ၊ လက်မခံသူ ကွဲကြရာက ပြည်တွင်းစစ်ကြီး ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ ပေသည်။ ထိုစဉ်က ‘နု-အက်တလီစာချုပ်’ ကို လက်မခံသူများ၊ ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့သမားပေးသော လွတ်လပ်ရေးသည် နိုင်ငံရေးအရပင် ဖြစ်သည်။ စီးပွားရေးအရ မလွတ်လပ်ဟု ပြောဆိုမိခဲ့သူမှန်သမျှကို “ကွန်မြူနစ်တံဆိပ်” တပ်ပေးခဲ့ပါသည်။ သက်သက် ဖဆပလ အစိုးရကို ဆန့်ကျင်ချင်လို့၊ ဆူပူချင်လို့ဟု သမုတ်ခဲ့ပါသည်။

(၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ အရေးတော်ပုံကြီးအတွင်း ကျင်းပခဲ့သည့် မဆလ ၏ နောက်ဆုံးအစည်းအဝေးတွင် မဆလ ပါတီဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းက အင်အားတွေက ကျုပ်တို့ကိုပေးခဲ့တဲ့ လွတ်လပ်ရေးဟာ နိုင်ငံရေးအရ လွတ်လပ်တာပဲဖြစ်ပြီး၊ စီးပွားရေးကျတော့ လွတ်လပ်ခွင့် မပေးခဲ့ပါဘူးလို့ ဝန်ခံ ပြောဆိုသွားတာကို အံ့ဩဖွယ်ကြားရပါသည်။)

ထိုကဲ့သို့ နယ်ချဲ့သမားနှင့် စေ့စပ်ခဲ့ရသောကြောင့် ကျွန်တော်တို့သည် တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေး ရပြီးသော်လည်း ကိုယ်ပိုင် အမျိုးသား စီးပွားရေးကို အောင်မြင်အောင် မထူထောင်နိုင်ခဲ့ပါ။ တိုင်းပြည်၏ စည်းလုံးညီညွတ်ရေး ပြိုကွဲအောင် ဖဆပလ လက်ယာဂိုဏ်းက ပြုလုပ်ခဲ့သည်ကို ယခုအခါ ဦးနုရေးသည့် ‘တာဝေစနေသား’ တွင် အတော်ပြည့်ပြည့်စုံစုံ တွေ့ရပါသည်။ တကယ်တော့ ဦးနုသည် ကိုယ်လွတ်ရုန်းပြီး ရေးခြင်းသာ ဖြစ်ကာ၊ ထိုစဉ်က ဦးနုလည်း အလိုတူအလိုပါပင် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုစဉ်က ဗမာ့နိုင်ငံရေးဇာတ်ခုံပေါ်တွင် ရောက်ရှိနေသည့် ဗမာ့နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်အားလုံးမှာလည်း အသက်အရွယ် ငယ်ရွယ်နုနယ်ခဲ့ ကြပြီး၊ စိတ်ဓာတ်မာန်မာနတွေကလည်း အပြိုင်အဆိုင် ကြီးမားနေခဲ့ကြပါသည်။ နယ်ချဲ့သမား၏ ပရိယာယ်ဝေဝစုကိုလည်း မမြင်နိုင်ခဲ့ကြပါ။ ထို့ကြောင့်ပင် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးမှာ ပြိုကွဲသွားရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသားညီညွတ်ရေး ပြိုကွဲလျှင် အမျိုးသားစီးပွားရေးကို လွတ်လွတ်လပ်လပ် တည်ဆောက်နိုင်မည် မဟုတ်ကြောင်း ကောင်းကောင်းသိပြီး အမျိုးသားညီညွတ်ရေးကိုလည်း မပြိုကွဲအောင် ထိန်းသိမ်းနိုင်သည့် အမျိုးသား

ခေါင်းဆောင်အများစုမှာလည်း ထိုအချိန်က လုပ်ကြံခံလိုက်ရပြီး ဖြစ်ပေသည်။

ထိုသို့ နိုင်ငံရေးအရ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးကြီး ပြိုကွဲပြီး ပြည်တွင်းစစ်ကြီး ဖြစ်ပေါ်လာသည့်အခါ ကျန်အကျပ်အတည်း ပေါင်းစုံလည်း ကျရောက်လာပြီး ဖဆပလအစိုးရမှာ လုံးဝပင် နယ်ချဲ့ဩဇာခံ၊ အမှီခိုခံ ဖြစ်သွားရပါတော့သည်။

ဥပမာ - ထိုခေတ်အချိန်က ဗမာပြည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးများကို ကြည့်ပါ။ ပထမအချက်မှာ နယ်ချဲ့သမားများက ကိုလိုနီဟောင်းက စီးပွားရေးအခြေခံများကို ပုံစံသစ်တစ်မျိုးနှင့် ဆက်လက်ချုပ်ကိုင်ထားသည်။ ဖဆပလအစိုးရ အနေနှင့် ဘီ-အို-စီ ကုမ္ပဏီနှင့် နမ္မတူဘော်တိုင်းများတွင် ဖက်စပ်လုပ်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုလုပ်ငန်းများကို တစ်ဖိုးဖြတ်ပြီး အစိုးရက တဝက်ကို အစုထည့်ဝင်ပြီး ဖက်စပ်ကုမ္ပဏီ ထူထောင်ရခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ထိုလုပ်ငန်းများကို ပြည်သူပိုင်လုပ်ရမည့်အစား ကိုလိုနီဟောင်းက နယ်ချဲ့စီးပွားရေးကို တရားဝင်တည်ရှိအောင် ကျွန်တော်တို့က ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာငွေ အရင်းစိုက်ထုတ်ပြီး လုပ်ပေးခဲ့ကြရပါသည်။ ဤနည်းဖြင့် နယ်ချဲ့သမားများကို ကာကွယ်ပေးပြီး လုပ်ငန်းတိုးချဲ့ အမြတ်ယူဖို့အတွက် လုပ်ပေးခဲ့ရပါသည်။

ထို့အပြင် နယ်ချဲ့သမားများက စေလွှတ်ခဲ့သည့် အကြံပေးဆိုသူများ၊ စီးပွားရေးအကျိုးအမြတ်၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်ချေးငွေစတာများမှာ လည်း သူတို့၏ စီးပွားရေး စက်ကွင်းထဲက မလွတ်နိုင်အောင် နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးသည့် လက်နက်များဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ဗမာပြည်အနေနှင့် လွတ်လပ်ပြီးတဲ့နောက် တောင်သူလယ်သမားများထံမှရသည့် စပါးများရောင်းရငွေပေါ်မှာ ထိုစဉ်က စပါးဈေးလည်း အလွန်ကောင်းသည့်အတွက် အမြတ်အစွန်း အလွန်ပင်ရခဲ့ပါသည်။ ထိုအမြတ်များနှင့် ကိုယ်ပိုင်စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ တည်ထောင်နိုင်ပါသည်။

သို့သော် ဒါတွေကို လက်တွေ့အကောင်အထည် မဖော်နိုင်အောင် နယ်ချဲ့သမားများသည် ပြည်တွင်းဖောက်ပြန်ရေးသမားများ၊ မကျွမ်းကျင်သူများ၊ မရိုးသားသူများနှင့် လမ်းလွဲဖျက်ဆီးခဲ့ကြသည်။ ပြည်သူများ ရရှိထားသည့် အမြတ်ငွေများ ရေထဲ အလဟဿ မျောသွားအောင် လုပ်ကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့၏ ကုမ္ပဏီစာရင်းကော် ကုန်ကျသည်ဟု ဆိုသော ‘ပြည်တော်သာ စီမံကိန်း’မှာ ဤနည်းဖြင့် လမ်းလွဲဖျက်ဆီးသည့် နည်းလမ်းဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က ဦးနုက လူတကိုယ်၊ တိုက်တလုံး၊ ကားတစီး၊ လခ ရှစ်ရာကျပ်ဖြင့် ပြည်တော်သာစေရမည်ဟု ကတိပေးကြေးကြော်ခဲ့ဖူးပါသည်။

ဖဆပလ အစိုးရအနေနှင့် စီးပွားရေးစီမံကိန်းများကို ရေးဆွဲဖို့ အမေရိကန်အကြံပေးများကို ခေါ်ဖိတ်ပြီး စီမံကိန်းရေးဆွဲခိုင်းရာ အလွဲလွဲ အချော်ချော်တွေဖြစ်အောင် လုပ်ပစ်ကြပါသည်။ အဓိကကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်ရေးတွင် မမြုပ်နှံဘဲ ကုန်ပစ္စည်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းပန်း အဆောက်အအုံလုပ်ငန်းများမှာ ငွေအရင်းအနှီးများ မြှုပ်နှံလိုက်ပါသည်။ တကယ်တော့ ထိုကဲ့သို့ လမ်းများဖောက်လုပ်ခြင်းမှာလည်း နယ်ချဲ့သမားများ၏ စီးပွားရေး၊ ဖိနှိပ်ရေးရည်ရွယ်ချက်များအတွက်ပင် ရည်ရွယ်ပါသည်။ အမျိုးသားစက်မှုလက်မှု ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများမှာလည်း စေတနာမမှန်တာများကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ ဥပမာ - သမိုင်းချည်စက်ကြီးကို ကမ္ဘာ့ဘဏ်က ချေးငွေဖြင့် တည်ဆောက်သည်။ သုံးကုမ္ပဏီပေး ကုန်ကျသည်ဟု ဆိုသော်လည်း ထိုစက်ကြီးမှာ အမေရိကန်နိုင်ငံမှ စက်အဟောင်းကြီး ဖြစ်သည်။ ထိုစက်နှင့်လည်ရမည့် ဝါဂွမ်းမှာလည်း အမေရိကန်ဝါဂွမ်းနှင့်မှ အထည်ရက်လုပ်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် အမေရိကန်မှ ဝါဂွမ်းကို မှာယူတင်သွင်းရသည်။ ထို့ကြောင့် ဝါဂွမ်းဈေးကို အမေရိကန်က ကြိုက်သလို စကားနိုင်သည်။ သို့ကြောင့် နှစ်စဉ် အရှုံးပေါ်သည်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်ချေးငွေ အရင်းမပြောနှင့် အတိုးတောင် မဆပ်နိုင်။ ထို့အတူ အင်္ဂလိပ်နှင့် ဖက်စပ်တည်ထောင်သည့် ဘီ-ပီ-အိုင် ခေါ် ဆေးဝါးထုတ်လုပ်ရေးစက်ရုံ၊ သံရည်ကြိုစက်စတာများမှာလည်း ဒီလိုပင် ပြဿနာပေါင်းစုံ ပေါ်ပါသည်။

နယ်ချဲ့ဘဏ်တိုက်ကြီးများအားလုံးကိုလည်း ဆက်လက်ဖွင့်လှစ်ထားရှိခွင့်ပြုပြီး၊ ၎င်းတို့၏ ကြီးမားလှသည့် ငွေအရင်းအနှီး များဖြင့် ဗမာနိုင်ငံ စီးပွားရေးထဲ တိုးဝင်လာသည်ကို လက်ပိုက်ကြည့်နေခဲ့ကြရပါသည်။

ပြည်တွင်းစစ်ကိုလည်း ဖဆပလက တအားဖိတိုက်နေသဖြင့် လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်များ ဝယ်ယူရန်ငွေ မလုံလောက်သည့်အခါ ကမ္ဘာ့ဘဏ်စသည့် နယ်ချဲ့ဘဏ်အရင်းအနှီးများကို အားကိုးပြီး အတိုးကြီးပေး ငွေချေးရသည်။ ဝယ်ယူရသည့် ပစ္စည်းများကလည်း နယ်ချဲ့သမားများ၏ လက်နက်ပြိုင်ဆိုင်တပ်ဆင်မှုကြောင့် ခေတ်မမီတော့သည့် (သူတို့အတွက်လည်း အသုံးမကျတော့ဘဲ ပိုလျှံနေသည့်) စစ်လက်နက်ပစ္စည်းများကို သူတို့ ကြိုက်ဈေးနှင့် ဝယ်ယူရပြန်ပါသည်။ နယ်ချဲ့သမားများမှာ ဤနည်းဖြင့် ပစ္စည်းအပေါ်မှာရော၊ ချေးငွေအပေါ်မှာပါ နှစ်ထပ်အမြတ်ရကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံများကတော့ မိအေးနှစ်ခါနာ ဖြစ်ရပါ သည်။

ဤနည်းဖြင့် ဖဆပလ အစိုးရသည် နယ်ချဲ့သမားနှင့်ပေါင်း၍ စီမံကိန်းအမျိုးမျိုး၊ လိုင်စင်အမျိုးမျိုးထွင်ကာ ဗျူရိုကရက်အရင်းရှင်လူတန်းစား တရပ်ကို မွေးမြူပေးလိုက်ပါတော့သည်။ မိမိကိုယ်ကျိုးစီးပွား တိုးတက်ရေးပေါ်မှာသာ အခြေခံလာကြသဖြင့် ပြည်သူလူထုကို အားမကိုးနိုင်တော့ဘဲ၊ နယ်ချဲ့သမားကိုသာ လုံးဝစီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေး အားလုံးမှီခိုရသည့် အခြေအနေ ဖြစ်လာပါသည်။ နယ်ချဲ့သမားမျက်နှာသာ ကြည့်နေရသည့်ဘဝ ရောက်ရပါတော့သည်။

ထိုစဉ်က ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနု အမေရိကန်နယ်ချဲ့ကို ဘယ်လိုမျက်နှာလုပ်သည်ကို ကျွန်တော့်ကိုယ်တွေ့တခု ပြောပြလိုပါသည်။

၁၉၅၄ - ၅၅ ခုနှစ်၊ ကျွန်တော်တို့ တရုတ်ဖြူတိုက်ခိုက်ရေး စစ်ဆင်ရေးများ လုပ်နေစဉ်ကာလတွင် ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနုက ရှေ့တန်းက ရဲဘော်များအား မေးမြန်းအားပေးစကားပြောကြားရန် ကျွန်တော်တို့ ရှေ့တန်းဌာနချုပ် ရုံးစိုက်ရာ မိုင်းဆတ်သို့ တပ်မတော်လေယာဉ်ငယ်တစင်းနှင့် ရောက်ရှိလာပါသည်။ ကျွန်တော်တို့က တပ်များကို တန်းစီပေးပြီး ဦးနုကို သြဝါဒစကားပြောကြားရန် တောင်းဆိုရပါသည်။

ဦးနုက တပ်မတော်သားများကို စိတ်ဓာတ်ထက်သန်စွာ၊ သူရဲသတ္တိပြောင်မြောက်စွာဖြင့် တိုက်ခိုက်ကြရန် တိုက်တွန်းပြီး၊ သူရဲကောင်းတဦးကို ဥပမာပေး ပြောကြားသွားပါသည်။ သူ့ဥပမာပေးပြောကြားသည့် သူရဲကောင်းမှာ ‘ဂျော့ဝါရှင်တန်’ ဦးဆောင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့် အမေရိကန် လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲအတွင်းက အမေရိကန်သူရဲကောင်းလေးတယောက်အကြောင်း ဖြစ်ပါသည်။

အမေရိကန် အားပေးမှုဖြင့် ဗမာပြည်အား ကျူးကျော်လာသည့် တရုတ်ဖြူများအား အရိုးကြေကြေ အရည်ခန်းခန်း တိုက်ခိုက်ရမည့် သူများကို အမေရိကန်သူရဲကောင်းအကြောင်း အသားပေးပြောကြားသည့် ဦးနုအပေါ် ကျွန်တော်တို့တော့ အတော်ပင် စိတ်ဆိုးဒေါသထွက်မိကြသည်။ နောက်မှ တွက်မိသည်မှာ ဦးနုက အမေရိကန်အစိုးရကို မျက်မြေစကားပေးလိုက်တာပဲဟု တွက်ဆမိပါတော့သည်။

ထိုကဲ့သို့ နယ်ချဲ့သမားများကို မျက်နှာလုပ် အကြိုက်ပေး ဆက်ဆံရသည့် ဖဆပလ အစိုးရသည် ဒီမိုကရေစီကိုလည်း ဖိနှိပ်လာရပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ လွတ်လပ်ရေးရပြီးလျှင် ဒုတိယအဆင့်မှာ ဒီမိုကရေစီတည်ဆောက်ရေး၊ ထွန်းကားရေးပင် ဖြစ်ပါသည်။ တကယ်တော့ ပြည်သူများ၏

လွတ်လပ်ရေးမှာ ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေးများ မရှိလျှင် အဓိပ္ပာယ် မရှိပါ။ ပြည်သူလူထုအနေနှင့် မိမိတို့အကျိုးအတွက် လွတ်လပ်စွာပြောဆိုခွင့်၊ ရေးသားခွင့်၊ စည်းရုံးခွင့်၊ လုပ်ဆောင်ခွင့်နှင့် လွတ်လပ်စွာ ယုံကြည်ကိုးကွယ်ခွင့်များ ရှိရပါမည်။ ဤသည်များမှာ ပြည်သူများ၏ အခြေခံအခွင့်အရေးများ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ကိုလိုနီဘဝတွင် ဤအခွင့်အရေးများကို နှစ်ပေါင်းများစွာ ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ လွတ်လပ်ပြီးရင်တော့ ထိုအခွင့်အရေးများ အပြည့်အဝရရှိဖို့ မျှော်လင့်ခဲ့ကြပါသည်။ ရရှိဖို့ လိုလည်းလိုအပ်ပါသည်။ ထိုဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေးများ ရရှိမှသာလျှင် မိမိတိုင်းပြည်၏ အမျိုးသားစီးပွားရေးနှင့် တိုင်းပြည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ပြည်သူလူထုကြီးတစ်လုံး တက်ကြွစွာပါဝင်လာအောင် လှုံ့ဆော်စည်းရုံး နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ နယ်ချဲ့အမှိုခိုက်င်းသည် အမျိုးသားစီးပွားရေးကြီးများကို ပြည်သူလူထု၏ များပြားလှသော တီထွင်ဖန်တီးနိုင်သော အတွေ့အကြုံ အရည်အချင်းများကို အားကိုးအမှီပြု၍ အောင်မြင်ကျယ်ပြန့်စွာ ဖော်ထုတ်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါသည်။

သို့သော် ပြည်သူလူထု၏ အကျိုးကို ကိုယ်စားမပြုဘဲ နယ်ချဲ့နှင့်ပေါင်းကာ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားရှာ ချမ်းသာလာကြသည့် အုပ်စိုးသူ ဖဆပလ အစိုးရသည် ဖိနှိပ်ရေး ဥပဒေအမျိုးမျိုးကို ပိုမိုဆိုးဝါးစွာ တိုးချဲ့အသုံးပြုလာပါသည်။ တိုးတက်တဲ့ နိုင်ငံရေးသမားများ၊ သတင်းစာဆရာများ၊ စာရေးဆရာများ၊ ကျောင်းသားများစသည့် တိုင်းပြည်၏ သားကောင်းရတနာ အများအပြားကို နှစ်ရှည်ထောင်ချ နှိပ်စက်ခဲ့ကြပါသည်။

ဤနည်းဖြင့် ဗမာပြည်ကြီးသည် လွတ်လပ်ရေးရပြီးခွဲသော်လည်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သည့်လုပ်ငန်းများ မလုပ်နိုင်ကြဘဲ၊ ပြည်တွင်းစစ်ချောက်တွင်း ကျကာ အကျပ်အတည်းပေါင်းစုံနှင့် ရင်ဆိုင်လာရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤပဋိပက္ခတိုက်ပွဲများသည် ကျွန်တော်တို့ ရန်သူနယ်ချဲ့သမားများနှင့် တိုက်လာခဲ့ရသည့် တိုက်ပွဲများ၏အဆက် (တနည်း) အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးလှုပ်ရှားမှုများ၏အဆက် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် နယ်ချဲ့နှင့်မစေ့စပ်ဘဲ အပြတ်အသတ်တိုက်ပွဲဝင်ကာ တော်လှန်ရေးနည်းဖြင့် လွတ်လပ်ရေးကို အရယူကာ၊ နယ်ချဲ့စနစ်မှ လွတ်ကင်းသည့် အမျိုးသားစီးပွားရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံ ထူထောင်နိုင်မည်ဆိုပါက ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်နိုင်စရာ အကြောင်းမရှိပါ။ နယ်ချဲ့သမားများက ၎င်းတို့၏ လက်ဝေခံ ပြည်တွင်းဖောက်ပြန်ရေးသမားများ (ဖဆပလ လက်ယာဂိုဏ်း) ကို အသစ်မွေးမြူပြီး၊ သူတို့အား အသုံးပြု၍ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံ၏ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးလမ်းကြောင်း တလွဲတချော် ဖြစ်သွားအောင် လုပ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤသည်မှာ ၁၉၄၈ ခုနှစ်က ကျွန်တော်တို့ ရခဲ့သည့် လွတ်လပ်ရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် ကျွန်တော်အမြင် ဖြစ်ပါသည်။

အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို မတည်ဆောက်နိုင်ဘဲ၊ အမျိုးသားစီးပွားရေးကို မတည်ဆောက်နိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် အရင်းခံပြဿနာ ဖြစ်သည့် တမျိုးသားလုံး စည်းလုံးညီညွတ်ရေးအတွက် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးသည် အလိုအပ်ဆုံးဖြစ်နေသဖြင့် ဤလုပ်ငန်းတွင် ကျွန်တော်ဝင်ရောက်ပါဝင်ခဲ့ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

နယ်စည်းရုံးရေးဟောပြောပွဲများ

ကျွန်တော်တို့ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ကို နယ်များက ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မေလပိုင်းမှစ၍ လာရောက်စည်းရုံး ဟောပြောပေးရန်နှင့် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ခွဲများ ဖွဲ့စည်းပေးရန် ဖိတ်ကြားကြပါတော့သည်။

မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ (ပုသိမ်ခရိုင်) က ပထမဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ ထို့နောက် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသများဖြစ်သည့် မအူပင်၊ ကျိုက်လတ်၊ ဖျာပုံ၊ ဘိုကလေး၊ ဇလွန်စသည့် မြို့များသို့လည်းကောင်း၊ ပဲခူးတိုင်းအတွင်း မြို့အတော်များများ - (ပဲခူး၊ ပြည်၊ ပေါင်းတည်၊ ရွှေတောင်၊ ကြို့ပင်ကောက်၊ မင်းလှ၊ လက်ပံတန်း၊ သာယာဝတီမြို့များ) သို့လည်းကောင်း၊ မန္တလေးတိုင်းအတွင်းလည်း မန္တလေး၊ ကျောက်ဆည်၊ မြင်းခြံ၊ သာစည်၊ ပျော်ဘွယ်၊ ရမည်းသင်း စသည့်မြို့များသို့လည်းကောင်း၊ မော်လမြိုင်၊ ထားဝယ်၊ မြိတ်စသည့် မြို့ကြီးများသို့လည်းကောင်း ထိုနှစ်တနှစ်လုံးနှင့် ၁၉၆၂ ခုနှစ်နှစ်ဆန်းပိုင်းအထိ မရပ်မနား လှည့်လည်သွားခဲ့ရပါသည်။

ကျွန်တော်မှာ တရုတ်မြို့ကျူးကျော်မှုနှင့် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး အမျိုးသားကော်မတီဥက္ကဋ္ဌလည်းဖြစ်နေသဖြင့် ထိုလုပ်ငန်းမှာလည်း ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်လည်း ဆက်စပ်နေသဖြင့် နယ်များတွင် ထိုအဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ကို တဖွဲ့တည်းလိုပင် သဘောထား၍ လှုပ်ရှားခဲ့ကြရပါသည်။

နယ်များတွင် ကျွန်တော်တို့သည် ည - လူထုတရားဟောပွဲများ ပြုလုပ်ကာ ပြည်သူလူထုကြီးအား ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် တောင်းဆိုတိုက်ပွဲဝင်ရန် လှုံ့ဆော်စည်းရုံးဟောပြောရာ တခါတရံ လူထုဆန္ဒပြပွဲကြီးများသဏ္ဍာန် ဖြစ်သွားတတ်ပါသည်။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်က တချို့ဒေသများမှာ ကျွန်တော်တို့အား လာရောက်ကြိုဆိုသည့် လူထုမှာ ကမ်းလုံးညွတ်မျှပင် ဖြစ်ပါတော့သည်။ နယ်ဒေသ အသီးသီးမှာ ရှိနေကြသည့် နိုင်ငံရေးသမားများ၊ စစ်ပြန်ရဲဘော်များ၊ ပြည်သူ့ရဲဘော်များ၊ ကျောင်းသားများ၊ လက်လုပ်လက်စားဈေးသည်များ၊ တောင်သူလယ်သမားများစသဖြင့် အလွှာပေါင်းစုံမှ လူထုများ ပါဝင်လှုပ်ရှားလာကြပါတော့သည်။

တချို့မြို့များတွင် မြို့လုံးကျွတ်မျှ ထွက်ကြိုဆိုကြပြီး ကျွန်တော်တို့တတွေမှာ မြို့လယ်လမ်းမတလျှောက် လမ်းလျှောက်သွားရပြီး နှုတ်ဆက်ကြရပါသည်။ တချို့မြို့ရွာများတွင် ကျွန်တော်တို့ကို ကြိုဆိုသည့်အဖွဲ့များက ကြွေးကြော်သံများ ဟစ်ကြွေးပြီးကြိုဆိုရာ လူထုဆန္ဒပြပွဲကြီး၊ လူထုစီတန်းလမ်းလျှောက်ပွဲကြီးသဏ္ဍာန် ဖြစ်သွားပါတော့သည်။

ကျွန်တော်တို့ ညပိုင်းဟောပြောပွဲများ ပြီးသွားလျှင် တချို့ရွာများက တက်လာသည့် ပြည်သူများသည် မပြန်ကြဘဲ ကျွန်တော်တို့နှင့် တွေ့ဆုံခွင့်တောင်းကာ သူတို့ရဲ့အခက်အခဲ ပြဿနာများကို တင်ပြပြောဆိုကြရာ တခါတရံ မိုးပင်လင်းသွားတတ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ဤညပိုင်း ဆွေးနွေးပွဲများကို အလွန်ပင် သဘောကျခဲ့ပါသည်။ နယ်ပြည်သူလူထုနှင့် ကျွန်တော် ပထမဆုံး အကြိမ် ရင်းနှီးစွာ နီးကပ်စွာ တွေ့ဆုံထိတွေ့ခဲ့ရပါသည်။ ဤလိုမျိုး ပြည်သူလူထု၏ ယုံကြည်ရင်းနှီးမှုအပြည့်ဖြင့် မိမိအား သူတို့စိတ်ဆန္ဒ၊ ခံစားချက်များကို ဖွင့်ဟပြောဆိုခြင်းခံရသော မည်သည့်မျိုးချစ်ပြည်ချစ် ပုဂ္ဂိုလ်မဆို ထိုပြည်သူလူထုကြီးကို မေ့ပျောက်နိုင်ခြင်းလည်းမရှိ၊ သူတို့၏ဆင်းရဲဒုက္ခကို မြေရင်းပေးလိုစိတ်၊ စာနာစိတ်ကိုလည်း မေ့ပျောက်နိုင်ခြင်းမရှိဘဲ ထိုပြည်သူများအတွက် ဘာပေးဆပ်ရ ပေးဆပ်ရ၊ ပေးဆပ်ချင်သည့် သန္နိဋ္ဌာန်မှာ ပိုမိုခိုင်မာ၍ပင် လာပါတော့သည်။ ပြည်သူလူထုသည် ဤမျှပင် အစွမ်းထက်ပါသည်။

ပြည်သူလူထုသည် ငြိမ်းချမ်းရေးကို လိုက်လိုက်လှဲလှဲ လိုလားကြပါသည်။ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးသည် သူတို့၏ အဓိကပြဿနာ ဖြစ်နေသည်ဆိုသည်ကိုလည်း သဘောပေါက်ကြသည်။ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးနှင့် သူတို့၏ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ ပြဿနာအားလုံးသည် ဤငြိမ်းချမ်းရေး ပြဿနာပေါ်တွင် တည်ရှိနေကြောင်း ပြောဆိုကြပါသည်။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်တွင် ကရင်အမျိုးသားများနှင့်လည်း တွေ့ဆုံရာ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး သူတို့က

လှိုက်လှဲစွာ ကြိုဆိုထောက်ခံကြောင်း၊ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ကြီး အနေနှင့် ဆက်တိုက်အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်ဖို့နှင့် သူတို့အဖို့ ပြည်တွင်းစစ်ကြောင့် ရွာပျက်လျှင် မြို့ကိုကပ်နိုင်သူများ မဟုတ်၍ အလွန်ဒုက္ခရောက်ကြရကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ငြိမ်းချမ်းရေးအောင် ကြိုးစားကြပါလို့ အလွန်လိုက်လှဲစွာ ပြောဆိုခဲ့ကြပါ သည်။ ထို့ပြင် ကျေးလက်ဒေသများမှ ပြည်သူလူထု၏ ဆင်းရဲကျပ်တည်းမှုများသည် ကျွန်တော်တို့ ထင်တာထက် အများကြီး ပိုမိုဆိုးဝါးတာတွေ့ရပါသည်။ ပြည်သူလူထုသည် ထို ၁၃ နှစ်ကျော်ကာလအတွင်း ‘သူပုန်’အမည်တပ်ပြီး ဖြစ်ပွားခဲ့သော အဖီအနီပ၊ အထုအထောင်း၊ အခက်အခဲများကြားတွင် ကြီးစွာသောဇွဲနှင့် ရပ်တည်ခဲ့ကြရပါသည်။ ထို့ပြင် ကျေးလက်လူထုသည် အပြတ်တိုက်ရေးဆိုတာကို အလွန်ရှုံ့မှန်းပြီး၊ မနှစ်သက်တာကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျွန်တော်တို့၏ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာ၍ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်ရေး ကြွေးကြော်သံကို ထောက်ခံကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ဤကဲ့သို့ လှည့်လည်ဟောပြောရာတွင် ကျွန်တော်နှင့်အတူ ပုဂ္ဂိုလ် ၃-၄ ဦး အလှည့်ကျ လိုက်ပါကြပါသည်။ အများစု ပါကြသူများမှာ စာရေးဆရာကြီး ဗန်းမော်တင်အောင်၊ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် ဦးလှဝင်း (နောင် မဆလခေတ် အထူး အရာရှိ)၊ ပြည်သူ့ရဲဘော် ခေါင်းဆောင်ဟောင်းများဖြစ်ကြသော ဗိုလ်အုန်းတင်နှင့် ဗိုလ်အောင်နိုင်၊ ဦးသန်းဇင် (တော်ဘုရားလေး)၊ ကျုံမငေး သခင်တင်မောင်စသူတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ တခါတရံ ရှေ့နေကြီး ဦးထွန်းတင်လည်း ပါတတ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် နယ်များတွင် ညတရားပွဲများကျင်းပရုံမက ထိုနယ်များတွင် ပြည်တွင်း ငြိမ်းချမ်းရေး အဖွဲ့ခွဲလေးများကိုလည်း ဒေသခံနိုင်ငံရေးသမားများကို အခြေခံ၍ ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့ကြပါသည်။

ကျွန်တော်တို့တတွေ ဤကဲ့သို့ တိုင်းပြည်တဝန်း လှည့်လည်စည်းရုံး ဟောပြောလုပ်ဆောင်ရာတွင် ပြည်သူလူထုအများစုမှာ တခဲနက်ကြိုဆို ထောက်ခံအားပေးကြသော်လည်း၊ မနည်းလှသော အနှောင့်အယှက်၊ အဖျက်အဆီးများကိုလည်း ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ခဲ့ကြရပါသည်။ ကျွန်တော်တို့အား ဖိတ်ခေါ်သည့် အဖွဲ့ထဲတွင်ရော၊ ကြိုဆိုညှိညှိသည့် အဖွဲ့ထဲတွင်ရော၊ တက်ရောက်လာသည့် လူထုပရိသတ်အတွင်းတွင်ရော၊ လမ်းခရီးတလျှောက်မှာ ရော အထူးထောက်လှမ်းရေးများ၊ စုံထောက်များ၊ သတင်းပေးများ ပါနေတတ်ပါသည်။

ထိုသူများက ကျွန်တော်တို့၏ ခရီးစဉ်များ အဆင်မပြေ၊ မချောမွေ့ရန်၊ အဖုအထစ်များဖြစ်ရန်၊ လူထုက ကျွန်တော်တို့အား ပြဿနာများ မတင်ပြရန် အမျိုးစုံနှင့်ယှက်ကြပါသည်။ တခါတရံ လူထုတရားဟောပြောပွဲများတွင် တပ်ဆင်သည့် စကားပြောခွက်များ အသံမထွက်တထွက် ဖြစ်နေစေရန်မျိုး၊ တရားပွဲအနီးတွင်ကပ်၍ အငြိမ်းကတာမျိုး၊ တရားပွဲကျင်းပရန်နေရာ ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်း မရအောင် လုပ်တာမျိုး၊ အဆောက်အအုံ (ဥပမာ-ရုပ်ရှင်ရုံများ) များ မငှားရမ်းရဲအောင် ပိုင်ရှင်များအား ခြိမ်းခြောက်တာမျိုးစသဖြင့် နည်းလမ်းပေါင်းစုံနှင့် နှောင့်ယှက်ကြပါသည်။

သို့သော် ပြည်သူများက ဒါတွေအားလုံးကို အန်တုရဲပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ဤခရီးများ သွားနေစဉ်အတွင်း ကျွန်တော် မသိသော ပြည်သူအများအပြား၏ အကူအညီ၊ ထောက်ခံမှုများကို မရေမတွက်နိုင်အောင် ရရှိခဲ့ပါသည်။ တချို့သူများသည် ကျွန်တော် နားကပ်၍ “ဘယ်သူဟာ စုံထောက်၊ သူ့ကို သတိထားပါ”ဆိုသည့်စကားမျိုး။ “နောက်တွဲမှာ စစ်စုံထောက်နှစ်ယောက် ပါတယ်” ဆိုသည့်သတင်းမျိုး။ “ဘယ်သူကတော့ ဘယ်တုန်းက သစ္စာဖောက်ဖူးတယ်”ဆိုတာမျိုး ပြောကြပါသည်။ တချို့စာလိပ်ကလေးများ အိတ်ထဲထည့်ပေးလိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော့်နား တိုက်ရိုက် မကပ်နိုင်သော်လည်း ကျွန်တော့်နားပါသည့် တဦးဦးကို ပြောဆိုတတ်ကြပါသည်။ ဤနည်းဖြင့် ကျွန်တော်တို့သည် ထောက်လှမ်းရေးများ၏ အန္တရာယ်၊ မိမိတို့အတွင်းဝင်၍ လှုပ်ရှားနေသော သူများ၏အန္တရာယ်မှ အတော်အတန် လွတ်ကင်းခဲ့ကြရပါသည်။ နောက်ပိုင်းတွင်လည်း ဤအဖြစ်အပျက်မျိုး အများအပြား ကြုံခဲ့ရပါသည်။

ယခုနောက်ပိုင်း ကျွန်တော်သည် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်နှင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အကြောင်းများကို နိုင်ငံခြားရောက် ဗမာလူမျိုး များနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရင်း “တချို့လူများက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က သိပ်လူကဲခတ်တော်တယ်။ တချို့ထောက်လှမ်းရေးတွေ၊ သူလျှိုတွေဆိုရင် သူအရင်သိတတ်တယ်” လို့ ပြောကြပါသည်။ ဤတွင် ကျွန်တော်စဉ်းစားမိသည်မှာ သူ့ကို လည်း ကျွန်တော့်ကို ပြည်သူတွေက အနားကပ် ပြောကြသလို ပြောတာလည်း ပါနိုင်ကြောင်း ထင်မြင်မိပါသည်။ နောက်တကြောင်း ကျွန်တော် စဉ်းစားမိသည်မှာ ကျွန်တော်တို့ လှုပ်ရှားလုပ်ကိုင်နေသော နိုင်ငံရေးမှာ ပြည်သူလူထုအတွက်၊ လူထုအကျိုးစီးပွားအတွက် ဖြစ်လေရာ လူထုကို ဆန့်ကျင်သော၊ လူထုကို ရန်သူလိုသဘောထားသောသူများ (ဥပမာ- ထောက်လှမ်းရေး၊ သူလျှို၊ သတင်းပေးများ) ၏ အပြောအဆို၊ အပြုအမူများမှာ ဘယ်လောက်ပင် ဟန်ဆောင်ကောင်းစေကာမူ၊ တကွက်မဟုတ် တကွက်မှာ ပေါ်လာတတ်ပါသည်။ ကျွန်တော့် အတွေ့အကြုံအရတော့ အထူးသဖြင့် လူထု၏ ဒုက္ခဝေဒနာကို မခံစားနိုင်၊ မစာနာနိုင်နှင့် လက်လွှတ်စပယ် ပြောတတ်ဆိုတတ်၊ လုပ်တတ်ကိုင်တတ်သူများသည် လက်ရှိထောက်လှမ်းရေးသော်လည်းကောင်း၊ နောင်တနေ့ ဖောက်ပြန်သွားသူများ သော်လည်းကောင်း ဖြစ်နေတတ်ပါသည်။ ဗမာပြည် နိုင်ငံရေးမှန်တိုင်းကလည်း အလွန်ပြင်းထန်လေရာ အခြေခံစိတ်များ တကွေ့မဟုတ်တကွေ့ ဖျတ်ခနဲဖျတ်ခနဲ ပေါ်လာတတ်ပြီး အဆင့်တဆင့်ရောက်သည့်အခါ သစ္စာဖောက်များ ဖြစ်သွားကြပါတော့သည်။ နိုင်ငံရေးခံယူချက် ပြတ်သားပြင်းထန် ပါက၊ သတိအလွန်ထားပါက အတော်စောစောကပင် လူတယောက်၏ စိတ်နေစိတ်ထားကို အကဲဖြတ်နိုင်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော်၏ အကဲဖြတ်ချက်များ တခါတရံ မှားယွင်းတတ်သည်လည်း ရှိပါသည်။

ကျွန်တော်တို့၏ ညဆွေးနွေးပွဲများကလည်း အလွန်စည်ကားပါသည်။ အထူးသဖြင့် ကျေးလက်တောရွာက တက်လာသည့် လူထုများက သူတို့ဒေသများတွင် နံမည်အမျိုးမျိုးနှင့် ဖွဲ့စည်းထားသည့် လက်နက်ကိုင်တပ်များ (ပြုစောထီးများ၊ ကာကွယ်ရေးများ) ၏ အနိုင်ကျင့်မှုအမျိုးမျိုး၊ ဒုက္ခအပုံဖုံတို့ကို ပြောပြတတ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် အိမ်စောင့်အစိုးရလက်ထက် စစ်တပ်၏အမိန့်ဖြင့် ထုတ်ခဲ့သည့်အမိန့်အမျိုးမျိုး၊ လူထုအား အတင်းအကျပ် လုပ်ဆောင်စေခိုင်းသည့် အမှုများစတာတွေ ပါတတ်ပါသည်။ တခါတရံ အမိန့်ထုတ်သည့် တပ်မှူးကြီးများ၏ ကလေးကလား စဉ်းစား နည်းများ၊ ရှေ့နောက်မညီသည့် အမိန့်များစတာတွေ ပြောဆိုကြရင်း ငိုအားထက်ရယ်အားရသည့် အဖြစ်များလည်း ရှိပါသည်။ ပြည်သူများ၏ ဒုက္ခ ဆင်းရဲများကို ကြားရသည်မှာ အလွန်ရင်မောဖွယ်ရာ၊ ရင်နာဖွယ် ဖြစ်ပါတော့သည်။ အလွန်ကြင်နာဖွယ် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော် ပုသိမ်မြို့ကို ရောက်စဉ်က ထိုကဲ့သို့သော ညဆွေးနွေးပွဲများတွင် ပုသိမ်က လူတချို့က အိမ်စောင့်အစိုးရလက်ထက် သူတို့ ပုသိမ်မြို့မှ အိမ်တိုင်းရှိ အိမ်သာများကို သန့်ရှင်းရေးအတွက်ဆိုကာ ချောင်းများ၊ မြစ်များဘက် လှည့်ဆောက်ခိုင်းသဖြင့် ချောင်းရေ၊ မြစ်ရေများ အညစ်အကြေးများဖြင့် ရောနှောသွားကာ သုံးမရဖြစ်သွားရပုံများအကြောင်းပြောပြီး ထိုအမိန့်ထုတ်သည့် အနောက်တောင်တိုင်းမှူး (ထိုစဉ်က ဗိုလ်မှူးကြီးကြည်မောင် ဖြစ်ပါသည်) အကြောင်း ပြဿနာများကို သေသေချာချာ မလေ့လာဘဲ အမိန့်ချလုပ်ဆောင်ပုံတွေအကြောင်းပြောပြီး တသောသော ရယ်မောကြရပါသည်။

နောင် ဗိုလ်မှူးကြီး ကြည်မောင် တပ်ကထွက်ရပြီးနောက် ကျွန်တော့်ဆီ မကြာခဏ လာလည်ရာ တနေ့စကားစပ်မိ၍ ထိုအကြောင်းများကို ကျွန်တော်က သူ့ကိုပြောရာတွင် သူက ဘာမှပြန်မပြောဘဲ ရယ်ကျဲကျဲပဲ လုပ်နေပါသည်။

တကယ်တော့ ဗိုလ်မှူးကြီးကြည်မောင်မှာ တိုင်းချစ်ပြည်ချစ်စိတ် ပြင်းထန်သူ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် စစ်သားသာဖြစ်သဖြင့် တိုင်းပြည် တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်း၊ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ မလုပ်တတ်၊ မကျွမ်းကျင်ပါ။ ထို့အပြင် ဒီမိုကရေစီလုပ်ဟန်လည်း မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် မိမိစေတနာနှင့် လုပ်တာပဲဟု သဘောထားကာ အကျိုးဆက်ဘယ်လိုရှိမရှိ၊ လူထုကိုလည်း မမေး၊ မစဉ်းစား စွတ်လုပ်မိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ တကယ်လည်း ကြိုးစားပန်းစား သူတတ်သမျှ မှတ်သမျှ လုပ်ရှာပါသည်။

သို့သော် ဤကဲ့သို့သော စစ်သားလူရိုးကြီးမျိုးကိုပင် ဗိုလ်နေဝင်းစစ်အာဏာရှင်စနစ်က မကြိုက်နိုင်ခဲ့ပါ။ ကိုကြည်မောင်သည် နှစ်မစေ့ခင်ပင် ပင်စင်ယူခဲ့ရပြီး ပင်စင်လစာလေးဖြင့် အတော်ချို့ချို့တွဲတွဲ နေရှာပါသည်။ မိသားစု အသိုင်းအဝိုင်းတောင့်တင်း၍သာ အပေါ်ယံ ဟန်မပျက်နေနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သူပင်စင်ယူပြီးနောက် ကျွန်တော့် စမ်းချောင်း၊ ဆီဆုံလမ်းအိမ်ကိုလည်း မကြာခဏ လာလည်တတ်ပါသည်။ တခါတရံ သူ့ဇနီး ကြည်ကြည် ရော သားသမီးများပါ ပါလာတတ်ပါသည်။ တခါတော့ သူ့ရောက်လာပြီး “ဗိုလ်ချုပ် ကျွန်တော် ဒီနေ့ ဘာနဲ့လာခဲ့သလဲ သိလား” ဟု မေးပါသည်။ ကျွန်တော်က “ဘာနဲ့လာခဲ့သလဲဗျ” ဟု ပြန်မေးတော့၊ သူက “ကျွန်တော် အိမ်ကထွက်တော့ MI နှစ်ကောင် အိမ်ရှေ့မှာ ကားနဲ့ထိုင်စောင့်နေတာ တွေ့တယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်လည်း အဲဒီကားပေါ်တက်ပြီး ကဲ - မင်းတို့လည်း ငါသွားမယ့်နေရာကို လိုက်မှာပဲ၊ ဒီတော့ ငါ့ကိုအဲဒီနေရာသာ လိုက်ပို့ကွာလို့ ပြောပြီး ကျွန်တော် ဗိုလ်ချုပ်အိမ်လိုက်ပို့ခိုင်းလိုက်တာ” ဟု ပြောပြီး တဟားဟား ရယ်နေပါတော့သည်။

သူက အဲသလို လူမျိုးဖြစ်သည်။ ဗိုလ်နေဝင်းကိုလည်း မကြိုက်၊ မကြည်ညို။ ဗိုလ်နေဝင်းလုပ်နေသည့် မဆလ ဆိုတာကိုလည်း မကြိုက်။ သူတိုင်းမှာ ဗိုလ်နေဝင်းတို့က လာကျင်းပသည့် လယ်သမားဆွေးနွေးပွဲကြီးများကိုလည်း မတက်ရောက်၊ ရှောင်နေတတ်တာတွေကို ဗိုလ်နေဝင်းက ပြီးထားပြီး သူ့ကို တပ်က ထုတ်ပစ်ခဲ့တာဖြစ်ပါသည်။

ကိုကြည်မောင် အနေနှင့် ကွန်မြူနစ်ကို ဆန့်ကျင်တာလည်း ကွန်မြူနစ်တွေမှာ ဒီမိုကရေစီမရှိဟု ထင်မြင်နေတာကြောင့်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင်သူက အမေရိကန်ဒီမိုကရေစီကိုလည်း အတော်အထင်ကြီးပါသည်။ သူ၏ အဓိကအားနည်းချက်မှာ ဗမာပြည်သူတွေ နိုင်ငံရေးအရ တိုးတက် လှည့်ပြောင်းသွားသည့်ခေတ် ၁၉၄၂ - ၄၅ အတွင်း သူ ဗမာပြည်မရှိဘဲ၊ ဂျပန်တွင် စစ်ပညာသင် သွားနေရသည့်အတွက် ဗမာပြည်သူများ၏ နိုင်ငံရေးနှင့် သူမကျွမ်းဝင်၊ မရင်းနှီးဖြစ်သွားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ပြည်သူလူထုအပေါ် သူ၏စေတနာကိုမူ ကွယ်လွန်သွားချိန်အထိ တတ်စွမ်းနိုင်သမျှ စွမ်းအားရှိသမျှ ဖော်ပြသွားခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲတွင် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်၏ ယာယီဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်နှင့် အပြတ်အသတ် အနိုင်ရအောင် စွမ်းဆောင်ပေးသွားခဲ့ပါသည်။ ထိုအချိန်က ဒီချုပ်၏ ကျန်ခေါင်းဆောင်များအားလုံး အကျဉ်းကျနေပါသည်။

ထိုအချိန်က ဗိုလ်မှူးကြီးကြည်မောင်လိုပင် ကျွန်တော်ဆီကို မကြာခဏလာတတ်သည့် တပ်မှူးကြီးတဦးမှာ ဗိုလ်မှူးကြီးတင်မောင် (စာရေးဆရာ မြတ်ထန်) ဖြစ်ပါသည်။ သူက ရှမ်းပြည်တောင်ကြီးတွင် တပ်မင်းလုပ်နေစဉ် ဗိုလ်စကြာရောက်လာပြီး ခေတ္တတည်းခိုကာ သူ့အိမ်မှတစ်ဆင့် ထိုင်းသွားပြီး ဦးနုတို့နှင့် ပူးပေါင်းသွားသဖြင့် ဗိုလ်နေဝင်း အကြီးအကျယ် စိတ်ဆိုးကာ ဖမ်း၊ ဖြတ်၊ ထောင်ချပြီးမှ အငြိမ်းစားပေးခြင်းခံရသူ ဖြစ်သည်။ တကယ်တော့ ဗိုလ်စကြာ၏ အကြံအစည်ကို သူ့ဘာမှ သိတာမဟုတ်။ သူတို့တတွေ ဂျပန်စစ်တက္ကသိုလ်တက်နေစဉ် ဗမာပြည်မှာ ဂျပန်တော်လှန်ရေး ပေါ်ပေါက်ပြီး ဂျပန်စစ်ရှုံးကာ လက်နက်ချရသည်။ ထိုစဉ် ဂျပန်တွင် သောင်တင်နေသော သူတို့အားလုံးကို ထိုစဉ်က ဂျပန်ပြည်ရှိ ဗမာပြည်၏ စစ်သံမှူး ဗိုလ်စကြာက ကယ်ထုတ်ခေါ်လာ၍ ရန်ကုန်သို့ ပြန်ရောက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤကျေးဇူးမျက်နှာဖြင့် သူ့ဆီဝင်လာသော ဗိုလ်စကြာကို သူက ညွှန်ခံလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်နေဝင်းက ကိုတင်မောင်ကိုသာ ဖမ်းဆီးထောင်ချရုံမက သူ့ဇနီးကိုပါ ဖမ်း၊ ထောင်ချပစ်သည်။ ကိုတင်မောင်ကို ကျွန်တော်သည် အစောပိုင်း ကတည်းက ရင်းနှီးသိရှိပြီး ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ ကနီစာချုပ်အပြီး ဖွဲ့စည်းခဲ့သည့် အမှတ် ၃ ဗမာ့သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်းမှာ ကျွန်တော် ဒုရင်းမှူးဖြစ်စဉ် သူက ဒုတပ်ခွဲမှူးဖြစ်ခဲ့ပြီး၊ ကျွန်တော်တို့ အတူတူပင် မေမြို့၌ ဖွင့်လှစ်သော အထူးစစ်သင်တန်းကို တက်ခဲ့ကြရပါသည်။ (ဤအကြောင်းအရာ တော်တော် များများကို သူ၏ ‘တိုင်းပြည်က နုနု၊ မုန်တိုင်းက ထန်ထန်’ စာအုပ်တွင် ရေးသားပြီး ဖြစ်ပါသည်။)

ထိုစဉ်က ကျွန်တော်တဦးတည်း အိမ်ထောင်ကျသေးပြီး ကျန်အရာရှိများမှာ လူပျိုလူလွတ်များဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က ကိုတင်မောင် (သူ့ ပထမဇနီး) မေပယ်လ်နှင့် မေတ္တာရှိနေကြသော်လည်း မိန်းကလေးမိဘများက သဘောမတူသဖြင့် လက်မထပ်ရသေးဘဲ ရှိနေပါသည်။ ထိုစဉ်က ချစ်ဒုက္ခရောက်နေသူ နောက်တဦးကတော့ ကိုလှဖေ (နောက်ပိုင်း တောခိုသွားသူ) ပါ။ ကိုလှဖေကလည်း တင်တင် (လူထု ဒေါ်အမာ ညီမ) နှင့် မိဘများက ခွင့်မပြုသဖြင့် လက်မထပ်နိုင် ဖြစ်နေရပါသည်။ ကျွန်တော့်ဇနီးမှာ သူတို့၏ ပုဏ္ဏားတိုင် ဖြစ်နေပြီး၊ တနေ့တမျိုး အမျိုးမျိုးဖြင့် မရိုးနိုင်အောင် သူတို့၏ သောကအတက်အကျကို နားထောင်နေရပါသည်။ နောင် တော့လည်း သူတို့နှစ်တွဲစလုံး ဘေးဘီအကူအညီဖြင့် လက်ထပ်ဖြစ်သွားကြပါသည်။ သို့သော် မေပယ်လ်မှာ သက်ဆိုးမရည်ပါ။ သူ၏ နောက်ဇနီးမှာ ရှမ်းအမျိုးသမီး ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော့်အိမ်တွင် ကိုကြည်မောင်၊ ကိုတင်မောင်နှင့် နောက်တဦး ကိုတင်ထွန်း (ဗိုလ်မှူးကြီး တင်ထွန်း) တို့ဆုံမိကြလျှင် ရှေးဟောင်း နှောင်းဖြစ်သာမက ဗိုလ်နေဝင်းအကြောင်း၊ သူ့ဇနီးခင်မေသန်းအကြောင်း သူတို့သိလာသမျှ ကြားလာသမျှ ကောလာဟလ အစုံပြောပြီး တဝေါဝေါနှင့် ပွဲကျနေတတ်ကြပါသည်။ ဗိုလ်စိန်ဝင်း ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်လာတော့ ဖွတ် - မိကျောင်းဖြစ်၊ မြစ်မချမ်းသာဆိုပြီး ဗိုလ်စိန်ဝင်း ကိုရိုးကားယား လုပ်သမျှတွေကို ပြောပြီး ရယ်နေတတ်ကြပါသည်။ ထိုပြင် ထိုစဉ်က ဗိုလ်နေဝင်းအနီး အနားပြာ လုပ်နေသော ဗိုလ်စန်းယု အကြောင်းလည်း ပါတတ်ပါသည်။

ထိုကာလမျိုးတွင် ကျွန်တော့်အိမ်ပတ်လည်ရှိ ထောက်လှမ်းရေးများ အလွန်အလုပ်ရှုပ်သွားတတ်ကြပါသည်။ ကျွန်တော် ဤကာလအတွင်းက ရင်းနှီးခဲ့သည့် အခြားရဲဘော်ရဲဘက်များကိုလည်း ဤနေရာတွင် မှတ်တမ်းတင် ရေးသားလိုပါသည်။ သူတို့အား ကျွန်တော် အထူးပင် သတိရလွှမ်းဆွတ်မိပါသည်။

၁။ **ဗန်းမော်တင်အောင်။** ■ ကျွန်တော် သူ့ကို ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်နေစဉ်ကာလမှာ စတင်သိ သိရှိရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော် တပ်ကထွက်ခါနီးနှင့် ထွက်ခါစကာလများတွင် သူ၏ လင်းယုန်ဂျာနယ်က ကျွန်တော့်အကြောင်း တော်တော်များများ ရေးသားခဲ့တာတွေကို သတိထားမိသည်။ ကျွန်တော်က သူ့ကို ‘ဦးတင်အောင်’ လို့ပဲ ခေါ်ပါသည်။

သူသည် ကျွန်တော် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဆောင်ရွက်သော တရုတ်ဖြူကျူးကျော်မှုနှင့် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးအမျိုးသားကော်မတီတွင် ဒုက္ခတဦးအဖြစ် နှင့်လည်းကောင်း၊ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့တွင် အတွင်းရေးမှူးများ အဖွဲ့ဝင်တဦးအဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ကျွန်တော်တို့ အတူတကွ အစည်းအဝေးများထိုင်ခြင်း၊ နယ်များသို့ ခရီးထွက်ဟောပြော စည်းရုံးခြင်းများ လုပ်ဆောင်ကြရသဖြင့် ရင်းနှီးခင်မင်လာမိကြပါသည်။

ကျွန်တော် သူ့အပေါ် သတိပြုချက်မှာ တိုင်းပြည်နှင့် ပြည်သူအပေါ် များစွာချစ်မြတ်နိုးပြီး သူ့ဆောင်ပုဒ်ဖြစ်သော မိမိခေတ်မှာ မိမိပံ့ပိုးပေါ် ကျလာတဲ့တာဝန်တွေကို ကျေပျော်အောင်လုပ်ဆောင်ရေးကို များစွာအလေးထားပြီး၊ အမှုကိစ္စတာဝန်တွေကို ကြိုးကြိုးစားစားဆောင်ရွက်ပုံကို တွေ့ရ သည်။ ပင်ကိုယ်စိတ်နေစိတ်ထားကလည်း အလွန်ကောင်းမွန်ပြီး ကျွန်တော်အပေါ် အလွန်ညှာတာလေးစား ဦးစားပေးဆက်ဆံတာတွေကို ခရီးသွားစဉ် တလျှောက်လုံး တွေ့ခဲ့ရသည်။

အလွန်ကျော်ကြားသည့် စာရေးဆရာကြီး ဖြစ်သော်လည်း စာပေရေးသားခြင်းထက် နိုင်ငံရေးတာဝန်တွေကို မပျက်မကွက် ဦးလည်မသုန် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် သူတဦးလည်းဖြစ်သည်။ ထိုနိုင်ငံရေးယုံကြည်ချက်ဖြင့် ပြည်သူ့ဘက်က ရပ်တည်ပြီး ရေးသားမှုများကြောင့် အကြိမ်ကြိမ် ဖမ်းဆီး ထောင်ချ၊ နောက်ဆုံး ကိုကိုးကျွန်းသို့ ပို့၊ အကျဉ်းချခြင်း ခံရပေသည်။ စီးပွားရေးအရလည်း ခက်ခဲကျပ်တည်းပုံရပါသည်။ ဤသည်ကို ကြည့်ခြင်း အားဖြင့် သူသည်လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်သည့် နိုင်ငံရေးတာဝန်၊ တော်လှန်ရေးတာဝန်မှန်သမျှကို မတွန့်မဆုတ်၊ ဇွဲသတ္တိကြီးမားစွာ မဆုတ်မနစ် လုံးပန်း အားထုတ် လုပ်ဆောင်သွားခဲ့သူဖြစ်ကြောင်း သိနိုင်ပါသည်။ နောက်ဆုံး ကိုကိုးကျွန်းက လွတ်လာချိန်တွင် သူ့ကျန်းမားရေး သိသိသာသာ ဆိုးဝါး ကျဆင်းနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

သူ့တွင် တာဝန်သိစိတ်လည်း ကြီးမားပါသည်။ ကျွန်တော်နှင့်အတူ ရေနံချောင်းဘက်တွင် ညတရားပွဲဟောနေစဉ်အတွင်း လူတစ်စု စစ်ဝတ်စစ်စားများနှင့် တရားပွဲအား နှောင့်ယှက်ရန် ရောက်လာခဲ့ကြပါသည်။ ဦးတင်အောင် ဟောပြီး၍ ကျွန်တော်ဟောနေစဉ် ဖြစ်ပါသည်။ ဦးတင်အောင်သည် တရားဟောစင်မြင့်ပေါ်မှ မသိမသာ ဆင်းချသွားပြီး တရားပွဲကြီးကြပ်သူများနှင့်အတူ ထိုလူစုကို တနေရာသို့ခေါ်သွားကာ အကျိုး အကြောင်း မေးမြန်းဖြေရှင်းပြီး သူတို့ကို ပြန်သွားစေခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်သည်လည်းကောင်း၊ တရားပွဲလာ ပရိသတ်သည်လည်းကောင်း တစ်စုံတစ်ရာ သိရှိခြင်းလည်းမရှိ၊ ထိခိုက်ခြင်းလည်းမရှိဘဲ တရားပွဲချောမွေ့စွာ ပြီးဆုံးသွားခဲ့ပါသည်။ နောက်နေ့ကျမှ ကျွန်တော်သိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနှောင့်ယှက်သူ များမှာ တည်မြဲမှုများ ဖြစ်ကြသည်ဟု သိရပါသည်။ တရားပွဲမထိခိုက်အောင် ဦးတင်အောင်က ကြားဝင်ပြီး ပြေလည်အောင် ဖြေရှင်းပေးခဲ့သည်။

သူ့တွင် သည်းခံစိတ်လည်း ကြီးမားပါသည်။ သူ၏ “ကိုလိုနီခေတ် မြန်မာနိုင်ငံသမိုင်း” စာအုပ်ကို တချို့သူများက ဤကိစ္စမှာ သမိုင်းကိစ္စ ဖြစ်သည်။ စာပေနယ်ပယ်ကိစ္စမဟုတ်ဘဲ မကျွမ်းကျင်သည့် သမိုင်းကိစ္စကို ဝင်ရေးရမလားဟု ပြစ်တင်ဝေဖန်ကြပါသည်။ သူက ပြန်ချေပခြင်း မပြု သော်လည်း စိတ်ကောင်းပုံမရပါ။ ကျွန်တော်အမြင်အရတော့ ဦးတင်အောင်မှာ လက်ဝဲနိုင်ငံရေးသမားကြီးတဦးဖြစ်သဖြင့် ထူးခြားသည့်နိုင်ငံရေး အမြင်များပါနိုင်ပြီး၊ သမိုင်းပညာအနေနှင့် ပိုမိုကြွယ်ဝလာနိုင်သည်ဟု ကျွန်တော်အမြင်ကို တင် ပြောဆိုပေးသည့်အခါတွင်တော့ သူစိတ်သက်သာရာရ၊ ကျေနပ်သွားပုံရပါသည်။

ကျွန်တော်သူ၏ ထူးခြားချက်ကြီးတခု ထပ်မံတွေ့ရှိရသည်မှာ သူသည် ပြည်သူလူထု၏ ရန်သူရန်ဘက်များကို ပြတ်ပြတ်သား သား တင်းတင်း မာမာ သဘောထားပြီး ဝေဖန်တိုက်ခိုက်တတ်သော်လည်း တခြားပြည်သူပြည်သားများ၊ မိမိနှင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်၊ ရဲဘော်ရဲဘက်များအပေါ်တွင်မူ လွန်စွာစိတ်ရှည်ပြီး နူးညံ့ပျော့ပျောင်းစွာ ဆက်ဆံတတ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ နယ်ခရီးများတွင် သူ၏စာဖတ်ပရိသတ်ကလည်း တတပ်တအား ပါဝင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၇၈ ခုနှစ် သူ့ကွယ်လွန်ချိန်တွင် ကျွန်တော် တောတွင်းရောက်နေပါပြီ။ ရန်ကုန်တွင် ကျန်ခဲ့သော ကျွန်တော့်ဇနီးက သူ့ဈာပန အလွန် စည်ကားကြောင်း ပြောပြ၍ နောက်မှ ကျွန်တော်သိရပါသည်။ အချိန်မတန်မီ ကွယ်လွန်သွားခဲ့ရသည့် သူ့အား ကျွန်တော် နှမြောမိပါသည်။

၂။ **လွတ်တော်ရှေ့နေကြီး ဦးထွန်းတင်။** ။ ဦးထွန်းတင်မှာ အတော်စောစွာကပင် စတင်၍ ဆရာကြီး၏ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်လုပ်ဆောင်နေသူ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းများ စတင်လေ့လာသည့်အချိန်တွင်မှ သူနှင့်သိရှိလာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ စတင်သိရှိချိန်ကစ၍ (သူ့အကျဉ်းကျခံသွားသည့် အချိန်များကလွဲလို့) တောက်လျှောက် ကျွန်တော်နှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီးဆက်ဆံနေခဲ့ကြသည်မှာ ကျွန်တော် တောခိုခဲ့သည့် ၁၉၇၆ ခုနှစ်အချိန်ထိပင် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်နှင့် ဦးထွန်းတင်တို့နှစ်ဦး ဤမျှရင်းနှီးချစ်ခင်ကြရခြင်းမှာ ကျွန်တော်တို့၏ နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက်ချင်း တူညီသည့်အပြင် ကျွန်တော်တို့ နှစ်ဦး၏ အိမ်ချင်းနီးသည့်အကြောင်းလည်း ပါဝင်ပါသည်။ သူ၏ အိမ်မှာ စမ်းချောင်းလမ်းတွင်ရှိပြီး ကျွန်တော့် ဆီဆုံလမ်းအိမ်နှင့် ဟိုဘက်လမ်း သည်ဘက်လမ်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် သူ့တွင် ကိုယ်ပိုင်ကားလည်းရှိရာ ကျွန်တော်တို့ သွားစရာ လာစရာရှိတိုင်း သူနှင့်ပင် သွားရလာရပါသည်။

ဦးထွန်းတင်သည် တရုတ်သွေးပါရှိပြီး၊ ဖခင်မှာ အလွန်နာမည်ကြီးသည့် ရှေ့နေတဦးလည်း ဖြစ်ပါသည်။ သူတို့ညီအစ်ကို အားလုံးလည်း ပညာတတ်ကြီးများ ဖြစ်ကြကာ ကျွန်တော်တို့အကြား စီးပွားရေးအရ သူက အချောင်လည်ဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ သူ့ ဇနီးဖြစ်သူမှာလည်း ပညာတတ်တဦး ဖြစ်ကာ အရာရှိကြီးတဦးလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ဦးထွန်းတင်မှာ သူ၏ ရှေ့နေလုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်ရာတွင်လည်း ငွေရေးကြေးရေးကို ပဓာနမထားဘဲ ငွေကြေးမတတ်နိုင်သည့် နိုင်ငံရေး သမားများ၊ ပြည်သူများဘက်မှ လိုက်ပါပေးလေ့ ရှိပါသည်။ ဤနေရာတွင် အကောင်းဆုံးသာကောမှာ သူ့ကွယ်လွန်ချိန်မှာ ပင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အိမ် အမှုအမှုကို လိုက်ပါဆောင်ရွက်နေဆဲဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ခေတ်အဆက်ဆက် အစိုးရများ၏ မတရားစွဲဆို၊ အမှုဆင်ခြင်းခံရသည့် အမှုများဘက်မှ ထာဝစဉ်လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်ပေးတတ်ပြီး တခါတရံ ရှေ့နေခင် မရရှာပါ။ သူက အိတ်စိုက်ပင် လုပ်ရပါသေးသည်။

ဤအတွက်ကြောင့်ပင် အိမ်စောင့်အစိုးရခေတ်၊ တော်လှန်ရေးကောင်စီခေတ်များတွင် ဖမ်းဆီးထောင်ချခြင်းခံရပြီး ကိုကိုးကျွန်းသို့ပင် ပို့ဆောင် အကျဉ်းချ ခံရဖူးပါသည်။ နောက်ပိုင်း အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်တွင်လည်း တက်တက်ကြွကြွပါဝင်လုပ်ဆောင်ပေးမှုများကို ကြားသိရပါသည်။

၃။ **တော်ဘုရားလေး (သို့မဟုတ်) မင်းသားကြီး။** ။ နောက်ပိုင်း ဦးအောင်ဇေဟု အမည်ပြောင်းခဲ့သော သီမိမင်း၏မြေးတော်၊ တော်ဘုရား လေးမှာ ကျွန်တော်နှင့်စတင်သိရှိချိန် ၁၉၆၀ ခုနှစ်များအတွင်းက ဦးသန့်ဇင်ဟု ခေါ်ပါသည်။ ကျွန်တော်က သူနှင့် စတင်သိရှိကတည်းက ‘မင်းသားကြီး’ ဟုခေါ်ရာ ဤအမည်တွင်သွားပြီး အားလုံးက ဤအတိုင်းပင် လိုက်ခေါ်ပြီး သူကလည်း ကျေနပ်ပုံရပါသည်။

ကျွန်တော်တို့တတွေ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ လုပ်ငန်းများနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဆရာကြီးမိုင်းအိမ်မှာ အစည်းအဝေးများ ထိုင်ကြသည့်

အခါများတွင် ဆရာကြီးက သူတို့ ‘တို့ဗမာအစည်းအရုံး’ အတွက် နယ်များကို လှည့်လည်စည်းရုံးရာမှာ သခင်ထိပ်တင်ကိုယ်တော်ကြီးကို ထိပ်ဆုံးက နေရာပေး၍ လူထုကိုစည်းရုံးရပုံ၊ အထူးသဖြင့် ကျေးလက်လူထုများက မင်းသားပါလာတယ်ဆို၍ ဝမ်းသာအားရ လာရောက်နှုတ်ဆက် ကန်တော့ကြပုံ များကို ပြန်လည်စာဖွဲ့ပြန် ပြောပြတတ်ပါသည်။ တဆက်တည်း ဆရာကြီးက “အေး-မင်းတို့လည်း ဂရုစိုက်ကြ၊ တော်ဘုရားလေးကို ရှေ့တင်ပြီး စည်းရုံးရေးဆင်းကြကွာ” လို့ ရယ်ရွှန်းဖတ်ရွှန်းနှင့် တော်ဘုရားလေးကို စတင်နှောက်တတ်ပါသည်။ တကယ်လည်း ကျွန်တော်တို့နယ်ဘက် စည်းရုံးရေး ဆင်းရာတွင် သီပေါမင်း၏မြေးတော် ပါလာသည်ဟူသော သတင်းပျံ့နှံ့ရောက်ရှိသည့် ကျေးလက်များက လူထုများ တခုတ်တရ မြို့ပေါ်တက်လာပြီး တရားပွဲ တက်ကြပါသည်။

မင်းသားကြီးမှာ လူပုံပန်းကလေးက နွဲ့နွဲ့နောင်းနောင်း ပုပုပျပ်ပျပ်ကလေးသာ ဖြစ်သည်။ စကားပြော အလွန်ချိုသာအေးဆေးပြီး ရိုးသား ပွင့်လင်းသူလည်း ဖြစ်ပါသည်။ အလွန်ချစ်စရာကောင်းသူ ဖြစ်ပါသည်။ လူပုံက အေးအေးပျော့ပျောင်းသော်လည်း စိတ်ဓာတ်ကတော့ အလွန်မာကြော ခိုင်မာသူဖြစ်ပြီး သူ့တသက်တာလုံး ပြည်သူများဘက်က တစိုက်မတ်မတ် ရပ်ခံသွားသူသာ ဖြစ်ပါသည်။ ဖမ်းဆီးထောင်ချ၊ ညှဉ်းပန်းမှုများလည်း ခံခဲ့ရသူ ဖြစ်ပါသည်။

၄။ **ဒေါက်တာဆင်ဖိုး။** ။ ကျွန်တော်တို့အကြားတွင် နိုင်ငံရေးသမားမဟုတ်ဘဲ အမြဲတန်းကန့်လန့်ကန့်လန့် ပါနေသူတိုင်း ရှိပါသေးသည်။ သူကတော့ ဒေါက်တာဆင်ဖိုး ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် ဆရာကြီးမိုင်းအား ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ အလွန်လေးစားကြည်ညိုသူတိုင်းဖြစ်ကာ၊ ဆရာကြီး၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ဆရာဝန်ကြီးအဖြစ် မေတ္တာဖြင့် သူဘာသာသူ သတ်မှတ်ပြီး လာရောက်စောင့်ရှောက်ကုသပေးနေသူ ဖြစ်ပါသည်။

သူသည် လန်ဒန်သို့ ပညာတော်သင် စေလွှတ်ခြင်းခံရသော်လည်း လန်ဒန်ရှိ “ကားလ်မာ့ကီစ်” ၏အုတ်ဂူကို သွားရောက်အလေးပြုမိသဖြင့် ဘွဲ့မရရှိဘဲ ပြန်လာရသူဖြစ်ပါသည်။ နောက်ပိုင်း ကိုယ်ပိုင်ဆေးခန်းလေး ဖွင့်ထားရာ နိုင်ငံရေးသမားများ၊ တောပြန်များနှင့် သူတို့မိသားစုများများစသည့် ငွေရေးကြေးရေးမချောင်လည်သူများ အားလုံး၏ အားထားမှီခိုရာ ဆေးခန်းလေးဖြစ်လာ ပါတော့သည်။ သူက ဆေးအလကား ကုသပေးရုံသာမက တချို့လူနာများကို ဆိုက်ကားခပင် ဆီးပေးရသည့်အဖြစ်မျိုး မကြာခဏကြုံရပါသည်။ အလွန်စေတနာကြီးသည့် ဆရာဝန်တိုင်းဖြစ်ပါသည်။

ဆရာကြီးမိုင်းအား ပုံမှန်လာရောက် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီး အချိန်မှန်မှန် အားဆေးထိုး၊ အားဆေးသွင်းနှင့် လုပ်ကိုင်ကုသပေးပါသည်။ ဆရာကြီး ဤမျှအထိ အသက်ရှည်၍ အနာမဲ့စွာ နေထိုင်သွားနိုင်မှုမှာ ဒေါက်တာဆင်ဖိုး၏ကျေးဇူးပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာကြီး၏ နိုင်ငံခြားခရီးများတွင်လည်း သူက လိုက်ပါစောင့်ရှောက်ပေးပါသည်။

သူ မကြာခဏ ပြောတတ်သည့် စကားတစ်ခုက ရှိပါသည်။ “လောကမှာ ရေမချိုးလို့သေတဲ့မသာ မရှိဘူး။ ရေချိုးမှားလို့ သေတဲ့မသာပဲ ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် လန်ဒန်မှာ နေခဲ့တဲ့ကာလတလျှောက် တခါမှ ရေမချိုးခဲ့ဘူး” ဆိုသောစကား ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော် မကြာခဏ သတိရနေမိပါသည်။

ကျွန်တော် ယခုနေရသောအရပ်မှာ ဆောင်းတွင်းမှာ အလွန်အေးတတ်သဖြင့် (ဒါတောင် တရုတ်ပြည်တွင် အတော်နွေးသော အရပ် ဖြစ်သည်။) ကျွန်တော် ရေချိုးကြောက်သောကြောင့် ရေချိုးခါနီးတိုင်း သူ့စကားကို သတိရနေတတ်မိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၅။ **ဦးတင်ရွှေ (ပုံရွာ)။** ။ ကိုတင်ရွှေကို ကျွန်တော် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းများ ပါဝင်လုပ်ဆောင်ရန် စတင်လေ့လာ ချိန်ကစ၍ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်ဟောင်းတယောက်အဖြစ် သိရှိခဲ့ရပါသည်။ လွှတ်တော်ရှေ့နေကြီး ဦးထွန်းတင်နှင့်တော့ အစောကတည်းက သိရှိရင်းနှီးပြီး ဖြစ်ဟန်တူပါသည်။ နောင်ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းရာမှာလည်း ထိုအဖွဲ့ကြီးကို ထိထိရောက်ရောက် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အကူအညီ ပေးဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ရည်ရွယ်ပြီး အတွင်းရေးမှူးအဖွဲ့တစ်ရပ်ကို ဖွဲ့စည်းရာ ထိုအဖွဲ့တွင် ကိုတင်ရွှေ ပါဝင်လာပါသည်။ ထိုအဖွဲ့ထဲတွင် ထူထောင်ရေး ဖြစ်ကြသော ကိုတင်ရွှေနှင့်ဦးစိုးမင်း (ဗလစ) တို့မှာ အသွက်လက်ဆုံး၊ အလုပ်အများဆုံးဖြစ်ကာ အထွေထွေတာဝန်များကို အသေးအမွှားအထိ အားလုံးသိမ်းကျုံး လုပ်ဆောင်ကြသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့အားလုံး အတော်ပင်အားထားရသူ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့တွင် ဝင်လုပ်ရသောအချိန်တွင် ဆရာကြီးမိုင်းမှာ ကျန်းမာရေးအရ အတော်ကျဆင်းစ ပြုလာပြီ ဖြစ်သဖြင့် အဖွဲ့၏ အစည်းအဝေးများကို ကျွန်တော်၏ စမ်းချောင်း၊ ဆီဆုံလမ်းအိမ်တွင်သာ ပြုလုပ်တာများလာတော့သည်။ တခါတရံ ကျွန်တော်တို့ နယ်များမှ ပြန်လာသည့်အခါ (သို့မဟုတ်) ဆရာကြီး စိတ်ရွှင်လန်းစေချင်သည့် အခါများတွင်သာ ဆရာကြီး၏ ချမ်းသာလမ်းအိမ်၊ ဆရာကြီး၏ အိပ်ရာ ဘေးတွင် ပြုလုပ်ကြပြီး အကြောင်းအရာအားဖြင့်လည်း ပေါ့ပေါ့ပါးပါး အကြောင်းအရာများသာ ဆွေးနွေးကြပါသည်။ များသောအားဖြင့် နယ်များမှ လူထုများက ဆရာကြီးအား ဆုတောင်းမေတ္တာပို့သည့် အကြောင်းအရာများ၊ လက်ဆောင်ပစ္စည်းများ၊ လမ်းခရီးအတွင်းကြုံရသည့် ရယ်စရာ၊ မောစရာများသာ ပြောဆိုကြပါသည်။

ဤသို့ဖြင့် ကိုတင်ရွှေသည် ကျွန်တော့်အိမ်သို့ မကြာခဏ ဝင်ထွက်သွားလာရာမှ ကျွန်တော့်မိသားစုများနှင့်ပါ သိကျွမ်းခင် မင်ရင်းနှီးလာ ပါသည်။ ကျွန်တော့်ဇနီးက တခါတရံ နောက်ပြောင်ပြီး သူ့ကို ‘လူပျိုကြီး’ ဟု ခေါ်လာပါသည်။ ဦးထွန်းတင်ကလည်း တခါတရံ ခေါ်ဝေါ်နှောက်ပြောင် တတ်ပါသည်။ ဤလို နောက်ဖန်များလာတော့ သူက ကျွန်တော့်မှာ လက်ထပ်မယ့် ဇနီးလောင်း ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ငြိမ်းချမ်းရေးရပြီးမှ လက်ထပ်မယ်လို့ စီစဉ်ထားပါတယ်’ လို့ ကျွန်တော်တို့ကို ရင်းရင်းနှီးနှီး ပြောပြပါသည်။

ထိုစဉ်က ကိုတင်ရွှေသည် ရန်ကုန်ရှိ ဆိုဗီယက်သံရုံးတွင် ဘာသာပြန်တိုင်းအဖြစ် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်နေပါသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအချိန်က ဆိုဗီယက်ရုရှားမှာ ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရေးသမားဟု နာမည်ဆိုးနှင့် ကျော်ကြားနေသဖြင့် ကမ္ဘာ့လက်ဝဲလောက၏ ဝေဖန်ရှုတ်ချခြင်းကို ခံနေရရာ ကိုတင်ရွှေမှာ ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရေးသမားများ လက်အောက်တွင် မနေလို၊ အလုပ်မလုပ်လိုသဖြင့် ရတောင့်ရခဲ ထိုအလုပ်မှ နုတ်ထွက်လိုက်ပါတော့သည်။

ထိုဆိုဗီယက်သံရုံးအလုပ်မှ နုတ်ထွက်ပြီးလျှင်ပြီးချင်း ကျွန်တော့်အိမ်သို့ ရောက်လာကာ အလုပ်ထွက်လာပြီဖြစ်ကြောင်း အားရပါးရ ပြောပြပါသည်။ ကျွန်တော်လည်း ဤလုပ်ရပ်မှာ ချီးကျူးဖွယ်ဖြစ်သော်လည်း သူ့စီးပွားရေးအတွက် ပူပန်မိရာ ခင်ဗျားဘာလုပ်စားမလဲဟု မေးမိရာ သူက ရှေ့နေလိုက်မည်ဟု ဆိုပါသည်။

သူရှေ့နေလိုက်ရာတွင်လည်း နိုင်ငံရေးသမား အမှုသည်များ၊ ငွေကြေးမတတ်နိုင်သူများထံမှ အခကြေးငွေမယူရုံမက ထိုသူများ အတွက် စားဖွယ်သောက်ဖွယ်များပင် ဝယ်ခြမ်းပေးတတ်သေးသည်ဟု ကြားသိရပါသည်။ သူက တဖက်က ရှေ့နေလိုက်ရင်း၊ တဖက်က စာပေစာတမ်း၊ ဘာသာ ပြန်များ ရေးသားထုတ်ဝေရာ အတော်အောင်မြင်တာကို တွေ့ရပါသည်။

သူနှင့်ကျွန်တော် ရန်ကုန်ခရိုင်အတွင်းရော နယ်မြို့များသို့ပါ အတူတူ ခရီးထွက် စည်းရုံးရေးဆင်းရူးသဖြင့် ပိုမိုရင်းနှီးလာပါသည်။

သူနှင့် သူ၏ဇနီးလောင်း မမြသူတို့ ငြိမ်းချမ်းရေးရမှ လက်ထပ်ကြမည်ဟု စီစဉ်ထားသော်လည်း ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လလယ်က ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲ ပျက်သွားသောအခါတွင်မူ လက်ထပ်လိုက်ကြရပါတော့သည်။ သူတို့ လက်ထပ်ပြီးနောက် သူတို့ဇနီးမောင်နှံ ကျွန်တော်တို့အိမ်သို့ လာရောက် လည်ပတ်ကြပါသည်။ ကျွန်တော်သမီးများက ကိုတင်ရွှေ၏ဇနီးကို ‘မမ-မမ’ ဟု ခေါ်ဝေါ် နှုတ်ဆက်ရာ ကိုတင်ရွှေက ကျွန်တော်သမီးများကို မင်းတို့က ငါ့ကိုတော့ ဦးလေးခေါ်ပြီး သူ့ကိုတော့ ‘မမ-မမ’နဲ့ ခေါ်နေတာ မတရားဘူးဟုပြောရာ ကျွန်တော်သမီးများက ဒါကတော့ မမက လှတာကိုး ... လို့ ပြန်ပြောပါသည်။ ဒါကိုတော့ သူက သဘောကျပုံ ရပါသည်။ တဖန်လဲ ရယ်နေတာ တွေ့ရပါသည်။

ကျွန်တော် တောခိုလာပြီးနောက် သူနှင့်ဝေးကွာသွားရာ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ရွှေကောက်ပွဲအပြီး ကိုတင်ရွှေ အဖမ်းခံရပြီးနောက် ထောင်ထဲမှာပင် ကွယ်လွန်သွားကြောင်း ကြားသိရပါသည်။ ပြည်သူ့ဘက်က ထာဝစဉ်ရပ်တည်ခဲ့ပြီး စကားပြောဆိုရာတွင် ပြုံးပြုံးပြုံးပြုံးနှင့် အလွန်သဘောသကာယ ကောင်းလှသည့် သူ့ကို ကျွန်တော်အမြဲအမှတ်ရနေမိပါသည်။

ကျွန်တော် သူတို့အားလုံးကို အမှတ်ရနေမိပါတော့သည်။

ထိုအတောအတွင်းက ကျွန်တော်နှင့် နယ်ခရီးလိုက်သူများလည်း များပါသည်။ ကျုံမငေး သခင်တင်မောင်၊ ဒေးဒရဲမှ ဦးခင်မောင်မြင့်၊ ပြည်သူ့ ရဲဘော်ခေါင်းဆောင်ဟောင်းများ စသဖြင့် အတော်များများ ပါဝင်ရာ၊ ကျွန်တော်လည်း ထိုလှုပ်ရှားမှုကို အတော် ပင် အားရကျေနပ်ခဲ့ပါသည်။ နယ်များက တရားပွဲများသာမက ရန်ကုန်မြို့တွင်း တရားပွဲများကလည်း ကြာလေ အရှိန်ကောင်းလေ ဖြစ်လာပါသည်။ ဒီကြားထဲတွင် တက္ကသိုလ်တွင် တကသ မှ ကြီးမှူး၍ကျင်းပသည့် ဟောပြောပွဲများတွင်လည်း ကျွန်တော်ကို ဖိတ်ကြားတတ်သဖြင့် မကြာခဏသွားရောက် ဟောပြောခဲ့ရပါသည်။ ဤသို့ စည်းရုံးလှုပ်ရှားလာခဲ့ရာ ပထမအကြိမ် ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ (ဆရာကြီးမှိုင်း ဦးစီးခဲ့သော ၁၉၅၄ ခုနှစ် အစောပိုင်းများကာလ လှုပ်ရှားမှုများ) ၏ အရှိန်အဝါမျိုး လှုပ်ရှားအုံကြွလာပြီး ရန်ကုန်ခရိုင် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး အင်အားပြပွဲကြီး လုပ်ရန်တာရှုနေစဉ် ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂ ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်နေဝင်း၏ ဒုတိယ အကြိမ်စစ်တပ်အာဏာသိမ်းမှုကြီး ပေါ်ပေါက်လာပါတော့သည်။

၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁ ရက်နေ့ညက ကျွန်တော်တို့တတွေ ကမာရွတ်မြို့နယ်အတွင်း ဟောပြောပွဲလုပ်နေတဲ့ နေရာကို ကမာရွတ်ရဲစခန်းက ရဲအဖွဲ့ဝင် အချို့ရောက်လာပြီး ကျွန်တော်တို့ ဟောပြောပွဲကို စောစောသိမ်းရန် ပြောခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ဟောပြောပွဲပြီးလျှင် လုပ်နေကျ ဆွေးနွေးပွဲမလုပ်တော့ဘဲ တရားပွဲကိုရပ်သိမ်းပြီး အိမ်ပြန်လာခဲ့ကြပါသည်။ ကျွန်တော် အိမ်ပြန်ရောက်ချိန်တွင် ဗိုလ်မှူးအောင်အိမ်မှရော၊ ဗိုလ်မင်းခေါင် ဆီမှရော လွှတ်လိုက်သည့်လူများ ရောက်ရှိနေပြီး ကျွန်တော်ကို စောင့်နေကြပါသည်။ ပြီးနောက် စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ဝန်ကြီးများ အားလုံးကို ဖမ်းသွားပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ဝင်ဒါယာကိုလည်း စစ်တပ်နဲ့ ဝိုင်းထားကြောင်း ပြောပြကြပါသည်။

၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ရွှေကောက်ပွဲအပြီး ဦးနုရဲ့ ပထမ အစိုးရ တက်လာသည့်အခါ ဦးနုအနေနှင့် ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ အိမ်စောင့်အစိုးရကို အာဏာလွှဲ ပေးရသည့် ဖြစ်ရပ်အပေါ် သင်ခန်းစာယူပြီး နိုင်ငံရေးသမားများအချင်းချင်းအကြား ပြန်လည်ညီညွတ်ဖို့ အားထုတ်မှုများ လုပ်လာပါသည်။ ပြည်တွင်းစစ် ရှိနေသဖြင့် စစ်တပ်အနေနှင့် အင်အားကြီးနေတာကိုလည်း သဘောပေါက်ပုံရပါသည်။ ထို့ကြောင့် တောတွင်းအင်အားများနှင့် စေ့စပ်ရန်အားထုတ်မှု များလည်း လုပ်ဆောင်လာပါသည်။ သို့သော် ဦးနုနှင့် သူ၏ ပထမ အဖွဲ့ဝင်များမှာ ပြည်သူလူထု အကျိုးထက်၊ မိမိတို့ကိုယ်ကျိုးစီးပွားပေါ်တွင်သာ အာရုံစိုက်လုပ်ဆောင်မှုကြောင့် သူတို့အချင်းချင်းအကြား အကွဲအပြားများကလည်း မထိန်းနိုင်မသိမ်းနိုင်ဖြစ်ကာ အပြန်အလှန် အပုပ်ချမှုများကြောင့်လည်း ထိုခေတ် ဖဆပလ၊ ပထမ နိုင်ငံရေးသမားများ ဂုဏ်သိက္ခာ အကြီးအကျယ် ကျဆင်းခဲ့ရပါသည်။ ကွဲပြားသည့် အခြေခံများမှာလည်း စားခွက်လှမှုများက စပါသည်။

စစ်တပ်အနေနှင့်ကလည်း ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်မှုကြောင့်ရော၊ တရုတ်ဖြူကျူးကျော်မှုကို တိုက်ပေးနေရမှုကြောင့်ပါ ဗမာပြည်နိုင်ငံရေး လောကတွင် နိုင်ငံရေးအင်အားစုတရပ် ဖြစ်လာရပါသည်။ ထို့အပြင် စစ်တပ်ကို ၁၉၅၀ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင် ဆိုရှယ်လစ်တပ်မှူးများက အုပ်စိုးသွား ပါသည်။ စစ်တပ်ထဲက နေရာကောင်းဟူသမျှကို ဆိုရှယ်လစ်တပ်မှူးများက ရယူသွားပါသည်။

စစ်တပ်အနေနှင့် ပြည်တွင်းစစ်ကိုတိုက်ရင်း စစ်တပ်ကို သက်သာချောင်ချိရေးဆိုတာကို အကြောင်းပြကာ **D.S.I** လုပ်ငန်း များ၊ **B.E.D.C** လုပ်ငန်းများကို ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်လာကြပါသည်။ ဤတွင် စစ်တပ်အာဏာနှင့်ပေါင်းပြီး စစ်ဗိုလ်များ စီးပွားရေးလုပ်လာကာ စစ်ဗျူရိုကလေးစနစ် အစိုးရအညွှန်များ ပေါ်ပေါက်လာပါတော့သည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ အိမ်စောင့်အစိုးရလက်ထက်တွင် စစ်တပ်က အထက်လွှာများ ဤလုပ်ရပ်၏ အရသာကို မြိုးမြီးမြက်မြက် ခံစားမိသွားပါတော့သည်။

ဖဆပလ၊ ပထမ ခေတ်များတွင်လည်း ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးပေါ်လစီအရ လိုင်စင်သူဌေးများနှင့်ပေါင်း၍ နိုင်ငံရေးသမားများက အရင်းအနှီး စုဆောင်းကြီးထွားလာရာ စစ်တပ်၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ပဋိပက္ခများ ဖြစ်လာပါတော့သည်။ ဤတွင် စစ်တပ်က မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်လာပြီး စီးပွားရေး လည်း လုပ်လို့ရ၊ စစ်တပ်အာဏာလည်း လက်လွှတ်စရာမလိုဘဲ စစ်အာဏာသိမ်းမှုတွေ ဖြစ်လာရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံတကာ အခြေအနေအရကလည်း အာရှတိုက်တွင် ကွန်မြူနစ်ဒီလောင်းကြီး (ထိုခေတ်က ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲ ခြိမ်းခြိမ်းသံသံ ဖြစ်နေသည့်ကာလ) ကို တားဆီးနိုင်သည့် ကွန်မြူနစ်ကို အပြတ်အသတ်မုန်းပြီး တိုက်နေသည့် ပြည်တွင်းက ဖောက်ပြန်ရေးအင် အားစုများ အာဏာရမှုကို ဖောက်ပြန်သည့် အင်အားကြီးနိုင်ငံများက လိုလားနေသည့်အခြေအနေ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့သော အင်အားစုများကို ဝိုင်း၍ပုံ၍ အားပေးနေချိန်နှင့်လည်း တိုက်ဆိုင်နေ ပါသည်။

ဗမာပြည် ပြည်သူလူထုကလည်း အတော်နီးကြားတက်ကြွနေပြီး ပြည်တွင်းစစ်ရပ်စဲရေး၊ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးများကို တောင်းဆိုလှုပ်ရှား လာကြရာ စီးပွားရေးကလည်း ဘက်စုံ ချွတ်ခြံကျလာသဖြင့် ပိုမိုမတည်မငြိမ် ဖြစ်နေပါသည်။ ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနုသည် နယ်ချဲ့အလိုကျ လက်ယာသမားကြီး တဦးပင်ဖြစ်သော်လည်း ဤတက်ကြွလာနေသော ပြည်သူလူထုကြီးကို ပြတ်ပြတ်သားသား ရက်ရက်စက်စက် နှိမ်နင်းဖို့ဆိုတာကိုတော့ လုပ်နိုင်မယ် မထင်ပါ။ ပစ်သတ်ဖို့ ဆိုတာတော့ ပို၍ပင် မဖြစ်နိုင်ပါ။

ဤကာလတွင် ပြည်တွင်းစစ်ကြောင့် နိုင်ငံရေးအရ၊ စီးပွားရေးအရ အကျိုးအမြတ်ရရှိနေသည့် စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းလိုက်ပြီး ပြည်သူ လူထုကို စစ်အာဏာရှင်စနစ်နှင့် အပြတ်နှိမ်နင်း ဖိနှိပ်ပစ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကိုယ်ရေးကြီးပွားလိုစိတ် ပြင်းထန်လှသည့် ဗိုလ်နေဝင်းသည် စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို ထူထောင်လိုက်ပါတော့သည်။ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ရွှေကောက်ပွဲများအပြီး၊ အတိုက်အခံ ပမညတအမတ်များ၊ အတော်များများ ၁၆

အရွေးခံလာရသော အချိန်က ဗိုလ်နေဝင်းကိုယ်တိုင် ကျွန်တော့်ကိုပြောသည်မှာ “ဒီအတိုင်း ဆက်သွားရင်တော့ ဒီကောင်တွေ (ပမညတ များကို ဆိုလိုသည်) နောက်ရွေးကောက်ပွဲ နှစ်ကြိမ်လောက်ဆိုရင် အစိုးရဖွဲ့သွားနိုင်တော့မှာ” ဟု ဖြစ်ပါသည်။ ဗိုလ်နေဝင်း၏ အခြေခံစိတ်နှစ်စိတ်ထားမှာ ဤကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ပါသည်။ သူ၏ အကျင့်သီလ စာရိတ္တမှာ လည်း ဒီမိုကရေစီအလင်းရောင်အောက်တွင် နေနိုင်သူတိုင်း မဟုတ်သဖြင့် ဤကဲ့သို့သော ဒီမိုကရေစီစနစ်ကိုလည်း မကြိုက်နိုင် ဖြစ်ပုံရပါသည်။

တော်လှန်ရေးကောင်စီအစိုးရသည် ‘စထွက်ကတည်းက ယဉ်သကို’ ဆိုသလိုပင် တက်လာလာခြင်းပင် အာဏာရ ပထမ ခေါင်းဆောင်များကို သာမက လူမျိုးစုခေါင်းဆောင်များ၊ မြေပေါ်နိုင်ငံရေးပါတီများမှ ခေါင်းဆောင်အများအပြားကိုပါ ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းလိုက်ပါသည်။ ထို့ပြင် စစ်တပ် အာဏာသိမ်းတက်လာခြင်းကို ကန့်ကွက်ကြောင်း ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် ကျောင်းသားအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း ပိတ်ဆို့ပိတ်ဆို့ ကြိုးပမ်း လာပါသည်။ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်များ သြဇာကြီးနေမှုများကိုလည်း ထိန်းသိမ်းတားဆီးလိုကြပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် အဆောင်စည်းကမ်း အမျိုးမျိုး ထုတ်ပြန်လာပြီး ရန်စလာပါတော့သည်။

ထို့ကြောင့် တဖက်သတ်ထုတ်ပြန်သည့် အဆောင်စည်းကမ်းများ ရုပ်သိမ်းပေးရန် ဆန္ဒပြပွဲများကို ကျောင်းသားအဖွဲ့အစည်းများ (ဗကသ၊ တကသ၊ ရကသ) ဦးစီး၍ ၁၉၆၂ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၆ ရက်နေ့ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တွင်း ပေါ်ထွက်လာရာမှ ကျောင်းသားများအပေါ် ရန်ငြိုးကြီးစွာ ထားရှိ နေသည့် ဗိုလ်နေဝင်း ဦးဆောင်သော စစ်အုပ်စုဝင်များသည် ဗမာပြည်သမိုင်းတွင် ထိုအချိန်အထိ မပေါ်ဖူးသေးသည့် ကြမ်းတမ်းရက်စက်လှသော “ဇူလိုင် ၇ ရက် ပစ်ခတ်မှုကြီး” ကို ကျူးလွန်လိုက်ကြပါတော့သည်။ ထို့ပြင် နောက်နေ့ ဇူလိုင် ၈ ရက်နေ့ မနက်လင်းအားကြီးအချိန်တွင် ကျောင်းသား အများအပြား ပုန်းအောင်းခိုလှုံနေသည်ဟူသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂအဆောက်အအုံကြီးကိုလည်း ခိုင်းနခိုက်များဖြင့် ဖောက်ခွဲ ဖျက်ဆီးလိုက်ပါတော့သည်။

စစ်အစိုးရက သူ့ဘီလူးရုပ်ကို အထင်အရှား ဖော်ပြလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ဤအဖြစ်အပျက်ကြီးမှာ အလွန်အရပ်ဆိုး အကျဉ်းတန်လှသဖြင့် ထိုအချိန်က တော်လှန်ရေးကောင်စီဝင် ခေါင်းဆောင်များအနေဖြင့် သူ့တာဝန်၊ ကိုယ့်တာဝန်ပုံချ ပြောဆိုနေမှုများကို ဤ အရေးအခင်းကြီးပြီးနောက် နှစ်ပေါင်းများစွာ ဆက်လက်ပေါ်ထွက်နေသည်ကို တွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။ (၁၉၈၈ ခုနှစ် မတိုင်ခင် ဗိုလ်မှူးချုပ်ဟောင်း အောင်ကြီး၏ အိတ်ဖွင့်ပေးစာများကို ကြည့်ပါ။ ဦးနေဝင်း၏ လွှတ်တော်တွင်း ပြောဆိုချက်များကိုလည်း ကြည့်ပါ။)

ဤဇူလိုင် ၇ ရက် လူသတ်ပွဲကြီးနှင့် သမဂ္ဂအဆောက်အအုံကြီးကို ပုံးခွဲဖျက်ဆီးလိုက်မှုများပြုလုပ်ပြီးနောက် တော်လှန်ရေးကောင်စီ အစိုးရသည် မိမိတို့၏ ဆိုးဝါးလှသောပုံရိပ်ကို ပြင်ဆင်နိုင်ရန်အလို့ငှာ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် တောတွင်းလက်နက်ကိုင် အင်အားစုများသို့ “ငြိမ်းချမ်းရေး ကမ်းလှမ်းချက်” ကို ထုတ်ပြန်လိုက်ပါသည်။ ထို့အပြင် ကျွန်တော်တို့ ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ကိုလည်း သူတို့နှင့်အတူ တက်တက်ကြွကြွ ဖိတ်ခေါ်ရန် တိုက်တွန်းသည့် ပြောဆိုမှုများ၊ လုပ်ရပ်များ လုပ်ဆောင်လာပါသည်။ သို့သော် ဆရာကြီးအပါအဝင် ကျွန်တော်တို့ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး အဖွဲ့ဝင်များသည် ဗိုလ်နေဝင်း စစ်အုပ်စု၏ ကောက်ကျစ် လှည့်ဖျားတတ်သော အမူအကျင့်ကို သတိရှိ၊ သတိထားမိကြသဖြင့် ရဲရဲကြီးရေထွက် ဖိတ်ခေါ်ခြင်းမပြုဘဲ၊ ခပ်မှန်မှန်ပင် ရပ်တည်ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့တတွေ လက်နက်ကိုင်တောတွင်းအဖွဲ့များကို ဗိုလ်နေဝင်းလက်သို့ ဝကွက်ပေးအပ် လိုက်သလိုဖြစ်မှာ၊ သမိုင်းကြေးတင်ခံရမှာကို အလွန်စိုးရိမ်ကြပါသည်။

ဤကာလအတွင်းမှာပင် ဇူလိုင် ၇ ရက် တနင်္ဂနွေနေ့ အခမ်းအနား ရောက်ရှိလာပါသည်။ ကျောင်းသားအချို့က ဖြိုဖျက်ဆီးခြင်းခံထား လိုက်ရသော သမဂ္ဂအဆောက်အအုံနေရာတွင် ကျောက်တိုင်ငယ်လေး တတိုင်ထူလိုက်ပြီး ဓာတ်ပုံပြပွဲများ၊ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားများ လုပ်လာ ကြပါသည်။ ကျောင်းသားများ လှုပ်ရှားမှုအရှိန် မြင့်တက်လာပြီး တညမှာတော့ အဆောင်တံခါးများကိုပိတ်ပြီး တောင်းဆိုချက်များတင်၍ ဆန္ဒပြပွဲ စတင်လိုက်ပါတော့သည်။ အာဏာပိုင်များကလည်း အဆောင်တံခါးများကို ဖွင့်ခိုင်းပါသည်။ ကျောင်းသားများကလည်း ၎င်းတို့ တောင်းဆိုချက်များမရပါက တံခါးမဖွင့်ဟု တင်းခံနေရာ ဝိုင်းထားသော စစ်တပ်က အတင်းအကျပ် ဝင်ရောက်စီးနင်းမည့် လက္ခဏာ ပေါ်ပေါက်လာရာ တင်းမာမှုများ မြင့်မားလာပါသည်။

ဤသတင်းကို ကျွန်တော်တို့ ကြားသိရသောအခါ ကျွန်တော်နှင့် ဦးထွန်းတင်တို့နှစ်ဦး ဆရာကြီးမှိုင်းအိမ်သို့ သွားရောက်ကာ ဆရာကြီးကို အကျိုးအကြောင်း တင်ပြခွင့်တောင်းပြီး ကျောင်းသားအရေး ဆရာကြီး၏ ညွှန်ကြားချက်ဖြင့် ဝင်ရောက်ဖြန့်ဖြေပေးရန် ဦးထွန်းတင်၏ကားလေးဖြင့် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်သို့ သွားရောက်ခဲ့ပါသည်။

‘မြန်မာ့အသံ’ ရှေ့ရောက်သည့်အချိန်တွင်မူ မည်သည့်ကားကိုမှ ဆက်သွားခွင့်မပြုဘဲ စစ်တပ်က တားဆီးပိတ်ဆို့ထားတာ တွေ့ရပါသည်။ ကျွန်တော်က ကင်းတာဝန်ခံကို ကျွန်တော်ဘယ်သူဘယ်ဝါဖြစ်ကြောင်း၊ ဆရာကြီးမှိုင်း၏ ညွှန်ကြားချက်ဖြင့် ကျောင်းသားများထံ သွားရောက်ပြီး တံခါးများဖွင့်ပေးရန် မေတ္တာရပ်ခံဖို့ သွားမှာဖြစ်ကြောင်း ပြောပြလိုက်ပါသည်။ ကင်းတာဝန်ခံ စစ်ဗိုလ်လေးလည်း ကပျာကယာ မြန်မာ့အသံ အဆောက်အအုံအတွင်း ပြေးဝင်သွားပါသည်။ ထိုအထဲတွင် တော်လှန်ရေးကောင်စီဝင်အချို့ ရှိနေပြီး၊ ကျောင်းသားများအရေးကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းဖို့ ဆွေးနွေးပွဲထိုင်နေကြောင်း နောက်မှ ကျွန်တော်သိရပါသည်။

မကြာမီမှာပင် စစ်ဗိုလ်လေး ပြန်ထွက်လာပြီး ကျွန်တော်တို့ကို သွားခွင့်ပြုလိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းဝင်း တံခါးမကြီးရှေ့ ရောက်သောအခါ တံခါးကြီးကို ပိတ်ထားပြီး ကျောင်းသား ၁၄ - ၅ ယောက် ကင်းစောင့်နေတာ တွေ့ရပါသည်။ ကျွန်တော်က ဦးထွန်းတင်၏ မောရစ်မှိုင်းနားကားကလေးပေါ်တက်ကာ ကျွန်တော်တို့ ကားရောက်လာသံကြား၍ အဆောင်အသီးသီးမှ စုဝေးထွက်လာကြသော ကျောင်းသားများကို ကျွန်တော်တို့ လာရောက်ရသည့် အကြောင်းရင်းကို ပြောပြပြီး သူတို့၏ ခေါင်းဆောင်များနှင့် ဆွေးနွေးလိုကြောင်း ပြောသော်လည်း နာမည်ကြီး ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်အတော်များများကို သူတို့ ပုန်းရှောင်ထားခိုင်းပြီး ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ကို ထွက်မတွေ့ပါ။ ကျောင်းသားများက တံခါးဖွင့်ဆိုလျှင် ဖွင့်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း သို့သော် သူတို့တံခါးဖွင့်ပေးပြီးလျှင် ကျောင်းဝင်းထဲသို့ စစ်သားများ ဝင်မလာဖို့လိုကြောင်း၊ ကျောင်းသား များကိုလည်း မဖမ်းဆီးရန် ကတိပေးဖို့လိုကြောင်းပြောသဖြင့် ကျွန်တော်နှင့် ဦးထွန်းတင် ‘မြန်မာ့အသံ’ ကို တခေါက်ပြန်ကာ ကျောင်းသားများ ပြောဆို ချက်ကို ကျွန်တော့်အားထွက်တွေ့သည့် စစ်ဗိုလ် (ဗိုလ်ကြီးတဦး) အား ပြောပြလိုက်ပါသည်။ မကြာမီပင် ထိုစစ်ဗိုလ် ပြန်ထွက်လာ ပြီး ကျောင်းသားတွေ တောင်းဆိုသည့် အချက်နှစ်ချက်ကို လက်ခံကြောင်း ပြောပါသည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသို့ပြန်သွားကြပြီး အကျိုးအကြောင်းပြောပြကာ တံခါးများကို ဖွင့်ခိုင်းလိုက်ပါတော့သည်။ ကျွန်တော်တို့

ပြန်လာသောအခါ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် ကိုတင်မောင်ဝင်းဆိုသူကို ကျွန်တော်တို့ကားထဲ ထည့်ပေးလိုက်ကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ သူ့ကို ကားနောက်ခန်းတွင် ဝှက်၍ ခေါ်လာခဲ့ရပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ကား မြေနီကုန်းသို့ ရောက်သောအခါ လမ်းပေါ်က လူတစ်ဦးက မျက်နှာကို လက်ဝါးနှင့်အုပ်၍ ကားရပ်ရန် လက်ပြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကားကို ရပ်ပေးသောအခါ ထိုသူသည် မျက်နှာကို လက်ဝါးနှင့်အုပ်လျက်ပင် ကားနားကပ်လာပြီး ကျွန်တော်တို့ အိမ်ရှိရာ လမ်းထိပ်များတွင် စစ်တပ်က ကားများနှင့်ပိတ်၍ စောင့်နေကြောင်း၊ ဆီးဖမ်းမှုဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုကာ အမှောင်ထဲ ဝင်ရောက်ပျောက်ကွယ်သွားပါသည်။ အချိန်ကလည်း လင်းအားကြီးအချိန်နီးနေပြီဖြစ်သဖြင့် ကျွန်တော်တို့ အိမ်ပြန်ကြတော့ဘဲ။ ဆရာကြီးအိမ်ရှိရာ ချမ်းသာလမ်းသို့ သွားလိုက်ကာ နံနက်မိုးစင်စင်လင်းမှ ကျွန်တော်တို့အိမ်များသို့ ပြန်လာနိုင်ပါတော့သည်။ ထိုစစ်ကားများ မိုးမလင်းခင်ပင် ပြန်သိမ်းသွားကြောင်း သတင်းရပြီးမှ ကျွန်တော်တို့ အိမ်ပြန်နိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ နောင်မှ ကျွန်တော်တို့သိရသည်မှာ ကျွန်တော်တို့ကားထဲ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တချို့ပါသွားကြောင်း သတင်းအစအန ရသွားသဖြင့် ထိုသူများကို ဖမ်းဆီးရန် စောင့်ဆိုင်းနေကြခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်နှင့်ပါလာသော ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်မှာ ကျွန်တော်အိမ်တွင် နှစ်ရက်ခန့်နေပြီးမှ အဆက်အသွယ်ရရာ လူတချို့ လာရောက် ခေါ်ယူသွားပါသည်။ နောင်တွင် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်မှ ခရမ်းအမတ် ဦးတင်မောင်ဝင်းဖြစ်လာသူမှာ ထိုသူပင် ဖြစ်ဟန်ရှိပါသည်။ ကျွန်တော် သိပ်မသေချာပါ။

ထို့နောက်မှာတော့ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် တော်လှန်ရေးကောင်စီက ကမ်းလှမ်းသဖြင့် စေ့စပ်ဆွေးနွေးရန် တောတွင်းအဖွဲ့ အစည်းများ တသုတ်ပြီးတသုတ် ရောက်ရှိလာရာ၊ ရောက်ရှိသည့် အဖွဲ့တိုင်းလိုလိုကလည်း ဆရာကြီးမှိုင်းအား ဦးစွာပထမ လာရောက်တွေ့ဆုံ နှုတ်ဆက်ကြရာ၊ ကျွန်တော်တို့ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး အဖွဲ့ဝင်များမှာ မအားမလပ်နိုင်အောင် အလုပ်များသွားပါတော့သည်။

ပထမဆုံး ရောက်လာသည့်အဖွဲ့မှာ အလံနီကွန်မြူနစ်ပါတီ ပဏာမကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ဖြစ်ပြီး ရဲနီကျော်ဝင်း ဦးဆောင်လာပါသည်။ နောက်မှ သခင်စိုး လိုက်လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ထိုအချိန်တွင် ငြိမ်းချမ်းရေးတောင်းဆိုသည့် လူထုလှုပ်ရှားမှုကြီးလည်း တဖြည်းဖြည်း တနိုင်ငံလုံး ပေါ်ထွက်လာနေပါသည်။ ပမညတ၊ ပထစ၊ ဖဆပလ စသည့် နိုင်ငံရေးအင်အားစု အားလုံးလောက်နီးနီး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြသဖြင့် အတော်ညီညွတ်သည့် လှုပ်ရှားမှုဟု ပြောဆိုနိုင်ပါသည်။ လူမျိုးစု အဖွဲ့အစည်း အသီးသီးက ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့များလည်း ရောက်ရှိလာပါသည်။

ထို့နောက် ၁၉၆၃ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၈ ရက်နေ့မှာတော့ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီမှ ပဏာမကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ရန်ကုန်သို့ ရောက်ရှိ လာပါသည်။ ရဲဘော်ဌေး ဦးဆောင်ပြီး ဗိုလ်ဇေယျလည်း ပါလာပါသည်။ ဩဂုတ်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ဆရာကြီးအား လာရောက်ဂရုပြုမည်ဟု ထောက်လှမ်းရေးက အကြောင်းကြားထားသဖြင့် ကျွန်တော်နှင့် ဦးထွန်းတင်အပါအဝင် လူအချို့ ဆရာကြီးအိမ်တွင် သွားစောင့်နေကြပါသည်။ သူတို့က ဆရာကြီးအား ဦးသုံးကြိမ်ချ ကန်တော့ကြပြီးနောက် ကျွန်တော်တို့တော့ ရေးဖြစ်နှောင်းဖြစ်တွေ ပြောဆိုမိကြပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့နှင့် တွေ့ဆုံစဉ်က အထူးသဖြင့် ဗိုလ်ဇေယျနှင့်တွေ့ဆုံပြီး တဦးနှင့်တဦးဖက်ပြီး နှစ်ယောက်စလုံး မျက်ရည် ကျမိပါသည်။ ဤကျွန်တော်တို့နှစ်ဦး တဦးနှင့်တဦးဖက်၍ မျက်ရည်ကျနေသည့်ပုံကို သတင်းထောက်တဦးက ဓာတ်ပုံရိုက်လိုက်ပြီး နောက်နေ့သတင်းစာ ထဲ ပါလာရာ တွေ့မြင်ဖတ်ရှုရသည့် လူအတော်များများလည်း မျက်ရည်ကျကြသည်ဟု ကြားရပါသည်။ နောက်ပိုင်း ငြိမ်းချမ်းရေးပျက်သွားပြီးနောက် ငြိမ်းချမ်းရေးကာလအတွင်းက ရိုက်ကူးခဲ့သည့် ဓာတ်ပုံပြပွဲနှင့် ဓာတ်ပုံပြပွဲတွင် ထိုဓာတ်ပုံသည် တတိယဆုရကြောင်း သိရပါသည်။ ပထမဆုရသည့်ပုံမှာ ငြိမ်းချမ်းရေး ပျက်သွားပြီးနောက် ထိုဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ပေါက်ခေါင်းချောင်းကို ဖြတ်ကူး၍ တောတွင်းသို့ပြန်သွားသည့်ပုံဖြစ်ပြီး ထိုပုံကို ‘ပြည်သူ့ကို ကျောခိုင်းကြလေပြီ’ ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ရှုဒေါင့်ဂျာနယ်က မျက်နှာဖုံးအဖြစ် ဖော်ပြခဲ့သည့်ပုံ ဖြစ်ပါသည်။

ထိုကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ရန်ကုန်မှာရှိနေစဉ် ကျွန်တော်က ကျွန်တော့်အိမ်ကိုဖိတ်၍ ထမင်းတနပ်ကျွေးပါသည်။ ဥက္ကဋ္ဌသခင်သန်းထွန်း ဆီမှလည်း ကျွန်တော့်ထံ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးစာတစောင် ပါလာရာ၊ သူတို့၏ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်ပတ်သက်သည့် သဘောထားများ၊ အဓိက ဆွေးနွေးမည့် အကြောင်း အရာများကို ထည့်သွင်းရေးသား ပြောပြထားပါသည်။ စာ၏ နောက်ဆုံးပိုဒ်တွင်မူ ကျွန်တော့်ဇနီးအား နှုတ်ဆက်ကြောင်း၊ သူတို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ မိသားစု ဒုက္ခရောက်သွားရသည့်အတွက် ကျွန်တော့်ဇနီးကိုတောင်းပန်ကြောင်း ရေးသားထားပါသည်။

တော်လှန်ရေးကောင်စီက ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန် ကမ်းလှမ်းဖိတ်ခေါ်သည့် ရည်ရွယ်ချက်ကိုက သူတို့ စစ်ဘီလူးပုံရိပ်ကို လျှော့ချသွားရန်အတွက်သာ ဖြစ်သဖြင့်တကြောင်း၊ လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့အသီးသီးနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးစဉ် ပြည်သူလူထုကို တစုံတရာ လွတ်လပ်ခွင့် ပေးထားရသဖြင့် နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်း အသီးသီးက (စစ်အာဏာရှင်စနစ် အန္တရာယ်ကို မြင်လာသဖြင့်) ပြည်သူလူထုကို စည်းရုံးလှုံ့ဆော် လာနိုင်ပြီး၊ လူထုကလည်း တခဲနက်အုံကြွလာကာ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး တောင်းဆိုလှုပ်ရှားမှုကြီး ကျယ်ပြန့်ကြီးမားလာမှုကြောင့်တကြောင်း၊ စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲ ကာလ လတချို့ (၄ - ၅ လအတွင်း) အကြာမှာပင် တော်လှန်ရေးကောင်စီက ဆွေးနွေးပွဲများကို တဖက်သတ် ရပ်ဆိုင်းပစ်လိုက်ပါတော့သည်။

တောတွင်းမှ လာရောက်ဆွေးနွေးသည့် ကိုယ်စားလှယ်များ ပြန်သွားပြီးနောက် ထိုကာလအတွင်း တက်တက်ကြွကြွ လှုပ်ရှားခဲ့သည့် နိုင်ငံရေး သမားများအားလုံးကို ပိုက်စိပ်တိုက် ရှာဖွေဖမ်းဆီးခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့လည်း လုပ်ငန်းအားလုံး ရပ်ဆိုင်းသွားပါတော့သည်။ ဆရာကြီးလည်း စိတ်အတော်ထိခိုက် သွားပြီး အိပ်ရာထဲ လဲသွားပါတော့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ဆရာကြီးသည် ထူထူထောင်ထောင် ဖြစ်မလာတော့ဘဲ တရောင်ရောင် ဖြစ်နေရာမှ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်သွားပါတော့သည်။ ဤအဖြစ်အပျက် အသေးစိတ်များကို ကျွန် တော်က “ဆရာကြီးမှိုင်း၏ နောက်ဆုံးနေ့ရက်များ” ဟူသော ခေါင်းစဉ်နှင့် ဆောင်းပါးတစောင် မကြာမီကပင် ရေးသားထားရာ ထိုဆောင်းပါးကိုပင် ပြန်လည်ဖော်ပြလိုက်ရပါတော့သည်။

ဆရာကြီးမှိုင်း၏ နောက်ဆုံးနေ့ရက်များ

ဆရာကြီး သက်တော် ၁၃၀ ပြည့် စာစောင် ထုတ်ဝေဖို့ ပြင်ဆင်နေသည့် ရဲဘော်များက ကျွန်တော့်ကို ဆရာကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ဆောင်းပါး တိုလေး တစောင် ရေးသားပေးပါရန် တောင်းဆိုလာပါသည်။

၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၃ ရက်နေ့ နံနက် ၁ နာရီ (သန်းခေါင်ကျော်ချိန်) တွင် ကွယ်လွန်သွားသော ဆရာကြီးသည် ကျွန်တော်၏လက်ပေါ်

ကျွန်တော့်မျက်စိအောက်တွင်ပင်ဖြစ်သဖြင့် ထိုမမေ့နိုင်ဖွယ် အကြောင်းကိုသာ ကျွန်တော် ရေးရပါတော့မည်။

ဆရာကြီးသည် တသက်တာပတ်လုံး သူ့အင်မတန် ချစ်မြတ်နိုးသော ဗမာပြည်သူများ၏အရေး စွမ်းစွမ်းတစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာတွင် သူ၏ နောက်ဆုံးဆောင်ရွက်ချက်များမှာ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးရရှိရေး ဖြစ်ပါသည်။

ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဆရာကြီးသည် ၁၉၅၆ ခုနှစ်မှစ၍ ပထမ (၈) ဦး ကော်မတီဖွဲ့ပြီး ဆောင် ရွက်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့ ပျက်ပြီးသောအခါ ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် ဒုတိယပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ကို ထပ်မံဖွဲ့စည်းပြီး ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် ဆရာကြီးက ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ထိုစဉ်က တပ်မတော်မှ ပင်စင်အနားပေးခံထားရပြီးဖြစ်သဖြင့် ထိုအဖွဲ့တွင် ဒုက္ကဋ္ဌအဖြစ် ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။ မကြာမီက ကွယ်လွန်သွားသူ လွှတ်တော်ရှေ့နေကြီးဦးထွန်းတင်မှာ ထိုအဖွဲ့၏ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဖြစ်ပါသည်။ ဦးထွန်းတင်မှာ ပထမ (၈) ဦးကော်မတီ တွင်လည်း အတွင်းရေးမှူးတာဝန်ယူခဲ့သဖြင့် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းများတွင် အထွေအကြံအတော်ရှိနေသူ ဖြစ်ပါသည်။ တခြားသူများလည်း အများ အပြား ပါဝင်ရာ စာရေးဆရာကြီး ဗန်းမော်တင်အောင်၊ တော်ဘုရားလေး၊ မုံရွာ ဦးတင်ရွှေ၊ ဦးစိုးမင်း (ဗလစ)၊ ဦးလှကျော်၊ ဦးဘကျော်၊ ဦးလှတင်စသည့် လွှတ်တော်ရှေ့နေကြီးများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ကရင်အမျိုးသားခေါင်းဆောင်များဖြစ်သော မန်းကျော်အုံး၊ စောကျော်စိန်တို့လည်း ပါဝင်ပါသည်။

ထိုဒုတိယ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ကြီးကို လူအင်အားများများနှင့် ဖွဲ့စည်းပြီး တပြည်လုံးတွင် လှည့်လည်စည်းရုံးလှုံ့ဆော်နိုင်သဖြင့် နယ်ခရိုင်တော်တော်များများတွင် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး အဖွဲ့ခွဲများ တည်ထောင်နိုင်ပြီး ရန်ကုန်ခရိုင်တွင်း တိုက်နယ်တိုင်းလိုလိုတွင် အဖွဲ့ခွဲများ ဖွဲ့စည်း တည်ထောင်လာနိုင်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ အရှိန်ကောင်းကောင်းနှင့် လှုပ်ရှားနေစဉ်မှာပင် ၁၉၆၂ ခု မတ်လ ၂ ရက် ဗိုလ်နေဝင်း အာဏာသိမ်းမှု ပေါ်ပေါက် ကာ တော်လှန်ရေးကောင်စီအစိုးရ တက်လာပါတော့သည်။ ပြည်တွင်း ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းလည်း တုံ့နှေးသွားရပါတော့သည်။

ဗိုလ်နေဝင်း၏ တော်လှန်ရေးကောင်စီက ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် တောတွင်းအဖွဲ့များနှင့် ဟန်ပြုစေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲများ လုပ်ပြီး ၁၉၆၃ နိုဝင်ဘာတွင် စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲများ ပျက်ကား၊ မကြာမီမှာပင် အဖွဲ့အစည်းအားလုံး ဖျက်သိမ်းသည့် အမိန့်ထုတ်ပြန်လိုက်သဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး အဖွဲ့လည်း လှုပ်ရှားမှု ရပ်လိုက်ရပါတော့သည်။

ဆရာကြီးမှာ ထိုကာလတွင် အတော်အင်အား ချည့်နဲ့နေပြီဖြစ်သဖြင့် ကျွန်တော်တို့က ထိုအဖွဲ့အစည်းများ ဖျက်သိမ်းသည့်အမိန့်အကြောင်း တလုံးတပါဒမျှ မပြောဘဲ ဖုံးဖိထားကြပါသည်။ ဆရာကြီး၏နေအိမ်၊ စမ်းချောင်း၊ ချမ်းသာလမ်းသို့ ကျွန်တော်တို့တတွေ သွားမြဲသွားကာ ဆွေးနွေးကြ၊ တိုင်ပင်ကြတွေ လုပ်နေပါသည်။

ထိုကာလက ဆရာကြီးအိမ်တွင် အစဉ်အမြဲ မပြတ်ဝင်ထွက် သွားလာနေသူများထဲတွင် အများဆုံးနှင့် ပုံမှန်အကျဆုံးလူ သုံးဦး ရှိပါသည်။

ပထမ တဦးမှာ ဆရာကြီး၏ ကျန်းမာရေးကို အနီးကပ်စောင့်ရှောက် ပြုစုနေသော ဒေါက်တာဆင်ဖိုး ဖြစ်ပါသည်။ ဒေါက်တာဆင်ဖိုးမှာ ဆရာကြီးနှင့် ဆွေမျိုးတော်စပ်သူမဟုတ်သော်လည်း မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်၍ ဆရာကြီး၏ဆောင်ရွက်ချက်များကို ကြည်ညိုလေးစားပြီး ဆရာကြီး၏ သမားတော်ကြီးတာဝန်ကို မိမိဆန္ဒနှင့် မိမိဘာသာ လာခံယူထားသူ ဖြစ်ပါသည်။ တချိန်တွင် ဒေါက်တာဆင်ဖိုးအား အစိုးရက နယ်ပြောင်းဖို့ စီစဉ်ရာ၊ ကျွန်တော်က ထိုစဉ်က တော်လှန်ရေးကောင်စီ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီး၊ ဗိုလ်မှူးကြီးလှဟန်ထံ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးစာတစောင်ရေး၍ ဒေါက်တာဆင်ဖိုးမှာ ဆရာကြီး၏ ကိုယ်ရေးဆရာဝန်ကြီး ဖြစ်နေ၍ တတ်နိုင်လျှင် မပြောင်းဘဲထားပေးပါရန် ပန်ကြားရာ၊ ဗိုလ်မှူးကြီးလှဟန်က သဘောတူညီပြီး ဒေါက်တာဆင်ဖိုးအား ရန်ကုန်မှာပင် ထားပေးခဲ့ပါသည်။ ဗိုလ်လှဟန်မှာ ကျွန်တော်တပ်ရင်း ၄ တပ်ရင်းမှူး ဖြစ်စဉ်က ဆေးမှူးတာဝန်ယူခဲ့ဖူးသဖြင့် ကျွန်တော်နှင့် တစုံတရာ ရင်းနှီးမှု ရှိပါသည်။

ဒုတိယမှာ လွှတ်တော်ရှေ့နေကြီးဦးထွန်းတင် ဖြစ်ကာ၊ တတိယမှာ ကျွန်တော် ဗိုလ်ကျော်ဇော ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ဦးမှာ စမ်းချောင်းရပ်ကွက်ထဲမှာသာ နေသူများဖြစ်သဖြင့်တကြောင်း၊ ကျန်လူအတော်များများမှာ ငြိမ်းချမ်းရေးစေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲ ပျက်သွားပြီးနောက် အဖမ်း အဆီးများခံကြရသဖြင့်တကြောင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ သုံးဦးသည် ဆရာကြီးဆီ အမြဲဆိုသလို သွားရောက်ကြပြီး၊ ဆရာကြီးနှင့် စကားစမြည်ပြောဆိုကြ၊ ဆွေးနွေးကြ လုပ်ကြပါသည်။ ဆရာကြီးကလည်း ကျွန်တော်တို့ သုံးဦး အဖမ်းအဆီးခံရမှာ အလွန်စိတ်ပူသဖြင့် သတိပီရိယနှင့်နေရန် မပြတ်သတိပေးတတ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ တရက်နှစ်ရက် သူ့အိမ်မရောက်လျှင် သူ့သမီးမြေးများကိုလွှတ်၍ ကျွန်တော်တို့ အခြေအနေကို မေးလေ့ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျွန်တော်တို့ကလည်း မပြတ်သွားရောက်နေရပါသည်။

ဆရာကြီးမှာ ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲများ ပျက်သွားကတည်းက အတော်စိတ်ထိခိုက်သွားပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျွန်တော်တို့က အဖွဲ့ အစည်းများ ဖျက်သိမ်းသည့်အကြောင်း မပြောပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် တနေ့ ဆရာကြီးအတွက် ကွမ်းသီးဝယ်ရာ တွင် ကွမ်းသီးထုတ်လာသည့် သတင်းစာရွက်တွင် ထိုသတင်းပါရှိရာမှ ဆရာကြီး သိရှိသွားပါတော့သည်။

ဆရာကြီးက တိုင်းပြည်တော့ ပိုဆိုးတော့မှာပဲဟုဆိုကာ အိပ်ရာတွင် လဲသွားပါတော့သည်။ ထိုအချိန်ကစ၍ ဆရာကြီး ထူထူထောင်ထောင် ဖြစ်မလာတော့ဘဲ၊ တရွေ့ရွေ့ ကျန်းမာရေးဆုတ်ယုတ်လာပါတော့သည်။ ကျွန်တော်တို့တတွေ ဆရာကြီးအိပ်ရာဘေးတွင်ပင် ဝိုင်းဝန်းထိုင်ပြီး ဆရာကြီးအား စိတ်သက်သာရာ သက်သာကြောင်း ပေါ့ပေါ့ပါးပါးကိစ္စများသာ ပြောဆိုဆွေးနွေးကြရပါသည်။

တခါက ကျွန်တော်ဆရာကြီး အိပ်ရာဘေး ထိုင်နေစဉ် ဆရာကြီးက ကျွန်တော်လက်ကို လျှောက်စမ်းကြည့်ပြီး လက်စွပ်လည်း မရှိပါကလား ဟု ပြောပါသည်။ ကျွန်တော်က ကျွန်တော်တခါမှ လက်စွပ်မဝတ်ဖူးကြောင်းပြောရာ သူက အေး-ဝါလည်း မဝတ်ဖူးဘူးဟု ပြန်ပြောပါသည်။

ဆရာကြီးမှာ မှတ်ဉာဏ်ကောင်းလှပြီး၊ ရွတ်နောက်နောက်လည်း ပြောတတ်ဆိုတတ်ပါသည်။ တခါက ကျွန်တော်တို့ ရောက်သွားစဉ် သူက ခရီးရောက်မဆိုက် ကျွန်တော်တို့ကို “ငါ့ဆီ မနက်က သခင်တင် လာသွားတယ်ကွ” ဟုပြောပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း ရုတ်တရက်ဖြစ်သဖြင့် “ဘယ်သခင်တင်လဲ ဆရာကြီး” ဟု ပြန်မေးရာ၊ သူက ရယ်ရွန်းဖတ်ရွန်းဖြင့် “ဘယ်သခင်တင် ဖြစ်ရမလဲကွ။ မီးခွက်မှုတ် သခင်တင်ပေါ့” ဟု ဆိုလိုက် ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ဝိုင်းဝန်း ရယ်မောကြရပါသည်။

၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လဆန်းလောက်ကစ၍ ဆရာကြီးအခြေအနေ အတော်ဆိုးဝါးလာပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ သုံးဦးမှာ တနေကုန် ဆရာကြီး အိမ်မှာပင် နေရပြီး ညအတော်မိုးချုပ်မှ အိမ်ပြန်ကြရပါသည်။ အခြေအနေမကောင်းသောနေ့များတွင် ညတောင် အိမ်မပြန်ဖြစ်ကြပါ။

ဒေါက်တာဆင်ဖိုးမှာလည်း နေ့ရောညပါ ဆရာကြီးနားတွင်နေ၍ ပြုစုပါသည်။ အာဇာနည်နေ့နှင့်လည်း နီးနေသဖြင့် ရက်မထပ်အောင်

အထူးကြီးစားပြီး ဆေးဝါးများသွင်းကာ ဆွဲနိုင်သမျှ အချိန်ကိုဆွဲပါသည်။

ဇူလိုင်လ ၂၂ ရက်တွင်တော့ ဆရာကြီး သတိသိပ်မရှိတော့ပါ။ ဒေါက်တာဆင်ဖိုးက ကျွန်တော့ကို ဆရာကြီး၏ လက်မောင်းသွေးကြောကို ဖိကိုင်ထားစေပြီး၊ အခြေအနေထူးခြားရင်ပြောဖို့ ပြောထားပါသည်။ သူလည်း အသက်ကယ်ဆေးအမျိုးမျိုး ထိုးပေးနေပါသည်။ ဆရာကြီး၏ ပတ်လည်တွင် ဆရာကြီး၏ မိသားစုများအပြင် ကျွန်တော်တို့သုံးဦး ရှိနေပါသည်။

ကျွန်တော်လည်း ဆရာကြီးလက်မောင်းသွေးကြောကိုကိုင်ပြီး သွေးခုန်နှုန်းကို သတိထားနေရာ ရုတ်တရက်သွေးခုန်တာ ဟိုရောက်၊ ဒီရောက် ဖြစ်ကာ ရပ်သွားပါတော့သည်။ ကျွန်တော်လည်လန့်ပြီး တချက်အော်လိုက်ရာ ဒေါက်တာဆင်ဖိုး အပြေးအလွှားစမ်းသပ်စစ်ဆေးပြီး ကွယ်လွန် သွားပြီဖြစ်ကြောင်း ပြောချလိုက်ပါသည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၃ ရက် နံနက် ၁ နာရီအချိန် ဖြစ်ပါတော့သည်။

ဤတွင် အနီးရှိ ဆရာကြီး၏သမီးငယ် ဒေါ်မြသီက တချက်ဟစ်၍ ဝိုင်းလိုက်ရာ၊ အနီးအနား အိမ်ပတ်ဝန်းကျင်တွင် စောင့်နေသော ကြေးမုံ သတင်းထောက်က သတင်းစာတိုက်ပြေးပြီး သတင်းပို့သဖြင့် နောက်နေ့မနက်အစောထုတ် ကြေးမုံသတင်းစာ မျက်နှာဖုံးပြည့် ဆရာကြီးပုံဖြင့် အထူးထုတ် ထွက်လာပါတော့သည်။ မြန်မာ့အသံကလည်း နံနက်ရှစ်နာရီ သတင်းတွင် ဆရာကြီးကွယ်လွန်ကြောင်း ထုတ်ပြန်ပေးရာ ထိုသတင်း တပြည်လုံး ပျံ့နှံ့သွားပါတော့သည်။

ဤသည်မှာ ဆရာကြီး ကျွန်တော်၏လက်ပေါ်တွင် ကွယ်လွန်သွားခဲ့သည့် အကြောင်းအရာများကို ကျွန်တော်မှတ်မိသလောက် ပြန်လည် ရေးသားပေးပို့လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၃ ရက်
ခွန်မင်း။

ဆရာကြီး ကွယ်လွန်သည့်သတင်း ပြန့်သွားပြီးနောက် ဆရာကြီး၏ ချမ်းသာလမ်းအိမ်လေးမှာ လူများလာရောက် ဂါရဝပြုကြသဖြင့် ပြည်နက်နေပါတော့သည်။ ဆရာကြီး၏ ရုပ်ကလာပ်ကို ဆရာကြီး ခါတိုင်းအိပ်နေကျ အိမ်ရှေ့ခန်းကလေးမှာပင် ပြင်ဆင်ထားပါသည်။ ဆေးရုံကြီး ရေခဲတိုက်မှ လူများကိုခေါ်၍ မပုပ်သိုးအောင် ဆေးများထိုးရပါသေးသည်။ အိမ်ရှေ့တွင်ပင် မဏ္ဍပ်တခု ထိုးထားရပါသည်။ နယ်များမှ သတင်း ကြားကြားချင်း တပည့်တပန်းများ ရန်ကုန်သို့ ရောက်ချလာကြပါသည်။

အစောဆုံး ရောက်လာကြသူများထဲတွင် မန္တလေးမှ လူထုဦးလှသည် ထိုကွယ်လွန်သည့်နေ့မှာပင် ရောက်ချလာပါသည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ဆရာကြီးဦးယောကို အမှူးပြု၍ ဈာပနကော်မတီ ဖွဲ့လိုက်ပါတော့သည်။ ထိုစဉ်က ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ဝင်များ လူစုံတက်စုံ မပါနိုင်တော့ချေ။ တချို့လည်း အဖမ်းခံရပြီးဖြစ်ကာ၊ တချို့လည်း တိမ်းရှောင်နေရချိန်နှင့် သွားတိုးနေပါသည်။

ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲ တဖက်သတ် ရပ်ပစ်လိုက်မှုအတွက်ရော၊ ဆွေးနွေးပွဲပျက်ပြီး လူဖမ်းပွဲကြီးများ တရစပ် ဆက်လက်လုပ်နေမှု အတွက်ရော လက္ခဏာပုံရိပ် ဆိုးဝါးနေသည့် တော်လှန်ရေးကောင်စီသည် ဆရာကြီးကွယ်လွန်သည့်ကိစ္စတွင် ဝင်ရောက် အမြတ်ထုတ်လာပါတော့သည်။ ကွယ်လွန်သည့်နေ့တွင်ပင် တော်လှန်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်မှူးဝင်း၏သဝဏ်လွှာနှင့်အတူ အသုဘကူညီငွေ ကျပ်တသောင်းကို ပို့လာပါသည်။ ထိုစဉ်က ပြန်ကြားရေးဌာန အတွင်းဝန် ဦးစောဦးက ဆရာကြီးအိမ်သို့ ရောက်ရှိလာပြီး ဆရာကြီးဦးယောကို လာရောက်ပေးအပ်ပါသည်။ သူကပင် ဆရာကြီး၏ ဈာပနကို နိုင်ငံတော်ဈာပနလုပ်လျှင် သိပ်ကြီးမားကျယ်ပြန့်သွားမှာကြောင့် ဈာပနကော်မတီဖွဲ့ပြီး ထိုကော်မတီကပင် ကြိုက်သလိုစီစဉ်ရန် လိုအပ်သည့် အကူအညီများကို သူတို့က ပေးပါမည်ဟု ကမ်းလှမ်းပြောကြားလာပါသည်။

ဆရာကြီး၏ဈာပနကို တချိုးသားလုံးနှင့်ဆိုင်သည့် ဈာပန၊ ပြည်သူ့ဈာပနအဖြစ် ကျင်းပရန် ကော်မတီက ဆုံးဖြတ်ပါသည်။ ချမ်းသာလမ်း အိမ်တွင် ရက်သတ္တတပတ်ထားပြီး ဇူလိုင်လ ၂၉ ရက်နေ့တွင် စမ်းချောင်းဘေးလုံးကွင်းတွင် အများဂါရဝပြုနိုင်ရန် ပြောင်းရွှေ့ထားရှိပြီး ဩဂုတ်လ ၈ ရက်နေ့တွင် သင်္ဂြိုဟ်ရန် ဆုံးဖြတ်ကြပါသည်။

ကျွန်တော်တို့လည်း ဈာပန ခမ်းခမ်းနားနား ကျင်းပနိုင်ရေး၊ ဂူဗိမာန် ကောင်းကောင်း တည်ဆောက်နိုင်ရေးအတွက် အလှူခံထွက်ကြပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ဝိရုဇာခင်ချစ်မောင်၊ လူထုဦးလှတို့နှင့်အတူ နိုင်ငံရေးသမားဟောင်းများ၊ ဆရာကြီး၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ဟောင်းများ၊ စာနယ်ဇင်း လောကမှလူများ စသူများဆီသို့ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ သွားရောက်အလှူခံကြရာ အလှူငွေများ ရက်ရက်ရောရော ပေးလှူကြပါသည်။ သတင်းစာများထဲမှ ကြေးမုံ၊ လူထုစသည့် သတင်းစာတိုက်များကလည်း အလှူငွေကို ကူညီလက်ခံပေးရာ နယ်များမှ အလှူငွေများ ရောက်ရှိလာပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် တပတ်နှစ်ပတ်အတွင်းမှာပင် အလှူငွေ ကျပ်ငွေတသိန်းကျော် ရရှိလာပါသည်။

သတင်းစာတိုင်းလိုလိုမှာလည်း ဆရာကြီး၏ဂုဏ်အင်္ဂါများကို ဖော်ပြကြပြီး ဆရာကြီး၏ ကွယ်လွန်ခြင်းအပေါ် ဝမ်းနည်းပူဆွေးကြောင်း ဖော်ပြကြပါသည်။ အနိုင်နိုင်ငံက ဝမ်းနည်းကြောင်း သဝဏ်လွှာတွေလည်း ရောက်ရှိလာပါသည်။ တရုတ်သံရုံး၊ ဆိုဗီယက်သံရုံး၊ ကိုရီးယားသံရုံး၊ ဟန်ဂေရီသံရုံး၊ ဗီယက်နမ်သံရုံး စသည်တို့မှ သံရုံးတာဝန်ခံများလည်း ရောက်ရှိလာကြပြီး သူတို့နိုင်ငံများမှပို့သည့် ဝမ်းနည်းသဝဏ်လွှာများ လာ ရောက် ပေးအပ်ကြပါသည်။

ဆရာကြီး၏ ရုပ်ကလာပ်ကို ချမ်းသာလမ်းမှာ တပတ်ထားပြီး ဇူလိုင်လ ၂၉ ရက်နေ့မှာ အစိုးရကပေးတဲ့ စမ်းချောင်းဘေးလုံးကွင်း (ပဒုမ္မာကွင်း) ထဲ ရွှေ့ပြီး၊ တပြည်လုံး ပြည်သူတွေ ဂါရဝပြုနိုင်ဖို့ ၁၀ ရက်ထားပါသည်။ ထိုကွင်းထဲက မဏ္ဍပ်မှာ အစိုးရကပင် ဆောက်ပေးထားပါသည်။ အလှူငွေလည်း နောက်ထပ် ငါးထောင်ကျပ် ထပ်ပေးသွားပါသည်။ ထိုမဏ္ဍပ်ထဲတွင်ပင် ပြခန်းလေးတခု ထားရှိပြီး ဆရာကြီးအသက်ရှင်စဉ်က ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် သတင်းစာတိုက်၊ မှတ်တမ်း၊ ဆရာကြီး၏ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ၊ နိုင်ငံခြားခရီးစဉ်အတွင်း ရရှိခဲ့သည့် လက်ဆောင်များ အတော်စုံစုံလင်လင် ပြသထားပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ဈာပနကော်မတီက ညပိုင်းတွေမှာ ဟောပြောပွဲတွေ လုပ်ရန်စီစဉ်ပါသည်။ အဓိကစီစဉ်သူက လူထုဦးလှပါ။ လူထုဦးလှမှာ အလွန်ဆက်ဆံရေး ညက်ညောပျော့ပျောင်းသူ ဖြစ်သည်။ သူ၏ ကြိုးပမ်းမှုကြောင့်ပင် ကျန်စာပေနယ်မှ အကျော်အမော်ကြီးများ အားလုံး ဝိုင်းရံလာကြ ပါသည်။ တချို့လူကြီးများသည် ဆရာကြီးအား စာပေဖခင်ကြီးအဖြစ် လေးစားကြည်ညိုသော်လည်း နိုင်ငံရေးအရ အစိုးရပြုငြင်သည့်အလုပ်ကို လုပ်နေသဖြင့် (အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်တို့လို လူမျိုးများ၊ လက်ဝဲသမားများနှင့် တွဲလွန်းသဖြင့်) ဆရာကြီးကိစ္စတွင် အတော်တွန့်ဆုတ်တွန့်ဆုတ်

ဖြစ်နေကြပါသည်။ ထိုသူများအားလုံး ဤဆရာကြီး ဈာပနကိစ္စတွေ ဝိုင်းရံပါဝင်လာအောင် လူထုဦးလှက စည်းရုံးလုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့ပေသည်။ ကျွန်တော်တို့ နှင့်လည်း ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်သွားပြီး တဦးအပေါ်တဦး နားလည်သွားအောင် သူပင်လုပ်ဆောင်ပေးခဲ့ပါသည်။

ထိုညများက ဟောပြောပွဲများသည် အလွန်ပင်စည်ကားပါသည်။ ဆရာကြီး၏ ဘဝဖြစ်စဉ်များ၊ ဆရာကြီး၏ စာပေကဏ္ဍ လေးချိုးကြီးများ အကြောင်း၊ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးခရီးများ ထွက်စဉ်ကအကြောင်းအရာများ အတော်စုံလင်ပါသည်။ ဟောပြောသူများ၊ စာတမ်းဖတ်ကြားသူများ မှာလည်း နိုင်ငံရေးလောက၊ အနုပညာလောကနှင့် စာပေလောကတို့မှ နာမည်ကြီးပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကြရာ လာရောက်နားထောင်သူများ အတော်ပင် များပြားပါသည်။

တည လူထုဦးလှ ဟောပြောနေစဉ် ဆရာကြီး အသက်ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နှင့် အိမ်ထောင်ပျက်သွားသော်လည်း နောက်ထပ် အိုးအိမ် ထူထောင်ခြင်း မပြုတော့ဘဲ ငါတခါပဲ မိုက်တော့မယ်၊ နောက်ထပ်မမိုက်တော့ဘူး - ဟုပြောဖူးသည့်အကြောင်းအရာကို ထည့်သွင်းဟောပြောရင်း လူထုဦးလှက “ဆရာကြီး ဦးရန်အောင် လိုပေါ့”ဟု ထည့်သွင်းဟောပြောလိုက်ပါသည်။ ထိုစဉ်က စာရေးဆရာကြီး ဦးရန်အောင်မှာ ဘယ်နှယောက် မြောက်မှန်းမသိရသော ဇနီးအသစ်လက်ထပ်ပြီးခါစ အချိန်ဖြစ်နေပါသည်။ နားအလွန်ထိုင်း၍ နားကြပ်ကလေး တပ်ထားရသော ဆရာကြီး ဦးရန်အောင်မှာ ဟောပြောပွဲ ရှေ့ဆုံးတန်းတွင်ပင် ထိုင်နေပြီး ဦးလှ ဟောပြောချက်ကို ပွဲကျသွားသော လူထုကြီးနှင့်အတူ ဘာမှန်းမသိ ညာမှန်းမသိ တပြုံးပြုံးနားထောင်နေရာ လူတွေက ပို၍ ပွဲကျနေပါတော့သည်။

တခါမှာလည်း ဆရာကြီး၏ လေးချိုးကြီးတပုဒ်ကို ရွတ်ဆိုရာတွင် ပဲခူးဘူတာရုံတွင် ခါးပိုက်နှိုက်အကြောင်းပါရာ၊ ပဲခူးသား သခင်ဟောင်း တဦးက ထ၍၊ ထိုရွတ်ဆိုသူကို ပဲခူးသားများကို နှိမ်ရကောင်းလားဟုဆိုကာ ရန်တွေ့ပါတော့သည်။ ထိုသူမှာ အရက်မူးနေဟန်လည်း ပေါက်ပါသည်။ ဘေးကဝိုင်းဝန်းထိန်းသိမ်းလိုက်၍သာ ပွဲမပျက်သွားခြင်း ဖြစ်သည်။ အဖြစ်အပျက်များကတော့ စုံလင်လှပါသည်။

ထိုဘော့လုံးကွင်းကြီးထဲတွင် ဈာပနမဏ္ဍပ်ကို ဆောက်လုပ်ထားရာ လွမ်းသူ့ပန်းခွေများ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးက လာရောက်ချကြပါသည်။ တချို့ တရားမဝင်အဖွဲ့အစည်းများလည်း ဘယ်အချိန်လာချမှန်း မသိပါ။ လာချတုန်းကတော့ နာမည်တမျိုးနှင့်ဖြစ်ပြီး လူလစ်မူ အပေါ်ယံကပ်ထားသည့် စာရွက်ခွာလိုက်ရာ အောက်မှာက တရားမဝင်အဖွဲ့အစည်းများရဲ့ အမည်များ ဖြစ်နေပါသည်။ စစ်စုံထောက်များ ခြေချင်းလိမ်နေသည့် ကြားမှပင် လုပ်ဆောင်ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဩဂုတ် ၈ ရက်နေ့မှာတော့ အစိုးရပေးသည့် ရွှေဂုံတိုင် ဘုရားလမ်းရှိ၊ ကန်တော်မင် ပန်းခြံမှာ ဂူသွင်းမြှုပ်နှံပါတော့သည်။ ကျွန်တော်တို့က ထိုနေရာတွင် ယာယီဂူဗိမာန်ဆောက်လုပ်ထားပြီး ထိုဂူဗိမာန်ပေါ်တွင် ဆရာကြီး ရုပ်ကလာပ်ကို မြှုပ်နှံခဲ့ပါသည်။

ထိုနေ့က ဈာပနမှာ လူထုတရပ်လုံး ပါဝင်လှုပ်ရှားသည့် ပြည်သူ့ဈာပနကြီး ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ဆရာကြီး ရုပ်ကလာပ်ကို ခြေလှုပ်သယ်ဆောင်ရာ လမ်းတလျှောက် ဦးစီစာရလမ်းဘေးတဖက်တချက်မှာရော၊ ရွှေတိဂုံကုန်းပေါ်မှာရော လူများကြိတ်ကြိတ်တိုးနေပါတော့သည်။ ကန်တော်မင် ပန်းခြံထဲမှာ တော့ ရုပ်ကလာပ်ကို သယ်ဆောင်လို့ မရနိုင်အောင်ပင် လူတွေပြည့်လျှံနေပါတော့သည်။

ကျွန်တော်တို့ ဈာပနကော်မတီဝင်များမှာ ဈာပနကာလအတွင်း ပြဿနာမပေါ်ပေါက်ရန် အတော်ပင်ကြိုးစားခဲ့ရပါသည်။ တော်လှန်ရေး ကောင်စီအစိုးရမှာ လူထု၏စိတ်နေသဘောထားကိုသိသဖြင့် အပေါ်ယံရွှေမှုန်ကြဲ လာရောက်အကူအညီများပေးနေသော်လည်း ကျွန်တော်တို့ ဈာပန ကော်မတီထဲတွင်ရော၊ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်ပတ်ပတ်လည်မှာရော စုံထောက်များ၊ သတင်းပေးများ၊ မျက်နှာလိုအားရလုပ်လိုသူများနှင့် ပြည့်နှက်ရောထွေး ယှက်တင်ဖြစ်နေပြီး ထိုသူများက နည်းသဏ္ဍာန်ပေါင်းစုံနှင့် ဖျက်လိုဖျက်ဆီးလုပ်ကြရာ ကျွန်တော်တို့မှာ အတော်ပင် ဂရုစိုက်သတိထားနေကြရပါသည်။

ဤနေရာတွင်လည်း ပြည်သူများ၏ တာဝန်သိစိတ်ဓာတ်ဖြင့် ကျွန်တော်တို့နားရောက်အောင် အသိပေးမှု၊ သတင်းပေးမှုများ ရှိပါသည်။ ဥပမာ - မဏ္ဍပ်အတွင်း အလှူငွေလက်ခံနေသူ ဘယ်သူဟာ ဘယ်တုန်းက စစ်ထောက်လှမ်းရေးဖြစ်ခဲ့ကြောင်း၊ ကင်းလှည့်ပေးနေသူ ဘယ်သူဟာ ဘယ်ရပ်ကွက်က သတင်းပေးဖြစ်ကြောင်းစသဖြင့် စာနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ လူကိုယ်တိုင် အနားကပ်၍လည်းကောင်း ပြောဆိုသတိပေးသွားခြင်းများ ရှိခဲ့ပါသည်။

ထို့အပြင် ကျွန်တော်တို့အတွက် အကြီးဆုံးအခက်အခဲ တွေ့ရခြင်းမှာ ဈာပနကော်မတီထဲရော၊ နောက်ပိုင်းဖွဲ့သည့်ဂူဗိမာန် တည်ဆောက်ရေး ကော်မတီထဲမှာရော ပါဝင်လာကြသည့် တချို့နိုင်ငံရေးသမားဟောင်းများ၏ လုပ်ဟန်များ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစဉ်က တော်လှန်ရေးကောင်စီက မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ ဖွဲ့တော့မည့် ကိစ္စပေါ်ပေါက်နေပြီး နိုင်ငံရေးသမား (အထူးသဖြင့် လက်ဝဲသမား) အများအပြားကိုလည်း ‘အထူးအရာရှိများ’ ပေးစပြုနေရာ ထိုနေရာ ရန်းခိုးဖြစ်နေသည့်သူ အတော်များများ ကျွန်တော်တို့ ကော်မတီများထဲ ပါလာနေရာ သူတို့က တော်လှန်ရေးကောင်စီရဲ့ မျက်နှာကောင်းရေးအတွက် ကျွန်တော်တို့ လုပ်ငန်းတွေကို ကပျက်ယပျက်လုပ်လာကြပါသည်။

ဂူဗိမာန်တည်ဆောက်ရေးအတွက် အလှူခံငွေများကလည်း အတော်လုံလုံလောက်လောက်ရထားရာ တချို့သူများမှာ ထိုငွေများကို မျက်စိ ကျနေဟန်လည်း ရှိပါသည်။ ဆရာကြီးသမီးအကြီး ဒေါ် မြရီက ကျွန်တော် ဤကိစ္စများ မရိပ်မိ၊ မသိရှိဟု ထင်ဟန်ရှိပြီး ကျွန်တော်ကို သတိပေးစကား ပြောပါသည်။ ဆရာကြီး ‘စတာလင် ငြိမ်းချမ်းရေးဆု’ ရစဉ်ကလည်း တချို့လူများ ဤကဲ့သို့ ဝိုင်းဝန်းပြီးစားသောက်ပစ်ဖူးကြောင်း ဒေါ် မြရီက ပြောပြ ဖူးပါသည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့မှာ အတော်ပင် စိတ်ရော၊ လူရော ပင်ပန်းကြရပါသည်။ အစိုးရကပေးသည့် မြေနေရာလေးကလည်း မဖြစ်စလောက် ဖြစ်ရာ ထိုရသည့် နေရာလေးမှာပင် ဆရာကြီး၏ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့်ကိုက်ညီမည့် ထယ်ဝါခွဲညားသော ဂူဗိမာန်တည်ဆောက်ရေးကို ကျွန်တော်တို့ ကြိုးစားခဲ့ရပေသည်။

ဂူဗိမာန်အတွက် ဗိသုကာရာရာတွင် ကျွန်တော့်ဆီကို ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေကြီး ဗိုလ်မှူးကြီးကြည်မောင် (ထိုစဉ်က သူ စစ်တပ်မှ ပင်စင်ယူပြီး ဖြစ်သည်။) ခေါ်လာသည့်သူ့မိတ်ဆွေ၊ အမေရိကန်ပြန် ဗိသုကာဦးကျော်မင်းကို ရရှိခဲ့ပါသည်။ ဦးကျော်မင်းသည် သူ့အတတ်ပညာပိုင်းဖြစ်သည့် ဗိသုကာပညာရပ်တွင် ကျွမ်းကျင်ရုံမက အခြေခံနိုင်ငံရေးအရလည်း မျိုးချစ်စိတ်ပြင်းပြပြီး ဆရာကြီးအားလည်း ကြည်ညိုလေးစားသူဖြစ်သဖြင့် ကျွန်တော်တို့တော့ ဆရာကြီးဂူဗိမာန်ကိစ္စကို သူ့အား ပုံအပ်ခဲ့ရပါတော့သည်။

ဦးကျော်မင်းက ဆရာကြီး၏ ဂူဗိမာန်ကို အမေရိကန်သမ္မတလင်ကွန်း၏ ဂူဗိမာန်ပုံစံကို အခြေခံယူပြီး ဆရာကြီး၏ ဘဝဖြတ်သန်းမှုများ၊ ဆရာကြီး၏စိတ်နေစိတ်ထားစတာများပါ ပေါ်လွင်အောင် ပုံစံဆွဲပါတော့သည်။ ကယားကျောက်ပြာများကအစ ယွန်းရွှေချည်ထိုးများအဆုံး အစစ

အရာရာ အသေးစိတ်စီစဉ် ဆောင်ရွက်ပါတော့သည်။

ဂူဝိမာန်ရဲ့ မျက်နှာစာမှာတော့ ဆရာကြီး၏ ဂုဏ်အင်္ဂါ (၄) ရပ်ကို ဖော်ပြသည့် တံဆိပ်ကြီး (၄) ခုကို တပ်ဆင်ထားပါသည်။ (ပူးတွဲပုံပုံ)

၁။ စာပေယဉ်ကျေးမှုတော်လှန်ရေးကြီး ဆင်နွှဲခဲ့၍ စာအုပ် တံဆိပ်

၂။ အမျိုးသားလွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ ဆင်နွှဲခဲ့၍ ဒေါင်းတံဆိပ်

၃။ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးကို ဆင်နွှဲခဲ့၍ ချိုးငှက်တံဆိပ်

၄။ အဖိနှိပ်ခံပြည်သူများဖက်မှ ထာဝစဉ် ရပ်တည်ခဲ့ပြီး အထူးသဖြင့် အလုပ်သမားနှင့် တောင်သူလယ်သမားများ ဆင်းရဲ တွင်းမှ လွတ်မြောက်စေလိုသည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် တူတံစဉ် တံဆိပ် ... တံဆိပ်ကြီး (၄) ခု တပ်ဆင်ထားပါသည်။ အတွင်း မျက်နှာစာများမှာလည်း ဆရာကြီး၏ လေးချိုးကြီးများမှ ကောက်နုတ်ချက်များကို ရေးသားထားပါသည်။

ဤဂူဝိမာန်ကြီးမှာ ဆရာကြီး၏ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် လိုက် လျောအောင်ပင် ခံခံညားညား တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် ရှိပေသည်။ ဆရာကြီးအနိစ္စရောက်ပြီး နှစ်နှစ်ပြည့် ၂၃-၇-၆၆ နေ့မှာ ဤဂူဝိမာန်ကို ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ စုစုပေါင်းကုန်ကျစရိတ်မှာ ကျပ်ငွေ တသိန်းခွဲနီးပါး ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာကြီး၏ မိသားစုဝင်များ

ဆရာကြီး၏သားမက် ဆရာကြီးဦးယော (စာရေးဆရာ ကြီး ဇေယျ) သည် ဆရာကြီးအပေါ်တွင် သားသမက်အဖြစ် သာမက နိုင်ငံရေးတပည့် သားမြေးတယောက်လို လေးစားပြုစု စောင့်ရှောက်ခဲ့တာကို ကျွန်တော်တို့ လေးစားဖွယ် တွေ့ခဲ့ရပါ သည်။ ဆရာကြီးသည် သမီးကြီးဒေါ် မြရီနှင့် သမီးငယ် ဒေါ် မြသီ တို့ကို ပိုမိုချစ်ဟန် ရှိသည်။ သား - ဦးစိန်ညွန့်ကို သိပ်မတွေ့ရချေ။ ဦးယောနှင့်ဒေါ် မြရီတို့မှာ သမီးချည်း ၃ - ၄ ယောက် ရှိပြီး၊ အားလုံး အပျိုကြီးတွေချည်း ဖြစ်သည်။ ဦးယောသားမှာ ထိုစဉ် က ကျောင်းသားလှုပ်ရှားမှုတွင် ပါဝင်သဖြင့် အထိန်းသိမ်းခံ

ထားရရာ ဈာပနနေ့တရက်မှာ ထောက်လှမ်းရေးက လာပို့ပြီး ကန်တော့ခိုင်းပါသည်။ ဆရာကြီးကွယ်လွန်ချိန်အထိ အတူတူအိပ်သွားသည့် မြေးလေး တယောက်လည်း ရှိပါသည်။

ဆရာကြီး၏သမီးကြီး ဒေါ် မြရီမှာ ဖခင်ကြီးကို အတော်ဂရုစိုက်စောင့်ရှောက်တာတွေ့ရပါသည်။ ဖခင်ကြီး၏ အပေါင်းအသင်းမိတ်ဆွေများ ကိုလည်း ဖော်ရွေပျူငှာစွာ ဧည့်ဝတ်ကျေတတ်ပါသည်။ ဆရာကြီးသည် အသက်အရွယ် ကြီးရင့်လာသောအခါ တပြည့်လုံး ပြည်သူများက ဆရာကြီး၏ အကျင့်သီလ ဖြူစင်မှု၊ အထူးသဖြင့် ပြည်သူများဘက်က တသက်ပတ်လုံးရပ်တည်မှု စတာများကြောင့် အလွန်ပင်ကြည်ညိုလေးစားလာကြပြီး၊ ထေရ်ကြီး ဝါကြီးတဦးကဲ့သို့ သဘောထားကြကာ ဝင်ရောက်ကန်တော့ကြတာများ အတော်ပင်များလာသဖြင့် အိမ်သားများမှာ ဧည့်ခံရတာနှင့်ပင် မသက်သာ လှပါ။

ဆရာကြီး ဦးယောမှာ စာပေဝိမာန်တွင် ပထမပိုင်းက ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာကြီးဦးယော ဆိုစိယက်ယူနီယံကို လေ့လာရေး ခရီး ထွက်နေတုန်း၊ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီမှ အထူးကိုယ်စားလှယ်တယောက် ငြိမ်းချမ်းရေးကမ်းလှမ်းရန် ဆရာကြီးအိမ်သို့ ရောက်ရှိလာရာ ဦးယော၏ ခုတင်အောက်တွင် ဝှက်ပေးထားခဲ့ရပါသည်။ ဤကိစ္စ နောင် အစိုးရက သိသွားသောအခါ ဦးယော နိုင်ငံခြားက ပြန်အရောက်တွင် ပင်စင်ပေး လိုက်ပါတော့သည်။

ထိုအထူးကိုယ်စားလှယ်မှာလည်း မကြာမီ လက်နက်ချလိုက်ပါတော့သည်။ တနေ့ ထိုသူနှင့်ဒေါ် မြရီတို့ ပွဲတပွဲတွင် ပက်ပင်းတိုးရာ ဒေါ် မြရီက “ရှင်ဒီလို လက်နက်ချမယ်မှန်းသိရင် ကျွန်မအိမ်မှာ ရှင်ရှိစဉ်တုန်းက အစိုးရအပ်ပြီး ဆုငွေငါးသောင်း ယူပါရဲ့” လို့ ပြောပစ်ခဲ့ဖူးပါသည်။ ထိုစဉ်က ကွန်မြူနစ်ပါတီ ခေါင်းဆောင်များကို ဆုငွေများ ထုတ်ထားခဲ့ပါသည်။

ဆရာကြီး၏ သမီးငယ် ဒေါ် မြသီမှာ ဒေါ် မြရီလောက် စိတ်ဓာတ်မာပုံမရပါ။ ဆရာကြီးအားလည်း အတော်အားကိုး ချစ်ခင်ပုံရသည်။ ဆရာကြီးနှင့် ပတ်သက်လာလျှင် အမြဲပင်မျက်ရည်တစ်စမ်းစမ်းဖြစ်နေတတ်ပါသည်။ ဆရာကြီးကွယ်လွန်ခါနီး မမာမချာဖြစ်နေသည့် ကာလ တလျှောက်လုံးလည်း ဆရာကြီးအိပ်ရာဘေးက မခွာဘဲ ပြုစုရပါသည်။ သူကိုယ်တိုင်လည်း ကျန်းမာရေး ကောင်းပုံမရပါ။

ကျွန်တော်တို့ ၁၉၇၆ ခုနှစ် မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့က ဆရာကြီး ရာပြည့်ပွဲလုပ်မည့် အစီအစဉ်အားလုံးမှာ ကျောင်းသားများရဲ့ ချီတက် ဆန္ဒပြပွဲကြီးကြောင့် ဖျက်လိုက်ရပါတော့သည်။ ပင်ကိုယ်က ကျွန်တော်တို့က ဆရာကြီး၏ ဂူဝိမာန်တွင် ဆွမ်းကျွေး၊ စာပေဟောပြောပွဲ၊ စာတမ်းဖတ်ပွဲများ လုပ်ရန် စီစဉ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများက “မှိုင်းရာပြည့်ပွဲ” ကို သူတို့အစီအစဉ်နဲ့ သူတို့ပြုလုပ်၍ ဂူဝိမာန်သို့ ချီတက်လာကာ အလေးပြုကြပါတော့သည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျွန်တော်တို့ စီစဉ်ထားသည့် အခမ်းအနားများ ဖျက်သိမ်းလိုက်ရပါတော့သည်။

ထိုအခါတွင်လည်း ဒေါ်မြသီက မျက်ရည်တစ်စင်းစမ်းနဲ့ “ဖေဖေတို့များ ကုသိုလ်ဆိုးလိုက်တာ၊ ရာပြည့်ပွဲလေးတောင် ရှော့ရှော့ရှူရှူ မလုပ်ရဘူး” ဟု ဝမ်းပန်းတနည်း ဆိုလာပါသည်။

ကျွန်တော်က “ဟာ - မဟုတ်တာဘဲ၊ ဘယ်နှယ့်ကုသိုလ်ဆိုးရမလဲ။ ဒါဟာ ဆရာကြီးကို ပြည်သူတွေက အကောင်းဆုံး ဂုဏ်ပြုလိုက် တာပဲ” လို့ ပြောလိုက်မိပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ထိုနေ့က တကယ်ပဲ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်မိပါသည်။ ဦးသန့်အရေးအခင်းကို အကြမ်းဖက်ဖြိုခွဲပြီး၊ ကျောင်းသားများအား ဖမ်းဆီးနှစ်ရှည်ထောင်ချ၊ ကျောင်းထုတ်နှင့် ရက်ရက်စက်စက် လုပ်ပြထားတာ မကြာသေးပါ။ မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့မတိုင်မီမှာကို နည်းအမျိုးမျိုးနှင့် ခြိမ်းခြောက်ခဲ့တာပါ။ ဒီကြားထဲကမှ သတ္တိခံကျောင်းသားများ အံ့နှင့်အင်နှင့် ထွက်လာပြီး ဆရာကြီးအား ဂုဏ်ပြုကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မှိုင်းကလေးများ ပေါ်ထွက်လာခြင်းဖြစ်ရာ ကျွန်တော့်လိုပင် လူအတော်များများက ဝမ်းသာကြိုဆိုအားရခြင်း ဖြစ်ကြပါသည်။

ဆရာကြီး ကွယ်လွန်သွားသော်လည်း ဆရာကြီး၏စိတ်ဓာတ်က ရှင်သန်ကျန်ရစ်နေပေသည်။ ဆရာကြီး၏ ပြည်သူများဘက်က ထာဝစဉ် ရပ်တည်ပြီး ပြည်သူများ၏ဘဝ သာယာငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် တသက်ပတ်လုံး လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သည့် ဇွဲနဲ့ပစ်တံဓာတ်သည် နောင်မျိုးဆက် အဆက်ဆက်ကို သမိုင်းအမွေအဖြစ် လက်ဆင့်ကမ်းပေးခဲ့ပေသည်။ ထို့ကြောင့် မှိုင်းရာပြည့်လှုပ်ရှားမှုမှာ ပါဝင်ခဲ့သည့် ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်များမှာ ထောင်တန်းအကျခံ၊ တချို့လည်း တောထဲရောက် လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးသမားအဖြစ်နှင့် ယခု အနှစ်သုံးဆယ်ကြာပြီးသောအခါ ဗမာပြည်နိုင်ငံရေး ဇာတ်ခုံပေါ်တွင် နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များအဖြစ် ပေါ်ထွက်လာပြီး ဖြစ်သည်။ ဆရာကြီး၏ မပြီးဆုံးသေးသောတာဝန်ကို သူတို့ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ပေ လိမ့်မည်။

ရှစ်လေးလုံးအရေးတော်ပုံ အတွင်းတုန်းကလည်း ဆရာကြီးကို မိလိုက်ခြင်းမရှိသည့် ကျောင်းသားငယ်လေးများက မိမိတို့၏ ခံစားရချက် များကို “အဘိုးရေ” ဟု တ၍ ကျော်ကြားလှသည့် ကမ္ဘာမကြေသစ် သီချင်းကို သီဆိုခဲ့ကြပါသည်။ နောက်တမျိုးဆက် မှိုင်းကလေးများ ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ပြည်သူများဘက်က အင်အားတရပ်အဖြစ် ဆရာကြီးကို ပုံအရိပ်ဖော်သလို ဆန့်ကျင်ဘက်အင်အားစုကလည်း ဆရာကြီး၏ အမည်နာမ စွမ်းပကားကို အကြောက်ကြီး ကြောက်ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် နဝတ၊ နအဖ ခေတ်အဆက်ဆက်တွင် ဆရာကြီး၏ နာမည်၊ ဓာတ်ပုံတို့ကို ဖော်ပြခွင့် မပေးခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဆရာကြီး၏ ဂုဏ်ရှိန်ကား ကြီးမားလှသည်။ ဆရာကြီး၏ဘဝသည် ကောင်းမြတ်လှပေစွ။

ဆရာကြီး မကွယ်လွန်မီကပင် ကျွန်တော်တို့၏ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းများမှာ သိသိသာသာ ရပ်ဆိုင်းသွားပြီဖြစ်ရာ၊ ဆရာကြီး ကွယ်လွန်သွားပြီးနောက် အထူးသဖြင့် ဆရာကြီးဂုဏ်မာန် တည်ဆောက်ပြီးနောက် လုံးဝရပ်ဆိုင်းသွားရပေတော့သည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ဝင် တော်တော် များများလည်း အဖမ်းခံသွားကြရပြီ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်၏ စမ်းချောင်းမှ ဆီဆုံလမ်းအိမ်ကလေး

ကျွန်တော် တပ်ကထွက်ပြီးနောက် ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လဆန်းမှစ၍ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ နှစ်လယ်ပိုင်းလောက်အထိ နှစ်ပေါင်း ၁၇ နှစ်နီးပါး နေထိုင်ခဲ့သည့် စမ်းချောင်းရပ်ကွက်တွင်းရှိ ဆီဆုံလမ်း အိမ်နံပါတ် ၃၆ နေအိမ်ကလေးသည် ကျွန်တော်တို့ မိသားစု စုံစုံလင်လင်နှင့် အရည်ကြာဆုံး နေခဲ့ရသည့် အိမ်ကလေးဖြစ်ကာ ကျွန်တော်တို့ မိသားစုအတွက် မမေ့နိုင်ဖွယ်ရာကလေး ဖြစ်ပေတော့သည်။

ဤရပ်ကွက်ကလေးမှာ ဗမာရပ်ကွက် သန့်သန့်လေး ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့နေသော လမ်းကလေးမှာ လမ်းတိုလေးဖြစ်ပြီး၊ အိမ်ခြေ ၅၀ ခန့် ရှိပါသည်။ အများစုမှာ တလိုင်းအိမ်လေးများ ဖြစ်ပြီး၊ နှစ်ထပ်အပြည့်အိမ် ၄-၅ အိမ်သာ ရှိပါသည်။ မြေကွက်မှာ ပေ ၂၅ x ၅၀ သာရှိပါသည်။ အိမ်တိုင်းကလည်း မြေအပြည့်ဆောက်ထားသဖြင့် အိမ်ကလေးများမှာ မှောင်ကုပ်ကုပ်လေးများသာ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ထိုရပ်ကွက်ကို ရောက်စက မိလ္လာစနစ်မှာ လေးအိမ်သာစနစ်ဖြစ်သဖြင့် ကျွန်တော့်သားသမီးများ မကြာခဏ ဖျားကြနာကြ ဖြစ်ကြပါသည်။ နောင်မှ ရေလောင်းအိမ်သာစနစ်ဖြစ်သွားမှ ခလေးများလည်း သက်သာသွားကြပါသည်။ ထို ၁၉၅၀ ခုနှစ်နှင့် ၆၀ ခုနှစ်များအကြားက လူအများ စီးပွားရေး တစုံတရာချောင်လည်သေးသည့်အတွက် သင်္ကြန်ပွဲများ၊ သီတင်းကျွတ်ပွဲများကို ကျွန်တော်တို့ရပ်ကွက်တွေမှာ အလွန်စည်ကားစွာ ကျင်းပတတ်ကြပါသည်။ အိမ်တိုင်းကလည်း အစားအသောက်များ လုပ်ဆောင်ပြီး အိမ်တိုင်းစေ့ လျှောက်ဝေတတ်ကြပါသည်။ နောက်ပိုင်း လူတွေ စီးပွားရေး ကျပ်လာသောအခါ မလုပ်နိုင်ကြတော့ပါ။

ကျွန်တော် ဤအိမ်ကလေးတွင်နေစဉ် ကျွန်တော့်အိမ် ပတ်ပတ်လည်တွင် ထောက်လှမ်းရေးကလေးများ ဝင်ရောက်လာပါတော့သည်။ တချို့အိမ်တွေကိုတော့ အခွင့်အရေးများပေး၍ ဝယ်ယူပါသည်။ ကျွန်တော့်အိမ် ဝင်သမျှထွက်သမျှ လူများကိုလည်း ချဉ်းကပ်သိမ်းသွင်းကြပါသည်။ လမ်းထိပ် တဖက်တချက်တွင်လည်း ဆိုက္ကားသမားများ ပုံစံနှင့် တနေကုန် ဆိုက္ကားများပေါ်တွင် ထိုင်စောင့်နေသူများလည်း ရှိသည်။ အိမ်ရှေ့ တနာရီကြား၊ နှစ်နာရီကြား ဖြတ်လျှောက်ပြီး စောင့်ကြည့်နေသူများလည်း ရှိသည်။ ကျွန်တော် အိမ်ကထွက်တာနှင့်တပြိုင်နက် အရိပ်လိုနောက်က ပါလာ တတ်ပါသည်။ နောက်ပိုင်းကျလေဆိုးလေ ဖြစ်လာပါသည်။ မဆလ ခေတ်တွင် စီးပွားရေးအကွက်အကွင်းဟူသမျှ မဆလ က ကိုင်ထားရာ မည်သမျှ မဆလ ကို မလွန်ဆန်နိုင် ဖြစ်လာရပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ အတော်ရင်းနှီးသည့် ရဲဘော်များ၊ မိတ်ဆွေများ၊ ဆွေမျိုးများ အတော်များများ မဆလ သတင်းပေးများ ဖြစ်သွားကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ကိုယ့်မိသားစုဝင်များမှလွဲ၍ ဘယ်သူမှ မယုံရဲတော့ပါ။

ကျွန်တော် တပ်ကထွက်ရပြီး ထိုအိမ်လေးသို့ ပြောင်းရောက်လာစက ကျွန်တော့်ဇနီးက အိမ်ဖော်လေးတယောက်တော့ရှိမှ ဖြစ်မည်ဟု ပြောလာပါသည်။ ကျွန်တော့်အနေနှင့် အိမ်လုံခြုံရေးအတွက် လူပိုထားလို့ မဖြစ်ကြောင်းနှင့် အိမ်အလုပ်တွေကို ကျွန်တော် ကူလုပ်ပါမည်ဟုဆိုကာ နှစ်သိမ့်ပြီး တားမြစ်ရပါသည်။ သူက ဤကိစ္စ တခါပဲပြောဖူးပြီး နောက်ထပ် ဘယ်တော့မှ ထပ်ပြောဆိုခြင်းလည်း မရှိတော့ဘဲ အိမ်အလုပ်ဟူသမျှ တယောက်တည်း ကျုံးလုပ်ခဲ့ပါသည်။ သူ့မိခင် ဒေါ်တင် ကျန်းမာစဉ်ကတော့ သူ့ကို အတော်အတန် ကူညီနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ရန်ကုန်တွင် ကျောင်းလာ နေကြသော ဆွေမျိုးနီးစပ်ကလေးများလည်း ပိုင်းဝန်းကူညီနိုင်သမျှ ကူညီကြပါသည်။

ကျွန်တော် တပ်ကထွက်ရသည့် ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် ကျွန်တော့်သမီးအကြီးဆုံး လှလှက ငါးတန်းမျှသာ ရှိသေးပြီး အငယ်ဆုံး သားလေး တွတ်တွတ်မှာ ထိုနှစ်ကမှ ကျောင်းစနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သားသမီး ငါးယောက်စလုံးကို သာသနာပြုကျောင်းဖြစ်သည့် ပြည်လမ်းရှိ စိန့်ဖီလိုမီနာတွင် ထားရာ ကျောင်းစရိတ်၊ ကျောင်းကားခကပင် ကျွန်တော်ရသည့် ပင်စင်လစာ၏ ထက်ဝက်ခန့် ရှိပါသည်။ ကျောင်းဖွင့်စရက်များဆိုလျှင် နှစ်စဉ်ကြေး၊

အဝတ်အစားဖိုး၊ စာအုပ်ဖိုး၊ အားကစားဖိုးစသဖြင့် နှင့်နေအောင်ပေးရရာ ကျွန်တော့်ဇနီးက ဒီလတော့ ဆင်နဲ့ဆွဲရမ်းသလိုပဲဟု ညည်းတွားတတ်ပါသည်။

ကျွန်တော် တပ်ထဲမှာ ရှိစဉ်ကတည်းက တပ်မှူးကြီးများအတွက် မြေများခွဲဝေပေးထားရာ၊ ကျွန်တော့်တွင် မြေနှစ်ကွက် ရှိနေပါသည်။ ကျွန်တော့်နာမည်နှင့် ဂရုန်ထွက်ထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ တကွက်မှာ နတ်မောက်လမ်းသွယ်မှ ဖြစ်ပြီး တကွက်မှာ ချင်းချောင်းရိပ်သာတွင်းမှာ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်က နတ်မောက်လမ်းသွယ်က မြေကွက်ကို ရောင်းချပြီး ဆီဆုံလမ်းအိမ်ဝယ်စဉ်က တင်ခဲ့သည့် ကြေးကိုဆပ်ကာ၊ ကျန်ငွေများကို ဘဏ်ထဲ သွင်းထားပြီး လစဉ်လိုအပ်သူမျှကို ဖွဲ့ထုတ်ရပါသည်။ ထိုငွေကုန်သွားသောအခါ ချင်းချောင်းခြံကို တခြမ်းဖွဲ့ ရောင်းရပါတော့သည်။

၁၉၇၀ ခုတွင် ကျွန်တော့်သမီးအကြီး ဆေးတက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရပြီး သမီးအငယ်စန်းက စီးပွားရေးတက္ကသိုလ်မှဘွဲ့ရပြီး နည်းပြဆရာမ အလုပ်ပါ ရရှိကာ ဆက်တိုက်သားသမီးများ ကျောင်းပြီးသွားသဖြင့် ကျန်မြေတခြမ်းကို ရောင်းချစရာမလိုဘဲ ဖြစ်သွားပါတော့သည်။ (နဝတ ခေတ်တွင် ထို ကျန်မြေကို နိုင်ငံပိုင်အဖြစ် သိမ်းသွားပါသည်။)

ဤကာလအတွင်း ကျွန်တော့်အတွက် အပင်ပန်းဆုံး အလုပ်မှာ သားသမီးများ စာပြပေးရသော ကိစ္စ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ဗမာပြည်၏ ပညာရေးစနစ်မှာ အလွန်ချို့တဲ့ပေရာ ကျောင်းသားများကို ကျူးရှင်ပေးနိုင်ရင်ပေး၊ မပေးနိုင်ရင် ပညာဖြစ်ဖြစ် မြောက်မြောက်တတ်ဖို့ မလွယ်ပါ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့်မှာ အပိုကျူးရှင်ခလည်း မတတ်နိုင်သဖြင့် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ သင်ပေးရပါတော့သည်။ ထိုခေတ်ကတောင် ပညာတတ်ဖြစ်ဖို့ အလွန်ပင် မလွယ်ကူရာ ယခုကာလတွင်တော့ ဆိုဖွယ်ရာ မရှိတော့ပါ။

နောက်ပိုင်းကျတော့ သူတို့ကို စာသာမက နိုင်ငံရေးစာပေများ မတ်လာအောင်လည်း နည်းပေးလမ်းပြ လုပ်ပေးရပါသည်။ တလတကြိမ်လည်း သူတို့နှင့် အစည်းအဝေးသဘောမျိုးထိုင်ကာ သူတို့၏ချို့ယွင်းချက်၊ အားနည်းချက်များကို ထောက်ပြပြီး ပြုပြင်ပေးခဲ့ရပါသည်။ တက္ကသိုလ်ရောက်ကုန် သည်နှင့် ကျွန်တော်က သားသမီးများကို မိမိတို့တနေ့တာ တွေ့ကြုံခဲ့ရသည့် အဖြစ်အပျက်များ၊ အကြောင်းအရာများကို ပြန်ပြောပြခိုင်းပါသည်။ အထူးသဖြင့် သူတို့ဘာသာသူတို့ မဖြေရှင်းနိုင်သည့် ကိစ္စများကို ဘာမဆို ပြန်တိုင်ပင်ရန် အားပေးရပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ဇနီးမောင်နှံနှစ်ယောက်စလုံး သားသမီးများ ပညာတတ်မြောက်ရေး၊ လိမ်မာရေးခြားရှိရေးအတွက် အားစိုက်လုံးပန်းကြဲ ရသောကြောင့် ကျွန်တော်တို့ မိခင်အိုကြီးများအပေါ်မှာတော့ တာဝန်လစ်ဟင်းခဲ့ကြပါသည်။ ကျွန်တော့်ယောက္ခမ ဒေါ်တင်မှာ သူ့သုံးဆယ်အိမ်ကြီးပေါ် လူငှားတင်၍ ထိုအိမ်လခလေးနှင့်ပင် နေထိုင်သွားရရှာပါသည်။ ကျွန်တော့်မိခင် ဒေါ်တင်မှာမူ ဆိုင်းစုရွာရှိ အိမ်နှင့်ခြံကိုရောင်းကာ ရန်ကုန် ရှစ်မိုင်ရှိ ဉာဏစာဂီကျောင်းတိုက်တွင် ဇရပ်ကလေးတဆောင်ဆောက်ပြီး နေထိုင်သွားရှာပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ကလေးများ ကျောင်းပိတ်ချိန်၊ အခါကြီး၊ ရက်ကြီးများတွင် သူတို့ (ဒေါ်တင်နှင့်ဒေါ်တင်တို့ နှစ်ယောက်၊ ထိုရှစ်မိုင်ဇရပ်တွင် အတူနေကြတာများသည်။) ဆီ သွားရောက်ကန်တော့သည့်အခါ မျိုးတော့ ရှိတတ်ပါသည်။ သူတို့ နေထိုင်မကောင်းလျှင်တော့ ကျွန်တော့်သမီးက သွားခေါ်လာပြီး အိမ်မှာထား ကုသပေးရပါသည်။ ကျန်အချိန်များ တွင်တော့ ကျွန်တော်တို့ သိပ်အာရုံမပြုနိုင်ပါ။

၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် တပ်မတော်ပင်စင်နှင့် ပတ်သက်၍ ဥပဒေသစ်တခု ပေါ်လာရာ၊ ကျွန်တော့် ပင်စင်လစာတိုးငွေ နောက်ပြန်ကြေး (Back pay) ကျပ်ငွေ သုံးထောင်ကျော် ရလိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော်က ထိုအကြောင်းကို ဘာမှမသိပါ။ တပ်မတော် မှတ်တမ်းရုံးက စာရေးများက သူတို့ဘာသာ သူတို့တွက်ချက် လျှောက်လွှာတင်၊ ငွေထုတ်လာပြီးမှ လာပို့ပါသည်။ ကျွန်တော်လည်း ထိုငွေနှင့်ပင် သားသုံးယောက်ကို စမ်းချောင်း မြသိန်းတန် ဓမ္မာရုံမှာ ရှင်ပြုပေးခဲ့ပါသည်။

၁၉၇၀ ခုနှစ်မှာတော့ ကျွန်တော့်ယောက္ခမ ဒေါ်တင် လူကြီးရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်သွားပြီး ၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လထဲမှာတော့ ကျွန်တော့်သား အငယ်ဆုံး တွတ်တွတ် (ထွန်းအေးကျော်ဇော) အိပ်ဆေးများ အလွန်အကျွံသောက်၍ သတ်သေသွားပါသည်။

ထိုနှစ်က တွတ်တွတ်သည် ရန်ကုန်ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံတက္ကသိုလ်၊ ဓာတုဗေဒအဓိက ဒုတိယနှစ်စာမေးပွဲဖြေအပြီး သူ့အတော် ဖြေနိုင်သဖြင့် ဂုဏ်ထူး ထွက်လိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အမှတ်ကောင်းလျှင် စက်မှုတက္ကသိုလ်သို့ ပြောင်းလိုကြောင်း ကျွန်တော့်ကို ပြောပြထားပါသည်။ အောင်စာရင်း ထွက်လာသောအခါ သူ့ဂုဏ်ထူးပါမလာပါ။ ဤတွင် သူ့စိတ်ဓာတ် အတော်ထိခိုက်သွားပြီး၊ သူ့အစ်ကို အောင်ကျော်ဇော အိပ်ရာအောက်တွင်ထားသည့် အိပ်ဆေးများကို ယူသောက်ပြီး သေကြောင်းကြံစည်သွားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစဉ်က သူ့အသက် ၂၀ ပင် မပြည့်သေးပါ။

ကျွန်တော်တို့လည်း ဘယ်လို ဖြေရမှန်းပင်မသိ ဖြစ်သွားပါတော့သည်။ ကျွန်တော့်ဇနီးလည်း ရူးမတတ် ပုံကျသွားပါတော့သည်။ အတော် ပြင်းထန်လှသည့် လောကဓံတရားကို ကျွန်တော်တို့ အလူးအလိမ့် ခံလိုက်ရပါသည်။

ကျွန်တော့်မိခင်ကြီးကတော့ ကျွန်တော်တို့တတွေ တောတွင်းရောက်နေမှ ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် သူ့အသက် ၉၃ နှစ် အရွယ်မှာ ကွယ်လွန် အနိစ္စရောက်ကြောင်း သတင်းစာထဲက နာရေးကြော်ငြာကို တွေ့ရပါသည်။ ကျွန်တော့်မိခင်ကြီးမှာ ဘာရောဂါမှ ကြီးကြီးမားမား မရှိခဲ့ဖူးပါ။ ကျွန်တော့် သမီးငယ်စန်း ပြန်ပြော၍ သိရသလောက်မှာလည်း ချောင်းနည်းနည်းဆိုးပြီး အစားအသောက် ပျက်သွားရာမှ တညအိပ်ရာထဲတွင်ပင် အိပ်ပျော်ရင်း ကွယ်လွန်သွားသည်ဟု ဆိုပါသည်။ မီးဖာကုန်ဆီခန်း ဖြစ်သွားပုံရပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကတော် ဒေါ်ခင်ကြည်

ကျွန်တော်တို့သည် အစောပိုင်းက အစ်မကြီး ဒေါ်ခင်ကြည်နှင့် သိပ်ရင်းနှီးခြင်း မရှိပါ။ ကျွန်တော် တပ်ထဲနေစဉ် ကျွန်တော့်ဇနီးကလည်း မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း၊ တပ်မတော် အမျိုးသမီးများအသင်း စတာများမှာ ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ရရင်း အစ်မကြီးနှင့် လုပ်ငန်းအရ၊ တွေ့ဆုံခင်မတော့ ရဲ့ခဲ့ပါသည်။ ထိုစဉ်ကတည်းက ကျွန်တော့်ဇနီးက ပြောဖူးသည်မှာ အစ်မကြီးအား လူအတော်များများက ပိုင်းကြည့်ည့်၊ လေးစားခြင်းကြောင့် ဖဆပလ ဝန်ကြီးကတော်များက အတော်မရှုမိဖြစ်ကြောင်း သိရပါသည်။ နောက်ပိုင်း သံအမတ်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ပြီး အငြိမ်းစားယူပြန်လာသည့်အခါကျမှ ကျွန်တော်တို့နှင့် ပိုမိုရင်းနှီးကျွမ်းဝင်သွားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အစ်မကြီးက တက္ကသိုလ် ရိပ်သာလမ်းတွင် မိန်းကလေးအဖော် နှစ်ဦးသုံးဦးနှင့် နေထိုင်ကာ၊ ပန်းစိုက်အလွန်ဝါသနာပါသဖြင့် ခြံထဲတွင် ပန်းအမျိုးမျိုး စိုက်ကာ၊ ပန်းများကိုလည်း အလှတကြည့်ကြည့်နှင့် နေတတ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ မိသားစုတွေကိုလည်း မလာတာကြာလျှင် ဖုန်းဆက် ခေါ်တတ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဇူလိုင် ၁၉ ရက်အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် သူ့အရင်းနှီးဆုံး မိသားစုမိတ်ဆွေများကို တရက်စီခွဲ၍ မိသားစုလိုက်ဖိတ် ထမင်းကျွေးတတ်ပါသည်။ တခါတရံ ဩဂုတ်လအထိ မပြတ်ဆက်တိုက် ထမင်းကျွေးရသည့်အခါများ ရှိတတ်ပါသည်။

အစ်မကြီးအိမ်တွင် နိုင်ငံရေးသမားဟောင်းကြီးများ၊ သံတမန်ဟောင်းများ၊ တပ်မတော်မှ ပင်စင်ယူသွားသူများ၊ တောပြန်များ၊ လူစုံဝင်ထွက် သွားလာရာ၊ သတင်းစုံ ရတတ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် မဆလ ခေတ် အစိုးရ၏ မတော်မတည့် ပြုမူချက်များအားလုံးကို သူ့ရှေ့တွင် လူများကလာ၍ ရင်ဖွင့်ပြောဆိုတတ်ရာ ကျွန်တော်တို့ သူ့အိမ်သွားလည်လျှင် သတင်းစုံကြားရတတ်ပါသည်။ သူ့အိမ်သည်ဘေးမဲ့တောကဲ့သို့ ဖြစ်နေပြီး အစိုးရ ဆန့်ကျင်သည့်လေသံများ၊ ပြောဆိုမှုများ၊ သူ့အိမ်တွင် လွတ်လွတ်လပ်လပ် ပြောဆိုနိုင်သကဲ့သို့ ဖြစ်နေပါသည်။

မဆလ အစိုးရကလည်း ဒါကို သိပုံရပါသည်။ တစ်ခါတော့ ဒေါ်ခင်ကြည်အိမ် သူ့ခိုးခံရသည်ဟု သတင်းထွက်လာရာ၊ ကျွန်တော်နှင့်ကျွန်တော် ဇနီးတို့ ကမန်းကတန်း သွားရောက်သတင်းမေးရပါသည်။ သူ့အိမ်တွင် အပြင်လူဆို၍ ဥယျာဉ်စောင့် (မာလီ) တဦးသာ ရှိသည်။ သူ့ခိုးက အိမ်အပေါ်ထပ် ကို ဝရန်တာမှ ခို၍တက်ပြီး အိမ်ခန်းဘီရိုလေးထဲတွင် ထည့်ထားသည့် အမှတ်တရပစ္စည်းလေးများကိုသာ ယူသွားပါသည်။ ထိုပစ္စည်းလေးများမှာ အစ်မကြီးသံအမတ်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်စဉ်ကရော၊ နောက်ပိုင်းကာလများတွင်ရော၊ နိုင်ငံခြားသံတမန်များက အမှတ်တရပေးသည့် လက်ဆောင်ပစ္စည်းများသာ ဖြစ်ပါသည်။ အဖိုးတန်ပစ္စည်း မပါပါ။

ကျွန်တော့်အမြင်ကတော့ ဤကိစ္စကို စစ်တပ်ထောက်လှမ်းရေးကပဲ လုပ်ဟန်ရှိသည်။ ဒေါ်ခင်ကြည်အား အစိုးရဆန့်ကျင်ရေးများ မပြုလုပ်ရန်၊ မပြောဆိုရန်၊ ဟန့်တားခြင်း၊ ခြိမ်းခြောက်ခြင်း ဖြစ်ဟန်ရှိပါသည်။ ဥယျာဉ်စောင့်က လက်ထောက်ချုပ် ရပါသည်။ ဒေါ်ခင်ကြည်ကိုယ်တိုင် ကလည်း ဤကဲ့သို့ပင် ထင်ခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ဒေါ်ခင်ကြည်နှင့် နောက်ပိုင်း ရင်းရင်းနှီးနှီးဆက်ဆံလာရင်း သူမ၏ မျိုးချစ်စိတ်ရှိမှု၊ တည်တည်ကြည်ကြည်နှင့် ဣန္ဒြေသိက္ခာ ရှိစွာနေရင်း သူမအား လာရောက်ကြည့်ရှုကြသည့် ဗိုလ်ချုပ်၏ တပည့်သားမြေးအားလုံးအပေါ် စိတ်ကောင်း၊ စေတနာကောင်း ပြည့်ဝစွာနှင့် ပေးတန်ပေး၊ ကျွေးတန်ကျွေး၊ အကြံပေးစရာပေးနှင့် နာယကဂုဏ် ပြည့်ဝစွာ နေထိုင်နေမှု၊ လာရောက်သမျှ လူအားလုံးကလည်း သူမအား လေးစားကြည်ညိုမှု စတာများကို မြင်တွေ့လာရပါသည်။ ဤကဲ့သို့ မြင်တွေ့ရသည့် အခါများတွင် ဪ... ဗိုလ်ချုပ်များ၊ ဒါတွေကို မြင်တွေ့ရရင် ဘယ်လောက်များ ဝမ်းသာရှာလေမလဲ ဟု ဗိုလ်ချုပ်အား တမ်းတမိပါတော့သည်။

၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် နိဗ္ဗာန်ရကြောင်း ရေဒီယိုသတင်း ကြေညာစဉ်မှာလည်း ကျွန်တော်သည် ဪ... အစ်မကြီးများရှိရင် ဘယ်လောက်များ ဝမ်းသာရှာလေမလဲဟု အစ်မကြီး ဒေါ်ခင်ကြည်အား တမ်းတမိပြန်ပါသည်။

ထိုတကတည်းကလည်းကောင်း၊ နောက်တစ်အိမ် ဝင်ရောက်လည်ပတ်ရပါသေးသည်။ ထိုဝင်းထဲတွင် တထပ်အိမ် ကလေးဆောက်၍ မှီခိုနေနေသော ဒေါ်ခင်ကြည်၏အစ်မ ဒေါ်ခင်ကြီး (သခင်သန်းထွန်း၏ဇနီး) ၏ အိမ်ဖြစ်ပါသည်။ ဒေါ်ခင်ကြီးမှာ သိပ်ကျန်းမာရေး မကောင်းလှဘဲ သားသမီးလေးများနှင့် ထိုအိမ်ဝင်းအတွင်းမှာပင် နေခဲ့ပါသည်။ ဒေါ်ခင်ကြည်၏ ကျန်ညီမများလည်း ထိုဝင်းထဲတွင်ပင် သီးခြားအိမ် ကလေးများဆောက်၍ နေကြပါသည်။

ကျွန်တော် တောထဲရောက်ပြီးနောက် ကျွန်တော့်ဇနီးလည်း ပုံမှန်မပျက် သွားရောက်လည်ပတ်ကြောင်း ကျွန်တော့်ဇနီးက ပြန်ပြောပြ ဖူးပါသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် တောတွင်းမှဖမ်းမိ ထောင်ကျပြီး လွတ်လာကြသည့် တောပြန်မိသားစုများနှင့်လည်း ရင်းရင်းနှီးနှီးခင်ခင်မင်မင် နေခဲ့ကြရပါသည်။ ထိုသူများထဲတွင် ကျွန်တော်တို့မိသားစုနှင့် ဆွေမျိုးသားချင်းကဲ့သို့ တောက်လျှောက်ခင်ခင်ရင်းနှီးခဲ့သည့် မိသားစုတခု ရှိပါသည်။ ထိုသူများမှာ ဗိုလ်မှူးချစ်ကောင်း၏ဇနီး ဒေါ်ခင်မျိုးညွန့်နှင့် သားသမီးသုံးဦးတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

ကျွန်တော်နှင့် ဗိုလ်မှူးချစ်ကောင်းမှာ ဘီဒီအေကတည်းက သိရှိခဲ့ကြသော်လည်း သိပ်ရင်းနှီးခြင်း မရှိပါ။ သူ့ထောင်က လွတ်လာစဉ်က ကျွန်တော်တို့ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး၊ တရုတ်ဖြူဆန့်ကျင်ရေး အမျိုးသားကော်မတီဖွဲ့သည့်ကာလနှင့်တိုးသဖြင့် လာရောက်ပါဝင်ခဲ့ဖူးသော်လည်း မကြာမီမှာပင် တောပြန်ခိုသွားပြီး တောတွင်းတိုက်ပွဲတနေရာတွင် ကျဆုံးသွားခဲ့ရပါသည်။

သူ့ဇနီးသည် ဒေါ်ခင်မျိုးညွန့်မှာ သားသမီးသုံးယောက်နှင့်အတူ အတော်ဆင်းရဲပင်ပန်းစွာ လုပ်ကိုင်စားသောက်ရပါသည်။ ကျွန်တော် သာမက ကျွန်တော်တို့ တစ်သားစုလုံးက သူတို့အပေါ် အလွန်ကြင်နာစွာ စောင့်ရှောက်ခဲ့ကြပါသည်။

ကျွန်တော့် သားနှစ်ယောက်ဖွင့်သည့် မြေနီကုန်းက စာအုပ်ဆိုင်တွင် သူတို့၏သားလေးကိုခေါ်၍ အလုပ်ပေးထားပြီး ကျွန်တော့်သမီးကြီး အလုပ်လုပ်သည့် အရှေ့ပိုင်းဆေးရုံမှ ဆရာဝန်များအတွက်ပေးသည့် အိမ်ခန်းတွင်မူ ဒေါ်ခင်မျိုးညွန့်နှင့် သမီးနှစ်ယောက်ကို ခေါ်ထားပါသည်။ ကျွန်တော် တောခိုလာစဉ် ကျွန်တော့်ဇနီးတယောက်တည်း ထားခဲ့ရစဉ်က သူမကျန်းမာဖြစ်နေတုန်း ဒေါ်ခင်မျိုးညွန့်က သမီးကြီးခင်မအေးနှင့်အတူ ကျွန်တော့် ဇနီးအား လာရောက်စောင့်ရှောက်နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း ကျွန်တော့်ဇနီးက ကျွန်တော့်ကို ပြန်ပြောပြပါသည်။

ဒေါ်ခင်မျိုးညွန့်မှာ အလွန်စိတ်ဓာတ်ခိုင်မာ ကောင်းမွန်သူဖြစ်ပြီး၊ နိုင်ငံရေးရပ်တည်ချက်လည်း ပြတ်သားပါသည်။ သူတို့မိသားစု ချို့တဲ့မှန်း သိသဖြင့် ထိုစဉ်က လုပ်သားပြည်သူတောင်းစာ အယ်ဒီတာချုပ်ကိုလှမြိုင်က သူ့ကိုသတင်းစာကိုယ်စားလှယ် ပေးပါသည်။ သူက လက်မခံပါ။ ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီကို အပုတ်ခတ်ဆုံးရေးသားနေသည့် သတင်းစာက ကျွေးသည့်ထမင်း မစားချင်ပါဟု ဆိုခဲ့ပါသည်။ သူ့လုပ်အားနှင့်ပင် ပင်ပင်ပန်းပန်း လုပ်ကိုင်စားသောက်ရပါသည်။

လေထီးဗိုလ်အုန်းမောင်

လေထီးဗိုလ်အုန်းမောင်မှာ ထောင်သက်ရှည်ရုံမက ကျွန်းလည်းနှစ်ကျွန်းသုံးကျွန်းပြန်ဖြစ်ကာ နောက်ဆုံးမှ ထောင်ကလွတ်လာသူ ဖြစ်ပါသည်။ သူ့ထောင်က လွတ်လာတော့ ကျွန်တော်တို့တတွေ ဘာနိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုမှ လုပ်၍မရတော့ပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ ကျွန်တော့်အိမ်တွင် ဆုံတတ်ကြပြီး ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်များသာ ပြောဖြစ်ကြပါသည်။

သူ့ဇနီးလည်း အတော်တော်သည့် အမျိုးသမီး ဖြစ်သည်။ ကိုအုန်းမောင်မှာ ထောင်ကလွတ်လာပြီးလည်း ဘာမှမလုပ်ဘဲ ဇနီးက ဈေးရောင်း ကျွေးတာပဲ ရှိသည်။ သူတို့တွင် သမီးလေးတယောက်လည်း ရှိပါသည်။

ကိုအုန်းမောင်မှာ အလွန်သဘောသကာယ ကောင်းပြီး၊ စိတ်နှလုံးနှိမ့်ချသူဖြစ်ကာ စကားလည်း များများမပြောတတ်ပါ။ ကျွန်တော်သည် ၁၉၇၃ - ၇၄ ခုနှစ်လောက်က သူ့အား ကျွန်တော့်အတွက် ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် ဆက်ပေးရန် ပြောဆိုရာ သူကကြီး စားပေးမည်ဆိုပြီး အထက်ဗမာပြည်

တက်သွားပါတော့သည်။ တလကျော်ကျော် အကြာတွင်မှ ပြန်ရောက်လာပြီး ဘယ်လိုမှ အဆက်မရဟု ဆိုလာသဖြင့် ကျွန်တော်လက်လျှော့ လိုက်ရပါသည်။

ကျွန်တော် ပါတီထဲရောက်မှ သိရသည်မှာ ထိုကာလက ပဲခူးရိုးမ ပြတ်သွားပြီဖြစ်သဖြင့် ပါတီ၏ မြေအောက်လုပ်ငန်းကို အရှေ့မြောက် ဒေသက စုစည်းလိုက်ပြီး အသစ်ပြန်ဖွဲ့စည်းပြုပြင်နေရာ လူဟောင်းများကို ဘယ်သူ့ကိုမှ မဆက်သွယ်တော့ဘဲ လူသစ်များနှင့်သာ စတင်လှုပ်ရှား နေသဖြင့် ကိုအုန်းမောင်အနေနှင့် ဘယ်လိုမှ အဆက်ရှာမရဖြစ်ဟန် ရှိပါသည်။

ကျွန်တော် သူ့အကြောင်းရေးနေစဉ်မှာပင် သူရေးခဲ့သည့် “အနစ် ၅၀ ကြာပြီးသောအခါ” ဆောင်းပါးများကို စုစည်း၍ စာအုပ်ထုတ်မည့် သူများက ကျွန်တော့်အား အမှာစာရေးခိုင်းရာ ကျွန်တော်ရေးပေးရသဖြင့် ဤနေရာတွင် ကိုအုန်းမောင်ကို ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် ထိုအမှာစာကို ထည့်သွင်း ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

ဗိုလ်မှူးချုပ်ဟောင်းကျော်ဇော်၏ အမှာစာ

ကျွန်တော်တို့ ဗမာပြည်လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှုတိုက်ပွဲစဉ်အတွင်း နိုင်ငံခြားသို့ထွက်၍ အကူအညီရှာဖွေသည့် လူငယ်အုပ်စု နှစ်စု ရှိခဲ့ပါ သည်။ တစုကတော့ အရှေ့ဘက် ထွက်ပြီး၊ တစုကတော့ အနောက်ဘက် ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ အမိဗမာပြည်ကြီး လွတ်လပ်ရေးရရန်ဆိုသော တခုတည်းသော ရည်မှန်းချက်အောက်တွင် လှုပ်ရှားခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အရှေ့ဘက် ထွက်ကြသူများသည် ဂျပန်သို့ ရောက်ရှိပြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးဆောင်သော ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များ ဖြစ်လာကာ၊ အနောက်ဘက် ထွက်ကြသူများကတော့ အိန္ဒိယသို့ရောက်ပြီး ဦးသိန်းဖေဖြင့် ဦးစီးသည့် လေထီးဆင်းရဲဘော်များ ဖြစ်လာကြပါတော့သည်။

ဤနည်းဖြင့် ကျွန်တော်သည် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ဗိုလ်ကျော်ဇော်ဖြစ်လာပြီး၊ သူကတော့ လေထီး ဗိုလ်အုန်းမောင် ဖြစ်လာပါ တော့သည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ခေတ်ပြိုင်နိုင်ငံရေးသမား၊ တော်လှန်ရေးသမားများဖြစ်ခဲ့ကြပြီး ၂၀ ရာစု နောက်ဆုံးပိုင်းကာလများ၏ မျိုးဆက်ရဲဘော် ရဲဘက်၊ တိုက်ဖော်တိုက်ဖက်များအဖြစ် တာဝန်အသီးသီး ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြပြီး ထိုမျိုးဆက်များ၏ သမိုင်းပေးတာဝန်ဖြစ်သော ကိုလိုနီဗမာနိုင်ငံကို လွတ်လပ်သည့် ဗမာနိုင်ငံအဖြစ် ပြောင်းလဲပေးနိုင်ခဲ့ကြပေသည်။ ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော့် ဘဝအတွက် ဤသမိုင်းပေး တာဝန်ကြီးကို ထမ်းဆောင်ခွင့် ရခဲ့ခြင်းအပေါ် အကျေနပ်ဆုံးဖြစ်ရသလို၊ ရဲဘော်ကြီး ဗိုလ်အုန်းမောင်အတွက်လည်း အလားတူ ကျေနပ်စရာနှစ်သိမ့်စရာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်ဟု ထင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် သူက “ကျွန်တော် ဖြတ်သန်းခဲ့ရတဲ့ဘဝအတွက် ကျွန်တော်ဂုဏ်ယူပါတယ်” ဟူသော စကားကို ပြောခဲ့ခြင်း ဖြစ်ဟန်တူပါသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် အမိနိုင်ငံကြီးကို နိုင်ငံရေးအရ လွတ်လပ်သည့်နိုင်ငံအဖြစ် ပြောင်းလဲနိုင်ခဲ့သော်လည်း ခေတ်မီတိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးသော ခေတ်သစ်ဗမာပြည် ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများကိုတော့ အောင်မြင်အောင် မလုပ်နိုင်ခဲ့ပါ။

ကျွန်တော်တို့ မျိုးဆက်ဟောင်းများ၏ ဤမပြီးဆုံးသေးသော သမိုင်းတာဝန်များကို ၂၁ ရာစုသစ်မှ မျိုးဆက်သစ်လူငယ်များက ပြီးစီးအောင် ဆက်လက်ထမ်းဆောင် လုပ်ကိုင်ပေးလိမ့်မည်။

လူသားများသည် မိမိရှေ့မျိုးဆက်ဟောင်း၏ ပခုံးထက်မှနေ၍ လူသားတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရသဖြင့် ထိုရှေ့မျိုးဆက်ဟောင်းများထက် သာအောင် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရမည်။ ထို့ပြင် နောင်လာနောက်သား မျိုးဆက်သစ်များ မိမိတို့ထက်သာအောင်လည်း အတတ်နိုင်ဆုံး ကူညီ ထောက်ပံ့ပေးခဲ့ရပေမည်။ သို့မှသာ လူသားတယောက်၏ တာဝန်ကျေပွန်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပေမည်။

ရဲဘော်ကြီး ဗိုလ်အုန်းမောင်၏ “အနစ် ၅၀ ကြာပြီးသောအခါ” သည်၊ နောင်မျိုးဆက်သစ် လူငယ်များအား စိတ်ဓာတ်ခွန်အား ဖြည့်တင်းပေးရာ သင်ခန်းစာများယူစရာ သမိုင်းအတွေ့အကြုံ၊ အဖြစ်အပျက်များကို သူပါဝင်ခဲ့သည့် အခန်းက ပြည့်စုံစွာ ရေးသားဖော်ပြထားသဖြင့် သူမကွယ်လွန်မီပြောခဲ့သည်ဆိုသည့် “ခင်ဗျားတို့နှင့်အတူ ကျွန်တော်ရှိနေဦးမှာပါ” ဆိုသည့်စကား၏ အဓိပ္ပာယ်ကို အပြည့်အဝဆုံး အလေးနက်ဆုံး ဖော်ထုတ်ပြသနေပေသည်ဟု ကျွန်တော်ထင်မြင်နေမိပါသည်။ ထိုစကားစုသည် သူ၏စိတ်ဓာတ် ကြံ့ခိုင်မှု၊ ဇွဲနပ်ကြီးမှု၊ ဗမာပြည်ကြီး ခေတ်မီ တိုးတက်သောနိုင်ငံ မဖြစ်နိုင်သေးခြင်းအပေါ် တာဝန်မကျေလေခြင်းဟု အားမလိုအားမရဖြစ်နေမှုတို့ကို ဖော်ပြနေပြီး၊ နောင်မျိုးဆက်သစ်အတွက်တော့ အလွန်ထိရောက်သည့် အားပေးပိုင်းရုံ ထောက်ခံသွားသည့် စကားစုလည်း ဖြစ်ပေတော့သည်။

ရဲဘော်ကြီးဗိုလ်အုန်းမောင်ကား တမျိုးသားလုံးအတွက် သူ့တာဝန်သူ့အခန်းကို ဘဝတလျှောက်လုံး ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်သွားသည့် ဗမာပြည်ကြီး၏ ဂုဏ်ယူဖွယ် သားကောင်းတယောက် ဖြစ်ပါသည်။

ရဲဘော်ကြီး ဗိုလ်အုန်းမောင်၏ “ကိုယ်ကျိုးမဖက်၊ ရိုးရိုးကုပ်ကုပ် နေထိုင်၊ သတ္တိရှိရှိ လုပ်ကိုင်သည့် စိတ်ဓာတ်” ထာဝစဉ် အခွန်ရှည်ပါစေ။ သွားနှင့်ပြီဖြစ်ကြသော ရဲဘော်ကြီးတို့အားလုံးကို သတိရ လွှမ်းဆွတ်လျက်-

ကျော်ဇော်
(ဗိုလ်ကျော်ဇော်)
၁၆-၃-၀၇

ကျွန်တော် ထိုအိမ်လေးမှာနေစဉ် ကျွန်တော့်ဆီ ပုံမှန်လာရောက်လည်ပတ်သူတဦးကတော့ ကျွန်တော်တို့ ဂျပန်အတူတူသွားခဲ့ဖူးသည့် ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ဗိုလ်စောနောင် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ဂျပန်မှာ စစ်ပညာသင်စဉ်ကတည်းက ရင်းနှီးခဲ့ပါသည်။ သူသည် သခင်ထွန်းအုပ်တို့ အဖွဲ့မှ ဖြစ်သော်လည်း ကျွန်တော်တို့တတွေနှင့် အတော်ကောင်းမွန်စွာ ရင်းနှီးစွာ ဆက်ဆံခဲ့သူဖြစ်ပါသည်။

သူ့ကို ဗိုလ်နေဝင်းက အထူးအရာရှိတနေရာ ပေးထားသော်လည်း အရက်စွဲနေသူတဦးဖြစ်သဖြင့် ဘယ်တော့မှလောက်ငံခြင်း မရှိဘဲ၊ အမြဲ ကျပ်တည်းနေတတ်ပါသည်။ ကျွန်တော့်ဆီလည်း မကြာခဏလာလာပြီး ငွေတောင်းတတ်ပါသည်။ တနေ့ သူလာလည်သောအခါ မြေလှမ်းတောင်မမှန်ဘဲ မူးရူးနေပါသည်။ ကျွန်တော်က ခင်ဗျား ကျွန်တော့်ဆီမူးလာရင်တော့ တံခါးဖွင့်ပေးဘူး ပြန်ပေးတော့ဟု နှင်ထုတ်လိုက်ပါသည်။ သူက ကျွန်တော့်အိမ်ရှေ့ ၂၆

လောကားထစ်တွင် ထိုင်ချပြီး “ဗိုလ်ကျော်ဇော ကျုပ်ကို နှင်ထုတ်တယ်ဟုတ်လား၊ ခင်ဗျား ကျွန်တော့်ကို နှင်ထုတ်တယ်နော်”ဟု ထပ်ချည်းတလဲလဲ ပြောကာပိုယိုပါတော့သည်။ ကျွန်တော်လည်း မတတ်နိုင်တော့ဘဲ တံခါးဖွင့်ပြီး အိမ်ပေါ်ခေါ်တင်ရပါတော့သည်။ ပြီးတော့ ထုံးစံအတိုင်း တောင်းတဲ့ငွေ ပေးလိုက်ရပါသည်။

သူ့ဇနီးသည်မှာ အတော် တော်ရှာသူဖြစ်ပါသည်။ သားသမီးများကို ဈေးရောင်းကျွေးပြီး ကျောင်းထားပါသည်။ သားများ အရွယ်ရောက် လာသောအခါ ရှင်ပြုအလှူပွဲပြုလုပ်ရာ ကျွန်တော်တို့ကိုလည်း ဖိတ်သဖြင့် သွားရောက်ရပါသည်။ အလှူပွဲကို ကမာရွတ်မှ ဘုန်းကြီးကျောင်း တကျောင်းတွင် ပြုလုပ်ရာ ညနေပိုင်း မောင်ရင်လောင်းများကို ဆံချပြီးသောအခါ ရေစက်ချဖို့ သူ့ဇနီးကို ခေါ်သောအခါ သူ့ဇနီးက သူနှင့်ရေစက်အတူ မချလိုဟု ဆိုလာသည်။ ကျွန်မ ဒီဘဝတော့ ရှိစေတော့ သဘောထားပါတယ်။ သူနှင့်အတူ ရေစက်ချရင် နောင်ဘဝ သူနှင့်ကျွန်မ ထပ်ဆုံမှာစိုးလိုပါ။ သူနှင့် ထပ်မဆုံတော့ပါလို့ ပြောပါသည်။ ထိုအခါ ဗိုလ်စောနောင်သည် မျက်ရည်စက်လက်နှင့် တဦးတည်း ရေစက်ချရပါတော့သည်။ ကျွန်တော် သူ့အကြောင်း ပြန်စဉ်းစားမိပြီး သူ့ကို တကြိမ်တခါက နှင်ထုတ်မိမှုအပေါ် စိတ်မကောင်း ဖြစ်နေမိပါတော့သည်။

x x x x

တခါမှာလည်း ကျွန်တော့်ဆီကို ထူးခြားသည့် ဧည့်သည်တယောက် သုံးဘီးကားနှင့် ပေါက်ချလာပါသည်။ ထိုအချိန်က ဗိုလ်နောင်းက မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဖွဲ့စည်းမည့်အကြောင်း ကြေညာထားချိန် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုညသည်မှာ ဗိုလ်နောင်း၏ ဇနီးကြီး (ကွာရှင်းထားသူ) ဒေါ်တင်တင် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော် မေမြို့မှာ တိုင်းမှူးတာဝန် ထမ်းနေစဉ်က ဒေါ်တင်တင် အတော်ချိုချိုနှင့် နေကြောင်း ကြားရသဖြင့် ထိုစဉ်က ဖဆပလ ပညာရေးဝန်ကြီး ဦးသန်းအောင်ဆီ သို့ သူ့ကို ကျွန်တော်စာရေးပေးပြီး စရိတ်ပါပေးကာ လွှတ်ခဲ့ပါသည်။ ဦးသန်းအောင်စီစဉ်ပေးသဖြင့် မေမြို့တွင်ပင် ဒေါ်တင်တင် ဆရာမအလုပ် ရရှိခဲ့ပါသည်။ ဒေါ်တင်တင်မှာ သားနှစ်ယောက်ကိုလည်း ကျောင်းထားရပါသေးသည်။ နောင်တော့ ဗိုလ်နောင်းက ကလေးများ ကျောင်းစရိတ် ထောက်ပံ့ဟန် ရှိပါသည်။

ထိုနေ့က ဒေါ်တင်တင်က ကျွန်တော့်ကို ဝမ်းသာအားရနှင့် ပြောသည်မှာ ကိုကိုတို့က (ဗိုလ်နောင်းကို သူ့အခေါ်) အခု ဆိုရှယ်လစ်လို့ ပြောနေပြီ။ အဲတော့ ဗိုလ်ကျော်ဇောကို ပစ်ထားမှာမဟုတ်ဘူး။ ကျွန်မ ဝမ်းသာလို့ လာပြောတာဟု ဆိုပါသည်။ ကျွန်တော်လည်း သူ့ကို ဧည့်ခံပြီး အလာပသလွှာပပြောကာ ခဏတဖြုတ်နေပြီး သူပြန်သွားပါသည်။ သူပြန်သွားမှ ကျွန်တော်တို့ ရေအိုးစင်က ငွေဖလားလေးထဲတွင် ငွေတရာကျပ်နှင့် သူမေမြို့မှာနေစဉ်က ကျွန်တော်ထုတ်ပေးလိုက်သော ခရီးစရိတ်ကြေးကို လာဆပ်ကြောင်း စာလေးတစောင် ရေးထည့်ထားတာ တွေ့ရပါသည်။ သူက ပြန်ကာနီး အပြင်ထွက်ချင်သည်ဆို၍ ကျွန်တော့်သမီးတယောက်က အိမ်သာပို့ပေးပြီး သူ့ကိုထားခဲ့သည့် ခဏတွင် သူက ငွေကိုထားခြင်းဖြစ်ဟန် ရှိပါသည်။

ထိုစဉ်က လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင်များလည်း ပေးနေသဖြင့် ကျွန်တော့်ဆီ ထောက်ခံစာ လာတောင်းသူများလည်း များလှပါသည်။ ဂျပန် ခေတ်က လစာထုတ်စာရင်း အတိအကျရှိသည့်တိုင်းမှာ တိုင်း ၄ တတိုင်းပဲ ရှိသဖြင့် ကျွန်တော်၏ ထောက်ခံချက်မှာ အတော်ပင် အရေးပါနေပါသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း အသေအချာစစ်ဆေးပြီး ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ယုံကြည်မှ ထောက်ခံချက်ပေးသောကြောင့် ကျွန်တော့်ထောက်ခံချက်ပါသူ အတော်များများမှာ မော်ကွန်းဝင်ကြတာ များပါသည်။

ကျွန်တော့်ကိုလည်း လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် လာယူရန် ဖိတ်စာတခါရဖူးပါသည်။ ကျွန်တော် တက်မယူခဲ့ပါ။

တခါ၌လည်း ဗိုလ်နောင်းက ကျွန်တော်တို့ ဂျပန်ပြည် စစ်ပညာသင်စဉ်က ဆရာတာကာဟာဂျီကို ဖိတ်ခေါ်ပြီး ဂျပန်ပြန်အားလုံးနှင့် စုဝေး တွေ့ဆုံပွဲတစ်ခုလုပ်ရန် စီစဉ်ပါသည်။ ကျွန်တော့်ကို လာဖိတ်သူမှာ ထိုစဉ်က ထောက်လှမ်းရေးတာဝန်ခံ ဗိုလ်ချစ်ခင် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်က ဖိတ်စာကို လက်ခံထားလိုက်ပြီး ထမင်းစားပွဲသို့ သွားမတက်ခဲ့ပါ။ ကျွန်တော် မတက်ရောက်သဖြင့် တာကာဟာဂျီက (ထိုအချိန်က စီးပွားရေးသမား ဖြစ်နေပါပြီ) ကျွန်တော့်အတွက် လက်ဆောင်အချို့ ပေးထားခဲ့သဖြင့် ထိုလက်ဆောင်များကို လာပေးရင်း ဗိုလ်ချစ်ခင်က ပြောပြသည်မှာ ထိုနေ့က ဧည့်သည်များ စုံလင်သောအခါ သူ ဗိုလ်နောင်းကို အိမ်ပေါ်တက်ခေါ်ကြောင်း၊ ဗိုလ်နောင်းက ဗိုလ်ကျော်ဇောရော လာသလားဟု သူ့ကိုမေးကြောင်း၊ သူက မလာကြောင်းပြောတော့ ဗိုလ်နောင်းက စိတ်ဆိုးပြီး သူက ဘယ်သူ့အားကိုးနဲ့ ဒီလောက်မိုက်နေရတာတုန်းဟုဆိုကြောင်း ပြောပြပါသည်။ တဆက်တည်း ဗိုလ်ချစ်ခင်က ဆက်ပြောသည်မှာ ဗိုလ်ချုပ်အပေါ် (ကျွန်တော့်ကို ဆိုလို) ဗိုလ်ချုပ်ကြီးက (ဗိုလ်နောင်းကို ဆိုလို) သံယောဇဉ် မပြတ်ရပါဘူး။ နောင် သူ ဖိတ်ရင် ဗိုလ်ချုပ်လာဖြစ်အောင်လာပါဟုလည်း ပြောသွားခဲ့ဖူးပါသည်။

ဗိုလ်နောင်းကလည်း ဘယ်သူ့ကိုမဆို နှစ်ဘက်မျက်နှာ လုပ်တတ်သူ ဖြစ်ပါသည်။ (ဦးနု၏ တာတေစနေသားတွင် ၁၉၆၂ ခုနှစ် စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းစဉ် သူ့အဖမ်းခံနေရစဉ်မှာတောင် ဦးနုက ဗိုလ်နောင်း ပါဟန်မရှိဟုထင်ကြောင်း ရေးသားထားတာကို ကြည့်ပါ။ ဦးနုကို သူ ဘယ်လောက် အယုံသွင်းထားလဲ မသိပါ။)

ကျွန်တော် ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ စစ်တပ်က ထွက်ခါနီး၊ စစ်ရုံးချုပ်၌ ကျွန်တော် ဗိုလ်နောင်းကို သွားနှုတ်ဆက်စဉ် ဗိုလ်နောင်းက အေးဗျာ အပြင်ရောက်ပြီးရင် ကျွန်တော့်ဆီ အေးအေးဆေးဆေးလာတွေ့လှည့်ပါဦးဟု မှာလွှတ်ပါသည်။ ထို့ပြင် အတွင်းဝန်ရုံး၌ အလုပ်လုပ်နေသော ကျွန်တော့် ဦးလေးကိုလည်း ကြားပွဲစားတဦးက ချဉ်းကပ်ပြီး ဗိုလ်ကျော်ဇောနာမည်နှင့် ပဲခူးရိုးမက သစ်ကန်ထရိုက်လျှောက်ပါ။ ရရပါစေမယ်ဟု လာပြောဖူးပါသည်။ ထို့ပြင် ကျွန်တော်တို့ တပ်မှူးကြီးများအတွက် ပေးထားသည့် မြေကွက်များတွင် အိမ်ဆောက်မည်ဆိုက လိုအပ်သည့် အိမ်ဆောက်ပစ္စည်းများ အစိုးရ ရေးနှုန်းနှင့် ထုတ်ပေးမည်ဟု ကျွန်တော်နှင့် အလွန်ရင်းနှီးသည့် ဗိုလ်မှူးကြီးမြဝင်းက ကျွန်တော့်ဇနီးကို လာပြောပါသည်။ ထိုစရိတ်ကိုလည်း မိမိက စိုက်စရာမလို၊ ငှားရမ်းမည့် သံရိုးများကို သုံးနှစ်စာလေးနှစ်စာ ငှားရမ်းစရိတ်၊ စာချုပ်ချုပ်ကြိယာပြီး ဆောက်ရုံသာ ဖြစ်သည်။ ထိုကြေး သုံးလေးနှစ်နှင့် ကျေသွားပါက မိမိအိမ်ပိုင်တလုံးရပြီး အိမ်ငှားစရိတ် ဆက်စားရန်သာ ဖြစ်ပါတော့သည်။ ဤနည်းဖြင့် တပ်မှူးကြီးများ အိမ်တလုံးကနေ နှစ်လုံး၊ သုံးလုံး ဆောက်နိုင်ကြသည်။ တပ်မှူးကြီးများအား ဗိုလ်နောင်းက ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာငွေသုံးပြီး ဝယ်ယူသည့်နည်းများ ဖြစ်ပါသည်။ ထို နည်းဖြင့် စစ်တပ်မှ ထွက်ရသည့် တပ်မှူးများကို ငြိမ်အောင် သူလုပ်ထားနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော် ဘာတခုမှ လက်ခံခြင်း မရှိဘဲ ရသည့်ပင်စင်လေးနှင့်ပင် လောက်အောင် နေပါသည်။ ရရှိထားသည့် မြေကွက်ကို တော့ ကျွန်တော် တပ်ထဲမှာ နေစဉ်ကတည်းကပင် ကျွန်တော့်ငွေပေးပြီး ဂရန်ထွက်အောင် လုပ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုမြေကွက်များကို ဖဲ့ဖဲ့ရောင်းပြီး အိမ်စားရိတ် ဖြည့်ရပါသည်။

ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး ဖျက်သွားစဉ်ကလည်း ဖမ်းဆီးမည့် လူစာရင်းကို ဝိုင်းနေဝင်းဆီတင်ရာတွင် စာရင်းထိပ်တွင်ပါဝင်သည့် ကျွန်တော့် နာမည်ကို ဝိုင်းနေဝင်းကပဲ ဖျက်ပစ်ပေးလိုက်သည်ဟု ကြားရပါသည်။

၁၉၇၃-၇၄ ခုနှစ်၊ မဆလ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ ရေးဆွဲပြီး ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူပွဲ ကျင်းပဖို့ စိုင်းပြင်းနေစဉ် ကျွန်တော့်အိမ်သို့ စမ်းချောင်း လအက ဥက္ကဋ္ဌ ဝိုင်းကျော်ဆွေဆိုသူ ရောက်လာပြီး ထိုဆန္ဒခံယူပွဲအတွက် ကြီးကြပ်သည့်ကော်မရှင်တွင် ဥက္ကဋ္ဌလုပ်ရန် လာဖိတ်ပါသည်။ ကျွန်တော်လည်း စိတ်တိုက်နှင့်ပင် “ဟေ့-မင်းတို့လက်ထက်မှာ လူတွေဒီလောက် ဒုက္ခရောက်နေတာ ဒီလိုအစိုးရမျိုးကို ဝါက ပခုံးနဲ့ထမ်းတင်ပေးရဦးမှာလား။ ငါ့အနေနဲ့ ဘာမှမတတ်နိုင်လို့ ထိုင်ကြည့်နေတာ။ တတ်နိုင်ရင် မင်းတို့အစိုးရ ဖြုတ်ချဖို့တောင် ငါ့မှာ ဝတ္တရားရှိတယ်” ဟု ပြောချလိုက်ပါသည်။ သူလည်း ပြန်သွားပြီး အထက်အဆင့်ဆင့်ကို တိုင်ကြားပါတော့သည်။ လူအတော်များများလည်း ဒီတချိန်တော့ ကျွန်တော် အဖမ်းခံရတော့မည်ဟု ထင်နေကြပါသည်။ ကျွန်တော်လည်း အတော်သတိထား နေထိုင်ပြီး အပြောအဆိုလည်း ဆင်ခြင်ပါသည်။ ထိုနေ့ကတော့ စိတ်ပေါက်လာပြီး ပြောချလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ထိုသတင်း ဝိုင်းနေဝင်းဆီ ရောက်သွားသောအခါ ဝိုင်းနေဝင်းက “ဟုတ်သားပဲကွ၊ မင်းတို့က သွားစတာကိုး။ ဝိုင်းကျော်ဆွေဆိုတာ မြို့ပွေးကွ။ သူ့ထံမှ ပေါက်တာ။ သူ့ဟာသူ အေးအေးနေပစေ” ဟုဆိုကြောင်း ကြားရပါသည်။ ကျွန်တော့်ဆီလည်း ဘယ်သူမှ ထပ်လာခြင်းလည်း မရှိတော့ပါ။ ဘယ်လောက်တောင် ဖြစ်လာသလဲဆိုလျှင် ထိုဆန္ဒခံယူပွဲရုံကို ကျွန်တော့်ဘေးအိမ်က ကားရုံတွင် လာဖွင့်ပြီး ကျွန်တော်တို့ အိမ်သားတွေ မဲလာမထည့်မချင်းစောင့်ကာ ညနေအချိန်ကုန်မှ မဲရုံပိတ်ပါသည်။ နောက်မဲစာရင်းထွက်လာသောအခါ မဲမထည့်သူ ခြောက်ယောက်ဟု ကျွန်တော်တို့ အိမ်သားများကို စာရင်းပြထားတာ တွေ့ရပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို မဲထည့်ရန် လာမခေါ်ပုံပါ။ တခြားမဲရုံများ လူကုန်လာထည့်သဖြင့် အစောကြီး ပိတ်သွားကြသော်လည်း ကျွန်တော်တို့ အိမ်နားက မဲရုံမှာမူ လူကုန်လာမထည့်သေးသဖြင့် စောင့်ရသည်ဆိုပြီး အချိန်ကုန်သည်အထိ စောင့်ပြီးမှ မဲရုံသိမ်းရပါတော့သည်။

ကျွန်တော်တို့ ဆီဆုံလမ်းမှ အိမ်လေးမှာပင် ကျွန်တော့်သမီးအငယ် စန်းစန်းကို အိမ်ထောင်ချပေးပါသည်။ စန်းစန်းက သူ့အစ်မကို သူ သွားဆရာဝန်လေးတယောက် (ထိုစဉ်က အလုပ်သင်ဆရာဝန်လေး) နှင့် မေတ္တာရှိနေကြောင်း၊ သူ့အကြောင်း စုံစမ်းကြည့်ပြီး ကြီးကြီးမားမား အပြစ်မရှိလျှင် ထိုသူနှင့် သူ့လက်ထပ်လိုကြောင်း ပြောလာပါသည်။ ထိုစဉ်က စန်းစန်းမှာ စီးပွားရေးတက္ကသိုလ်၌ နည်းပြဆရာမ လုပ်နေပါသည်။ လှလှက သူ့သူငယ်ချင်း သွားကောလိပ်၌ ဆရာမ လုပ်နေသူမှတစ်ဆင့် ထိုသူငယ်အကြောင်း စုံစမ်းရာတွင် ဗန်းမော်မှဖြစ်ပြီး ပြည်နယ်စတိုင်ပင်နှင့် ကျောင်းတက်နေရသူ ဖြစ်ကြောင်း၊ ရိုးသားကြိုးစား သူဖြစ်ကြောင်း သိလာရသဖြင့် ကျွန်တော်တို့လည်း ထိုအိမ်လေးမှာပင် အကျဉ်းရုံး လက်ထပ်ပေး ခဲ့ပါသည်။

သမီးငယ် လက်ထပ်ပြီး တနှစ်အကြာတွင် သားအငယ် ကျော်ဇော်ဦးက သူနှင့်မေတ္တာရှိနေသည့် စီစီဆိုသည့် မိန်းကလေးနှင့် လက်ထပ် လိုကြောင်း ပြောလာသဖြင့် ကျွန်တော်တို့မှာ နောက်မင်္ဂလာကိစ္စကို စီစဉ်ရပါတော့သည်။ စီစီမှာ ဖတဆိုလေးဖြစ်ပြီး အမေတခု၊ သမီးတခုနှင့် ကြီးပြင်း လာရသူ ဖြစ်သည်။ မိခင်ဖြစ်သူမှာလည်း အစ်မကြီးဖြစ်သူနှင့် တစီးပွားတည်း အတူနေလာသူ ဖြစ်သည်။ ကန်တော်ကြီး ထိလုပ်ငန်းပိုင်ရှင်များဖြစ်ပြီး၊ ပဲခူးဘက်တွင်လည်း ဆေးလိပ်ခုံများ ရှိကြသည်။ (နောင်မှ ကျွန်တော်သိရသည်မှာ စီစီ၏ဖခင်မှာ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင်တဦးဖြစ်ပြီး တောခိုရာသို့ ပါသွားကာ ပျဉ်းမနား၌ ငှက်ဖျားနှင့် ကျဆုံးသွားသူ ဖြစ်ပါသည်။)

ကျွန်တော့်ဇနီးမှာ ထိုကာလက အကြောက်ဆုံးကိစ္စမှာ မင်္ဂလာဆောင်ဖိတ်စာ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် မင်္ဂလာ ဆောင် ဖိတ်စာရပါက စိတ်အတော်ညစ်သွားတတ်ပါသည်။ တခါတရံ တလတည်း ဖိတ်စာနှစ်စောင်သုံးစောင် ရတတ်ပါသည်။ ခင်မင်လေးစားသောအားဖြင့် ဖိတ်ကြားကြတာ ဖြစ်သဖြင့် မသွား၍လည်း မကောင်းပါ။ သွားပြန်ကလည်း မင်္ဂလာပွဲနှင့်အညီ ထိုက်ထိုက်တန်တန် လက်ဖွဲ့မှ ကောင်းပေသည်။ လက်ဖွဲ့သည့်စနစ်သည် မရှိသင့်တော့ပါ။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ဇနီးမောင်နှံက ကိုယ့်သားသမီးများ မင်္ဂလာဆောင်တော့ မင်္ဂလာဖိတ်စာတွင် “လက်ဖွဲ့ခြင်း သည်းခံပါ” ဟူသော စာတန်း ထည့်ရိုက်ခဲ့ပါသည်။ သမီးစန်းစန်းတုန်းကတော့ ဘာမှပြဿနာမပေါ်ပါ။ ကျွန်တော်တို့ပဲဦးစီး၊ ကျွန်တော်တို့စိတ်ကြိုက်ပဲ လုပ်ရသဖြင့် အဆင်ချောခဲ့ပါသည်။ အိမ်မှာ အကျဉ်းရုံးလက်ထပ်လိုလည်း ဖြစ်သည်။

သို့သော် ကျွန်တော့်သား မင်္ဂလာပွဲကျတော့ မိန်းကလေးဘက်က ပြောစရာတွေ ဖြစ်လာပါသည်။ စီစီ ကြီးဒေါ်ကြီးမှာ သူ့သမီးတဦးလည်း မင်္ဂလာဆောင်ပြီးပြီဖြစ်ရာ ဟော်တယ်ကြီးတခုခုတွင် ဆောင်ရမည်ဟု ဆိုလာပါသည်။ ကြီးဒေါ်ကြီးဘက်က ကြည့်တော့လည်းသမီးကျ တခမ်းတနား လုပ်ပေးခဲ့ပြီး တူမကျမှ ဖြစ်ကတတ်ဆန်း လုပ်ပေးသည်ဟု အပြောခံရမှာစိုးဟန် ရှိပါသည်။

စီစီမှာ ကျွန်တော်တို့ လူကြီးများအကြား အတော်ဗျာများသွားပါတော့သည်။ နောက်တော့ ဒေါ်သိန်း (စီစီ ကြီးဒေါ်ကြီး) က ဟော်တယ်မှာ အခမ်းအနားကျင်းပရေးကို အလျှော့ပေးပြီး ကျွန်တော်တို့က “လက်ဖွဲ့ခြင်း သည်းခံပါ” ကို ကျွန်တော်တို့ ယောက်ျားလေးဘက်က ဖိတ်သည့်ဖိတ်စာ တဝက်တွင်ပင် ရိုက်နှိပ်ရန် အလျှော့ပေးလိုက်ရပါသည်။ မင်္ဂလာဆောင်ကို စီစီတို့အိမ် ကျောက်မြောင်းအိမ်တွင်ပင် ကျင်းပဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် ကျွန်တော့်သားသမီးများ အကုန်အစုံရကုန်ပြီး၊ အလုပ်အကိုင်များနှင့်ဖြစ်ကာ၊ အိမ်ထောင်ကျသူများလည်း ကျသွားကုန်ပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော့် ဆီဆုံလမ်းအိမ်မှာလည်း အိမ်ကလေးက သေးငယ်ပြီး ဘေးပတ်လည် ထောက်လှမ်းရေးဝိုင်းနေသဖြင့် အိမ်မှ ကျွန်တော် တရက်ပျောက်မရပါ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်အိမ်ကြီးကြီးတလုံးဝယ်ရန် စဉ်းစားပြီး ကျွန်တော်အိမ်ရှာရာ စမ်းချောင်း၊ မြောင်းမြလမ်းထဲတွင်ပင် အိမ်အကြီးကြီးတလုံး ရှာတွေ့ပါသည်။ ပေ ၅၀ ပတ်လည် မြေကွက်တွင် ဟိုဘက်ဒီဘက် ၁၀ ပေစီချန်ကာ အပြည့်ဆောက်ထားသည့် နှစ်ထပ်အိမ်ကြီး ဖြစ်သည်။ ရှေးကျွန်းကုမ္ပဏီက မန်နေဂျာတဦးက ဆောက်ခဲ့သဖြင့် သစ်များက အကောင်းစားများဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်တော့်ဆီဆုံလမ်း အိမ်လေးကိုရောင်း၊ အိမ်မှာရှိသမျှ ပစ္စည်းအားလုံးချရောင်းကာ ကျွန်တော် ထိုအိမ်ကြီးကို ငွေတသိန်းနဲ့ ဝယ်လိုက်ပါတော့သည်။ ကျွန်တော် လက်ဆောင်ရထားသည့် ပစ္စည်းများ၊ တံဆိပ်များ၊ ဘွဲ့များ၊ နိုင်ငံခြားကပါလာသော လက်ဆောင်ပစ္စည်းများစသဖြင့် အိမ်တွင်ရှိသမျှ အကုန်ချရောင်းရပါသည်။

၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ နှစ်လည်ပိုင်းလောက်တွင် ကျွန်တော်တို့မိသားစု ထိုအိမ်ကြီးသို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ကြပါတော့သည်။ ထိုအိမ်၏ ကားရိုဒေါင်တွင်ရှိသော အိမ်ငှားများက တော်တော်နှင့်ဖယ်မပေးသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ အတော်ဒုက္ခ ရောက်လိုက်ပါသေးသည်။

ကျွန်တော်တို့ ထိုအိမ်ပြောင်းပြီးနောက် ဗမာပြည်နိုင်ငံရေးမုန်တိုင်း ပိုမိုပြင်းထန်လာပါတော့သည်။ ကျွန်တော်သည် ဆ ရာကြီးမိုင်းဈာပနကိစ္စ၊ ဂူဗိမာန်ကိစ္စ ပြီးကတည်းက ဘာနိုင်ငံရေးစကားမှ မပြောတော့ဘဲ နိုင်ငံရေးကိစ္စများတွင်လည်း ဘေးရှောင်နေပါသည်။ ကျွန်တော့်အတွက် လက်နက်ကိုင်

တော်လှန်ရေးမှလွဲ၍ ဘာမှလုပ်စရာမရှိဆိုတာ ကျွန်တော်သိပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်ပါတီနှင့် အဆက်ရအောင် ကြိုးစားသော်လည်း အဆက်မရပါ။ ကျွန်တော့်အနေနှင့် ပါတီနှင့် အဆက်ရဖို့ကိစ္စမှာ အလွန်လျှို့ဝှက်၍ လုပ်ကိုင်ရသဖြင့် မလွယ်ကူလှပါ။ အကြိမ်အချို့ ကြိုးစားခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်ခဲ့ပါ။ ကျွန်တော့်ပုံ သတင်းစာထဲ မပါအောင်လည်း အတော်ကြိုးစားနေပါသည်။ အိမ်မှာလည်း မကြာခဏ အပြင်ထွက်ထွက်ကြည့်ပြီး တရက်နှစ်ရက်ပျောက်ပြီးမှ ပြန်လာတာမျိုးလည်း လုပ်ပါသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော့်သမီးအကြီးလှလှမှာ ရန်ကုန်အရှေ့ပိုင်း ဆေးရုံကြီးတွင် လက်ထောက် ဆရာဝန် လုပ်နေရာ၊ သူ့အတွက် ဆေးရုံက ပေးထားသော အိမ်ခန်းတွင် ကျွန်တော်တို့ဇနီးမောင်နှံ လိုက်နေတတ်ပါသည်။ ကျွန်တော် အိမ်မှာ မရှိတာ ပုံမှန်ဖြစ်နေအောင် လုပ်ဆောင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်အိမ်က ဖုန်းကိုလည်း စောင့်နားထောင်ဖုန်းသိသဖြင့် ဘာကိစ္စမှ ဖုန်းနှင့်မပြောမိဖို့ သတိထားရပါသည်။ ကျွန်တော် က ဘယ်လိုပင် နိုင်ငံရေးနှင့် ဝေးအောင်နေသော်လည်း ထိုကာလနိုင်ငံရေး မုန်တိုင်းပြင်းထန်လာသောအခါ ကျွန်တော်အနေနှင့် တကြောင်းမဟုတ်တကြောင်း ပတ်သက် လာရပါတော့သည်။

၁၉၇၅ နှစ်ကုန်ပိုင်း ဦးသန့်အရေးအခင်း ပေါ်လာတော့ ဒီအရေးအခင်းကို ဦးဆောင်နေသည့် ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်များက ဘွဲ့နှင့်သဘင် ခန်းမမှနေ၍ ကျွန်တော့်ဆီ ဖုန်းဆက်ပြီး အကြံဉာဏ်များ တောင်းပါသည်။

၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ မိုင်းရာပြည့်အရေးအခင်း အပြီးမှာတော့ ထောက်လှမ်းရေးတာဝန်ခံ (မျက်မှန်) ဗိုလ်တင်ဦးက အခေါ်ခိုင်း၍ပါဆိုပြီး ထောက်လှမ်းရေးက ဗိုလ်မှူးရဲဆွေနှင့် အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးဦးသန်းတင်တို့ ကျွန်တော့်ကို လာခေါ်ပါသည်။ ကျောင်းသားများနှင့် ကျွန်တော် အဆက်အသွယ် ရှိသည်ဟု သတင်းရသဖြင့် မေးမြန်းလိုသောကြောင့်ဟု ဆိုပါသည်။ ကျွန်တော် ထိုနေ့က ဗိုလ်တင်ဦးနှင့် တွေ့ရပါသည်။ မင်းတို့ ငါ တယ်လီဖုန်း ပြောသမျှတွေကို တိတိနဲ့ဖမ်းထားတယ်လို့ ကြားတယ်။ အဲဒီမှာ အကုန်ရှိတာပဲဟု ကျွန်တော်ကပြောတော့ ဗိုလ်တင်ဦးက ဟာ - ကျွန်တော်တို့ အတတ်ပညာက ပြောသလောက် မဟုတ်ပါဘူးလို့ ပြောပါသည်။ သူတို့ ထိုနေ့ နေ့လည်လောက်တွင် ကျွန်တော့်ကို အိမ်ပြန်ပို့ ပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ နိုင်ငံရေးမုန်တိုင်းများ ပြင်းထန်နေစဉ်ကာလမှာပင် ၁၉၇၆ ခုနှစ်ဇွန်လဆန်း၊ တနင်္ဂနွေနေ့ တညနေတွင် ကျွန်တော့် သားအငယ် ကျော်ဇော်ဦးက “ဖေဖေ ကျွန်တော့်ကို ပါတီပဟိုက ဆုတ်ခိုင်းလို့ ကျွန်တော် သွားတော့မယ်”ဟု နှုတ်ဆက်လာပါသည်။

ထိုစဉ်က ကျော်ဇော်ဦးမှာ လက်ထပ်ပြီး သားဦးသူရိန်ကျော်ဇော် (ယခု လန်ဒန် ဘီဘီစီ၌ အလုပ်လုပ်နေ) ကို မွေးပြီး တနှစ်မပြည့်တပြည့် အချိန် ဖြစ်သည်။ သူသည် လက်ထပ်ပြီးနောက် စိစိတို့အိမ်တွင် လိုက်နေသော်လည်း သောကြာနေ့ညနေ ရုံးဆင်းတာနှင့် သူ့ဇနီးနှင့်အတူ ကျွန်တော်တို့အိမ် ပြန်ရောက်လာပြီး တနင်္လာနေ့မနက်မှ ရုံးတက်ရင်း အိမ်ပြန်သွားတတ်ကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ မြောင်းမြလမ်းအိမ်တွင် သူတို့ အတွက် အခန်းတခန်း ထားပေးပါသည်။ သူနှင့်သူ့အစ်ကို အောင်ကျော်ဇော်တို့ နှစ်ယောက် ကြိတ်ကြိတ်ကြိတ်ကြိတ်နှင့် နိုင်ငံရေးလုပ်နေမုန်း ကျွန်တော် ရိပ်မိသော်လည်း ကျွန်တော်တခါမျှ မေးမကြည့်ပါ။ ကျွန်တော့်သမီးကြီး လှလှကိုလည်း သူတို့နှင့် နိုင်ငံရေးစကားမပြောရန် ကျွန်တော်နှင့်ပဲ ပြောစရာရှိ ပြောရန် မှာကြားထားပါသည်။

သူတို့ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် အစိုးရဆန့်ကျင်ရေးလုပ်ငန်းတွေ လုပ်နေကြောင်း သတင်းတွေထွက်နေတာ အတော်ကြာပြီ ဖြစ်သည်။ ဦးသန့်အရေးအခင်း ပြီးကတည်းက ကျောင်းသားအရေးအခင်းများကို လက်ဝဲလက်ယာ နှစ်ဘက်စလုံးက လှုံ့ဆော်နေကြောင်း မဆလ ပါတီဝင်များ အကြား ချချဆွေးနွေးနေကြပြီး လက်ယာဘက်ကတော့ ဦးကျော်ငြိမ်းသားများက ဦးဆောင်ပြီး၊ လက်ဝဲဘက်ကတော့ ဗိုလ်ကျော်ဇော်သားများက ဦးစီးကြောင်း ပြောဆိုနေကြသံ ကျွန်တော်တို့ ပြန်ကြားထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။

မိုင်းရာပြည့်ပွဲတွင်လည်း သူတို့နှစ်ယောက် ပါပုံရသည်။ သူတို့ကိုယ်တိုင် ပါရုံမက ကျွန်တော့်အိမ်တွင် လာကျောင်းတက်နေသည့် ကျွန်တော့် တူလေး (ကျွန်တော့်ညီအငယ်ဆုံး ကိုသိန်းရွှေ-သား) မောင်မြတ်ကျော်ကိုလည်း ဟိုခိုင်းဒီခိုင်း ခိုင်းတတ်ရာ၊ ကျွန်တော့်ဇနီးက တဆူဆူတပူပူနဲ့ တားဆီး ကန့်ကွက်တတ်ပါသည်။ (ကျွန်တော့်တူ မောင်မြတ်ကျော်မှာ နိုင်ငံရေးစိတ်ဝင်စားပုံ ရသည်။ ပထမပိုင်း သူ့အစ်ကိုများ ခိုင်းသမျှကို လုပ်ကိုင်ပြီး၊ နောက်ပိုင်းသူကိုယ်တိုင် တက်တက်ကြွကြွ ပါဝင်လုပ်ဆောင်လာရာမှ မိုင်းရာပြည့် အရေးအခင်းအပြီး ကျောင်းသားများ လိုက်လံဖမ်းဆီးရာတွင် အဖမ်းအဆီးခံသွားရပါသည်။)

ထိုအထဲတွင် လက်ဝဲစာရေးဆရာကြီး သခင်မြသန်း ကွယ်လွန်ရာတွင် သူတို့ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် ဈာပနကော်မတီထဲပါပြီး ဝင်ရောက် လှုပ်ရှားကြရာက ဈာပနကိစ္စများပြီးသောအခါ ထိုဈာပနကော်မတီဝင်များအား ဖမ်းမယ်ဆီးမယ် ဖြစ်လာသဖြင့် သူတို့နှစ်ယောက် ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ် ပါတီ မြေအောက်ကလောင်စည်းက တောခိုခိုင်းခြင်း ဖြစ်ဟန်ရှိပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ကျော်ဇော်ဦး၏ နှုတ်ဆက်စကားကို ကြားတာနဲ့ ရင်ထဲတွင် ဒိတ်ခနဲဖြစ်သွားကာ သူ့လက်ကိုလည်း ဖမ်းဆွဲထားပြီး “မင်းကို ပါတီပဟိုက ဘယ်သူမှန်း အသေအချာ သိသလား” ဟု ကျွန်တော်ကမေးရာ သူက “သိပါတယ်ဖေဖေ။ ကျွန်တော့်ကို ဖေဖေသားမှန်း သိကြပါတယ်”ဟု ပြန်ဖြေပါသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော်က “ဒါဆို...ငါ့ခေါ်တာ ဖြစ်မှာ။ ငါဆက်နေတာ ကြာပြီ။ ငါလည်း လိုက်မယ်”ဟု ဆိုလိုက်ပါသည်။

ကျော်ဇော်ဦးက သူ့ဆီလာတဲ့ အကြောင်းကြားစာမှာ ဖေဖေအကြောင်းမပါပါ။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်အရင်သွားပြီး ပါတီပဟိုကို ဖေဖေ လာချင်ကြောင်း အစီရင်ခံမယ်။ ပြီးမှ လူလွတ်ပြီး ဖေဖေလာခေါ်မယ်ဟုဆိုကာ ကျွန်တော်တို့သားအဖ အစီအစဉ်များ အသေးစိတ်ရေးဆွဲကြပါသည်။

ပထမ သူတို့အစီအစဉ်မှာ ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်လုံး အတူထွက်ကြရန် ဖြစ်သော်လည်း အခုနှစ်ယောက်စလုံး ပျောက်သွားလျှင် ထောက် လှမ်းရေးက အိမ်ကို မျက်ခြည်မပြတ် စောင့်ကြည့်မှာဖြစ်သဖြင့် နောင် ကျွန်တော်ထွက်ရန် လွယ်တော့မည် မဟုတ်ပါ။ ထို့ကြောင့် ဖမ်းကာမှ ဖမ်းဆိုပြီး အောင်ကျော်ဇော်ကို ပုံမပျက်ထားခဲ့ပြီး ကျော်ဇော်ဦးတယောက်တည်း ထွက်သွားပါတော့သည်။ ထောက်လှမ်းရေးများကလည်း တောခိုလျှင် ညီအစ်ကို နှစ်ယောက်စလုံး သွားလိမ့်မည်ဟု တွက်ထားသဖြင့် တယောက်က လှုပ်ရှားနေတာကို စောင့်ကြည့်နေပါသည်။

ဒီကြားထဲ သူရိန် တနှစ်ပြည့် မွေးနေ့ကို ကျင်းပရန် ကျွန်တော့်ဇနီးနှင့် စိစိအိမ်သားများ တလှိုင်းလှိုင်း ပြင်နေကြပါတော့သည်။

ကျွန်တော် ကျော်ဇော်ဦးနှင့် ဆွေးနွေးသည့်နေ့မှာပင် ကျွန်တော့်သမီးကြီးလှလှအား ပြောပြရာ သမီးက ဖေဖေသွားရင် သူလည်းလိုက်မည်ဟု ဆိုလာပါသည်။ ထိုစဉ်က လှလှမှာ ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီး၌ ဘွဲ့လွန်သင်တန်းတက်နေပါသည်။ ကျွန်တော်က ဖေဖေက အစကတည်းက ဖေဖေသွားရင် သမီးကိုပါ ခေါ်သွားဖို့ စဉ်းစားပြီးသားပါလို့ပြောပြီး လှလှဆေးရုံမှ ခွင့်ရရှိရေး၊ မှတ်ပုံတင်အတုများ ပြုလုပ်ရေးကိစ္စများကို ဆွေးနွေးကြပါသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် အောင်ကျော်ဇောအား ဖမ်းဖမ်းမလားဟု ရင်တထိတ်ထိတ်နှင့် နေကြပါသည်။ ထိုအချိန်က အောင်ကျော်ဇောမှာ မြေနီကုန်း၌ စာအုပ်ဆိုင်လေး ဖွင့်ထားရာ သူလည်းအရှိမပျက် စာအုပ်အရောင်းအဝယ် လုပ်နေပါသည်။

ကျော်ဇောဦးထွက်သွားပြီး တလမပြည့်တပြည့် အချိန်မှာပင် ကျွန်တော့်သားကြီး အောင်ကျော်ဇောက တညနေတွင် “ဖေဖေ ဆက်သား ရောက်လာပြီ”ဟု သတင်းပို့ပါသည်။ ကျွန်တော်က ထိုဆက်သားကို ကျွန်တော့်အိမ်ဘေးကားရိုဒေါင်တွင် ဖွင့်ထားသော ကျွန်တော့်သားမက် ဒေါက်တာ ဝင်းလွင်၏ သွားဆေးခန်းမှတစ်ဆင့် အိမ်ပေါ်ခေါ်တင်သွားရန် ပြောလိုက်ပါသည်။

ဤနည်းဖြင့် ကျွန်တော်တို့အိမ်သို့ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီမှ ဆက်သားတဦး ကျွန်တော်တို့ကိုခေါ်ရန် ရောက်ရှိလာပါတော့သည်။

ကျွန်တော် လွတ်မြောက်အောင် လွတ်ခွာခြင်း

ဗိုလ်နောင်းသည် နိုင်ငံရေးအရ အလွန်အကင်းပါးသူ ဖြစ်ပါသည်။ သူ့တကိုယ်ရေ ကြီးပွားမှုအတွက်ဆိုလျှင် ဘယ်သူ့ကိုမဆို ဘာမဆို လုပ်သူဖြစ်သည်။ ဘယ်အချိန်တွင် ဘယ်သူ့ကို ခွာ၍ ဘယ်အချိန်တွင် ဘယ်သူ့ကို ကပ်ရမည်ကို ကောင်းကောင်း တွက်ချက်တတ်သူလည်း ဖြစ်သည်။ သူ့အားဆန့်ကျင်သူ မှန်သမျှကိုရော ထောက်ခံသူများကိုပါ ဘာတွေစဉ်းစားနေသည်။ ဘာတွေလုပ်ဆောင်နေသည်ကို အမြဲစောင့်ကြည့်ပြီး အစဉ်မပြတ် သိရှိနေရမှ ကျေနပ်သူ ဖြစ်သည်။ ထောက်လှမ်းရေးဘက်တွင် အလွန်အကွက်စေသူ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော် တပ်ကထွက်ရကတည်းက ကျွန်တော့်ကို မျက်ခြည်မပြတ် စောင့်ကြည့်ပြီးနေသည်ကို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း သိသည်။ ကျွန်တော့်ဆီ ဝင်ထွက်သွားလာနေကြသူများလည်း သိကြပါသည်။ သိအောင်လည်း တမင်လုပ်သည့်အခါများလည်း ရှိသည်။ မြိမ်းခြောက်သည့် သဘောလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ လူသိထင်ရှား မျက်ခြည်မပြတ် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုနေသည့်ကြားက ကျွန်တော် ကွန်မြူနစ်ပါတီသို့ လွတ်မြောက် ထွက်ပြေးနိုင်သည့် အခါ လူအတော်များများက အတော်ပင် အံ့အားသင့်သွားကြပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် အနောက်နိုင်ငံသား စာရေးဆရာတစ်ဦးက ကျွန်တော့်ကို ဗိုလ်နောင်းက တမင်လွတ်ပေးလိုက်ဟန် ရှိသည်ဟုပင် ရေးသားထားတာ တွေ့ရပါသည်။

တကယ်တော့ ကျွန်တော် ဤကဲ့သို့ လွတ်မြောက်လာနိုင်သည့် အခြေခံအကြောင်းရင်းများ ရှိပါသည်။ ထိုအကြောင်းများ မှာ...

၁။ ကျွန်တော် အိမ်ကြီးတလုံး ဝယ်လိုက်သည့်ကိစ္စ။ ။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် ကျွန်တော်က အိမ်ကြီးတလုံး ဝယ်လိုက်ခြင်းသည် ကျွန်တော် လွတ်မြောက်လိုက်ရသည့် အခြေခံအကြောင်းရင်းကြီး တရပ်ဖြစ်ပေသည်။ ဤအိမ်ကြီး ကျွန်တော်ဝယ်လိုက်သည့်အတွက် လူအတော်များများ၏ စိတ်ထဲတွင် ကျွန်တော် နိုင်ငံရေးဆက်လုပ်တော့မှာ မဟုတ်ဘဲ သားသမီးများ၊ မြေးများနှင့် အေးအေးဆေးဆေးပဲ နေထိုင်တော့မည်ဟု ထင်မှတ်မှား သွားစေပါသည်။

ထိုအချိန်က ကျွန်တော့်သမီးငယ် စန်းစန်း၏ သမီးကြီး ကျွန်တော်တို့၏ မြေးဦးခင်လေးကို ကျွန်တော်တို့ဇနီးမောင်နှံ ထိန်းနေရပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ လူပိုမထားပါ။ အိမ်ဖော်လည်း မငှားပါ။ သမီးစန်း အလုပ်သွားလျှင် ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် တလှည့်စီ ထိန်းကြရပါသည်။ ကျွန်တော့်ဇနီး ချက်ပြုတ်ချိန်တွင် ကျွန်တော်က ထိန်းရပါသည်။ ကျွန်တော် မြေးပဲ ထိန်းနေရသည်ဟု အပြင်တွင် သတင်းထွက်နေပါသည်။

၁၉၇၅ - ၇၆ တွင် စုစု (ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်) ရန်ကုန်သို့ ခေတ္တပြန်လာစဉ် ကျွန်တော်နှင့်တွေ့ရာ သူက “ဦးလေးက မြေးပဲ ထိန်းနေတယ် ကြားပါလား။ ဗမာပြည်ကြီးအတွက် ဦးလေးတာဝန်ကျေပြီလို့များ ဦးလေးထင်နေသလား”ဟု ကျွန်တော့်ကို ရန်တွေ့ပါသည်။ ကျွန်တော်က “မင်းစိတ်ချ ပါ။ ဦးလေးတာဝန် ဦးလေးကျေပြန်ရပါစေမယ်။ မင်းတို့လည်း ကိုယ့်အလှည့်ကျ မနွဲ့ကြနဲ့ပေါ့”ဟု ပြန်ပြောခဲ့ဖူးပါသည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်နှင့် နည်းနည်းဝေးနေသူများက ကျွန်တော် နိုင်ငံရေးနှင့် ကင်းကင်းရှင်းရှင်း နေတော့မည်ဟု ထင်ကြပါသည်။ ကျွန်တော် အသက်အရွယ်အရလည်း ရလာပြီဖြစ်၍ စွန့်စွန့်စားစား လုပ်ရမည့်အလုပ်ကို လုပ်တော့မည် မဟုတ်ဟု ထင်ဟန်ရှိပါသည်။ ဗိုလ်နောင်းကိုယ်တိုင် ကလည်း ကျွန်တော် ကွန်မြူနစ်ပါတီအပေါ်တွင် စိတ်နာစိတ်ခုနေသည်ဟု ထင်နေဟန် ရှိသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း အဲဒါလို ထင်နေအောင် သူ့နားရောက်နိုင်သည့် နေရာမှ ထိုအဘော်မျိုး လွှင့်ထားဖူးပါသည်။

ဤအချက်ကြောင့်ပင် ကျွန်တော့်ကို စောင့်ကြည့်သည့် အလုပ်တွင် ဝီရိယ ပေါ့လာကြဟန် ရှိပါသည်။

ပကတိဘာဝအရလည်း အိမ်ကြီးမှာ နှစ်ထပ်ဖြစ်သဖြင့် အောက်ထပ်တွင် စန်းစန်းတို့ မိသားစုသာနေပြီး ကျန်လူများက အပေါ်ထပ်တွင် နေကြရာ လမ်းမကကြည့်၍ မမြင်နိုင်မသိနိုင် ရှိပါသည်။ ဆီဆုံလမ်း အိမ်လေးတန်းကမူ ကျွန်တော်မှာ အိမ်က ကျဉ်းလည်းကျဉ်း၊ မှောင်လည်းမှောင်သဖြင့် အိမ်ကပြင်လေးမှာပင် ပက်လက်ကုလားထိုင်တလုံးနှင့် စာဖတ်နေရာရ လမ်းပေါ်က အမြဲစောင့်ကြည့်နေသူများက မြင်နေရပြီး နည်းနည်းပျောက်သွား တာနှင့် ပျာပျာသလဲဖြစ်ပြီး ရှာဖွေကြပါသည်။ ယခုတော့ သူတို့အနေနှင့် ကျွန်တော်ရှိမရှိ ဘယ်လိုမှ အကဲဖြတ်မရ ရှိတတ်ပါသည်။

ထို့ပြင် ကျွန်တော်တို့က ဤအိမ်ကြီးကို ပြောင်းခါစပင် ဖြစ်သေးသဖြင့် ကျွန်တော့်ကို ထောက်လှမ်းရေးထားသည့် သူတို့၏ ထောက်လှမ်းရေး ကွန်ယက် စနစ်တကျ အပြည့်အဝ တည်ဆောက်မရသေး ရှိပါသည်။ ဤသည်ကလည်း ကျွန်တော်တို့အတွက် အခွင့်ကောင်းတရပ် ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ဒုတိယအကြောင်းကတော့ လတ်တလော အလွန်အကျိုးရှိစေလိုက်သည့် ကိစ္စတရပ် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကိစ္စမှာ ဗိုလ်အုန်းကျော်မြင့်တို့ အမှုပေါ်ပေါက်လိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကိစ္စနှင့် ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့အစည်းကြီးတရပ်လုံး ရှုပ်ယှက်ခတ် အလုပ်များသွားသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကို စောင့်ကြပ်နေမှုများလည်း လစ်ဟင်းသွားဟန် ရှိပါသည်။

ထိုစဉ်တုန်းကတော့ ဘာကိစ္စမှန်း မသိပါ။ ကျွန်တော်တို့ သွားဖို့လာဖို့ပြင်ဆင်နေစဉ်မှာပင် တနေ့ လှလှ ညနေပြန်လာပြီး ပြောပြသည်မှာ သူနှင့်အလုပ်လုပ်ဖက် ဆရာဝန်မတဦးရှိကြောင်း၊ ထိုဆရာဝန်မမှာ လေတပ်မှ ပိုင်းလော့ဗိုလ်ကြီးတဦး၏ဇနီးဖြစ်ပြီး နဝရတ်ရိပ်သာတွင်နေကြောင်း၊ ဒီနေ့ဆေးရုံ ရောက်လာချိန် နောက်ကျသဖြင့် ဘာဖြစ်သလဲဟု မေးကြည့်ရာ ဘာကိစ္စမှန်းမသိ၊ သူတို့နေသည့် နဝရတ်ရိပ်သာကို မနက်လင်းအားကြီးတွင် စစ်တပ်နှင့်ပိုင်း၍ သူတို့၏ အိမ်အောက်တွင် နေထိုင်သည့် ဗိုလ်ချုပ်ကျော်ထင်၏ ကိုယ်ရေးအတွင်းရေးမှူး (P.A) ကို ဖမ်းသွားကြောင်း ပြောပြသည်ဟု သိရသည်။ ထို့နောက် လှလှကပဲ ဆက်ပြောပြသည်မှာ သူတို့လူနာခန်းမှ သူ့ဆရာတယောက်က ပြောပြသည်မှာ “ဟ-ညက ဘာဖြစ်သလဲ မသိဘူးဟေ့။ တို့ လမ်းထဲက M.I ဌာချုပ်ထဲ ကားတွေ ဝင်လိုက်ထွက်လိုက်နဲ့ တညလုံး အလုပ်ရှုပ်နေကြတာ။ ကိစ္စကြီးတခုတော့ ဖြစ်ပေါ်ပြီ ထင်တယ်” ဟု ဆိုပါ သည်။ ထိုဆရာမှာ ဟဲလ်ပင်လမ်းထဲတွင် နေထိုင်သူဟု သိရပါသည်။

ကျွန်တော်က ထိုကိစ္စကို သိသောအခါ ဤသည်မှာ ကျွန်တော်တို့အတွက် အခွင့်ကောင်းဖြစ်နိုင်သည်ဟု တွက်မိပါသည်။ (ကျွန်တော် တောထဲရောက်ပြီး အတော်ကြာမှ ဝိုင်းကြီးအုန်းကျော်မြင့်တို့ အမှုဆိုတာ သိရပါသည်။)

၃။ တတိယအကြောင်းကတော့ ကျွန်တော်တို့ ခရီးစဉ်အတွင်း ပြင်ဆင်ရာတွင် အချိန်ရှေးချယ်မှုကအစ အလွန်အသေးစိတ်ပြီး စနစ်တကျ စေ့စေ့စပ်စပ် ဘက်စုံပြင်ဆင်ခဲ့မှုကြောင့်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ အချိန်တိုအတွင်း ကွက်တိကျအောင် စီစဉ်နိုင်၍ ဖြစ်ပါသည်။

ထိုနှစ်က အာဇာနည်နေ့ ဇူလိုင် ၁၉ ရက်သည် ရုံးပိတ်ရက် စနေ၊ တနင်္ဂနွေနှင့်ဆက်နေပြီး ရုံးဆက်တိုက်ပိတ်ချိန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤရုံးပိတ်ရက် အတွင်း ကျွန်တော်တို့ ရန်ကုန်မှ ထွက်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့တွင် မှတ်ပုံတင် အတုများအပြင် လှလှ၏ အလုပ်ရွှေ့ပြောင်းလွှာအတုလည်း ပါလာပါသည်။ လှလှမှာ နှစ်ခမ်းဆေးရုံသို့ ပြောင်းရသည့် ဆရာဝန်တဦးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ကျွန်တော်က သူ့ကို စောင့်ရှောက်လိုက်လံပို့ဆောင် ပေးသည့် ဦးလေးအဖြစ်လည်းကောင်း ဟန်ဆောင်ခဲ့ကြပါသည်။

လှလှမှာ ထိုခရီးမထွက်ခင် တပတ်အလိုတွင် သူ့ဘာသာသူ မသင်္ကာ၍ ဆေးစစ်ကြည့်ရာမှ ညာဖက်အဆုတ်ထိပ်တွင် တီဘီရောဂါ ဖြစ်ပွား နေကြောင်း သိလိုက်ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် သူက ထိုဓာတ်မှန်ပြု၍ သူ့အခန်းအုပ်ဆရာထံမှ လုပ်သက်ခွင့် ၁၀ ရက်ယူပြီး၊ တီဘီသောက်ဆေးနှစ်မျိုး ကိုလည်း သုံးလေးလစာ တောင်းလာခဲ့ပါသည်။ ထိုကိစ္စကြောင့် ကျွန်တော်တို့ တအိမ်သားလုံး ဆေးရုံပြေးဆေးစစ်ရ၊ ဓာတ်မှန်ရိုက်ရနှင့် အလုပ်ရှုပ် သွားကြရပါသည်။ ဤကိစ္စကိုလည်း တယ်လီဖုန်းမှတစ်ဆင့် ရေးကြီးခွင့်ကျယ်လုပ်ပြီး ကျွန်တော်တို့ ဟိုလူပြော၊ ဒီလူပြော ပြောဆိုကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို စောင့်နေသည့် ထောက်လှမ်းရေးများ မျက်စိလည်စေရန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်က တချို့မိတ်ဆွေတွေဆွေမျိုးတွေကို သမီးစိတ်ဓာတ် ထိခိုက်နေကြောင်း တနေရာရာသွား အနားယူနေချင်နေကြောင်း၊ ကျွန်တော်လည်း လိုက်သွားမယ်လို့ စဉ်းစားထားကြောင်းစတာတွေ ဖုန်းနှင့်ပြောဆို သတင်းလွှင့်တာလည်း လုပ်ပါသည်။

ထိုအချိန်က မိုးတွင်းကြီးဖြစ်ရာ ကားလမ်းမများကို ရေကျော်တတ်သဖြင့် ကျွန်တော့်သား ကိုအောင် (အောင်ကျော်ဇော) ကို ကားမြင့်မြင့်တစ်စီး ငှားခိုင်းရာသူက အမေရိကန်ဒေါ်ဂျစ်တစ်စီးကို မန္တလေးသို့ အသွားအပြန်တညအိပ် ငွေကျပ်သုံးထောင်နှင့် ငှားထားပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ စနေနေ့မနက်ပိုင်းတွင် ကျွန်တော့်ဇနီးကို ဖွင့်ပြောပြကြပါသည်။ သားငယ်ကိုကျော် (ကျော်ဇောဦး) တောခိုသွားရာတွင် လမ်းခရီး၌ ဖျားနေကြောင်းကြားရသဖြင့် လိုက်ခေါ်ကြမည်ဟု ပြောပြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ သားအဖတတွေ မြေပုံတချပ်နှင့် ညညမှာ ကြိတ်ကြိတ် ကြိတ်ကြိတ် လုပ်နေသည်ကို တညသူထအလာ တွေ့ထားသဖြင့် သူမယုံပါ။ သူမလိုက်မည်ဟု ဆိုပါသည်။ လှလှက မေမေပလိုက်ရင် အားလုံးမိကုန်မှာ။ အားလုံးပျောက်လို့ မဖြစ်ဘူး။ မေမေက အိမ်မှာ ဟန်မပျက်နေခဲ့ပါ။ သုံးလေးရက်ကြာအောင် သူတို့ကို လှည့်ဖြားထားနိုင်မှ အားလုံးလွတ်မှာလို့ ဖျောင်းဖျါပါသည်။ ထို့နောက် ကိုအောင်သည် အိမ်တွင် ရောက်နေသည့် ပါတီမှဆက်သားနှင့် အရင်ထွက်သွားပါသည်။ လှလှက အိမ်မှဖုန်းနှင့်ပင် သူ့လူနာခန်းမှ တာဝန်ကျနေသော အလုပ်သင်ဆရာဝန်လေးအား သူတီဘီဖြစ်ပြီး သွေးအားနည်းလွန်းသောကြောင့် မိုရမင် အားဆေးသွင်းရန် ဆေးရုံလာခဲ့မည်ဟု ချိန်းပါသည်။

ကျွန်တော့်သမီးငယ် စန်းတို့ဇနီးမောင်နှံကိုလည်း အိမ်အပေါ်ထပ်သို့ ခေါ်လိုက်ကာ ကျွန်တော့်ဇနီးအား ပြောပြသည့်အတိုင်းပင် ပြောပြ လိုက်ပါသည်။ စန်းကတော့ ကျွန်တော်တို့ ပြောတာယုံပါသည်။

ထိုအချိန်တွင်ပင် ကျွန်တော့်အောက်ညီ ကိုသန်းထွန်း သုံးဆယ်မှ ကပျာကယာ ရောက်လာပါသည်။ မောင်မြတ်ကျော်ကို ညကပင် ထောက်လှမ်းရေးက သုံးဆယ်အိမ်တွင် လာဖမ်းသွားပြီး ဒီနေ့မနက်စောစော ရန်ကုန်ပို့လိုက်ပြီဟုကြားကြောင်း မောင်မြတ်ကျော်ဖခင် (ကျွန်တော့် ညီအငယ်ဆုံး) ကိုသန်းရွှေက ရန်ကုန်က ဟိုကောင်နှစ်ကောင် (ကျွန်တော့်သားနှစ်ယောက်) လည်း ဘယ်လိုနေမယ်မသိ၊ အကိုသွားပြောချေပါ။ ရှောင်ချိန်ရရင်လည်း ကောင်းတာပေါ့ဆိုပြီး လွှတ်လိုက်လို့ လာရသည်ဟု ဆိုပါသည်။ (အမှန်မှာ ကျွန်တော်တို့ တောခိုဖို့ ပြင်ဆင်စဉ် လှလှက မောင်မြတ်ကျော်ပါ တပါတည်း ခေါ်သွားမည်ဟု ဆိုပါသည်။ ကျွန်တော်က လူတွေများနေလျှင် အန္တရာယ် ရှိသည်။ ထို့ကြောင့်နောက်မှ လာခေါ်တာပေါ့။ အခုတော့ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် ဖြစ်အောင် သူ့ကို သုံးဆယ် ပြန်ခိုင်းထားရအောင်ဟု ပြောထားပြီး ကျောင်းများလည်း ပိတ်ထားသဖြင့် သုံးဆယ် သူ့မိဘများဆီ ပြန်ခိုင်းထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မောင်မြတ်ကျော်သည် မိုင်းရာပြည့် လှုပ်ရှားမှုတွင် ပါဝင်မှုဖြင့် ထောင်ကျသွားပြီး လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်နှင့် လွတ်လာပြီး နောက် ၁၉၈၀ ခုနှစ်တွင် ကျွန်တော်တို့ရှိရာ ပန်ဆန်းသို့ ရောက်ရှိလာပြီး ကျွန်တော်တို့နှင့် တောက်လျှောက် နေထိုင်ခဲ့ပါတော့သည်။)

ကျွန်တော်က ကိုသန်းထွန်းကို မင်းလဲ ရန်ကုန်မှာ ကြာကြာမနေနဲ့။ အခုပဲ သုံးဆယ် ပြန်တော့။ ငါတို့ ကြည့်ရှောင်ပုံမယ်ဆိုကာ သူ့အားလည်း ပြန်ခိုင်းလိုက်ပြီး ကျွန်တော်တို့သားအဖ သုံးဘီးကားတစ်စီးနှင့် ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီးသို့ ထွက်လာခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို စောင့်ကြည့်သည့် ထောက်လှမ်းရေးများသည် ဆေးရုံကြီးရှေ့ပေါက်မှ ကျွန်တော်တို့ သားအဖ သုံးဘီးကားပေါ်မှဆင်းပြီး ဆေးရုံပေါ်တက်သွားသည်အထိ ကျွန်တော်တို့ နောက်က ပါလာခဲ့ပါသည်။ ဆေးရုံကြီး၏ ရှေ့ပေါ်တံကိုအောက်တွင် သူတို့ ရပ်စောင့်နေသည်ကို ကျွန်တော်တို့ ဆေးရုံပေါ်က မြင်ရပါသည်။

လှလှသည် သူ့တာဝန်ကျနေသည့် လူနာဆောင်သို့သွားပြီး သူ့ဖုန်းဆက်ထားသည့် ဆရာဝန်လေးကို အချိန်မရှိလို့ ဒီနေ့တော့ ဆေးမသွင်း သေးဘူး။ နောက်နေ့မှ လာခဲ့မယ်ဟုပြောပြီး ကျွန်တော်တို့သားအဖ လူသေအလောင်းများချရာ နောက်ဘက်ဓာတ်လှေကားနှင့် အောက်ဆုံးထပ်သို့ ဆင်းခဲ့ပါသည်။ ကိုအောင်က ရင်ခွဲရုံထောင့်တွင် ငှားထားသောကားနှင့် စောင့်နေပါသည်။ ကျွန်တော်တို့က ဆေးရုံကြီး ထိုနောက်ပေါက် (အသုဘများ ချရာ တံခါးပေါက်) မှ ထွက်လာခဲ့ကြပါသည်။

ကားသမားကိုလည်း ဆေးရုံကြီးမှ ဆရာဝန်တယောက် အမွေကိစ္စဖြင့် မန္တလေးသွားစရာရှိ၍ တညလုံး ကားမောင်းပြီး မနက် မန္တလေး အရောက်ပို့ရန်၊ မန္တလေးမှ ညနေတွင် ပြန်ထွက်လာမည်ဟုပြောပြီး အသွားအပြန်ငှားထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကိုအောင်က သူတို့သူငယ်ချင်း မောင်ရဲဝင်း (ယခု ဩစတေးလျ ရောက်နေသူ) ကို အဖော်ခေါ်ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ မန္တလေးမှတစ်ဆင့် ခရီးဆက်ရာတွင် လမ်းတွင် တရက်နှစ်ရက်လောက် ကြာနိုင်သေးရာ ထိုကာလအတွင်း ကားဆရာကို မျက်ခြည်မပြတ်စောင့်ကြည့်ဖို့ လူလိုသဖြင့် ခေါ်လာရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကားမောင်းရန်လည်း လိုအပ်ကောင်းလိုအပ်နိုင်သဖြင့် ကားမောင်းတတ်သူ မောင်ရဲဝင်းကို ခေါ်လာရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ အမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး မောင်ရဲဝင်းခမျာ အဖမ်းခံရပြီး ထောင် နှစ် အရှည်ကြီး ကျသွားကြောင်း နောက်ပိုင်းတွင် ကျွန်တော်တို့ ကြားရပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ညနေသုံးနာရီလောက်မှ ရန်ကုန်မှ ထွက်ရပါသည်။ ကားဆရာက ဓာတ်ဆီလုံလောက်အောင် လိုက်စုနေသဖြင့် ထိုအချိန်မှ ထွက်လာရခြင်း ဖြစ်သည်။ ကားကမြင့်သဖြင့် အတော်အဆင်ပြေပါသည်။ တခုဆိုသည်မှာ ကားရှေ့ခန်းက မှန်ပေါ်တွင် ရုပ်ရှင်ကြော်ငြာတခု

ရေးကပ်ထားသဖြင့် ဖြတ်သွားဖြတ်လာများက ကြော်ငြာသာမက ကားထဲကိုပါ စိတ်ဝင်တစား ကြည့်ကြည့်နေကြပါသည်။

ထိုကားဆရာမှာ အတော်-တော်သည်။ ကားကို ညလုံးပေါက်မောင်းရာတွင် သူအိပ်ချင်လာပါက ကားရပ်ပြီး ကားလမ်းပေါ်ဆင်း ဒုန်းပြေး ပါသည်။ သုံးလေးခေါက်ပြေးပြီးမှ ကားပေါ်တက် ဆက်မောင်းပါသည်။ လမ်းတွင် ပဲခူးအဝင်တွင် မှတ်ပုံတင်တချက်စစ်ပြီး ဘယ်နေရာမှာမှ ထပ်မစစ် တော့ပါ။ ကားပေါ်တွင် ကားစပယ်ရာတစ်ဦးလည်း ပါပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ မနက်လင်းအားကြီးတွင် မန္တလေးသို့ ဝင်ပါသည်။ ပါတီမှ နောက်ဆက်သားတယောက်က ကားတစ်စီးငှားထားပြီး မန္တလေး တောင်ခြေမှ စောင့်နေမည်ဟုဆိုသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ရန်ကုန်က ငှားလာသောကားကို မန္တလေးတောင်ခြေ တနေရာတွင် ရပ်ခိုင်းပြီး ကျွန်တော်၊ လှလှ၊ ကိုအောင်နှင့် ပါတီမှ ပထမဆက်သားရဲဘော်တို့ ကားပေါ်မှဆင်းကာ ကျွန်တော်တို့ ကိစ္စရှိ၍ ခဏသွားဦးမည်၊ ညနေပြန်ဆိုမည်ဟု မောင်ရဲဝင်းကို နှုတ်ဆက်ပြီး ထွက်ခဲ့ပါသည်။ (မောင်ရဲဝင်းက ထိုကားဆရာနှင့် မခွဲမခွာနေပြီး ညနေကျမှ တယ်လီဖုန်း တနေရာမှဆက်ကာ ကျွန်တော်တို့တတွေ မလာနိုင်တော့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် သူပဲ ရန်ကုန်ပြန်ရမှာ ဖြစ်ကြောင်းပြောကာ ကားဆရာနှင့်အတူ ရန်ကုန်ပြန်ရန် စီစဉ်ထားပါသည်။)

ကျွန်တော်တို့ ထိုကားပေါ်မှ ဆင်းပြီး၊ နည်းနည်းလေးလျှောက်သွားတော့ ထို-နောက်ဆက်သားကိုတွေ့ကာ သူငှားထားသော ဂျစ်ကားဖြင့် ကျွန်တော်တို့တောက်လျှောက် လာရှိုးသို့ ဆက်တက်ခဲ့ပါသည်။ မေမြို့သို့ မနက် ၁၀ နာရီလောက်ရောက်ရာ၊ ကားဆရာမှာ ကားကို မေမြို့နာရီစင်ကြီး အနီးတွင် ရပ်ပြီးနေရာ ကျွန်တော်တို့မှာ ရင်တထိတ်ထိတ်နှင့် နေရပါသည်။ ကျွန်တော်သည် မေမြို့တွင် တိုင်းမှူးအတော်ကြာလုပ်ခဲ့ရာ မေမြို့တွင် အသိမိတ်တွေများသဖြင့် အသိနှင့်တိုးမှာ စိုးနေရခြင်း ဖြစ်သည်။ ရုတ်တရက် မျက်နှာသိနှင့်တိုးက သူတို့လာနှုတ်ဆက်လျှင် မသိဟန်ဆောင်၍ ငြင်းလွှတ်ရန် ကျွန်တော်က ကိုအောင်နှင့်လှလှကို သင်ကြားထားပါသည်။ မထင်မှတ်သည့် နေရာတွင် မထင်မှတ်သူနှင့် ဆုံတွေ့ပါက ထင်ယောင်ထင်မှား ဖြစ်တတ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ကိုယ်ကစွတ်ငြင်းလျှင် သူတို့ဘယ်လိုမှ တတ်နိုင်မှာမဟုတ်ကြောင်း ပြောပြထားရပါသည်။ လမ်းတွင် တယောက်ယောက် ကို မိသွားလျှင် ကျန်သူက ကိုယ့်လမ်းကိုယ် ဆက်လျှောက်ဖို့၊ ဖမ်းမိသူကို ဂရုမစိုက်ဖို့ကိုလည်း မှာထားရပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ နယ်စပ်ချောင်းကို ဖြတ်ရမည့်ကိစ္စရှိသဖြင့် ကူးတို့မရှိပါက ကိုယ့်ဟာကိုယ်ဖြတ်ရန် လူတိုင်းအတွက် လေခေါင်းအုံးတလုံးစီလည်း ဆောင်ခိုင်းထားပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ငှားလာသောကားသည် လာရှိုးရောက်ခါနီး တနာရီခရီးခန့်အလိုတွင် ပျက်ပါတော့သည်။ ဘယ်လိုမှ ပြင်မရတော့သဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကြုံတဲ့ကား တားစီးပြီး ခရီးဆက်ရန် ဒရိုင်ဘာက ပြောလာပါတော့သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့သည် နှစ်သုတ်ခွဲလိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော်၊ လှလှနှင့် ဒုတိယဆက်သားလေးက တသုတ်၊ ကိုအောင်နှင့် ပထမဆက်သားက တသုတ်ခွဲပြီး လာရှိုးမှာ ဆုံမည့်နေရာ အချိန်းအချက်လုပ်ကာ ကျွန်တော်တို့အသုတ်က ဝီလီဂျစ်ကားလေးတစ်စီးကိုတားပြီး တက်စီးလာခဲ့ကြပါသည်။ ထိုကားကို မောင်းလာသူမှာ အတော် ရည်မှန်သူဖြစ်ပြီး ကားပိုင်ရှင်ကိုယ်တိုင်ပင် ဖြစ်ဟန်တူသည်။ ကားနောက်တွင်လည်း လူလတ်ပိုင်းတဦး အိပ်လိုက်လာရာ သူကထထိုင်ပြီး ကျွန်တော်တို့ အား နေရာပေးပါသည်။ ကားက လာရှိုးဂိတ်သို့ ရောက်သောအခါ ဂိတ်စောင့်က ကားမောင်းလာသူအား-မနက်ကအတိုင်းပဲလားဟုမေးရာ၊ ထိုသူက ဟုတ်တယ်။ မနက်က လူအတိုင်းပဲဟု ဖြေသဖြင့် ဘာမှ မစစ်ဆေးဘဲ လွှတ်လိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ လာရှိုးအဝင်အထွက်ဂိတ် အလွန်ကျပ်သည်ဟု ကြားထားသဖြင့် ရင်တမမ လာခဲ့ရာ၊ ယခုလို ချောမောသွားတော့ အတော်စိတ်အေးသွားပါသည်။

ကားမောင်းသူမှာ ကျွန်တော်တို့အား ဘာမှမေးမြန်းစစ်စစ်မရှိဘဲ လာရှိုးမြို့ထဲ ရောက်လာသောအခါ ဘယ်ပို့ပေးရမလဲဟု ကျွန်တော်တို့ အား မေးပါသည်။ ကျွန်တော်တို့က ကားဂိတ် (တက္ကစီဂိတ်) တခုခု ပို့ပေးပါဟုပြောတော့ သူကတနေရာတွင် ကားကိုထိုးရပ်ပြီး ဒီကနေ ရှေ့တည့်တည့် ဆင်းပြီးလျှောက်သွားရင် ဂိတ်တွေလိမ့်မယ်ဆိုကာ ကျွန်တော်တို့အား ချထားခဲ့ပါသည်။ (နောင်မှ ကျွန်တော်တို့ သိရသည်မှာ ကျွန်တော်တို့ ပျောက်ဆုံးနေကြောင်း၊ တွေ့ရှိသူများက အကြောင်းကြားရန် အစိုးရက ဓာတ်ပုံများနှင့်တကွ သတင်းစာများက ကြေညာသောအခါ ကျွန်တော်တို့ ရန်ကုန်မှ မန္တလေးသို့ အလာငှားလာသော ကားသမားက လက်ဦးမှုရှိရှိ အစိုးရကို အကျိုးအကြောင်း ပြောပြသဖြင့် ထိုမှတဆင့် မီးခိုးကြွက်လျှောက် လိုက်ရာတွင် ထိုကျွန်တော်တို့ လာရှိုးအဝင် ကားကြုံ ခေါ်တင်ခဲ့သောသူလည်း အဖမ်းခံရကာ ထောင်ကျပြီး စီးပွားတောင် ပျက်သွားရှာသည်ဟု ကြားရပါသည်။)

ကျွန်တော်တို့ တက္ကစီတစ်စီးငှားပြီး ဟော်တယ်တခုသို့ ပို့ခိုင်းရပါသည်။ ထိုဟော်တယ် တည်းခိုခန်းတွင် အခန်းတခုငှားပြီး ကျွန်တော်နှင့် လှလှ သားအဖနှစ်ယောက် တည်းခိုပြီး၊ ကျွန်တော်တို့နှင့် ပါလာသော ဆက်သားလေးက အပြင်ထွက် စနည်းနာရန်နှင့် အစားအသောက်များဝယ်ရန် ထွက်သွားပါသည်။ သူပြန်လာတော့ ညတိုင်းတည်းခိုခန်းများကို စစ်ဆေးတတ်ကြောင်း၊ မနေ့ညကတင် ထိုတည်းခိုခန်းကို စစ်ဆေးရေးဝင်သေးကြောင်း၊ သူနှင့်မျက်နှာသိတယောက် တိုးနေသဖြင့် သူ ကျွန်တော်တို့နှင့် အတူမတည်းခိုဘဲ တနေရာသွားတည်းမှာဖြစ်ကြောင်း၊ သူ မနက် ၈ နာရီမှ ပေါ်မလာလျှင် မိမိတို့ဘာသာ နမ့်ခမ်းကားဂိတ်သို့သွားရန် မှာကြားပါသည်။ သူပြောပြ၍ သိရသေးသည်မှာ ကျွန်တော်တို့နောက်မှာ ကျန်ခဲ့သည့် ကိုအောင်နှင့် ဆက်သားတဦးမှာ ရဲကားတစ်စီးကို တားစီးလာကြောင်း၊ သူတို့လည်း မြို့အဝင် ဘာမှအစစ်အဆေး မရှိကြောင်း၊ ချောမောကြောင်း၊ အခုလည်း တခြား တည်းခိုခန်းတခုတွင် တည်းနေကြောင်း၊ မနက် ၈ နာရီတွင် ကားဂိတ်တွင်ဆုံရန် ချိန်းထားကြောင်းပြောပြီး ထွက်သွားပါတော့သည်။

ကျွန်တော်တို့ သားအဖ တညလုံး ကြက်အိပ်၊ ကြက်နိုး အိပ်ကြပါသည်။ မနက် ၇ နာရီခွဲလောက်တွင် ထိုဆက်သားလေး ရောက်လာရာ ကျွန်တော်တို့ အတော်ဝမ်းသာသွားပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သုံးဦး ဟော်တယ်အနီးရှိ ဆိုင်တဆိုင်တွင် မနက်စာစားကြပြီး တက္ကစီဖြင့်ပင် နမ့်ခမ်း ကားဆိပ်သို့ သွားရောက်ကြပါသည်။ ကားဆိပ်တွင် ကိုအောင်တို့ ရောက်နေပြီး ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကားလက်မှတ်ဝယ်ပြီး အသုတ်နှစ်သုတ်ခွဲ ကားနှစ်စီးပေါ် တက်ကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကားပေါ် တွင် နမ့်ခမ်းမှ လာရှိုးသို့ လာသီချင်းဆိုသည့် ရှမ်းမိန်းမပျိုလေးတအုပ် ပါလာပါသည်။ ကလေးမလေးများမှာ ရုပ်ရည်သားသားနားနားနှင့် သွက်သွက်လက်လက်ကလေးများဖြစ်ရာ လမ်းတလျှောက်တွေ့ရသည့် စစ်ဆေးရေး သမားများသည် ထိုကလေးမလေးများ နှင့်သာ တရင်းတနီးနှုတ်ဆက်ရောနှော ပြောဆိုနေသဖြင့် ကျွန်တော်တို့တတွေအတော် ကံကောင်းခဲ့ပါသည်။ ကျန်ခရီးသည်များကို မည်သူ့ကိုမျှ ဂရုမစိုက်လှတော့ဘဲ ဝတ်ကျေတန်းကျေသာ စစ်ဆေးတာတွေ့ရပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ လားရှိုးက အထွက် နာမည်ကြီးလှသည့် အေဒီ (A.D) ဂိတ်တွင် ကားပေါ်မှ ခရီးသည်အားလုံး ဆင်းရပြီး စစ်ဆေးရေးဂိတ်တွင် အစစ်ဆေးခံရပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ သားအဖနှစ်ယောက် စစ်ဆေးသူရှေ့ ရောက်သောအခါ လှလှက သူ့လက်ကိုင်အိတ်ထဲမှ မှတ်ပုံတင် အထုတ်လိုက်တွင် အိတ်ထဲတွင်ပါသည့် ဆရာဝန်သုံးနားကြပ် ထွက်ကျလာရာ စစ်ဆေးနေသူစာရေးက မော့ကြည့်လိုက်ပြီး ဪ- အစ်မကြီးက

အစိုးရအမှုထမ်းလားဟု မေးပါသည်။ လှလှက ဟုတ်ကဲ့။ ကျွန်မ နမ့်ခမ်းပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးပြောင်းလာတဲ့ (A.S) လက်ထောက်ဆရာဝန်ပါ။ ကျွန်မမှာ (Transfer Order) ရွှေ့ပြောင်းအမိန့်လည်း ပါပါတယ်။ ဒီမှာ ကြည့်ဦးမလားဟု ဆိုသောအခါ ထိုစာရေးက ပျာပျာသလဲနှင့် ဟာ-မလိုပါဘူး။ မလိုပါဘူး။ သွားပါ အစ်မကြီး ရပါတယ်ဟု ဆိုပါသည်။ လှလှက ကျွန်တော့်လက်ဆွဲပြီး ဒါကတော့ ကျွန်မကိုလိုက်ပို့တဲ့ ကျွန်မဦးလေး၊ ကျွန်မတို့ သွားတော့မယ်နော်၊ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ဟု နှုတ်ဆက်ရာ ထိုစာရေးကလေးက အစ်မကြီး ရှေ့ကကင်းတွေမှာလည်း (Government service) အစိုးရအမှုထမ်းလို့သာ ပြောပါ။ ဘာမှ စစ်ဆေးမှာ မဟုတ်ပါဘူးဟု မှာလိုက်ရှာပါသေးသည်။

(၁၉၈၀ ခုနှစ်များအတွင်း ပါတီတွင်းသို့ လူသစ်ရဲဘော်အချို့ ရောက်လာရာ သူတို့ A.D ရိတ်အဖြတ် အတွေ့အကြုံကို ကျွန်တော်တို့အား ပြန်ပြောပြဖူးပါသည်။ သူတို့အား ထိုရိတ်တွင် စစ်ဆေးသူများက-ကျွန်တော်တို့ ဒီရိတ်က သိပ်နတ်ကြီးတာ၊ ဗိုလ်ချုပ်ကျော်ဇောတို့ တမိသားစုလုံး ဒီကလွတ်ထွက်သွားတာလေ။ ရိတ်တစ်လုံးလည်း အလုပ်ပြုတ်ထွက်သွားတာပဲ။ သူတို့နဖူးမှာ စာကပ်ထားတာမှ မဟုတ်တာ၊ ကျွန်တော်တို့က ဘယ်လိုလုပ် သိနိုင်မှာလဲ။ ခင်ဗျားတို့လို ကောင်းရောင်းကောင်းဝယ်သမားတွေဆိုရင်တော့ ဘာပူစရာရှိသလဲဗျာ။ ကျွန်တော်တို့က လွှတ်ပေးပါတယ်ဟု ပြောလွှတ်လိုက်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ဆေးရုံသို့ အလုပ်ပြောင်းလာသည့် ဆရာဝန်ဟု ဆိုလိုက်သဖြင့် စေတနာဗလပွဖြင့် နတ်လမ်း ညွှန်လိုက်သော ထိုစာရေးလေးအား သတိရသနားနေမိပါသည်။)

ကျွန်တော်တို့ လမ်းတလျှောက်လုံး တံတားတိုင်း၊ မြို့အဝင်အထွက်တိုင်း ကားပေါ်မှဆင်း လမ်းလျှောက်ရပြီး ရိတ်တွင်ထိုင် စောင့်နေသူများ ရှေ့ကဖြတ်ကာ မှတ်ပုံတင်ပြ အစစ်ဆေးခံပြီးမှ ကားပေါ် ပြန်တက်ရပါသည်။ ထိုနေ့မှာ တနင်္လာနေ့ဖြစ်သဖြင့် ရုံးပိတ်ရက် ဖွင့်စနေ့ဖြစ်သဖြင့် စစ်ဆေးသူအားလုံး Holiday mood ဝင်ကာ၊ ပေါ့တီးပေါ့ဆ စစ်ဆေးကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကြားထားတာနဲ့ မတူပါ။ နမ့်ခမ်းက အဆိုတော် ကလေးမလေးများမှာ ထိုဒေသတွင် ရေပန်းစားသူများ ဖြစ်ဟန်ရှိပါသည်။ သူတို့လေးတွေကြား ကျွန်တော်တို့ သားအဖ မယောင်မလည် ရောလျှောက် ပါလာရာ သူတို့လေးတွေနှင့် နှုတ်ဆက်ဖို့၊ စကားစမြည်ပြောဖို့သာ စိတ်အားသန်နေကြသည့် ထိုကင်းသမားများ၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးရိတ်စောင့်များက ကျွန်တော်တို့သားအဖအား ငဲ့စောင်း၍ပင် မကြည့်ပါ။ ကျွန်တော်တို့ထုတ်ပြသော မှတ်ပုံတင်ကဒ်ပြားများကိုလည်း သေသေချာချာ မကြည့်ပါ။ ဟိုလှည့် ဒီလှည့်လုပ်ပြီး ကျွန်တော်တို့အား ပြန်ပေးပြီး၊ လက်ဖြင့်အမြန် ကားပေါ် ပြန်တက်ရန်သာ ညွှန်းနေပါသည်။ ကျွန်တော်တို့နှင့်ပါလာသော ဆက်သား ကလေးမှာလည်း ရှမ်းကလေးပင်ဖြစ်ရာ ထိုအဆိုတော်အုပ်နှင့် ရှမ်းလို တရင်းတနီးဆက်ဆံပြောဆိုနေသဖြင့် သူ့အတွက်လည်း အဆင်ပြေနေပါသည်။

ကိုအောင်တို့နှစ်ယောက်လည်း နောက်ကားနှင့်ပင် ပါလာရာ ကျွန်တော်တို့ရှေ့က စစ်ဆေးရေးတစ်ဦး၍ ထွက်လျှင် သူတို့ကားက နောက်က ဝင်လာတတ်ပါတော့သည်။ ဤသို့သွားနေရာက ကျွန်တော်တို့ နမ့်ခမ်းတံတားကို ကျော်ပြီးသောအခါ ကိုအောင်တို့နှစ်ယောက်အား တံတားတဖက် ထိပ် အပေါ်ဘက်တွင်ရှိသော တံတားလျားဆီသို့ စစ်ဗိုလ်တယောက်က ခေါ်သွားတာကို တွေ့လိုက်ရပါတော့သည်။ ထိုစစ်ဗိုလ်က သူတို့နှင့် ရယ်ရယ် မောမော ပြောပြောဆိုဆို စကားတပြောပြောနှင့် ခေါ်သွားနေတာ တွေ့ရသဖြင့် စိတ်ထဲအနည်းငယ်အေးရသော်လည်း စိတ်တော့တထင့်ထင့် ဖြစ်နေ ပါသည်။ (နောင်မှ သိရသည်မှာ ကိုအောင် သူငယ်ချင်း D.S.A ဆင်းတယောက် ဖြစ်ပြီး ကိုအောင်ကိုတွေ့သဖြင့် ဝမ်းသာအားရခေါ်သွားပြီး စကားစမြည် ပြောတာသာဖြစ်ကြောင်း၊ ကိုအောင်က အလုပ်ပြုတ်သွားသဖြင့် စိတ်ညစ်ပြီး ထွက်လည်နေကြောင်း ပြောပြပြီး ပြန်ဆင်းလာခဲ့ကြောင်း သိရပါသည်။ ကိုအောင်မှာ ဘွဲ့ရပြီးခါစက ကမာရွတ် စီးကရက်စက်ရုံတရုံတွင် အလုပ်သင်အရာရှိအဖြစ် အလုပ်လုပ်နေခဲ့ပြီး ၁၉၇၄ - ၇၅ အလုပ်သမား အရေးအခင်း အပြီးတွင် အလုပ်ပြုတ်ခဲ့ပါသည်။)

ဤလိုနှင့် ကျွန်တော်တို့ ခရီးနှင့်လာရာ နေ့လည်ထမင်းကို ကွတ်ခိုင်တွင် ဝယ်စားပြီး နမ့်ခမ်းသို့ရောက်ခါနီး ၁၀ မိုင်ခန့်အလိုတွင် ကျွန်တော်တို့ ဆက်သားကလေးက ကားရပ်ခိုင်းပြီး ကျွန်တော်တို့ ဒီမှာပဲ ဆင်းတော့မည်ဟု ပြောဆိုပြီး ကားပေါ်က ဆင်းကြပါတော့သည်။ ကျွန်တော်တို့ ဆင်းသော အခါ ကားစပယ်ယာက ဩော် ... ခင်ဗျားတို့က ဒီလိုကိုးလို့ ဆိုလိုက်ပါသည်။ ထိုနေရာမှာ ကျွန်တော်တို့ မြေအောက်ရဲဘော်များ သုံးနေကျလမ်း ဖြစ်သဖြင့် ကားစပယ်ယာလေးက ဤသည်ကို ရည်ရွယ်၍ ပြောဟန်ရှိသည်။ ကျွန်တော်တို့ သုံးပြီးနောက် ထိုလမ်းကို မည်သူမျှ မသုံးတော့။ ကျွန်တော်တို့လည်း ရင်ထဲဒီတံကနဲ ဖြစ်သွားသော်လည်း ဟန်မပျက် ကားပေါ်မှဆင်းကာ ကားလမ်းဘယ်ဘက်ရှိ တောင်ကုန်းတကုန်းပေါ်ရှိ ဘုန်းကြီးကျောင်းရှိရာ သွားသောလမ်းသို့ ဆင်းလျှောက်ကြပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ စီးလာသည့်ကား မျက်စိအောက်မှ ပျောက်သွားမှ လာရာလမ်းပြန်လှည့်ပြီး ကားလမ်းဖြတ်ကာ ကားလမ်း ညာဘက်ဘေးရှိ တောအုပ်တွင်းဝင်ကာ လူသွားလမ်းလေးအတိုင်း ဆက်လျှောက်တော့ နယ်စပ်ချောင်းကို ရောက်သွားပြီး ကမ်းတွင်လည်း ကူးတို့လှေလေးတစ်စီး ကပ်ထား တာ တွေ့ရပါသည်။ လှေသမားလည်း အဆင်သင့်ပင် တွေ့ရပါသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ထိုချောင်းကို ကူးတို့လှေလေးနှင့်ဖြတ်ပြီး ကမ်းပေါ်တက်ကာ တွေ့ရသည့် လမ်းကလေးအတိုင်း လျှောက်လာရာ စပါးခင်းကြီးတစ်ခုစား လယ်ကန်သင်းပေါ်တက်လျှောက်လိုက်စဉ် “ဖေဖေရေ၊ ဖေဖေရေ”ဟု အော်ပြီး လက်ကြီးမြှောက် ဝှေ့ယမ်းပြီး ပြေးလာသည့် ကျွန်တော့်သားအငယ် ကျော်ဇောဦးကို တွေ့လိုက်ရပါတော့သည်။ သူက ကျွန်တော်တို့ထက် တလခန့်စော၍ ပါတီသို့ ထွက်ခွာသွားသူဖြစ်ရာ သူ့ကို တွေ့လိုက်ရသောအခါ ကျွန်တော်တို့ ပါတီသို့ ချောချောမောမော လုံခြုံစွာဆိုက်ရောက်ပြီဆိုတာကို သိလိုက်ရပါတော့သည်။

ကျွန်တော်တို့နှင့် ကျော်ဇောဦး၊ သူနှင့်အတူပါလာပြီး ကြိုစောင့်နေသော ပါတီမြေအောက်ဌာန ကေဒါတဦးဖြစ်သည့် ရဲဘော်ဇော်ဝင်းတို့ အကျိုးအကြောင်း ပြောနေစဉ်မှာပင် ကျွန်တော့်သားအကြီး ကိုအောင်နှင့် ဆက်သားရဲဘော်တို့ ရောက်ချလာပါသည်။ ထိုနေရာသည် ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ ရှေ့တန်းစခန်းထောက်ရှိရာ မန်ဟိုင်းရွာလေး ဖြစ်ပါသည်။

ထိုနေ့သည် ၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့ ဖြစ်ပါတော့သည်။ ကျွန်တော်သည် အခက်အခဲအမျိုးမျိုး၊ အကွေ့အကောက်အမျိုးမျိုးကို ဖြတ်ကျော်ပြီး နှစ်ရည်လများ ခွဲခွာခဲ့ရသည့် “အိမ်” (ပါတီ) သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိခဲ့ပါတော့သည်။ ။

ကိုးကားသည့်စာအုပ်စာတမ်းများ

၁။ စာရေးသူကိုယ်တိုင် ရေးသားခဲ့သည့် စာအုပ်များ

- ၁-၁။ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး
 - ၂။ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတိုက်ပွဲများ ပြည်သူ့ဘက်တော်သားများစာပေ
 - ၃။ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးသဘောထားနှင့် လက်ရွေးစင်မိန့်ခွန်းများ
 - ၄။ ကမ္ဘာစစ်နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး
 - ၅။ သမိုင်းမှန်ကူကွက်များ ပြည်သူ့ဘက်တော်သားများစာပေ
 - ၆။ တရားခံအစစ်ဘယ်သူလဲ ၎င်း
 - ၇။ မီဒီယာလောကနှင့် အင်တာဗျူးများ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ၊ ဗဟိုဝါဒဖြန့်ချိရေးဌာန

၂။ တခြားစာအုပ်များ

- ၂-၁။ လွတ်လပ်ရေးရွှေရတု (ပြည်တွင်းစစ်နှစ်ငါးဆယ်) အောင်စောဦး
- ၂။ တိုင်းပြည်ကနုနု မှန်တိုင်းက ထန်ထန် ဗိုလ်မှူးကြီးဟောင်းတင်မောင်
- ၃။ မှန်တိုင်းလွန်သော် ၎င်း
- ၄။ မှန်တိုင်းကိုလွန်၍ အန်တုလေသော် မိုးမိုးတာရောစံ
- ၅။ တပ်မတော်သမိုင်း (ပထမတွဲ မှ စတုတ္ထတွဲအထိ) တပ်မတော်မော်ကွန်းတိုက်
- ၆။ ပြည်တွင်းဆူပူသောင်းကျန်းမှုသမိုင်း (အပိုင်း ၄ ပိုင်း) ၎င်း
- ၇။ ဆရာကြီးသခင်ကိုတော်မိုင်း လူထုဒေါ်အမာ
- ၈။ သတင်းစာများပြောတဲ့စစ်အတွင်းဗမာပြည် လူထုဦးလှ
- ၉။ တာတေစနေသား ဦးနု
- ၁၀။ သမိုင်းမှန်ကူကွက် ၂ ပြည်သူ့ဘက်တော်သားများစာပေ
- ၁၁။ ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မိုင်း နှစ် ၁၃၀ ပြည့် (အထူးထုတ်) ရူဝံစာပေ
- ၁၂။ ဘုံဘဝမှာဖြင့် သခင်တင်မြ
- ၁၃။ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးဌာနချုပ်နှင့် တိုင်းကြီး ၁၀ တိုင်း သခင်တင်မြ
- ၁၄။ Burma in Revolt Bertil Litner

နောက်ဆက်တွဲ (၁)

ဗိုလ်မှူးချုပ်ဟောင်းကျော်ဖော၏ တိုင်းပြည်သို့ တင်ပြချက်
(၁၀-၈-၇၆)

ချစ်လှစွာသော အဖိနှိပ်ခံ လုပ်သားပြည်သူများဖြစ်တဲ့ လူမျိုးပေါင်းစုံပါဝင်တဲ့ အလုပ်သမား၊ လယ်သမား၊ မြို့နေလုပ်စားကိုင်စား ဆင်းရဲသားများ၊ ပညာတတ်များ၊ အမျိုးမျိုးသော အလတ်တန်းလွှာများ၊ အမျိုးမျိုးသော လုပ်ငန်းကိုင်ငန်းရှင်များနှင့် ရဟန်းသံဃာများခင်ဗျား- နောက်မျိုးဆက်တစ်ခုလုံး လူညွန့်တုံးအောင် အညွန့်ချိုးခံနေရတဲ့ ကျောင်းသားများ၊ လူငယ်များခင်ဗျား။

နောက် နေဝင်း-စန်းယု စစ်တပ်အတွင်းရှိ အမျိုးမျိုးသောလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများမှ အရာရှိအရာခံ၊ အကြပ်တပ်သားများခင်ဗျား ကျွန်တော်ဟာ နေဝင်း အုပ်စိုးမှုကို တော်လှန်တိုက်ခိုက်ဖို့ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီခေါင်းဆောင်တဲ့ လွတ်မြောက်တဲ့နယ်မြေကို အခက်အခဲ အမျိုးမျိုးကို ပြည်သူများအကူအညီဖြင့် ကျော်ဖြတ်ပြီး ရောက်ရှိနေပါပြီ။

အဘယ်ကြောင့် ကျွန်တော်ဟာ လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးလုပ်ဖို့ ထွက်လာရသလဲဆိုတာ ကျွန်တော့်အနေနှင့် တိုင်းပြည်ကို ရှင်းပြဖို့ တာဝန်ရှိပါတယ်။

တခုတည်းသော အဓိကအကြောင်းကတော့ ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတွေကို နေဝင်း-စန်းယုစစ်အုပ်စုက ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်သမိုင်းမှာ မကြုံဖူးလောက်အောင် အဖက်ဖက်က နှိပ်ကွပ်မှု၊ သွေးစုပ်မှုကြောင့် ပြည်သူတွေ စိမ်းနေရတဲ့ ဒုက္ခအဝဝကို ကျွန်တော့်အနေဖြင့် ဘယ်လိုမှ လက်ပိုက် ကြည့်မနေနိုင်လို့ပါ။

ဒါကြောင့် လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်အတော်ကြာကတည်းက နေဝင်းအုပ်စိုးမှုကို တွန်းလှန်တိုက်ဖျက်ဖို့ အမျိုးမျိုးကြံဆခဲ့ပါတယ်။ ပြည်သူနဲ့ တပ်တွင်း တစ်ဖက်တစ်ဖက်အခြေအနေကြောင့် နေဝင်းဟာ ကျွန်တော့်ကို ထောင်ချမထားပေမယ့် အစောင့်အကြပ်အမျိုးမျိုး၊ သူလျှိုအမျိုးမျိုးနှင့် မလှုပ်နိုင်အောင် ချုပ်ကိုင်ထားပါတယ်။

ယခုမှပဲ ရတဲ့အခွင့်အရေးကို ဖြစ်သလို အသုံးချပြီး၊ ပြည်သူတို့ရဲ့ ရန်သူကြီး နေဝင်းစစ်အစိုးရကို ပြည်သူတို့နှင့်အတူ တိုက်ဖျက်ပစ်ဖို့ လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးနယ်ထဲ ရောက်ခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်တော်အခုလို နေဝင်းအုပ်စိုးမှုကို တွန်းလှန်တိုက်ဖျက်ဖို့ လုပ်တာကို၊ ပြည်သူတရပ်လုံး ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ထောက်ခံမယ်ဆိုတာ သံသယမရှိပါ။ ပြည်သူ့ဆန္ဒနှင့်အညီ လုပ်ရတယ်ဆိုတာ သံသယမရှိပါ။

နေဝင်း-စန်းယုတို့ ပြည်သူ့အပေါ် ရက်စက်စွာ ဖိနှိပ်ပုံကို ကြည့်ကြစမ်းပါ။ သူတက်လာပြီး မကြာမီလပိုင်းအတွင်း ၁၉၆၂ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၇ ရက်အရေးအခင်းကြီး ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီအရေးအခင်းမှာ အပြစ်မဲ့ လက်နက်မဲ့ ကျောင်းသားတွေကို အော်တိုမက်တစ်ဂျီသရီး-ဂျီဖိုးတွေနှင့် မြို့သိမ်းစစ်တပ်က ရန်သူကို လိုက်လံချေမှုန်းသလို အတင်းပစ်၊ အတင်းလိုက်၊ အတင်းသတ်ကြတယ်။ မသေလို့ ဒဏ်ရာရတဲ့ကျောင်းသားတွေကို လိုက်ဖမ်းမိသမျှ လက်စတုံးသတ်ပစ်တယ်။ တွင်းကြီးတွေတူးပြီး မြေမြှုပ်- အစပျောက်လိုက်တယ်။ အနည်းဆုံး ၁၀၀ မှ ၂၀၀ ကြား အသတ်ခံရတယ်။ သွေးချောင်းစီးခဲ့တယ်။

သားသမီးချင်း စာနာကြည့်ပါ။ ပြည်သူတို့ရင်မှာ ဘယ်လိုနေမလဲ။ မိဘတွေဟာ အလောင်းတောင်မတွေ့ရ။ မသင်္ဂြိုဟ်ရဘူး။ တချို့မိဘတွေ ရူးတဲ့လူ ရူးသွားကြတယ်။

နောက်ထပ်ပြီး ဗမာပြည်ရှိနယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး ဝိမာန်တခုဖြစ်တဲ့၊ သမိုင်းဝင် သမဂ္ဂအဆောက်အအုံကြီးကို ဇက်ရဲလက်ရဲ ဖြိုခွဲလိုက်တယ်။ နောက်နေဝင်းကထပ်ပြီး အရူးအမူး သွေးရူးသွေးတန်း ပြည်သူတွေကို ဆန့်ကျင်ပြလိုက်ပုံက နောင်လည်း ဓားစားချင်း၊ လှံလှံချင်း ချေမှုန်းပစ်မယ်လို့ ရေဒီယိုက ကြိမ်းဝါးလိုက်တယ်။

နယ်ချဲ့ဗြိတိသျှတောင် အနှစ် ၁၀၀ သူအုပ်စိုးမှုမှာ ဒီလောက်ရက်စက်ရမ်းကားမှုကြီးမျိုး မလုပ်ရဲခဲ့ဘူး။ နယ်ချဲ့လက်ပါးစေ နေဝင်းကတော့ သူ့အုပ်စိုးမှု တနှစ်မပြည့်ခင်မှာ လုပ်ပြရဲခဲ့တယ်။

- ဒါဟာ ဘာကိုပြလိုက်သလဲ-
- ဒါဟာ ပြည်သူ့အကျိုးပြုမယ်ဆိုတဲ့ မဆလ လမ်းစဉ်လား။
- ဒါဟာ ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးဆိုတာလား။
- ဒါဟာ ပြည်သူ့ကိုချစ်ပါတယ်ဆိုတဲ့ ပြည်သူ့တပ်မတော်လား။
- ဒါဟာ နေဝင်းရဲ့ ဖက်ဆစ်ဘီလူးရုပ် ဘွားဘွားပေါ်တာပဲ မဟုတ်လား။
- ဒါဟာ အာဏာကို ဘာနှင့်မှမလဲနိုင်တဲ့ ငမ်းငမ်းတက် အာဏာရှင်ကြီးဆိုတာ ပေါ်တာပဲ မဟုတ်လား။
- ဒါဟာ ပြည်သူတွေအပေါ် နေဝင်းတို့က ဘယ်လိုသဘောထားတယ်ဆိုတာ ပြလိုက်တာပဲမဟုတ်လား။
- နယ်ချဲ့သမားတောင် မလုပ်ရဲလို့ နောက်တလှမ်းဆုတ်ရတဲ့ ကာလမှာ နေဝင်းဟာ ပါးကွက်သား လူစွမ်းကောင်းကြီး လုပ်ပြခဲ့တယ်။
- နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးတိုက်ပွဲအဆင့်ဆင့် ဂုဏ်ရောင်ပြောင်ခဲ့တဲ့ သတ္တိပြောင်ခဲ့တဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကျောင်းသားလူငယ်တွေကို ဒီလိုအကြမ်းဖက် ရာနှင့်ချီပြီး သတ်ပြလို ကြောက်မတဲ့လား။ သူတို့ရဲ့ ရာဇပလ္လင်ရော မြဲမတဲ့လား။

ကျောင်းသားလူငယ်တွေအပါအဝင် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ပြည်သူတွေဟာ ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့သမားကို အန်တုခဲ့တဲ့ ပြည်သူ၊ ဖက်ဆစ် ဂျပန်ကို ထချခဲ့တဲ့ပြည်သူ၊ နေဝင်းတို့ရဲ့သခင် နယ်ချဲ့တွေကို မောင်းထုတ်ခဲ့တဲ့ ပြည်သူတွေဆိုတာ နေဝင်းတို့မေ့နေပုံရတယ်။

သမိုင်းက ဒီရာဇဝတ်ကောင်ကို ခွင့်လွှတ်မတဲ့လား။ ဒီနောက်မှာ နေဝင်းတို့က ပြည်သူ့သွေးတွေပေကျံနေတဲ့ ဖက်ဆစ်ဘီလူးရုပ်ကို ဖုံးကွယ်ရေး၊ လှည့်စားရေးအတွက် မဆလ ပါတီဆိုတဲ့ ဆိုရှယ်လစ်အတု ပါတီတရပ်ကို သူ့ကြေးစားတပ်ကို ဗဟိုပြုပြီး ၁၉၆၃ မှာ ဖွဲ့စည်းခဲ့တယ်။ ဒီလိုနဲ့ တဖက်က ဆိုရှယ်လစ်အတုအယောင်နှင့် မနိုးကြား

သေးတဲ့ ပြည်သူတစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို လိမ်ညှာဖို့နဲ့ နီးကြားတဲ့ ပြည်သူအများစုကို ဂတ်စတာပိုစုံထောက်တပ်လို ပြည်သူ့ဖိနှိပ်ရေး တပ်ဖွဲ့ကြီးတပ်အဖြစ် ဖိနှိပ်ဖို့ စစ်တပ်ပါတီ ဖွဲ့ခဲ့တယ်။ ဒီလိုပါတီထဲ မဝင်လိုတဲ့သူတွေကိုလည်း မဝင်ဘဲမနေရအောင် အကျပ်ကိုင်ခဲ့တယ်။

နောက် နေဝင်းဟာ ဆိုရှယ်လစ်အတုကို ကိုင်ယမ်းပြီး ပြည်သူပိုင်လုပ်ငန်းတွေဟောဆိုပြီး ပုဂ္ဂလိကပိုင် လုပ်ငန်းကိုင်ငန်း အားလုံးကို ကွမ်းယာဆိုင် သာသာလောက်ကစပြီး လက်တွေ့လျော်ကြေးမပေး၊ သိမ်းကျုံးလုယက်ယူကြတယ်။

အကျိုးဆက်ကတော့ အမျိုးသားစီးပွားရေး နာလန်မထူနိုင်အောင် ကျဆင်းစေခဲ့တယ်။ နယ်ချဲ့ပေါင်းစုံကို ပိုမိုခိုရပြီး ကုန်ဈေး နှုန်းတွေ တဟုန်ထိုးတက်ခဲ့တယ်။ ပြည်သူတွေ ပိုကျပ်တည်းလာခဲ့တယ်။

သူတို့မှာတော့ ကားတွေတိုက်တွေ တိုးတက်လာတယ်။

ဆိုရှယ်လစ်အတုဖြစ်ကြောင်း၊ နယ်ချဲ့လက်ပါးစေဖြစ်ကြောင်း ထပ်ဖွင့်ပြတာက နယ်ချဲ့ပိုင် ဘီအိုစီရေန်ကုမ္ပဏီကိုသိမ်းတော့ မရှက်မကြောက် နယ်ချဲ့ကျေနပ်လောက်အောင် စေ့စပ်ပြီးလျော်ကြေးပေးခဲ့တယ်။

နာမည်ဆိုးလှတဲ့ ‘န-အက်တလီ’စာချုပ်ကို ယခုအထိ မဖျက်ခွဲသေးဘူး။

နေဝင်းတို့ဟာ တဖြည်းဖြည်းကျယ်ပြန့်လာတဲ့ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီနဲ့ လူမျိုးစုအသီးသီးက သူ့အုပ်စိုးမှုကို လက်နက်စွဲကိုင် တော်လှန်နေ ကြတဲ့ လက်နက်တွေကို ဖြုတ်ပစ်ဖို့နဲ့ ပြည်သူတရပ်လုံးကို လှည့်စားဖို့ ၁၉၆၃ ခုနှစ်မှာ ဟန်ပြိုင်ချမ်းရေးအတုကို လုပ်ခဲ့တယ်။ နောက်ဆုံး သူသာလျှင် ငြိမ်းချမ်းရေးကို ဖျက်ဆီးတဲ့ တရားခံအဖြစ် ပေါ်ခဲ့တယ်။

နောက်နေဝင်းတို့ဟာ သူတို့မြတ်စွန်းမယ်၊ အကျိုးရှိမယ်ထင်တဲ့ ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် ကုန်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းကိုင်ငန်း အသေးအကြီး တချိုးတခု ထပ်သိမ်းကြ၊ လူယက်ကြလို့ အမျိုးသားစီးပွားရေး ပို၍ပို၍ပျက်စီးလာ၊ ဈေးနှုန်းတွေပိုကြီးလာ၊ ထုတ်လုပ်မှုတွေကျဆင်းလာ၊ တိုင်းပြည်စီးပွားရေးဖရဲဖရဲ ဖြစ်လာရတယ်။

နောက်ဆုံး ၁၉၆၇ မှာ ဗမာပြည်သမိုင်းမှာ တခါမှ မကြုံဖူးတဲ့ ဆန်မလောက် ထမင်းဝတ်ရမယ့်ကိန်း ဆိုက်လာတယ်။

ဆန်ပြဿနာ ဖြစ်လာတော့ ယခင်နယ်ချဲ့များလို လမ်းလွှဲဖို့ တရုတ်ဗမာအရေးအခင်း နေဝင်းတို့ဖန်တီးပြီး၊ တရုတ်အမျိုးသမီး - အမျိုးသား များစွာကို သတ်ဖြတ်ခဲ့တယ်။

နောက်အတတ်မခံနိုင်တဲ့ ပြည်သူတွေဟာ ဆန်ပြဿနာတိုက်ပွဲ ဆက်ဝင်လာတဲ့အခါ ရခိုင်မှာ ရက်စက်စွာ ပစ်သတ်ပြီး နှိပ်ကွပ်ပြုလိုက်တယ်။ အတော်များများ ပြည်သူတွေ ကျဆုံးရပြန်တယ်။ ဒီနည်းနှင့် နေဝင်းတို့ဟာ ဘာပဲပါးစပ်ကပြောနေနေ သူတို့လူတန်းစားအကျိုးကို ထိခိုက်မယ်ဆိုရင် ဖက်ဆစ်ဘီလူးဖြစ်ကြောင်း ဖွင့်ပြဖို့ ဝန်မလေးကြဘူး။

ဒီလိုနှင့် သေနတ်တယမ်းယမ်းနှင့် သတ်ဖြတ်ခြိမ်းခြောက်ပြီး တလျှောက်လုံး အုပ်စိုးလာခဲ့တယ်။

ဒီအထဲက ပုံသဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုးနဲ့ နေဝင်းအုပ်စိုးမှုကို တော်လှန်အာခံတဲ့သူ ပြည်သူ့သားသမီးကောင်းများဟာ အကျဉ်းထောင်ထဲမှာ အချို့အသတ်ခံရ၊ အချို့လူစဉ်မမီအောင် ညှဉ်းပန်းခံရ၊ အချို့ ကိုကိုးကျွန်းပို့ခံရတယ်။ ဒီညှဉ်းပန်းမှုဟာ ဂျပန်ဖက်ဆစ်တွေလိုပဲ အလွန်ရက်စက်တယ်။

နေဝင်းအကျဉ်းစခန်းတွေမှာ အာဇာနည်အတော်များများ ကျဆုံးခဲ့ရတယ်။

ဒီအထဲမှာ ဂျပန်တော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင်ကြီးတဦးဖြစ်တဲ့ ဝိုလ်မှူးကြီးဗထူးရဲ့သားတယောက်ဟာလည်း မျက်လုံးကန်းအောင် နှိပ်စက်ခံရပြီး နောက် အသေသတ်ပစ်ခြင်းခံရတယ်။

နေဝင်းဖိနှိပ်မှု၊ သွေးစုပ်မှုဟာ ပိုလို့ပြင်းထန်လာတယ်။ ပြည်သူတို့ ကျပ်တည်းမှုဟာလည်း ပိုပြင်းထန်လာတယ်။ ဆန်မလောက်တဲ့ အတတ်ပြဿနာဟာလည်း ပိုကြီးထွားလာတယ်။

၁၉၇၄ မေလမှာ ချောက်ရေနံမြေ အလုပ်သမားများက ဆန်ပြဿနာ ဖြေရှင်းပေးဖို့ စတင်ပေါက်ကွဲလာတယ်။

နောက် ရန်ကုန်မြို့တော်အပါအဝင် အထက်အောက် ဗမာပြည်စက်ရုံအလုပ်ရုံတွေ ဆန်လုံလောက်အောင်ပေးရေးနဲ့ သူတို့ကို ဖိနှိပ်ထားတဲ့ လုပ်သားကောင်စီတွေဖျက်သိမ်းရေးသပိတ်များဟာ နေဝင်းသေနတ်တွေ လှုံ့စွပ်တွေရှေ့မှာ မကြောက်မရွံ့ တချိုးတခု ပေါက်ကွဲပေါ်ထွက်လာတယ်။ အလုပ်သမားတွေဟာ ငတ်ပြီးတော့အသေမခံဘူး၊ တိုက်ပွဲနှင့်ရင်ဆိုင်မယ်လို့ သန္ဓေဌာန်ချပြီး ရဲကြီးတိုက်ပွဲဝင်လာကြတယ်။ ဒီတိုက်ပွဲဟာ အမှုထမ်း အရာထမ်းတွေအထိ ကူးစက်ပြီး ပြည်လုံးကျွတ်သပိတ်ကြီး ပေါက်ကွဲတော့မတတ် ဖြစ်လာတယ်။

နေဝင်း စစ်အုပ်စုဟာ ကမန်းကတန်း သူတို့နည်းဟောင်းအတိုင်း ဒီအရေးငြိမ်းသွားအောင် အင်အားအကြီးဆုံးဖြစ်တဲ့ ရန်ကုန် အလုပ် သမားတွေကို ပစ်သတ်ပြုလိုက်တယ်။

အလုပ်သမားနှင့်ပြည်သူ ၁၀၀ လောက် သေကျေပျက်စီးရပြန်တယ်။

နေဝင်းတို့ရဲ့ လက်တွေ့ဟာ အထပ်ထပ်သွေးစွန်းခဲ့ကြပြီ။

နောက် ၁၉၇၄ ဒီဇင်ဘာ ကျောင်းသားအရေးအခင်းမှာ နေဝင်းအုပ်စိုးမှုကို ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်များနှင့် ကျောင်းပေါင်းစုံ ကျောင်းသားများနှင့် ရဟန်းသံဃာများ ပူးပေါင်းပြီး တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့တယ်။ မန္တလေးက အလားတူကျောင်းသားများနှင့် သံဃာများပါဝင်လာတယ်။ ၆ ရက်လုံးလုံးအန်တုပြီး သပိတ်မှောက်ဆန္ဒပြခဲ့ကြတယ်။ ဒီကျောင်းသားအရေးကို နေဝင်းတို့က အကြမ်းဖက်ဖြိုခွဲလိုက်လို့ ရန်ကုန်မြို့လူထုအချို့ဟာ ဒေါသထွက်ပြီး ဆန့်ကျင် ဆန္ဒပြတယ်။ တချို့က ဝန်ကြီးများရုံးနှင့် ဂါတ်တဲအချို့ကို ဝိုင်းဝန်းဆန္ဒပြဖို့ ကြိုးစားတယ်။ အချို့က လမ်းစဉ်ပါတီနှင့် ကောင်စီရုံးများကို မီးရှို့ ဖျက်ဆီးပစ်ကြတယ်။ သတ္တိရှိစွာနှင့် လှုံ့စွပ်တွေကို အန်တုလိုက်တယ်။

ဒဲဒီပြည်သူတွေကို သွေးအေးအေးနှင့် လူသတ်အဖွဲ့က လိုက်လံပစ်သတ်ပြီး နှိပ်ကွပ်ပြုလိုက်တယ်။ အနည်းဆုံး ဒီအရေးအခင်းမှာ ပြည်သူနှင့် ကျောင်းသား ၁၅၀ ကျော် သေကျေဒဏ်ရာရခဲ့ကြတယ်။ အထက်ပါ ၁၉၇၄ ခုနှစ် အလုပ်သမားအရေးအခင်းနှင့် ဒီဇင်ဘာကျောင်းသားအရေးအခင်းဟာ နေဝင်းတို့ဩဇာနှင့် သိက္ခာကို ထပ်မံပြီး အကြီးအကျယ် ကျဆင်းစေခဲ့ပြန်တယ်။

နောက် ကျောင်းသားများနှင့် အလုပ်သမားများဟာ အခွင့်အခါရတိုင်း နေဝင်းဖိနှိပ်မှုကို တော်လှန်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြတယ်။ ၁၉၇၅ ခု ဇွန်လမှာ မနှစ်က သွေးချောင်းစီးခဲ့တဲ့ အလုပ်သမားအရေးအခင်း နှစ်ပတ်လည်ဆန္ဒပြပွဲကြီးကို ကျောင်းသားတွေက ကျင်းပပြီး၊ နေဝင်းတို့ကို အန်တုလိုက်ပြန်တယ်။ ယခုနောက်ဆုံး ၁၉၇၆ ခု မတ်လ ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း ရာပြည့်မှာ ထောင်ပေါင်းများစွာသော ကျောင်းသားတွေ နေဝင်းကို

အန်တိုနီ ပြီး ချိတက်အလေးပြုတယ်။ နောက်တက္ကသိုလ် ဘွဲ့နှင့်သဘင်ခန်းမကို သိမ်းပိုက်ပြီး သပိတ်မှောက်လိုက်ကြတယ်။ နေဝင်းတို့က များပြားလှတဲ့ ကျောင်းသားအုံကြွမှုကို ကြောက်လန့်ပြီး၊ ကမန်းကတန်းတပြည်လုံးရှိ၊ တက္ကသိုလ်နှင့်ကောလိပ် ကျောင်းများကို ယခုအထိ အကန့်အသတ်မရှိ ပိတ်လိုက်တယ်။ ကျောင်းသားတွေကိုလည်း ထောင်နှင့်ချီပြီး တစ်စိတ်စိတ် ယခုအထိ လိုက်ဖမ်းနေတယ်။ အချို့ကို တရားစွဲပြီး နှစ်ရှည်ထောင်ချနေတယ်။

ဒါဟာ ဘာကိုပြသလဲ။ နေဝင်းတို့က ဗမာပြည်လွတ်မြောက်ရေးတိုက်ပွဲသမိုင်းမှာ မကြုံဖူးအောင် ပြည်သူတွေကို သွေးချောင်းစီး သတ်ပြနေတဲ့ အထဲက ပြည်သူတွေဟာ ဦးမညွတ်ဘဲ တဖိုလ်ကျတဖိုလ်တက် လွတ်မြောက်ရေးတိုက်ပွဲ၊ ဒီမိုကရေစီတိုက်ပွဲကို အဆက်မပြတ် ဆင်နွှဲချိတက်နေတယ်။

ဒါတွေဟာ နေဝင်းအုပ်စိုးမှုကာလအတွင်း ပြည်သူတွေကို သူ့ဆရာနယ်ချဲ့တွေ၊ ဖက်ဆစ်တွေလိုပဲ ဖိနှိပ်တယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်အနည်းငယ် တင်ပြတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလိုနေဝင်းရဲ့ ဖိနှိပ်မှုနဲ့ သွေးစုပ်မှုကြောင့် ပြည်သူတွေ ဘယ်လိုဒုက္ခတွေ၊ ဆင်းရဲကျပ်တည်းမှုတွေ ရောက်ခဲ့ရတယ်ဆိုတာ တတိုင်းပြည် လုံးအသိပါပဲ။

ပြည်သူတွေ ဆင်းရဲကျပ်တည်းမှုနှင့် ပတ်သက်လို့ နောက်ဆုံးဖြစ်ပျက်ခဲ့တဲ့ အဖြစ်အပျက်တရပ်ကို တင်ပြပါမယ်။ ယခုနှစ်ဦးပိုင်းမှာ ရန်ကုန်မြို့လည် ရုပ်ရှင်ရုံတစ်ခုမှာ ရုံစောင့်တယောက်ဟာ၊ အများဖြစ်နေတဲ့အတိုင်း တဟုန်တိုးတက်နေတဲ့ ကုန်ဈေးနှုန်းနှင့် သားသမီး ၆ ယောက်ကို ဘယ်လိုမှ ဝအောင်မကျွေးနိုင်လို့ မှောင်ခိုရုပ်ရှင်လက်မှတ်ရောင်းပြီး အိမ်ထောင်ကို ဖြည့်တင်းခဲ့ရတယ်။ တနေ့မှာ အဖမ်းခံရပြီး ထောင်ချခံရတယ်။ ဒီအလုပ်သမားရဲ့ ဇနီးဟာ ကလေး ၆ ယောက်နှင့် ဘယ်လိုကျွေးမွေးရမလဲဆိုပြီး ထိတ်လန့်ပြီး ရင်သွေးတွေရော၊ သူရော သတ်သေဖို့ ကြိုးစားတယ်။ ခလေးအငယ်ဆုံးကို သတ်အပြီး၊ ကျန်ကလေးများ အော်ဟစ်ငိုကြွေးလို့ အိမ်နီးနားချင်းများက လာကယ်တင်ရတယ်။ ဒီအမျိုးသမီးဟာ ရူးသွားတယ်။ စိတ္တဇဆေးရုံကို ပို့လိုက်ရတယ်။ အခုအထိ ရှိကောင်း ရှိနေဦးမယ်။

တချို့မိဘများဟာ ကလေးများကို မကျွေးနိုင်တော့လို့ ဘူတာရုံများ၊ သင်္ဘောဆိပ်များမှာ ပစ်ထားခဲ့တဲ့ အမှုများဟာလည်း မရေတွက်နိုင်ဘူး။ ဒီလို အလားတူ ကိစ္စတွေဟာ ပြည်သူတွေကြားမှာ မပြတ်ကြားနေရတယ်။

မြို့နေလုပ်စားကိုင်စား ဆင်းရဲသားတွေ အထူးသဖြင့် အောက်ခြေမူထမ်းရာထမ်းလခစားတွေဟာ မဝတဝစားနေရတာ ကြာလှပြီ။ တချို့ ထမင်းချိုင့်တွေမှာ ပဲပြုတ်တောင် မပါနိုင်တော့ဘူး။ ဆားနှင့်ထမင်းစားနေရသူတွေ၊ ဆန်ပြုတ်ပဲ သောက်နေရသူတွေ၊ နပ်မှန်မစားရသူတွေ များ- များလာကြပြီ။

လူလတ်တန်းစားထဲက အများစုဟာ ဆင်းရဲမဲ့ပြာကျလာကြတယ်။ မိမိရှိသမျှ ပစ္စည်းတွေရောင်းပြီး မီးဖိုချောင် ဖြည့်ရတယ်။ လူချင်း တွေ့ကြရင် တနေ့တခြားတက်လာတဲ့ ကုန်ဈေးနှုန်းကို ကြည့်ပြီး “ရှေ့ဘယ်လို လုပ်ကြရမလဲ”ဆိုတာ လူတိုင်းနှုတ်က ပြောနေကျစကား ဖြစ်နေပြီ။

ကျေးလက်မှာရော၊ လယ်သမားတွေ ကြည့်ပါဦး။ ပဒေသရာဇ်မြေရှင်စနစ်ရဲ့ ဖိနှိပ်သွေးစုပ်မှုဟာ ဆက်လက်ရှင်သန် ကြီးထွားနေတယ်။ ဒီအခြေခံပေါ်မှာ စစ်အစိုးရရဲ့ စီမံကိန်းသီးနှံတွေ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် လက်ဝါးကြီးအုပ်မှု၊ လူသက်မှုတို့ကြောင့် လယ်သမားထုကြီးဟာ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်နေ ကြရတယ်။ စပါးဈေးတက်လာတာ ဟုတ်ပါရဲ့။ ကုန်ဈေးနှုန်းက သူ့ထက်ခွန်တက်နေတော့ အထူးသဖြင့် အလတ်အောက်လွှာလယ်သမား၊ ဆင်းရဲတဲ့ လယ်သမားနှင့် လယ်ကူလီများဟာ ဒုက္ခအကြီးဆုံးပါပဲ။

တချို့တရွာလုံးမှာမှ လေးငါးအိမ်လောက်ပဲ ဆီလေးပျားလေးနှင့် စားနိုင်ကြတယ်။

သူတို့ဒုက္ခဟာ တချို့မှာ မြို့က ဆင်းရဲတဲ့အလုပ်သမားတွေရဲ့ ဒုက္ခထက်အပိုကြီးဆိုးပါတယ်။ တချို့ခါးကော့ပြီး မြို့ပြေးတက်လာကြတယ်။ အရှက်အကြောက်နောက်ထားပြီး အဝတ်မလုံမခြံနှင့် တွေ့ရာအလုပ်အတင်းတိုးခွေ လုပ်ကိုင်စားသောက်ရတယ်။

ပညာတတ်တွေရော ဘယ်လိုလဲ။ သူတို့သိက္ခာကို အစော်ကားခံနေရတယ်။ နေဝင်းတို့ကို ခါးကျိုးအောင် အောက်မကျိုးတဲ့လူတွေဟာ နည်းမျိုးစုံနှင့် အရေးယူခံနေရတယ်။ ကြိမ်းမောင်းအသရေပျက်ခံနေရတယ်။

အလုပ်မရှိတဲ့ ပညာတတ်ဦးရေဟာ တနေ့တခြား များလာတယ်။

နေဝင်းတို့ဟာ ပညာတတ် အလုပ်လက်မဲ့တွေ နိုင်ငံရေးအုံကြွမှုပဲ ပါဝင်တာများလာမှာစိုးလို့၊ ပညာတတ်တွေ ကန့်သတ်ဖို့၊ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံ ရှစ်တန်းကတည်းက ခွဲပြီး၊ စာမေးပွဲတွေကို ခက်သထက်ခက်အောင် ဖျစ်ညှစ်လာတယ်။

ဘွဲ့ရပြန်တော့လည်း အလုပ်ရှာမရလို့ အကြော်ရောင်းစားနေကြရတဲ့လူတွေ၊ ဆိုက်ကားနင်းစားနေကြရတဲ့လူတွေဟာ မနည်းပါဘူး။

ကျောင်းသားတွေကို ရန်သူတွေလို သဘောထားပြီး၊ ကလေးတွေရဲ့ ဉာဏ်ပလ၊ စာရိတ္တပလ၊ ကာယပလတိုးတက်ရေးထက် ပြောင်းပြန်၊ ဘယ်ပညာမှ ကျကျနနမတတ်အောင်၊ စာရိတ္တတွေပျက်အောင် လုပ်ခဲ့တယ်။

နောက်ဆုံး ကျောင်းတွေဟာ ပညာသင်တဲ့ဌာနမဟုတ်ဘဲ၊ ကလေးတွေကို ချုပ်နှောင်တဲ့ ထောင်နှင့်တူနေတယ်။ ဆရာတွေကို ထောင်မှူးတွေ ဝါဒါတွေလို ကျောင်းသားတွေကို ဖိနှိပ်ဖို့ ခြောက်လှန့်ပြီး အတင်းခိုင်းတယ်။

နေဝင်းဟာ ကျောင်းသားနှင့် လူငယ်တွေကို ကြောက်တယ်။ သူ့ရာဇပလ္လင် ဖင်မြဲဖို့ ဒီကလေးတွေကို ဘက်ပေါင်းစုံ ဖျက်ဆီးပစ်မှ ဖြစ်မယ်လို့ ယူဆပြီး လူညွန့်တုံးအောင်၊ လူအ-လူနတွေ၊ မှောင်ခိုတွေ၊ စာရိတ္တပျက်တွေ၊ တကိုယ်ကောင်းသမားတွေ၊ ကြေးစားစစ်သားတွေ- အချုပ်မှာ ပြည်သူ့ရန်သူတွေအထိ ဖြစ်လာအောင် တလျှောက်လုံး အစီအစဉ်ရှိရှိနှင့် ယုတ်ယုတ်မာမာ လုပ်ကိုင်ခဲ့တယ်။

ဒီထဲက ကျောင်းသားလူငယ် အများစုကြီးဟာ၊ သူ့ခေတ်နှင့်သူနီးကြားပြီး ယခင်နှောင်တော်များရဲ့လမ်းအတိုင်း နေဝင်းတို့ကို ပြန်တိုက်လာ ကြတဲ့အတွက်၊ နေဝင်းတို့အဖို့ အကျပ်အတည်းကြီး ဖြစ်နေတယ်။

ကျောင်းသားလူငယ်တွေဟာ မိဘတွေ ဆင်းရဲတဲ့ဘဝ၊ မိမိတို့ရဲ့ ထွက်လမ်းမရှိတဲ့ အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်ရမယ့်ဘဝကိုမြင်ပြီး နေဝင်းတို့အား ဆန့်ကျင်ရေးရေစီးကြောင်းထဲကို များသထက်များများ ဝင်လာကြပြီ။ ဒါကြောင့် ဒီပြဿနာမကိုင်နိုင်လို့ ကျောင်းကို အကန့်အသတ်မရှိ ပိတ်ထားရတယ်။

နောက် နေဝင်းလက်နက်ကိုင်တပ်တွင်း အောက်ခြေတပ်သားတပ်ကြပ်တွေရော -

သူတို့လည်း ပြည်သူတွေနှင့်အတူ ဆင်းရဲကျပ်တည်းကြတယ်။ အထူးသဖြင့် ရှေ့တန်းရောက်နေစဉ် နောက်ပိုင်းကျန်ခဲ့တဲ့ မိသားစုတွေဟာ အလွန်ကျပ်ကျပ်တည်းတည်း မလောက်မင ဖြစ်ကြရတယ်။ မိမိယောက်ျားရဲ့ ရိက္ခာထဲက နို့ဆီ၊ သကြားစတဲ့ ကုန်ခြောက်ကို အပြင်ရောင်းပြီး၊ ဝမ်းစာထဲ ထည့်ပြီး တအိမ်ထောင်လုံး မျှစားရတဲ့ဘဝက ယောက်ျားက ရှေ့တန်း ခုနစ်လ၊ ရှစ်လ ကြာအောင် သွားနေရတော့ ဒီရိက္ခာကို မရတော့ဘဲ၊ ယောက်ျားက

လွဲခဲ့တဲ့ လစာလေး မဖြစ်စလောက်နှင့် ကုပ်ကုပ်သတ်သတ် စားသောက်ရတယ်။ တချို့တောနားတောင်နားနီးတဲ့ တပ်တွေဆိုရင် သားမယားတွေဟာ ဝါးမျှစ်ချိုးရောင်းရ၊ ထင်းခွေရောင်းရ၊ တချို့မြို့ ထဲသွား ကျပန်းလုပ်ရ၊ တချို့တပ်ရင်းက ထုတ်ရောင်းတဲ့ ပစ္စည်းတချို့ကို မှောင်ခိုရောင်းစားကြရတယ်။ နောက်ပြီး ယောက်ျား ကျန်းကျန်းမာမာနှင့် ပြန်ရောက်ပါမလား၊ ကျဆုံးခဲ့မလား၊ ဒဏ်ရာကြီးတွေရမလားလို့လည်း ပူပန်ရတယ်။ ယောက်ျားတွေ ကျဆုံးမလားဆိုရင်၊ တချို့အိမ်ထောင်သည်လိုင်းဟာ ကမ္ဘာပျက်မလောက် ငိုကြွေးရတယ်။ အောက်ခြေလွတ်ရတဲ့ ဘဝ ရောက်ရတယ်။

မနှစ်က နေဝင်းတို့က အတွေ့ထွေကျပ်တည်းလို့ တပ်တွင်းရိက္ခာလျော့ရေး လုပ်လာတယ်။ တပ်တွေက မကျေနပ်လို့ တပ်မှူးကြီးတွေ ဆင်းပြီး ရှင်းပြရတယ်။ ရှေ့တန်းတနေရာမှာ တပ်ကြပ်တဦးက - ဒါဘာ စည်းဝေးပွဲမှာ ဒီလိုပြောတယ်လို့ သတင်းရတယ်။ “ကျွန်တော်တို့ ရှေ့တန်း အကြာကြီးနေပြီးမှ နောက်ပိုင်းတပ်ရင်းအိမ်ထောင်သည်လိုင်းကို ပြန်ရောက်တော့၊ မယားတွေ၊ သမီးတွေ ငတ်ပြတ်လွန်းလို့ ပြည့်တန်ဆာ ဖြစ်နေပြီဗျ” လို့ မခံနိုင်လွန်းလို့ ရင်ဖွင့်တယ်လို့ ကြားရတယ်။

ဒါတွေဟာ နေဝင်းတို့ အုပ်စိုးမှုအောက်မှာ ပြည်သူတွေ ဘယ်လိုခံစားနေရတယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်မြင်ကြားရသမျှ အကျဉ်းပြောပြ ရတာပါ။

ကုလသမဂ္ဂစာရင်းအင်းအရ ဗမာပြည်ဟာ ကမ္ဘာမှာ အဆင်းရဲဆုံး လေးငါးနိုင်ငံမှာ ပါနေပြီလို့ သိရတယ်။

ဒီလောက်သဘာဝအရင်းအမြစ် ကြွယ်ဝတဲ့တိုင်းပြည်၊ ကမ္ဘာပေါ် ဆန်အရောင်းရဆုံးတိုင်းပြည်ထဲပါဝင်ခဲ့တဲ့ တိုင်းပြည်ဟာ ဘာကြောင့် နေဝင်းအုပ်စိုးမှု နှစ်အနည်းငယ်အတွင်းမှာ ဒီလောက်ဆင်းရဲကျပ်တည်းသွားရသလဲ။

နယ်ချဲ့ ပဒေသရစ်မြေရှင်နှင့် ဗျူရိုကရက်အရင်းရှင်းစနစ်တွေကို ကိုယ်စားပြုတဲ့ နေဝင်းတို့ရဲ့ ဖိနှိပ်မှု၊ သွေးစုပ်မှုကြောင့်ပဲ မဟုတ်လား။

အားလုံးချုပ်ပြောရရင် နေဝင်းလက်အောက်ပြည်သူတွေ ဘက်ပေါင်းစုံ ဒုက္ခရောက်နေကြတယ်။

နိုင်ငံရေးအကြည့်ရင် ဘာမှ လွတ်လပ်မှုမရှိဘူး။ ဒီမိုကရေစီမရှိဘူး။ ပြောပိုင်ဆိုပိုင်ခွင့်မရှိဘူး။ နောက်ဆုံးနေဝင်းရဲ့ ပြည်သူ့တရားရုံး

ဆိုတာတွေက လူပုဂ္ဂိုလ်တယောက်ရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် ခုခံကာကွယ်နိုင်မှုကို ရုပ်သိမ်းလိုက်တယ်။

စီးပွားရေးအရ ငတ်ငတ်ပြတ်ပြတ် ချွတ်ခြုံကျနေကြပြီ။

လူမှုရေးအရလည်း တခါက အမျိုးဂုဏ်မာနနှင့် ဝင့်ဝင့်ကြားကြား မြင့်မားတဲ့ စာရိတ္တနှင့်ရပ်တည်လာခဲ့တဲ့ ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတွေဟာ အခုဆိုရင် မိမိတို့ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့်စာရိတ္တကို နေဝင်းတို့ရဲ့ ရိုက်ချိုးခြင်းခံနေရပြီ။

ကျန်းမာရေးမှာလည်း ဆင်းရဲကျပ်တည်းလို့ ရောဂါဘယထူပြော၊ ကုစရာဆေးမရှိ၊ သူတို့မှာတော့ ခေါင်းကိုက်တာကစပြီး နိုင်ငံခြားသွား ကုကြ၊ ဆေးဆီလည်း နိုင်ငံခြားဆေးမှ၊ ဗမာပြည်မှ ဘီ - ပီ - အိုင် ဆေးဆီလျှင် တိရစ္ဆာန်ကုတဲ့ဆေးလောက် သဘောထားတယ်။

ချုပ်လိုက်ရင် နေဝင်းတို့တတွေဟာ သူတို့ကိုယ်သူတို့ နိုင်ငံခြားက လာရောက် ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်တဲ့ စစ်တပ်တွေလို သဘောထားပုံရတယ်။ ပြည်သူတွေကို သူတို့သိမ်းပိုက်ကျွန်ပြုခံရတဲ့ တိုင်းတပါးကျေးကျွန်အရိုင်းတွေလို သဘောထားပုံရတယ်။ လူသတ်၊ မီးရှို့၊ မုဒိမ်းကျင့်၊ ပစ္စည်းလု၊ လူတွေရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာကိုစော်ကား စတဲ့အလုပ်တွေကို လုပ်နေကြတယ်။ သုံးနှစ်သုံးမိုးအုပ်စိုးစဉ်က ဂျပန်ဖက်ဆစ်တပ်တွေရဲ့ လုပ်နည်းမျိုးပါပဲ။

ရန်ကုန်မြို့က ပြည်သူတွေဟာ နေဝင်းစစ်တပ်က ပြည်သူတွေကို သွေးအေးအေးနှင့် ကြက်ငှက်တွေပစ်သလိုလိုကိုပြီး ပစ်သတ်တာတွေ တွေ့ခါစက “ဟ-ဒီကောင်တွေ လူတွေမှ ဟုတ်ရဲ့လား၊ ရက်စက်လှချည်လား၊ နှလုံးသား ရှိရဲ့လား” လို့ မေးကြ၊ ပြောကြတယ်။ အမှန်တော့ ကျေးလက်မှာ ဒီလိုပစ်သတ်မှုတွေ၊ လူယက်မီးရှို့မှုတွေ လုပ်နေတာဟာ ကြာလှပြီ၊ ဒါတွေက နေဝင်းဆိုတာ ဘယ်လိုလူဆိုတာ ကျွန်တော်တို့သမိုင်းမှာ မြင်ရပြီဖြစ်တယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ မပြောလိုပေမယ့် နိုင်ငံရေးအခြေခံဖြစ်လို့ နေဝင်းအကြောင်း အနည်းငယ်ပြောလိုသေးတယ်။

တနေ့မှာ နေဝင်း ဒီလိုဖြစ်နိုင်တယ်ဆိုတာ ဗမာပြည်နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်အချို့ဟာ စောစွာကတည်းက ကြိုတင်မြင်ခဲ့တယ်။ ဂျပန် တော်လှန်ရေးပြီးစ အင်္ဂလိပ်ဝင်လာစမှာ အဲဒီတုန်းက တော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင်တွေဟာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအပါအဝင် နေဝင်းကိုစွဲကို ဆွေးနွေးကြ တယ်။ နေဝင်းဟာ ရာထူးဌာန တည်ငြိမ်လာတဲ့ ဂျပန်ခေတ်နောက်ပိုင်းကစပြီး စာရိတ္တပျက်လာမှု၊ ဂိုဏ်းခွဲမှုတွေ ပေါ်လာတယ်။ နောက်ဂျပန်တော်လှန်ရေး အတွင်းမှာလည်း ကပျက်ကချော်လုပ်မှုတွေကြည့်ပြီး ရှေ့မှာ ဒီလူဟာ အခွင့်သာရင် နယ်ချဲ့နှင့်ပေါင်းပြီး ဖက်ဆစ်စစ်အာဏာရှင် လုပ်နိုင်တဲ့လူလို့ တွက်ကြပြီး၊ ယခုစောစောကတည်းက တပ်ကထုတ်ပစ်လိုက်ဖို့ ဆွေးနွေးကြ၊ စိုင်းပြင်းကြတယ်။ နေဝင်းရဲ့ ကောက်ကျစ်မှု၊ နှစ်ဘက်မျက်နှာလုပ်မှုနှင့် တည်ရှိခဲ့တဲ့ နိုင်ငံရေးအခြေအနေကြောင့် ဟိုတုန်းကတည်းက ဖြုတ်မချနိုင်ခဲ့ဘူး။ ဒါတွေကို ယခုအသက်ရှင်ကျန်သေးတဲ့၊ ဟိုတုန်းက တော်လှန်ရေး ခေါင်းဆောင်တချို့ကို မေးကြည့်နိုင်တယ်။ ဒါဟာ သမိုင်းအတွေ့အကြုံတရပ်ပါပဲ။

ကဲ-ကျွန်တော် နေဝင်းတို့အောက် ပြည်သူဒုက္ခအဝဝ တင်ပြခဲ့ပါတယ်။ ဒီလို တမျိုးသားလုံး လူညွန့်တုံးအောင် လုပ်နေတာတွေကို ဒီလိုပဲ ကြည့်နေကြမလား။ အထူးသဖြင့် မျိုးချစ်ပြည်ချစ်တွေက ကြည့်နေနိုင်မလား။

ပြည်သူတွေမှာ ထွက်ရပ်လမ်းမရှိတော့ဘူးလား။

အခြားတဖက်ကို လှည့်ကြည့်တော့ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ ခေါင်းဆောင်ပြီး အဖိနှိပ်ခံတော်လှန်တဲ့ ပြည်သူများနှင့် လူမျိုးစုများ ပူးပေါင်းပြီး လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး ဆင်နွှဲနေတဲ့ ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီတော်လှန်ရေးကြီးကို မြင်တယ်။

ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီတော်လှန်ရေးဆိုတာ နေဝင်းတို့အုပ်စိုးမှုကို တပြည်လုံးရှိ အဖိနှိပ်ခံပြည်သူနှင့်လူမျိုးစုအားလုံး အံ့ကြွတော်လှန် ဖြုတ်ချရုံသာမက၊ ဒီနောက်မှာ လွတ်လပ်တဲ့၊ ဒီမိုကရေစီထွန်းကားတဲ့၊ အမှီခိုကင်းပြီး သာယာဝပြောတဲ့ လူမျိုးများတန်းတူတဲ့ ကျွန်တော်တို့အားလုံး မျှော်မှန်းခဲ့တဲ့ နိုင်ငံထူထောင်မယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်နားလည်တယ်။

ဒီတော်လှန်ရေးဟာ မင်းပြောင်းမင်းလွှဲလုပ်ရုံမဟုတ်ဘူး။ နောက်ဘယ်တော့မှ ပြည်သူတို့ ဒီဒုက္ခမျိုးမတွေ့ကြုံရတဲ့ ဒီမိုကရေစီသစ်နိုင်ငံကို ထူထောင်မှာ ဖြစ်တယ်။

ကဲ-တိုတိုပြောရရင် နေဝင်းတို့ မင်းဆိုးမင်းညစ်တွေအောက်မှာ ပြည်သူတွေရဲ့သွေးတွေ၊ မျက်ရည်တွေ ချောင်းစီးအောင် အဖိနှိပ်ခံရတဲ့ ကိုလိုနီတပိုင်း၊ ပဒေသရစ်တပိုင်း အုပ်စိုးမှုကိုပဲ လူညွန့်တုံးအောင် ခံနေကြမလား။

ဒီမင်းဆိုးမင်းညစ်တွေအောက်က လွတ်မြောက်ရုံမက ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့တဲ့ နိုင်ငံသစ်ထူထောင်နိုင်တဲ့၊ ကွန်မြူနစ်ပါတီ ခေါင်းဆောင်တဲ့

ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီ တော်လှန်ရေး ရေစီးကြောင်းထဲဝင်ပြီး ပူးပေါင်းတော်လှန်ကြမလား။

ကျွန်တော်တို့ရှေ့မှာ သေရေးရှင်ရေး လမ်းနှစ်သွယ် ရပ်နေပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လမ်းကို လိုက်မလဲ။

ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီလမ်းကလွဲလို့ အခြားလမ်းများရှိသေးလား။

မရှိပါ။

ကမ္ဘာကိုကြည့်ပါ။ သမိုင်းကိုကြည့်ပါ။ ဘယ်မှာမှ မရှိနိုင်ပါ။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အပြီး လွတ်လပ်တယ်ဆိုတဲ့ နိုင်ငံတွေ ပေါ်ထွန်းခဲ့တဲ့ အနှစ် ၃၀ သမိုင်းကို ပြန်ကြည့်ပါ။ ဒါ့အပြင် ကျွန်တော်တို့ဘေးက တရုတ်ပြည်ကြီးကို ကြည့်ပါ။ ကျွန်တော်တို့လို နိုင်ငံတွေရဲ့ လွတ်မြောက်ရေးဟာ ကွန်မြူနစ်ပါတီဦးဆောင်တဲ့ ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီတော်လှန်ရေး ဆင်နွှဲခြင်းဖြင့်သာ ရရှိနိုင်တယ်။

လောလောဆယ် မနေ့တနေ့က ဖြစ်ပျက်ခဲ့တဲ့ အင်ဒိုချိုင်းနားကို ကြည့်ပါ။

နောက်ပြီး အရှေ့အာရှတောင်ပိုင်းတစ်ခုလုံးကို ကြည့်ပါ။ အဲဒီပြည်သူတွေဟာ တခြားလမ်းမရှိ၊ ဒီလမ်းကိုပဲ လိုက်နေကြပြီ။ တခြားခြံခြံ အောင်ပွဲသစ်တွေ ရနေကြပြီ။

အရှေ့အာရှတောင်ပိုင်းသာမက အာရှ-အာဖရိက-လက်တင်အမေရိကက သန်းပေါင်း ၂၀၀၀ မျှရှိတဲ့ ပြည်သူတွေဟာ သမိုင်းရေစီးကြောင်း အနေနှင့် ဒီလိုအတိုင်း အသွင်အမျိုးမျိုးနှင့် စတင်နေကြ တိုက်ပွဲဝင်နေကြပြီ။

ကဲ-ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်ရဲ့ နောက်ဆုံး အနှစ် ၂၀ ရဲ့ သမိုင်းအဖြစ်ကိုပဲ ကြည့်ပါ။ ဒီလမ်းကလွဲရင် တခြားလမ်းရှိသေးရဲ့လား။

နေဝင်းတို့ အုပ်စိုးမှုကို ဘယ်သူတွေကသာ တကယ်တိုက်ဖျက်နိုင်မလဲ။

ဒုတိယ-တိုက်ဖျက်ပြီး ဘယ်သူတွေကသာ ပြည်သူတွေ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့တဲ့ နိုင်ငံသစ်ကို တည်ထောင်နိုင်မလဲ။

ကျွန်တော်တို့မျက်စိရှေ့မှာ ကျွန်တော်တို့ လျှောက်ရမယ့်လမ်းဟာ ရှင်းလာပါတယ်။

တချို့မျိုးချစ်ပြည်ချစ်တွေ၊ ပြည်သူတွေက နယ်ချဲ့နဲ့ဖောက်ပြန်ရေးသမားတွေ ဝါဒဖြန့်လို့ ကွန်မြူနစ်နဲ့ပေါင်းရေးကို ရွံ့တွန့်တွန့်ဖြစ်နေ ကြတယ်။

စစ်မှန်တဲ့ မျိုးချစ်ပြည်ချစ်ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ ဘာလဲ။ မိမိတကိုယ် ကောင်းစားရေးအတွက် အော်ဟစ်နေကြတဲ့ လူညာတွေ မဟုတ်ဘူး။ ရောက်ရှိနေတဲ့ခေတ်နဲ့အညီ မိမိအမျိုး၊ မိမိပြည်သူတို့ လွတ်မြောက်ရေး၊ လွတ်လပ်ရေး၊ တရားမျှတတဲ့ ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေးရရှိရေးနှင့် ဆင်းရဲခြင်းမှ လွတ်ကင်းတဲ့ သာယာဝပြောတဲ့ နိုင်ငံသစ်ထူထောင်ရေးကို ရှေးရှုရမှာဖြစ်တယ်။

ကျွန်တော်တို့မျိုးချစ်ပြည်ချစ်တွေဟာ ဟိုဝံသာနုခေတ်က မျိုးချစ်ကြီးတွေလို၊ အမျိုး-ဘာသာ-သာသနာလို့ ကြွေးကြော်ရမယ့်ခေတ် မဟုတ်တော့ဘူး။

ဒီခေတ်ဟာ ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီခေတ်ဖြစ်တယ်။ ဒီခေတ်ရဲ့ မျိုးချစ်တွေဟာ ပြည်သူတကယ်လွတ်မြောက်စေချင်ရင် ဒီတော်လှန်ရေးကြီးကို ဦးဆောင်ဆင်နွှဲနေတဲ့ ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့်ပေါင်းမှ ဖြစ်နိုင်မယ်။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ပြည်သူ့ထွက်ရပ်လမ်းဟာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး အနှစ် ၃၀ ကမ္ဘာ့သမိုင်း၊ အင်ဒိုချိုင်းနားနှင့် အရှေ့တောင် အာရှနှင့် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံ အနှစ် ၂၀ ကျော် ဖြစ်ပေါ်မှုသမိုင်းတွေကို ကြည့်ပြီး တခြားလမ်းမရှိ၊ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီခေါင်းဆောင်တဲ့ ပြည်သူ့ ဒီမိုကရေစီတော်လှန်ရေးကြီးသာ ရှိတယ်ဆိုတာ ရှင်းရှင်းကြီးမြင်နိုင်ပါတယ်။

အချုပ်မှာ ဗမာပြည် ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီတော်လှန်ရေးဟာ အနှစ်သာရအားဖြင့် နယ်ချဲ့၊ ပဒေသရာဇ်မြေရှင်နှင့် ဗျူရိုကရက် အရင်းရှင်စနစ်ကို ဆန့်ကျင်တဲ့ ပြည်သူ့လူထုကြီးရဲ့ တော်လှန်ရေးဖြစ်တယ်။ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီမှတစ်ဆင့် အလုပ်သမားလူတန်းစားက ခေါင်းဆောင်တဲ့ အလုပ် သမားနှင့် လယ်သမားလူတန်းစား မဟာမိတ်ဖွဲ့ပေါ်မှာ အခြေခံတဲ့ ဖြိုနေခနရှင်ပေါက်စ လူတန်းစား၊ အမျိုးသားခနရှင်လူတန်းစားနှင့် လွတ်လပ်မှုနှင့် ဒီမိုကရေစီကို ချစ်မြတ်နိုးတဲ့ မျိုးချစ်ပြည်ချစ်တွေပါဝင်တဲ့ တော်လှန်ရေးကြီးဖြစ်တယ်။

ချစ်လှစွာသော ပြည်သူများ၊ အမျိုးသားများခင်ဗျား-

ကဲ-ဒါဖြင့် ကျွန်တော်ဟာ ကွန်မြူနစ်ပါတီခေါင်းဆောင်တဲ့ ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီတော်လှန်ရေးထဲ ဘာကြောင့် ပါဝင်လာရသလဲဆိုတာ ရှင်းလောက်ပါပြီ ထင်ပါတယ်။

နောက်ကျွန်တော် ပြောလိုတာတချက် ရှိပါသေးတယ်။

ပြည်တွင်းပြည်ပ အတွေ့အကြုံများအရ ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီတော်လှန်ရေးမှာ လက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲသဏ္ဍာန်ဟာ အဓိကဖြစ်တယ်။ တချိန်တည်းမှာ နေဝင်းတို့အောက်ရောက်နေတဲ့ ပြည်သူတွေ အံ့ကြွထကြွလာမှသာ ဒီလက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲဟာ လျင်မြန်စွာ ရှေ့သို့ ချီတက်နိုင်မယ်။ နေဝင်းတို့ ဖိနှိပ်မှုအောက်က မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်နေတဲ့ ပြည်သူတွေကို စည်းရုံးပြီး လွန်ခဲ့တဲ့ အလုပ်သမား၊ လယ်သမား၊ ကျောင်းသားလူငယ်စတဲ့ ပြည်သူ့ တိုက်ပွဲများလို တိုက်ပွဲအသွင်းအမျိုးမျိုးနှင့် လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးကြီး ပေါင်းစပ်မှသာ လျင်မြန်စွာ အောင်မြင်နိုင်မယ်။

ကျွန်တော့်အနေနဲ့ နေဝင်းတို့အောက်မှာ ဒီအထက်က လုပ်ငန်းမျိုးတွေလုပ်လို့ ဘယ်လိုမှ ရေရှည်မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့်လည်း လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး ဆင်နွှဲဖို့ လွတ်မြောက်တဲ့ နယ်မြေထဲ လာခဲ့ရပါတယ်။

နောက်တကြောင်းလည်း ကျွန်တော်တင်ပြဖို့ ရှိပါတယ်။ ဒါကတော့ နေဝင်းအောက်က လက်နက်ကိုင် တပ်မတော်သားတွေ အတွက်ပါ။

နေဝင်း လက်နက်ကိုင်စစ်တပ်တွင်း ရှိကြတဲ့ အရာရှိ၊ အရာခံ၊ အကြပ်၊ တပ်သားများနှင့် အခြားလက်နက်ကိုင်များ ခင်ဗျား-

ကျွန်တော်ပြည်သူ့လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးထဲပါရတဲ့ နောက်တကြောင်းဟာ ခင်ဗျားတို့အတွက်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။

အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်း နေဝင်းအောက်က လက်ရှိစစ်တပ်ကြီးကို စတင်တည်ထောင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေထဲမှာ ကျွန်တော်ဟာ အဓိက ပုဂ္ဂိုလ်များအခန်းက ပါခဲ့တဲ့သူ ဖြစ်တယ်။ အထူးသဖြင့် အရေးပါဆုံးဖြစ်တဲ့ ဂျပန်တော်လှန်ရေးနဲ့ စစ်ပြီးခေတ် စစ်တပ်သမိုင်းဟာ ကျွန်တော့်ပုဂ္ဂိုလ်ရေးနဲ့ တဆက်တည်းဖြစ်တယ်။ ဒီတုန်းက ကျွန်တော်သာ နေဝင်းလို၊ ပဒေသရာဇ် မင်းသားတပါးလို အလေ့လိုက်နေမယ်ဆိုရင် သည်စစ်တပ်နဲ့ တိုင်းပြည်

အခြေအနေဟာ ဘယ်လိုဖြစ်လာနိုင်မယ်ဆိုတာ တွေးကြည့်နိုင်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ မျိုးချစ်ပြည်ချစ်တွေ ဒီတပ်ကြီး လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ် ၃၅ နှစ်က စတင်တည်ထောင်ခဲ့တာဟာ ဘာကြောင့်လဲ။

ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည် မလွတ်လပ်သေးဘူး။

ကျွန်တော်တို့ပြည်သူတွေ မလွတ်မြောက်သေးဘူး။

ကျွန်တော်တို့ပြည်သူတွေ နယ်ချဲ့၊ ပဒေသရာဇ်မြေရှင်နဲ့ ဗျူရိုကရက်အရင်းရှင်တွေအောက်မှာ ဆင်းရဲနေတယ်။

ဒါကြောင့် ပြည်သူတွေ၊ အမျိုးသားတွေ ကျွန်ဘဝက လွတ်မြောက်ဖို့ ဆင်းရဲခြင်းက လွတ်မြောက်ဖို့၊ တန်းတူရည်တူ လူချင်းတူတူ သူချင်းမျှမျှ၊ သိက္ခာရှိရှိ၊ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့စွာ နေနိုင်ကြဖို့ဖြစ်တယ်။

ကဲ-ယခုကြည့်ကြစမ်းပါ။ ကျွန်တော်တို့ ချစ်လှတဲ့တိုင်းပြည်ကြီး နေဝင်းဆိုတဲ့ နယ်ချဲ့လက်ပါးစေ အာဏာရှင်၊ မင်းဆိုးမင်းညစ်အောက်မှာ ဘယ်ဘဝ ရောက်နေပြီလဲ။ ကျွန်တော်အထက်က ပြောခဲ့ပြီ။

လွတ်လပ်ရေးဆိုတာ ဘယ်မှာလဲ။

ပြည်သူတို့ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့ရေး၊ သာယာဝပြောရေး၊ တန်းတူရေးဆိုတာ ဘယ်မှာလဲ။ ဒီနေရာမှာ နေဝင်းတို့က ၁၉၄၈ ခုနှစ်က၊ န-အက်တလီ လွတ်လပ်ရေးကို လက်ညှိုးထိုးပြချင်ပြမယ်။ ဟုတ်ကဲ့။ ဒီလွတ်လပ်ရေးဟာ ဘယ်သူ့ လွတ်လပ်ရေးလဲ။ သစ္စာဖောက်တွေ၊ နယ်ချဲ့အလိုတော်ရှိတွေဖြစ်တဲ့ နေဝင်းတို့ရဲ့ လွတ်လပ်ရေးသာဖြစ်တယ်။ ပြည်သူတွေ ပိုမိုနှိပ်ခံရ၊ ပိုသွေးစုပ်ခံရ၊ ပြည်သူ့မျက်ရည်တွေ၊ သွေးတွေချောင်းစီးနေတဲ့ လွတ်လပ်ရေးသာ ဖြစ်တယ်မဟုတ်လား။

ပြည်သူတွေဘဝနဲ့ နေဝင်းတို့ဘဝ မိုးနဲ့မြေကြီးလို ကွာခြားတယ်မဟုတ်လား။

ပြည်သူတွေတနေ့တခြား လူရပ်မပေါ်အောင် ငတ်ငတ်ပြတ်ပြတ် ချွတ်ခြုံကျလာသလောက် နေဝင်းတို့နဲ့ အပေါင်းပါတို့ရဲ့ မိသားစုနဲ့ နောက်လိုက်တွေမှာတော့ ရွှေတွေ၊ စိန်ကျောက်ရတနာတွေ၊ ကားတွေ၊ အိမ်တွေ၊ တိုက်တွေ၊ မြေတွေ၊ မြေကွက်တွေ၊ နိုင်ငံခြား - ဟိုနိုင်ငံဒီနိုင်ငံတွေမှာ တမျိုး၊ ပြည်တွင်းမှာတဖုံ၊ ပြောင်ပြောင်တမျိုး၊ လျှို့ဝှက်တဖုံ ဖြန့်ထားတယ်။ တချို့က တိုက်တလုံးကနှစ်လုံး သုံးလုံး၊ မယာ တယောက်က နှစ်ယောက် သုံးယောက်ထိ တအိမ်တဆောင်စီ ထားနိုင်ကြတယ်။

သူတို့က ခင်ဗျားတို့ကုပ်ပေါ် ခွစီးပြီး ပြောတယ်။ မင်းတို့တွေ ဒီလွတ်လပ်ရေးကြီးကို မင်းတို့အသက်နဲ့လဲပြီး ကာကွယ်ရမယ် တဲ့။

ကဲ-ခင်ဗျားတို့ ဘယ်သူ့လွတ်လပ်ရေးကို ဘယ်သူတွေအကျိုးအတွက် အသက်ပေးကာကွယ်ရမလဲ။

အခုခင်ဗျားတို့ ဘယ်ဘဝရောက်နေပြီလဲ။ ခင်ဗျားတို့ စစ်တပ်ကြီး ပြန်ကြည့်စမ်းပါ။ စက်ဆုပ်ဖွယ်ကြေးစားတပ်ကြီး ဖြစ်နေပြီ။ လွတ်လပ်ရေးကို ကာကွယ်ပါဆိုပြီး၊ ခင်ဗျားတို့ ပြည်သူတွေရဲ့ သားသမီးဖြစ်တဲ့ ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေ၊ လူငယ်တွေ၊ ထမင်းမဝလို့ ဆန်ပေးပါလို့ တောင်းတဲ့အလုပ်သမားတွေ၊ လယ်သမားတွေ၊ မြို့နေဆင်းရဲသားတွေကို အကြိမ်ကြိမ်ပစ်သတ်ခိုင်းတယ်။ သွေးချောင်းစီးနေပြီ။

ခင်ဗျားတို့ဘဝဟာ အာဏာရှင်နေဝင်း မင်းဆိုးမင်းညစ်ရဲ့ ပါးကွက်သား၊ လက်မရွံ့လူသတ်သမားတွေ ဖြစ်နေပြီ။ နောက်ပြီး ခင်ဗျားတို့ နေထိုင်ရေးဘဝဟာလည်း ကျွန်တော်အထက်က ပြောခဲ့သလို ပြည်သူတွေဘဝအတိုင်း ဝမ်းမဝ-ခါးမလှနှင့် ဘာမှပြောရေးဆိုခွင့်ရှိတဲ့ဘဝမဟုတ်ဘူး။ အဖိနှိပ်ခံဘဝပဲ မဟုတ်လား။

ခင်ဗျားတို့တွေထဲက သူ့စိတ်ကြိုက်ပြည်သူတွေ ပိုသတ်နိုင်မယ်ထင်တဲ့ လူတချို့ကို ရာထူးကြီးတွေနှင့် လာဘ်ထိုးခဲ့တယ်။ ဒီလိုနှင့် တပ်ကြပ်ကြီးကနေ ဗိုလ်မှူးကြီးတွေအထိ နှစ်အနည်းငယ်အတွင်း တိုးပေးဖို့ ဝန်မလေးဘူး။ ဒါပေမဲ့ နောက်ထပ်သတ်ဖို့ နောက်လူကို တင်ပေးဖို့၊ ရှေ့လူကို ကန်ထုတ်ဖို့လည်း ဝန်မလေးဘူး။ သူ့စိတ်ကြိုက် ပြည်သူတွေကိုသတ်ဖို့ လက်ရွံ့တဲ့မျိုးချစ်တွေ၊ အစဉ်အလာရှိခဲ့တဲ့၊ လေးစားခြင်းခံရတဲ့ တပ်မှူးတပ်သားတွေကိုတော့ တဦးပြီးတဦး ကန်ထုတ်တယ်မဟုတ်လား။ ဒါတွေကြောင့် ရာထူးကြီးတဲ့လူတွေလည်း စိတ်တထင့်ထင့်နေရတဲ့ဘဝ မဟုတ်လား။

တွေးကြည့်ရင် ခင်ဗျားတို့ဘဝက ပိုဆိုးတယ်။ ပြည်သူတွေလို အဖိနှိပ်ခံရ၊ သွေးစုပ်ခံရလို့ တထိတ်ထိတ်တလန့်လန့် ငတ်ပြတ်ဆင်းရဲတဲ့ ဘဝရော၊ နောက်ပြည်သူတွေကို သတ်ဖြတ်နေရတဲ့ဘဝရော ဖြစ်နေတယ်။

ဒီလို နှစ်ထပ်ကွမ်း ဆိုးဝါးလှတဲ့ဘဝဆိုးက ခင်ဗျားတို့ ရုန်းထွက်ကြပါ။ ခင်ဗျားတို့ ဒီအတိုင်းသွားရင် နေဝင်းတို့အောက်မှာ အတောမသတ်တဲ့ ပြည်သူ့သတ်ပွဲတွေ လုပ်သွားရလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားတို့လက်မှာ ပြည်သူ့သွေးတွေ ပေသထက်ပေလာပြီး လူတယောက်ရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာ ဘာမှရှိတော့မှာ မဟုတ်ဘူး။ ပြည်သူ့ရန်သူအဖြစ် ပြည်သူတို့ရဲ့ သမိုင်းပေးပြစ်ဒဏ်ကို နယ်ချဲ့၊ ဖက်ဆစ်တို့ လမ်းအတိုင်း နေဝင်းတို့နှင့်အတူ ခံရတော့မယ်။ နောင် သားစဉ်မြေးဆက် ခေါင်းဖော်ရဲမှာ မဟုတ်ဘူး။ သမိုင်းအမှိုက်ပုံထဲ ပြည်သူတွေက စွန့်ပစ်ကြလိမ့်မယ်။

နောင် ခင်ဗျားတို့ရဲ့ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးလွတ်မြောက်မှုဟာလည်း ရနိုင်မှာမဟုတ်ဘူး။ ခင်ဗျားတို့ နှစ်သထက်နှစ်ပြီး၊ လူဖြစ်ကျိုးရှုံးတဲ့ဘဝ ရောက်သွားမယ်။

ဒါကြောင့် ခင်ဗျားတို့ဘဝ လွတ်မြောက်ရေးဟာ ပြည်သူတွေနှင့်အတူ အာဏာရှင်နေဝင်း မင်းဆိုးမင်းညစ်ကို တော်လှန်တိုက် ခိုက်ဖို့ တလမ်းသာ ရှိတယ်။ တခြားလမ်းမရှိဘူး။

မမှားတဲ့ရှေ့နေမရှိဆိုသလို၊ ခင်ဗျားတို့ အလှည့်စားခံရလို့ ပြည်သူ့အပေါ် အမှားအယွင်းတွေ ပြုခဲ့မိရင်လည်း မိမိအမှားကို ရဲရဲကြီး နောင်တရပြီး ပြည်သူ့ဘက်ကို ဦးလှည့်ကြပါ။

ဒါဟာ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ တည်ထောင်လာခဲ့တဲ့ စစ်တပ်အတွင်းက အရာရှိအရာခံတပ်ကြပ် တပ်သားတွေကို လမ်းမှန်ရောက်အောင် တာဝန်သိစိတ်နဲ့ တတ်နိုင်သမျှ ကူညီလမ်းပြတာပဲ။

နေဝင်း-စန်းယု မင်းဆိုးမင်းညစ်အောက် အဖိနှိပ်ခံ၊ အလှည့်စားခံနေရတဲ့ တပ်မှူးတပ်သားများခင်ဗျား-

နေဝင်း-စန်းယု မင်းဆိုးမင်းညစ်တွေကို ပြည်သူတွေနဲ့ အတူလက်တွဲ တိုက်ခိုက်ဖို့၊ ပြည်သူ့အကျိုး တကယ်ဦးထိပ်ထားတဲ့ ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီခေါင်းဆောင်တဲ့ ပြည်သူ့တပ်မတော်ဘက်ကို ကူးပြောင်းလာကြပါလားခင်ဗျား။

ခင်ဗျားတို့ ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတို့နဲ့အတူ ဘဝသစ်၊ တပ်သစ်၊ နိုင်ငံသစ်ထူထောင်ရေးအတွက် နေဝင်း-စန်းယု မင်းဆိုး မင်းညစ်တွေကို

တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းကြပါစို့။

ဒီလိုချေမှုန်းဖို့အတွက် ခင်ဗျားတို့လက်ထဲက ပြည်သူတွေကို သတ်ခိုင်းတဲ့လက်နက်ကို ဒီအာဏာရှင် မင်းဆိုးမင်းညစ်တွေ ဘက်ကို လှည့်ကြပါစို့။

ပြည်သူတွေနဲ့ လက်တွဲကြပါစို့။

ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီ တော်လှန်ရေးရေစီးကြောင်းကြီးထဲ ပါဝင်ကြပါစို့။

ချစ်လှစွာသော ပြည်သူများ၊ အမျိုးသားများခင်ဗျား -

ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်နဲ့ပြည်သူတွေကို လူညွန့်တုံးအောင် ဖိနှိပ်သွေးစုပ်နေတဲ့ နေဝင်း-စန်းယု မင်းဆိုးမင်းညစ်တွေကို ပုံသဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုးနဲ့ တိုက်ပွဲဆင်ကြပါစို့။

ကျွန်တော်တို့ခေတ်ရဲ့ သမိုင်းပေးတာဝန်ကို ကျွန်တော်တို့ကျေပွန်အောင် ထမ်းဆောင်ကြပါစို့။

ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီတော်လှန်ရေးကြီးထဲ နည်းအမျိုးမျိုးနဲ့ ပါဝင်ဆင်နွှဲကြပါစို့။

နောက်ဆက်တွဲ (၂)
ထွန်းထောင်ဆဲ ကြယ်နီဆို ပိုက်၊ တဖျားသခင်

ရစ်ဆယ် တဲ့
 အနှစ်ကြွယ်ကြွယ် လူ့ဘဝမှာ
 လှပတဲ့ သမိုင်းကြောင်းနဲ့
 နိုင်ငံသားကောင်း ပီသစွာ
 လူထုခေါင်းဆောင် ပီသစွာ
 ဂုဏ်ပြောင်စွာ ဖြတ်သန်း
 မှန်တိုင်းလမ်းပေါ်က ကြယ်နီ
 အမိပြည်အတွက် ဂုဏ်ယူစရာ
 ကျွန်တော်တို့အတွက် ဂုဏ်ယူစရာ
 ကြည်ညိုစွာ ဦးခိုက်
 နှုတ်ခွန်းဆက်သလိုက်ပါတယ် ဦးလေးရေ

ဦးလေးရဲ့
 ဖြတ်သန်းခဲ့ပြီးနှစ်ရစ်ဆယ်
 နှစ် နှစ်ဆယ်စိစိတ်ပိုင်း
 သမိုင်းနောက်ခံကားတွေနဲ့ ယှဉ်စပ်
 လေးလေးမြတ်မြတ် ကြည့်မိတဲ့အခါ

(၁)

၁၉၅၉ မှ ၁၉၇၉

နယ်ချဲ့ဆို လက်အောက်
 ဗွားမြောက်ပြီးမွေးလာ
 ဘိုးဘေးတွေဟာ ရွှေဘိုနယ်
 သာယာဝတီသုံးဆယ်ဟာ မွေးဇာတိ
 ဂဠုန်မိပတိ ဆရာစံရဲ့
 တော်လှန်သံ ဓားရောင်ကြားမှာ
 ကြီးပြင်းကာ လူလားမြောက်
 ခူးမထောက်တတ်သူတွေရဲ့ ပဲ့တင်သံ
 နှလုံးသားအခံပေါ် ပူးကပ်
 တော်လှန်စိတ်ဓာတ်နဲ့ မျိုးချစ်ညီညာ
 စိမ့်ဝင်ပြီး အမွေရခဲ့လေရော့သလား
 နယ်ချဲ့သမားကို ဆန့်ကျင်
 ကျွန်ပြုသူတွေကို ဆန့်ကျင်ဖို့
 ရင်ကိုကော့ပြီး လက်ရုံးမြောက်
 မကြောက်တရားစိုက်ထူကာ
 ထောင့်သုံးရာပြည့်မှာ ပါခဲ့တယ်
 နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးသမားကောင်း ဖြစ်ခဲ့တယ်

(၂)

၁၉၇၉ မှ ၁၉၈၉

နယ်ချဲ့ဆိုကို ဆန့်ကျင်
 ၄၂

တိုက်ပွဲဝင်အန်တုရင်း
 ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း ဟိုင်နန်ရောက်
 အမိနိုင်ငံ လွတ်မြောက်ဖို့ စစ်ပညာသင်
 သမိုင်းဝင် ရဲဘော်သုံးကျိပ် စာရင်းမှာ
 ‘ကိုရွှေ’ဟာ
 ဝိုလ်ကျော်ဇော ဖြစ်လာတယ်...

ဝင်လာတဲ့ဂျပန်ဟာ
 နိုင်ငံအပေါ်ဆက် ကျွန်ပြု
 လူထုအပေါ် ရက်စက်
 ဖက်ဆစ်ပီပီ ရမ်းကားတော့
 ဖက်ဆစ်များကို မောင်းထုတ်ရေး
 ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး တပ်ပေါင်းစုကြီး ဖွဲ့နိုင်ဖို့
 ဝိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်သခင်စိုးတို့ လျှို့ဝှက်တွေ့
 ပထမဆုံးတွေ့ ဆွေးနွေးတဲ့နေရာအမှန်ဟာ
 ပဲခူးစံပြတပ်ရင်းက
 ဝိုလ်ကျော်ဇောရဲ့ခွတင်ပေါ်မှာ...
 ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး
 ဟစ်ကြွေးပြီး ဖော်ကြတော့
 ဝိုလ်ကျော်ဇောဟာ တိုင်း (၄) ရဲ့
 စစ်ရေးခေါင်းဆောင်တဦး ဖြစ်ခဲ့တယ်
 ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးမှာ ပါခဲ့တယ်

ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး တာဝန်ကျေခွဲတယ်...
အင်္ဂလိပ်ပြန်အောင်
အသင့်ပြင်လာတဲ့ စက္ကူဖြူစာတမ်း
နိုင်ငံနဲ့အစွမ်းဆန့်ကျင်ကြ
သမိုင်းဝင်နေသူရိန်အစည်းအဝေးပွဲ
ရဲရဲရင့်ရင့်ဆင်နွှဲကြ
ဗမာလွတ်လပ်ရေးအတွက် အသင့်ပြင်
အဆိုပြုချက်တွေတင်ကြတဲ့အခါ
ဗိုလ်ကျော်ဇောရဲ့အဆိုဟာ
အမျိုးသားသွေးစည်းညီညွတ်ရေးအဆိုပါ
လွတ်လပ်ရေးကြေညာအပြီး
အရေးကြီးတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်
သမိုင်းတွင်အောင် အသိအမှတ်ပြုကြရ
စစ်သေနင်္ဂဗျူဟာမှာ တခေတ်ထူ
တရုတ်ဖြူကျူးကျော်သူများကိုမောင်းထုတ်ရေး
ဘုရင့်နောင်စစ်ဆင်ရေးရဲ့ ဗိသုကာ
ရန်ကြီးအောင် စစ်ဆင်ရေးရဲ့ ဗိသုကာ
တိုင်းခြားရန်ကိုကာကွယ်ရာမှာ
အခရာအခန်းကပါခဲ့တယ်
နိုင်ငံသားကောင်း ပီခဲ့တယ်...

(၃)

၁၉၅၉ မှ ၁၉၇၉

ပြည်တွင်းစစ်မီးခိုးတွေသည်းထန်
နိုင်ငံနဲ့အစွမ်း
ရဟန်းရှင်လူတို့ရဲ့ဆန္ဒ
ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းက ဦးဆောင်ပြီး
ငြိမ်းချမ်းရေးရစေရာ ရစေကြောင်း
သွန်းလောင်းပြီး ကြိုးကုတ်
အားထုတ်ပြီး ဆောင်ရွက်ကြတဲ့အခါ
အမိဗမာပြည်ကြီး သာစေရေး
ပြည်တွင်းစစ်ရပ်စဲရေး
ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး
မနေ့မဖင့် တက်ကြွ
ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ပါခဲ့တယ်
အရေးကြီးတဲ့အခန်းက ပါခဲ့တယ်...

စစ်အာဏာရှင်တို့ တက်လာ
ဗမာပြည်ကြီး တိုးပြီးမှောင်
ငြိမ်းချမ်းရေးအရပ်အရောင်အားလုံး ကွယ်ပျောက်
စစ်ဖိနပ်အောက်က ပြည်သူတွေ
ဒုက္ခတွေပင်လယ်ဝေကြတော့
အမိမြေကို လွတ်မြောက်ချင်
ပြည်သူကို ကယ်တင်ချင်လွန်းလို့
တူတံစဉ်ကို ဆုပ်ကိုင်
ဖောက်ပြန်သူတွေကို ရင်ဆိုင်ဖို့
လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးဆို ရောက်လာတယ်
ကြယ်နီတလက်လက် လင်းခဲ့တယ်

တော်လှန်ရေးသမား ပီခဲ့တယ်...

(၄)

၁၉၇၉ မှ ၁၉၉၉

ကိုယ်ကျိုးမှန်သမျှ စွန့်လွှတ်ရင်း
အလင်းသစ်ဆီ မျှော်ရည်
ကြယ်နီရောင်တလက်လက်
အခန်းဆက်သမိုင်းစဉ်
တူတံစဉ်ကို ဆက်သယ်ဆောင်
ဂုဏ်ရောင်ပြောင်ပြောင် နေခဲ့တယ်...

ဒုက္ခတွေကို ထိမထင်
ထာဝစဉ် ရဲရင့်မှုနဲ့
လူထုအကျိုးဆက်လုံးပန်း
နိုင်ငံတဝှမ်းရဲ့ အရေးတော်
အမိနိုင်ငံတော်ရဲ့ အနာဂတ်အရေး
ဘုံအရေးမှန်သမျှ ပါဝင်ကာ

ရာသက်ပန်တော်လှန်ရေးသမားဆိုတာ - ဒီလိုပါ
ရာသက်ပန်နိုင်ငံရေးသမားဆိုတာ - ဒီလိုပါ
နိုင်ငံကိုချစ် ပြည်သူချစ်တဲ့
မျိုးချစ်အစစ်ဆိုတာ - ဒီလိုပါ လို့
စံနမူနာကောင်း များစွာပြခဲ့တယ်
ဆက်လက်ပြီးလည်း ပြနေတယ်...

အခု
စိန်ရတုတွေ လွန်မြောက်လို့
အနှစ် (၈၀) မြောက်တောင် တိုင်ခဲ့ပြီ
ရာပြည့်ဆီ ချီတက်ရင်း
အလင်းသစ်တွေ ဆက်ဖြန့်ဝေ
အမိမြေအတွက် ဆက်ဂုဏ်ဆောင်
ဂုဏ်ရောင်ပြောင်ပြောင် ဆက်ဖြတ်သန်း
သမိုင်းအခန်းခန်းရဲ့ စာမျက်နှာတွေပေါ်မှာ
ဗိုလ်ကျော်ဇောဆိုတာ သမိုင်းဝင်
ထာဝစဉ် စံနမူနာပြု
လေးစားမှုနဲ့ ဦးခိုက်ကာ
နှုတ်ခွန်းဆက်သလိုက်ပါတယ် ... ဦးလေးရေ ...

**ဗိုလ်ကျော်ဇောရဲ့ အနှစ် (၈၀) ပြည့်မွေးနေ့သို့ ...
တိုက်ပွဲဝင်နေကြဆဲ တိုက်ပွဲဝင်နေကြသော
ရဲဘော်ရဲဘက် ပြည်သူ့ဘက်တော်သားများ၏ ကိုယ်စား**

ဝင်းတင့်ထွန်း

**၁၉၉၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ (၃) ရက်နေ့မှာ ကျရောက်မယ့်
ဗိုလ်ကျော်ဇောရဲ့ အနှစ် (၈၀) ပြည့် မွေးနေ့သို့...**

လွမ်းမောရော တပျာတပွယ်လိုပါလဲလား၊ ဒေါ်ဒေါ်

(၁)

အမျိုးသမီးတွေဟာ
ကမ္ဘာကြီးတဝက်
ထမ်းရွက်ထားရတဲ့သူတွေဆိုတာ
မယုံစရာမရှိ
ဒေါ်ဒေါ်ကိုပြန်ကြည့်
ပါရမီဖြည့်ဖက်ဆိုတာထက်
ရဲဘော်ရဲဘက်လိုတဖြာ
နမလေးပမာတနည်း
မိခင်ကြီးလိုတသွယ်
ဝတ်ငါးသွယ်ကို ကျော်လွန်
မွန်မြတ်တဲ့မေတ္တာစိတ်နဲ့
အရိပ်လိုအတူလိုက်
စံထားထိုက်တဲ့သူတွေထဲမှာ
အဒေါ်ဟာ ...။

ကျောင်းသားလူငယ်သမဂ္ဂခေါင်းဆောင်တွေအထိ
ဒေါ်ဒေါ်သိခဲ့ရသလို
ကြိုဆိုကာညှော်ခံ
ထမင်းချိန်တန်ထမင်း
လက်ဖက်ရည်ချိန်တန် လက်ဖက်ရည်
ကြည်ကြည်ဖြူဖြူဂရုစိုက်
လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ စေတနာကြွယ်ခဲ့သူပါ။

ဒေါ်ဒေါ်ဟာ
ကွန်မြူနစ်မဟုတ်ပါဘူး
ဒါပေမဲ့
ကွန်မြူနစ်ရဲ့ဇနီး
ပစ္စည်းမဲ့အတွေးအခေါ်တွေကြား
ကျင့်သားရအောင်ကြိုးစားရင်း
ကိုယ့်ဘုရားကို ကိုယ်ရှိခိုး

အကြာဆုံးခွဲဖူးတာ
၁၉၇၆ ကနေ ၁၉၈၀ ... ။

၁၉၇၆ မှာ
မှိုင်းရာပြည့်အပြီး
သမီးကြီးကိုပါခေါ်သွား
သားနှစ်ယောက်လည်းမကျန်
ဒေါ်ဒေါ်ကိုပဲချန်ထားတော့
အံ့ကြိတ်ပြီးနေခဲ့ရ
၈၀ ခုနှစ်ကျမှအခွင့်ပေါ်
ဒေါ်ဒေါ်အပြေးလိုက်လာခဲ့တယ်။

ဒေါ်ဒေါ်ဘဝမှာ
ဗိုလ်မှူးချုပ်ကတော်လို့လဲ
အခေါ်ခံခဲ့ဖူး
တိုင်းမှူးကတော်လို့လည်း
အခေါ်ခံခဲ့ဖူး
သူပုန်ကတော်လို့လည်း
အခေါ်ခံခဲ့ဖူး
ဘာမှမထူးပါဘူး
ဦးလေးရှိတဲ့နေရာ
ဒေါ်ဒေါ်ကမ္ဘာပေါ့
ဘယ်မှာဖြစ်ဖြစ်နေရဲတယ်။

(၂)

ဦးလေးရဲ့နောက်
ကောက်ကောက်ပါအောင် လိုက်လာစ
ဦးလေးကဆိုင်ကယ်ပေါ်တင်
ခရီးနှင်ကြတော့
နောက်ကဒေါ်ဒေါ်ခမြာ
လမ်းတဝက်မှာလိမ့်ကျ
ဦးလေးကမသိ
တွေးမိတွေးရာအာရုံစိုက်
တိုက်ကြီးရောက်မှသိသတဲ့
ပြန်လှည့်ပြီးပြန်ခေါ်ရ
တော်လှန်ရေးသမားတယောက်ရဲ့ဇနီးဘဝ
ကျင့်သားရအောင်နေခဲ့တယ်။

ရိုးရိုးသားသားနေခဲ့တယ်။

ဒေါ်ဒေါ်ဟာ
တော်လှန်ရေးသမားမဟုတ်ပါဘူး
ဒါပေမဲ့
တော်လှန်ရေးသမားရဲ့ဇနီး
တော်လှန်ရေးသမားကြီးရဲ့ ခြေလှမ်းတိုင်းအတွက်
နောက်တန်းကနေအင်အားဖြည့်
မေတ္တာအပြည့်နဲ့ကူညီခဲ့သူပါ။

ဒေါ်ဒေါ်ဟာ နိုင်ငံရေးသမားမဟုတ်ပါဘူး
ဒါပေမဲ့
နိုင်ငံရေးသမားရဲ့ဇနီး
ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းကအစ
ဗန်းမော်တင်အောင်တို့အလယ်

(၃)
ဗိုလ်ကျော်ဇော်ဗိုလ်ကျော်ဇော်နဲ့
ဘယ်သူတွေဘယ်လိုပြောပြော
ဘယ်လိုခေါ်ခေါ်
ဒေါ်ဒေါ်နှလုံးသားထဲ
စွဲနေတာက “အကိုရွှေ”
ဒေါ်ဒေါ်ဘဝမှာ
ဒေါ်ဒေါ်နဲ့အကိုရွှေ
အတူနေလာကြရာက

(၄)
ဦးလေးမို့ နေမကောင်းရင်
မိခင်ကြီးလို ဂရုစိုက်
ဆေးတိုက်ဆေးကျွေး
ကိုယ်တိုင်ပေးရမှကျေနပ်
မြတ်နိုးတတ်လွန်းတဲ့ဒေါ်ဒေါ်ဟာ
ရာဇဝင်အရွယ်ထောက်လို့
ကိုယ်တိုင်ဆေးရုံရောက်ရချိန်အထိ
မိမိရောဂါထက်
ဦးလေးအတွက်ပဲစိတ်ပူ
နာလန်ထူဖို့မျှော်လင့်ခဲ့ရှာတယ်
ဒါပေမဲ့ ... ။

ပိုက်တွေနဲ့ဆေးပုလင်းမျိုးစုံကြား
ရောဂါအားကိုခုခံရင်း
တမျှပြီးမျှပြီးလိုက်မော
မျောနေလိုက်သတိရလာလိုက်
လပေါင်းများစွာ

တစ်တစ်ရာကိုစောင့်လင့်
နားစွင့်
အသင့် ... အသင့် ပြင်နေရော့သလား။

၉၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ (၃) ရက်
ဦးလေးရဲ့ အသက် (၈၀) ပြည့်
မွေးနေ့ ...
ဘယ်မေ့နိုင်ပါ့မလဲ
သွေးကြောထဲက အာရုံသိန့်
(၈၀) ပြည့်ကို နှုတ်ခွန်းဆက်
စကားလုံးတွေထွက်မလာပေမယ့်
အကိုရွှေသိနိုင်တယ်ဆိုတာယုံကြည်ရင်း
အားတင်းထားခဲ့သမျှတွေဖြေချ
(၃) ရက်နေ့ည လွန်မြောက်လို့
(၄) ရက်နေ့ရောက်တာနဲ့
ဒီဇင်ဘာဖွားဒေါ်ဒေါ်ဟာ
ဒီဇင်ဘာဖွား ခရီးဖော်ကြီးကို ချန်ထား
ရာသက်ပန်အနားယူသွားပုံဟာ
လွမ်းမောစရာ ကဗျာတပုဒ်လိုပါပဲလားဒေါ်ဒေါ်ရယ်။ ။

ဝင်းတင့်ထွန်း
(၁၄-၁၂-၉၉)
(၄-၁၂-၉၉) နေ့မှာ ကွယ်လွန်သွားရှာတဲ့ ဒေါ်ဒေါ် - ဒေါ်သန်းစိန်သို့ ...